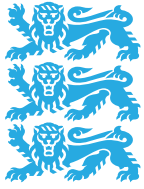

SISEMINISTEERIUM

Majandusaasta aruanne 2013

Siseministri valdkond ja regionaalministri valdkond

SISEMINISTEERIUM

Nimi	Siseministeerium
Aadress	Pikk 61, Tallinn 15065
Telefon	612 5008
Faks	612 5010
E-post	info@siseministeerium.ee
Interneti kodulehekülg	www.siseministeerium.ee
Tegevjuht	Leif Kalev

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aruandest.

Dokument koosneb 161 leheküljest.

Sisukord

2013. aasta siseturvalisuse ning rahvastiku- ja regionaalvaldkonnas ..4

Tegevusaruanne7

1. Ülevaade organisatsioonist 7

1.1. Struktuur 7

1.1.1. Aruandeaastal toimunud muudatused valitsemisala riigiasutuste koosseisus 8

1.1.2. Aruande koostamise ajaks toimunud muudatus 8

1.2. Olulisemad näitajad 8

1.2.1 Siseturvalisuse valdkonna prioriteedid 8

1.2.2 Olulisemad majandusnäitajad 9

1.2.3 Eelarve 13

1.2.4 Personal 20

1.2.5 Kinnisvara 26

1.2.6 Transportvara 29

1.2.7 Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiline vara 35

1.2.8 Muu vara 40

1.2.9 Hanked 41

1.2.10 Lõppenud kohtuasjad 42

2. Ülevaade tegevuskavade täitmise aruandest 45

2.1. Tegevusvaldkond: sisejulgeolek 45

2.1.1 Strateegiline eesmärk: inimeste ja vara suurem turvalisus 45

2.1.2. Strateegiline eesmärk: riigi suurem julgeolek 62

2.1.3. Strateegiline eesmärk: keskkonnakaitsega seotud õnnetustele 72
reageerimise suurem võimekus

2.1.4. Strateegiline eesmärk: tasakaalustatud kodakondsus- ja migratsioonipoliitika ... 74

2.1.5. Strateegiline eesmärk: kaasaegne sisejulgeolekualane õpi-, teadus- ja 79
arenduskeskus

2.2. Tegevusvaldkond: rahvastik ja regionaalala 80

2.2.1. Strateegiline eesmärk: aktiivne kodanikuühiskond 80

2.2.2. Strateegiline eesmärk: tasakaalustatud ruumiline ja regionaalne areng 82

2.2.3. Strateegiline eesmärk: toimiv regionaalne ja kohalik haldus 85

3. Asutuse juhi hinnang sisekontrollisüsteemi kohta ja ülevaade riigi- 91 raamatupidamiskohustuslase tegevusest siseauditeerimise korraldamisel

3.1. Hinnang sisekontrollisüsteemi kohta 91

3.2. Ülevaade riigiraamatupidamiskohustuslase tegevusest siseauditeerimise 92 korraldamisel

4. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevatest üksustest 94

5. Tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmete tasud 102

Raamatupidamise aastaaruanne 103

Bilanss 103

Tulemiaruanne 104

Rahavoogude aruanne 105

Netovara muutuste aruanne 106

Riigieelarve täitmise aruanne 106

Raamatupidamise aastaaruande lisad (1–24) 111

Lisa 1. Arvestusmeetodid ja hindamisalused 111

Lisa 2. Konsolideeritud asutused 118

Lisa 3. Raha ja pangakontod 119

Lisa 4. Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega 120

Lisa 5. Maksud, trahvid ja lõivud 122

Lisa 6. Muud nõuded ja ettemaksud 124

Lisa 7. Varud 127

Lisa 8. Osalused sihtasutustes ja tütarettevõtjas 128

Lisa 9. Kinnisvarainvesteeringud 131

Lisa 10. Materiaalne põhivara 132

Lisa 11. Immateriaalne põhivara 134

Lisa 12. Bioloogiline vara 135

Lisa 13. Eraldised ja tingimuslikud kohustused 135

Lisa 14. Laenukohustused 137

Lisa 15. Saadud ja antud toetused 138

Lisa 16. Kaupade ja teenuste müük 146

Lisa 17. Muud tegevustulud 147

Lisa 18. Tööjõukulud 148

Lisa 19. Majandamiskulud 151

Lisa 20. Muud tegevuskulud 153

Lisa 21. Põhivara amortisatsioon 154

Lisa 22. Tegevuskulud tegevusalade kaupa 154

Lisa 23. Siirded 155

Lisa 24. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta 156

Allkirjad majandusaasta aruandele 161

Siseminister
Hanno Pevkur

2013. aasta siseturvalisuse ning rahvastiku- ja regionaalvaldkonnas

Hea lugeja!

Käesolev majandusaasta aruanne annab ülevaate siseministeeriumi tegevustest 2013. aastal. Kuna astusin ametisse 2014. aasta märtsikuus, saan kokkuvõtvalt hinnata seda, mis enne minu ministriks asumist tehtud. Siseturvalisuse ja regionaalvaldkonnas on meie peamine eesmärk Eesti turvalisuse tagamine, inimelude säästmine ning regionaalse arengu tagamine. Need prioriteedid on läbi aegade olnud muutumatud ning ei sõltu sellest, millisest erakonnast on minister. Tegelikult ei taga turvalisust ega regionaalselt tasakaalustatud arengut Siseministeerium ja tema allasutused, vaid riik ja ühiskond tervikuna ning see on meie kõigi ühine asi.

Iga aastaga on turvalisus Eestis kasvanud, kuid see ei ole tulnud üleöö ega jõupingutusteta. Igal maksumaksja eurol, töö ümberkorraldusel või vastuvõetud seadusel peab olema konkreetne mõju ühiskonnas. Seda mõju saame mõnes konkreetses valdkonnas hinnata selliste objektiivsete näitajate alusel nagu õnnetuste arv liikluses, tulekahjude või avastatud raskete kuritegude arv vms.

Iga näitaja taga on alati inimene. Inimestes õigete hoiakute kujundamine ja teadlikkuse tõstmine on võtmesõna selleks, et tagajärgedega tegelemise asemel kuritegusid, kriise või õnnetusi eos ära hoida. Selleks on aga vaja nii raha, eestvedamist kui õigeid teadmisi. Kurjategijad püüavad alati käia ühiskonnast ühe sammu ees ja edukas riik on see, kes seda edumaad kriminaalidele ei anna.

Vähem kuritegevust

Varjatud raske ja organiseeritud kuritegevus on üheks hälbiva käitumise juureks ühiskonnas. Kui kriminaalsed „tipud“ saavad vabalt ühiskonnas toimetada, näevad ka väikesed sulid, et ebaseaduslik

tegevus on võimalik. Riigi vastus siin on lihtne – kuritegevus ei tasu ennast ära ning riigi võime kuritegeliku tegevuse tõkestamiseks ja kurjategijate tabamiseks kasvab järjepidevalt. Näiteks on just sellel eesmärgil taastatud keskkriminaalpolitsei ning loodud uued kesksed korruptsiooni- ja kriminaaltulu uurimisüksused.

Võrreldes 2012. aastaga tõusis korruptsioonikuritegude büroost prokuratuuri saadetud menetluste arv 81-lt 298ni ning vara arestimised prokuratuuri saadetud kuritegudes küündisid 237 371 euron. Kogu arestitud kriminaaltulu suurenes kahe aastaga 13% võrra ehk 2011. aastal 2,7 miljonilt eurolt 3,2 miljonini 2013. aastal. Tapmiste ja mõrvade tagajärjel hukkunuid on kahe aasta jooksul vähenenud koguni 35% ehk 2011. aastal 65lt inimeselt 2013. aastal 42ni.

Narkootikumade kättesaadavus väheneb

2012. aastal suri narkootikumide üledoosi tagajärjel 170 inimest, 2013. aastal oli narkosurmade arv 120. Narkosurmade arvu aitas möödunud aastal kindlasti vähendada narkootiliste ainete väiksem kättesaadavus. Konfiskeeriti ka suurtes kogustes fentanüüli. Näiteks konfiskeerisid septembris Põhja prefektuuri narkokuritegude uurijad kahelt suuremalt narkootikumide vahendajalt pool kilo fentanüüli, millest oleks piisanud 18 000 doosiks.

Panus ennetusse on säästnud inimelusid

2013. aastal oli liiklus-, tule- ja veesurmade arv väikseim pärast Eesti taasiseseisvumist. Sellele on selgelt kaasa aidanud liiklus- ja tuleohutusjärelvalve oluline tugevdamine viimasel kahel aastal, samuti ennetusse suunatud raha ja tähelepanu 2,4 kordne suurendamine. Suhtumine rasketesse rikkumistesse ja korduvrikkujatesse on karmim, karistuspraktikat on ühtlustatud kogu Eestis.

2013. aastal hukkuks liiklusõnnetustes 81 inimest, nendest õnnetustest toimus 25 juhi kuritahtliku tegevuse ning 13 kuritegeliku hooletuse tõttu. Kuritegeliku liikluskäitumisega juht on juht, kes on joobes, sõidab valel kiirusel, ei kasuta turvavarustust ja liikleb agressiivselt, kahjuks on need ka peamised raskete liiklusõnnetuste põhjused. Joobes juhtimise tõttu toimunud liiklusõnnetustes hukkunute arv oli võrreldes 2012. aastaga suurem – hukkus 25 inimest, samas 2012. aastal hukkus 15 ja 2011. aastal 21 inimest. Pooled hukkunuga liiklusõnnetuse põhjustanutest on varem karistatud mootorsõiduki joobes juhtimise eest. Turvavarustuse mittekasutamise tagajärjel hukkus 40 inimest.

Viimase kümne aastaga on tule- ja uppumissurmade arv jõudsalt vähenenud. 2013. aastal hukkus tules teist aastat järjest rekordiliselt vähe inimesi – 47, see on seitsme võrra vähem kui 2012. aastal, mil tules sai surma 54 inimest. Vees hukkus mullu 56 inimest, 2012. aastal aga 48 inimest. Kümme aastat tagasi oli tulesurmade arv 141 ja uppumissurmade arv 105.

Siseministerium panustas 2013. aastal lastele ja noortele suunatud ennetustegevusse 350 000 eurot. Ministeriumi tellimusel või toetusel viidi läbi mitmeid ennetustegevusi, mis aitavad ära hoida noorte riskikäitumist ning suurendada nende sotsiaalset turvatunnet. Näiteks toetas ministerium laste koolikiusamise vastast kampaaniat ja tegevusi lapsevanemate kaasamiseks, et vältida varajast sõltuvusainete tarvitamist ja riskikäitumist.

Rohkem motivatsiooni ja kogukonna kaasamist

Peaaegu ainukese Euroopa riigina tõusid Eesti politseiametnike ning päästeteenistujate palgad alates 1. jaanuarist 2013 12-25% ning tõus jätkub ka 2014. aastal. Näiteks on piirkonnapolitseainiku ja kriminaaluuriija palk 2014. aastal 25% kõrgem kui 2011. aastal, samas mahus tõuseb ka narkokuritegude uurija palk. Oleme politseis ja päästemetis viinud läbi palgareformi, korrastanud asutuste juhtimist ja määranud ametisse uued juhid.

Oleme vabatahtlike tegevusele andnud uut hingamist ja loonud soodsamad tingimused: oleme neli korda suurendanud riigi toetust vabatahtlike päästjate, abipolitseinike ja naabrivalve tegevusele. Kui 2011. aastal eraldati selleks ligi 300 000 eurot, siis 2013. aastal üle 1,3 miljoni euro.

Abipolitseinike töötundide arv suurenes möödunud aastal 15 000 tunni võrra võrreldes 2012. aastaga. Kokku panustasid abipolitseinikud 2013. aastal 71 870 tundi, see on võrdne 45 politseiametniku aastase töömahuga ehk ühe jaoskonna aastase töömahuga. Aktiivsete abipolitseinike arv on kahe aastaga tõusnud 259lt 678ni. Väljaõppinud ja kutsetunnistuse saanud vabatahtlike päästjate arv on samal perioodil kasvanud 295lt 1281ni, vabatahtlikke päästekomandosid on 20 võrra rohkem, kokku on neid üle Eesti 105.

Seega on vabatahtlike päästjate ja abipolitseinike roll muutunud olulisemaks ning vabatahtlike osalemine avaliku korra tagamisel ning inimeste päästmisel on saanud igapäevaseks.

Regionaaltoetused on arendanud nii elukeskkonda kui ettevõtlust

Regionaalarenguks suunati eelmisel aastal 55 miljonit eurot välistoetusi. Kokku toetati 134 projekti, positiivse toetusotsuse sai 17 uut projekti. Kokku tehti regionaalministri valitsemisalas perioodil 2007–2013 eurorahast väljamakseid 298 miljoni euro eest ja toetati üle paarisaja projekti.

Regionaalvaldkonnas toetati 2013. aastal 1350 regionaalarengu projekti üle 62 miljoni euroga. Toetused on aidanud kaasa nii ettevõtluse kui ka elukeskkonna arengule. Lisarahastus on võimaldanud lahendada olulisi kitsaskohti ja teha mõnes valdkonnas suurema arenguhüppe, milleks muidu ei oleks võimekust jagunud. Uuel rahastamisperioodil on kavas keskenduda senisest veelgi enam töökohtade loomisele.

Erinevad riigi infosüsteemid tegid eelmisel aastal rahvastikuregistrisse kokku 55,8 miljonit päringut Eesti riigi kodanike ja siin elavate välismaalaste andmete kohta. Võrreldes varasemaga on päringute maht taas hüppeliselt kasvanud, tunamullu oli sarnaseid päringuid 42,1 miljonit.

Kodanikuühiskonna Sihtkapital toetas mullu vabakonda 2,5 miljoni euroga. Vabaühenduse esitatud projektidest ja algatustest toetas riik ligi 1000.

Meil kõigil on võimalik kaasa aidata, et saaksime elada sõbralikus ja ohutus ning regionaalarengu seisukohalt tasakaalustatumas Eestis. Selleks tuleb näidata eeskujuga ja initsiatiivi, mõelda kaasa ning kus võimalik ja vajalik, ise panustada – olgu siis vabatahtliku päästjana, abipolitseinikuna või muul moel kohalikku elu edendades.

Hanno Pevkur

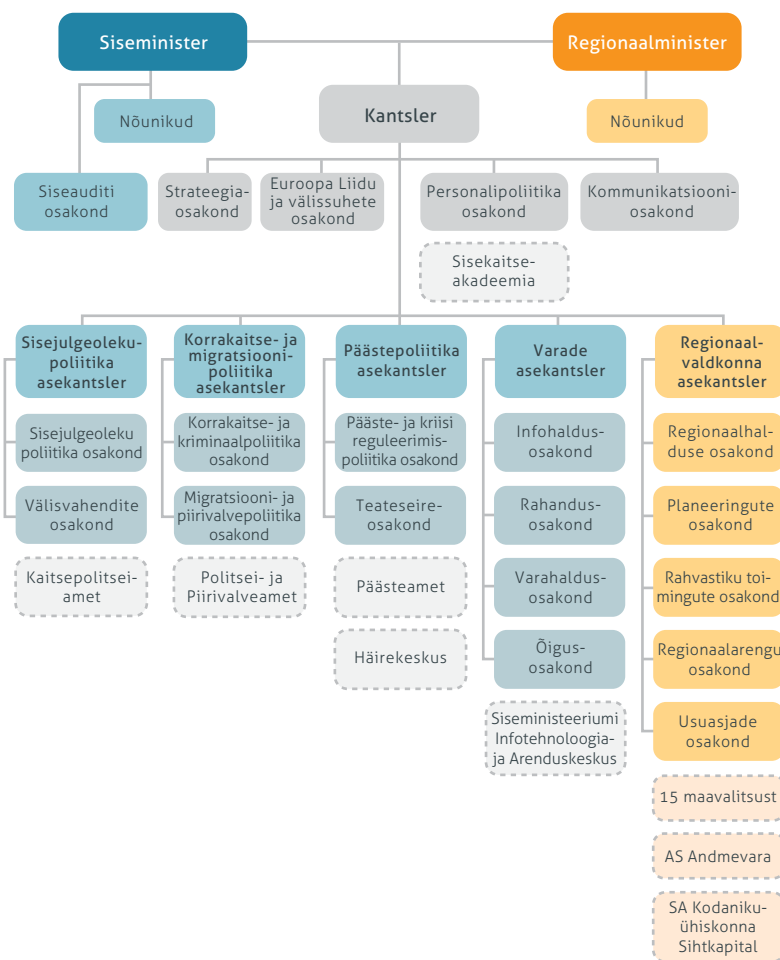
Tegevusaruanne

1. Ülevaade organisatsioonist

1.1 Struktuur

Siseministeriumi valitsemisala koosseis seisuga 01.02.2014 on kajastatud alljärgneval joonisel:

Joonis 1

Siseministeriumi valitsemisalas oli 2013. aasta lõpu seisuga 25 riigiasutust (2012. aastal 28) ja iseseisva majandusüksusena tegutsevaid asutusi 2013. aastal 7 (2012. aastal samuti 7).

1.1.1. Aruandeaastal toimunud muudatused valitsemisala riigiasutuste koosseisus

Siseministri valdkonnas

- Siseministri 15. augusti 2013. a käskkirjaga nr 1-3/92 korraldati ümber Siseministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Siseturvalisuse Muuseumi tegevus. Muuseum lõpetas tegevuse alates 31.10.2013 ja jätkas tööd Päästeameti koosseisus struktuuriüksusena.

Regionaalministri valdkonnas

- Tartu maavanema 25. oktoobri 2012. a korraldusega nr 645 lõpetati maavalitsuse hallatava asutusena asenduskodu Elva Väikelastekodu tegevus 01.01.2013 ja varad anti üle sihtasutusele Elva Perekodu.
- Tartu maavanema 28. juuni 2013. a korraldusega nr 1-1/390 lõpetati maavalitsuse hallatava asutusena asenduskodu Tartu Väikelastekodu Käopesa tegevus 30.09.2013 ja varad anti üle Tartu linnale.

1.1.2. Aruande koostamise ajaks toimunud muudatus

- 26. märtsil 2014 astus ametisse uus valitsus. Siseminister Hanno Pevkur täidab nii siseministri kui regionaalministri ülesandeid.

1.2. Olulisemad näitajad

1.2.1 Siseturvalisuse valdkonna prioriteetid

2011. aastal seadis siseminister valitsemisalale seitse prioriteeti, mis võeti aluseks 2013. aasta valitsemisala tegevuskava koostamisel ja elluviimisel („Turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015“).

Esimene prioriteet on ennetus. Mida kõrgem on inimeste ohutusalane teadlikkus ja kaasinimesi austavad käitumishoiakud, seda turvalisem on ühiskond. Meie sihiks on inimelude kaotust vähendada ja selleks oleme astunud süsteemseid ning läbimõeldud samme.

2013. aastal hukkus õnnetustes (liiklus-, tule- ja veeõnnetused) 184 inimest, see on 11 inimese võrra vähem kui 2012. aastal. Võrreldes 2011. aastaga on selliste õnnetuste tagajärjel hukkunute arv vähenenud 22%.

Teine prioriteet on võitlus raske kuritegevusega. Mida kõrgem on kurjategijate vahelejäämise risk, seda rohkem hoitakse ära raskeid kuritegusid tulevikus.

2013. aasta eesmärgiks seati värvata lisaks kriminaaltulu tuvastamisega tegelemiseks vajalike eriteadmiste ja kogemustega neli spetsialisti. Kokku saadeti 2013. a prokuratuuri 178 kriminaalasja, mille raames tehti arestimisi summas 3 218 802 eurot.

Kolmas prioriteet on elupäästevõimekuse tugevdamine üle Eesti. 2011. aastal ei suudetud ligi pooltes päästekomandodes pidevalt tagada elupäästevõimekusega meeskonna valvesolekut. Päästetöö teenuseid osutati 72 riikliku päästekomando abil, neist 66 omas aasta lõpuks elupäästevõimekust. Keskmine elupäästevõimekuse kohalejõudmise aeg (hoonetulekahjud) oli 2013. aastal 9 minutit ja 20 sekundit.

Neljas prioriteet on narkomaania vähendamine ühiskonnas. Uimastite pakkumise ja nõudluse vähendamine on ühiskonna jaoks suure tähtsusega.

Uimastiennetuse valitsuskomisjonis võeti vastu Eesti uimastitarvitamise vähendamise poliitika valge raamat, mis keskendub peamisele kolmele eesmärgile: vähendada narkootikumide kättesaadavust, ennetada narkootikumide tarvitamise alustamist ja aidata kaasa uimastisõltlaste tervenemisele. 2013. aastal hukkus uimastite üledoosi tõttu 120 inimest, see on kolme aasta madalaim näitaja (2011. a – 132, 2012. a – 160).

Viies prioriteet on vabatahtlike suurem kaasamine turvalisuse tagamise ja päästetöödele. Vabatahtlikud ei asenda elukutselisi politseinikke ega päästjaid, aga nende oluline roll on toetada elukutseliste tegevust, lahendada esmatasandi kriisiolukordi ja sidustada omavahel kogukonda ja jõuametkondi.

Kokku panustasid abipolitseinikud 2013. aastal 71 870 tundi, suurem osa tegevusi oli vahetult seotud avaliku korra kaitsmisega ja 2297 tundi kulus ennetustegevustele. Abipolitseinike panustatud tundide maht oli võrdne 45 politseiametniku aastase töömahuga. Päästeamet nõustas eluruumide tuleohutuse teemal 800 korral, nendest poole viisid läbi vabatahtlikud päästjad.

Kuues prioriteet on konservatiivne kodakondsus- ja migratsioonipoliitika. Kodakondsuspoliitika lähtekohaks on senised ja hästitoiminud põhimõtted, mille tuum on, et kodakondsuse andmine mittekodanikule on privileeg, millega kaasneb riigi ja isiku vaheline eriline usaldussuhe.

2013. aasta 1. septembril jõustusid välismaalaste seaduse muudatused, mis soodustavad tippspetsialistide töölevõtmist Eestisse. Sellest ajast saati on elamisluba väljastatud juba kaheksale välismaalasest tippspetsialistile.

Seitsmes prioriteet on kvaliteetne ja säästlik juhtimine. Peame igal sammul hea seisma selle eest, et maksumaksjalt meile usaldatud raha kasutamise tingimuseks on kvaliteetne, mõistlik ning tulemustele orienteeritud juhtimine.

Siseministeriumi eesmärk on vähendada valitsemisalas üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arvu. See aitab kokku hoida majanduskulusid ning investeerida olemasolevatesse hoonetesse. Ruutmeetrite arvu aitab vähendada hästi läbi mõeldud ja kaasaegsetele nõuetele vastavad tööpaigad. 2013. aasta lõpuks oli üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arv Siseministri valdkonnas 302 647,14 m², see on 10,8% vähem kui 2011. aastal.

1.2.2 Olulisemad majandusnäitajad

Tabel 1

Siseministeriumi valitsemisala olulisemad majandusnäitajad

tuhandetes eurodes

FINANTSNÄITAJAD	2013	2012	2011	2010	2009
Bilansi näitajad					
Varad kokku	609 831	543 276	555 191	468 225	486 339
Põhivarad	246 778	269 279	285 169	297 069	304 908
Käibevarad	66 463	57 860	57 718	44 645	38 261
Varade ja kohustuste vahe	296 590	216 137	212 304	126 511	143 170
Kohustused ja netovara kokku	609 831	543 276	555 191	468 225	486 339
Lühiajalised kohustused	70 500	54 302	62 422	56 754	48 512
Pikaajalised kohustused	539 331	488 974	492 769	411 471	437 827
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	65 313	83 545	59 804	41 944	53 369
<i>sh saadud toetused</i>	22 557	50 543	32 230	18 519	22 093
Tegevuskulud	-417 138	-347 534	-415 665	-283 671	-394 015
<i>sh tööjõukulud</i>	-201 201	-139 602	-222 532	-105 682	-212 900
<i>antud toetused</i>	-65 262	-61 929	-60 748	-54 048	-58 999
Tegevustulem	-351 825	-263 989	-355 861	-241 727	-340 646
Finantstulud ja -kulud	-25 684	-20 609	-20 283	-22 042	-16 089
SUHTARVUD					
Käibevara/lühiajalised kohustused	94,3%	106,6%	92,5%	78,7%	78,9%
Põhivara/bilansimaht	40,5%	49,6%	51,4%	63,4%	62,7%
Lühi- ja pikaajalised kohustused/vara	194,7%	166,1%	161,9%	137,0%	141,7%
Tegevustulud/tegevuskulud	15,7%	24,0%	14,4%	14,8%	13,5%
Tööjõukulud/tegevuskulud	48,2%	40,2%	53,5%	37,3%	54,0%
Saadud toetused/antud toetused	34,6%	81,6%	53,1%	34,3%	37,4%
MUUD					
Töötajate keskmine arv*	9 257,3	9 555,3	9 898,7	10 102,5	10 714,8
Konsolideerimisgrupi üksuste arv	7	7	7	11	39
Põhivarainvesteeringud	16 797	29 789	16 549	19 187	16 017
EELARVE JA TÄITMISE NÄITAJAD					
Lõplik eelarve tulude maht	162 800	185 426	167 400	189 132	198 593
Eelarve tulude täitmine	173 322	190 656	172 912	181 915	190 108
Lõplik finantseerimistehingute maht	7 646	7 100	-665	-629	-642
Finantseerimistehingute täitmine	9 714	-5 146	3 288	-124	-485

Siseministeeriumi valdkonna majandusaasta aruandesse on konsolideeritud Siseministeeriumi (edaspidi *SIM*), Häirekeskuse (edaspidi *HK*), Eesti Siseturvalisuse Muuseumi, Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*), Päästeameti (edaspidi *PÄA*), Sisekaitseakadeemia (edaspidi *SKA*), Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi *SMIT*), Kaitsepolitsei ameti (edaspidi *KAPO*), maavalitsuste ja nende hallatavate asutuste (edaspidi *MV*) aruanded. Aruandes eristatakse siseministri valdkonda (edaspidi *SIM sm*) ja regionaalministri valdkonda (edaspidi *SIM rm*).

Aruande koostamisel on läbivalt lähtutud tulude ja kulude terminitest, mille kohaselt on tulud aruandeperioodi sissetulekud (majandusliku kasu suurenemised) ning kulud aruandeperioodi väljaminekud (majandusliku kasu vähenemised), mistõttu on aruandes tulud kajastatud positiivse arvuna ja kulud negatiivse arvuna. Finantsarvestusele kehtestatud reeglite kohaselt kajastatakse kuludele lisanduvad maksukulud (sh käibemaks) muude tegevuskuludena, jaotamata maksukulu majandusliku sisu järgi. Seetõttu on valitsemisala iseloomustavates andmetes kulude majanduslikku sisu iseloomustavad summad kajastatud ilma käibemaksuta.

Alljärgnevatel tabelitel on esitatud konsolideeritud asutuste osakaalud tulemiaruaande, bilansi ja keskmise töötajate arvu alusel.

Tabel 2

Valitsemisala asutuste osakaalud tulemiaruaande alusel

	2013			2012			Muutus		
	Tegevustulude mahu alusel	Tegevuskulude mahu alusel	Finantstulude ja -kulude mahu alusel	Tegevustulude mahu alusel	Tegevuskulude mahu alusel	Finantstulude ja -kulude mahu alusel	Tegevustulude mahu alusel	Tegevuskulude mahu alusel	Finantstulude ja -kulude mahu alusel
Siseministeerium, Häirekeskus, Kaitsepolitsei amet ja Eesti Siseturvalisuse Muuseum	22,8%	18,7%	-1,1%	14,7%	17,7%	-0,7%	8,2%	1,0%	-0,4%
Politsei- ja Piirivalveamet	48,8%	47,2%	109,6%	56,6%	40,8%	115,7%	-7,8%	6,4%	-6,1%
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	3,8%	5,0%	0,0%	1,8%	5,9%	0,0%	1,9%	-0,8%	0,0%
Sisekaitseakadeemia	2,8%	2,8%	0,0%	3,2%	3,1%	0,0%	-0,4%	-0,3%	0,0%
Päästeamet	1,5%	11,7%	2,3%	8,1%	13,9%	3,5%	-6,5%	-2,2%	-1,1%
Maavalitsused ja nende hallatavad asutused	20,3%	14,6%	-10,8%	15,7%	18,5%	-18,5%	4,6%	-3,9%	7,7%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 3

Valitsemisala asutuste osakaalud bilansi alusel

	2013			2012			Muutus		
	Varade mahu alusel	Kohustuste mahu alusel	Netovara mahu alusel	Varade mahu alusel	Kohustuste mahu alusel	Netovara mahu alusel	Varade mahu alusel	Kohustuste mahu alusel	Netovara mahu alusel
Siseministeerium, Häirekeskus, Kaitsepolitseiamet ja Eesti Siseturvalisuse Muuseum	19,0%	4,8%	-10,4%	15,7%	3,0%	-16,6%	3,2%	1,8%	6,3%
Politsei-ja Piirivalveamet	36,9%	90,7%	148,0%	39,1%	91,7%	172,6%	-2,2%	-1,0%	-24,7%
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	4,8%	0,2%	-4,6%	4,8%	0,4%	-6,5%	0,0%	-0,1%	1,9%
Sisekaitseakadeemia	6,7%	0,2%	-6,8%	6,8%	0,2%	-10,0%	-0,1%	0,0%	3,2%
Päästeamet	5,0%	2,2%	-0,7%	5,9%	2,8%	-1,9%	-0,9%	-0,6%	1,2%
Maavalitsused ja nende hallatavad asutused	27,6%	1,9%	-25,4%	27,7%	1,9%	-37,6%	0,0%	0,0%	12,2%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 4

Valitsemisala asutuste keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale*

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

	2013		2012		Muutus		%
	Töötajate keskmine arv	Osakaal	Töötajate keskmine arv	Osakaal	Töötajate keskmine arv	Osakaal	
Siseministeerium	225,9	2,4%	231,0	2,4%	-5,1	0,0%	-2,2%
Eesti Siseturvalisuse Muuseum	2,1	0,0%	2,1	0,0%	0,0	0,0%	1,0%
Häirekeskus	237,8	2,6%	206,0	2,2%	31,8	0,4%	15,4%
Politsei-ja Piirivalveamet	5 392,5	58,3%	5 647,1	59,1%	-254,6	-0,8%	-4,5%
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	246,1	2,7%	226,3	2,4%	19,8	0,3%	8,7%
Sisekaitseakadeemia	280,3	3,0%	273,1	2,9%	7,2	0,2%	2,6%
Päästeamet	2 217,4	24,0%	2 211,4	23,1%	6,0	0,8%	0,3%
Maavalitsused ja nende hallatavad asutused	655,3	7,1%	758,3	7,9%	-103,1	-0,9%	-13,6%
Kokku*	9 257,3	100,0%	9 555,3	100,0%	-298,0	0,0%	-3,1%

* va Kaitsepolitseiamet ja Politsei-ja Piirivalveameti riigisaladusega kaetud struktuuriüksus

Valitsemisala keskmine töötajate¹ arv on aastaga vähenenud 298 töötaja võrra ehk 3,1% ning kahe aastaga on keskmine töötajate arv vähenenud 641 võrra ehk 6,5%. Politsei- ja Piirivalveameti täistööajale taandatud töötajate keskmise arvu vähenemine on tingitud struktuuri jätkuvast optimeerimisest, töötajate pensionile jäämisest, suundumisest teise tööandja juurde ning töökorralduse muutustest Häirekeskuse ja Politsei- ja Piirivalveameti vahel. Maavalitsuste hallatavates asutustes on täistööajale taandatud töötajate keskmise arvu vähenemise tinginud kohalikele omavalitsustele või kohalike omavalitsuste asutatud sihtasutustele üle antud senised hallatavad asutused: Elva Väikelastekodu ja Tartu Väikelastekodu Käopesa.

Konsolideeritud asutuste majandusnäitajad on esitatud raamatupidamise aruande lisa 2.

1.2.3 Eelarve

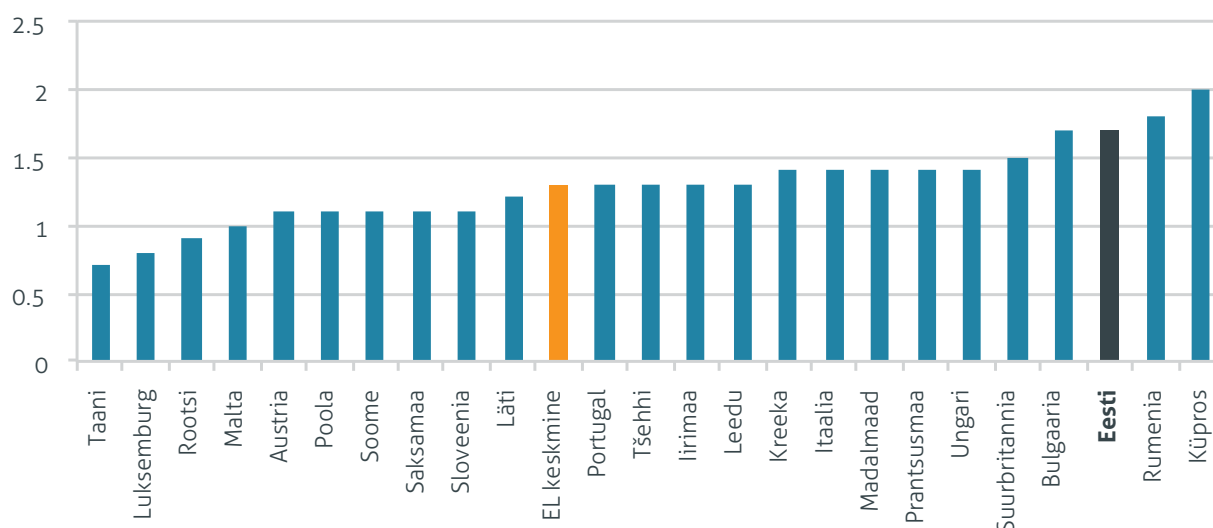
Mõõdetuna protsendina riigi SKP-st, panustab Eesti riik avalikku korda ja julgeolekusse rohkem kui enamik Euroopa Liidu (edaspidi ka EL) riike.

Võttes aluseks COFOG² koodi 03 ilma kohtute ja vanglateta (sest kohtud ja vanglad ei kuulu SIM-i valitsemisalasse), kulutab Eesti riik avalikule korrale ja julgeolekule 1,7% riigi SKP-st. Euroopa Liidu keskmine näitaja on 1,3% SKP-st. EL-i keskmise arvutamisel ei ole arvestatud Belgia, Hispaania ja Slovakkia, sest need riigid vastavat teavet Eurostati kaudu ei avalda.

Joonis 2

Avaliku korra ja julgeoleku kulu (COFOG, kood 03), v.a kohtud ja vanglad, 2012. a (% SKP-st)

Allikas: Eurostat

Valitsemisala eelarvet iseloomustav teave sisaldab 2013. aasta riigieelarve seaduse ja eelarveseaduse muudatuste alusel kujunenud eelarvet.

¹ Keskmine teenistujate arv – aasta keskmine realselt tööl olevate teenistujate arv taandatuna täistööajale

² OECD – Organisation for Economic Cooperation and Development) ning on kinnitatud standardina rahvamajanduse arvepidamises. COFOG võimaldab saada ajalist ülevaadet valitsuse eri funktsioonide kulude suundumustest ning võrrelda valitsuste kulutusi riikide vahel. Siseturvalisusesse liigitatavad kulud võivad praktikas riigiti varieeruda (prokuratuur, kaitsekulud, KOV siseturvalisuskulud).

Tabel 5

Tulud tululiikide lõikes

tuhandetes eures. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad

	2013	2012	Muutus	Muutus %
Siseministri valdkond				
Tegevustulud	34 877	56 506	-21 628	-38,3%
Kaupade ja teenuste müük	11 482	11 427	55	0,5%
Riigilõivud	9 705	9 343	362	3,9%
Tulu majandustegevusest	1 757	2 060	-302	-14,7%
Muu kaupade ja teenuste müük	19	24	-5	-20,2%
Saadud toetused	11 861	35 084	-23 224	-66,2%
Saadud välistoetused	9 430	29 907	-20 477	-68,5%
Saadud (vahendatud) välistoetused	2 302	1 222	1 080	88,4%
Saadud kodumaised toetused	129	3 956	-3 827	-96,7%
Muud tulud	11 535	9 994	1 541	15,4%
Tulu varude ja põhivara müügist	18	39	-21	-54,3%
Trahvid ja muud varalised karistused	10 773	9 616	1 157	12,0%
Muud eespool nimetatamata tulud	744	339	405	119,7%
Saadud siirded riigiasutustelt	77	66	11	16,7%
Kokku siseministri valdkond	34 954	56 572	-21 617	-38,2%
Regionaalministri valdkond				
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	2 731	2 515	216	8,6%
Tegevustulud	75 030	107 773	-32 743	-30,4%
Kaupade ja teenuste müük	1 024	1 252	-227	-18,2%
Riigilõivud	263	273	-10	-3,8%
Tulu majandustegevusest	249	630	-381	-60,5%
Muu kaupade ja teenuste müük	512	348	165	47,3%
Saadud toetused	72 418	103 842	-31 424	-30,3%
Saadud välistoetused	72 418	103 842	-31 424	-30,3%
Muud tulud	1 588	2 679	-1 091	-40,7%
Tulu varude ja põhivara müügist	1 000	2 110	-1 110	-52,6%
Muud tulud varadelt	570	550	20	3,6%
Trahvid ja muud varalised karistused	18	18	-1	-3,7%
Muud eespool nimetatamata tulud	0	0	0	-100,0%
Saadud siirded riigiasutustelt	45 796	44 006	1 790	4,1%
Kokku regionaalministri valdkond	123 557	154 294	-30 737	-19,9%
Kokku	158 511	210 866	-52 354	-24,8%

Siseministri valdkona tulud vähenesid 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga 21 617 tuhat eurot, mis on peamiselt seotud 2007–2013 perioodi välisprojektide lõppemisega. Suurenenud on trahvide ja muude varalise karistuste maht (1 157 tuhat eurot), mis on olulises osas seotud uute kiiruskaamerate paigaldamisega.

Regionaalministri valdkonna tulude mahu vähenemine (30 737 tuhat eurot) on peamiselt seotud 2007–2013 perioodi välisprojektide lõppemisega.

Tabel 6

Tulud asutuste lõikes

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad

	2013	2012	Muutus	Muutus %
SIM-i sm	7 174	8 517	-1 342	-15,8%
PPA	22 301	39 720	-17 419	-43,9%
PÄA	3 461	3 510	-49	-1,4%
HK*	359	0	359	
SKA	1 530	1 506	24	1,6%
SMIT	129	3 319	-3 190	-96,1%
Kokku siseministri valdkond	34 954	56 572	-21 617	-38,2%
SIM rm	74 614	105 751	-31 136	-29,4%
MV	48 943	48 544	399	-0,8%
Kokku regionaalministri valdkond	123 557	154 294	-30 737	-19,9%
Kokku	158 511	210 866	-52 354	-24,8%

Siseministri valdkonna tulude eelarvest suurima osa moodustavad PPA tulud (64%), mis koosnevad peamiselt riigilõivudest ja trahvidest.

PPA 2013. a tulude väiksem maht võrreldes 2012. aastaga tuleneb ühekordsest investeringutoetusest 2012. aastal, mis eraldati multifunktsionaalse reostustõrjelaeva Kindral Kurvits soetamiseks (planeeritud toetuse maht 18 864 tuhat eurot). SMIT-i tulude mahu vähenemine (3 190 tuhat eurot) on seotud vahendatavatest välistoetustest rahastatavate projektide lõppemisega.

Regionaalministri valdkonna tuludest moodustavad 60% regionaalministri hallatavate välisprojektide toetuste laekumised ning 40% maavalitsuste tulud, mis koosnevad peamiselt (45 796 tuhat eurot ehk 93%) Sotsiaalministeeriumilt ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt saadud siiretest avalike teenuste osutamiseks ja ülesannete täitmiseks.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt laekub toetus maanteetranspordi, vee- ja õhustranspordi korraldamiseks ning Sotsiaalministeeriumilt laste riiklikuks hoolekandeks, täisealiste isikute hoolekande üldhoolduseks ning proteeside, ortopeediliste jm abivahendite soetamiseks ja korraldamiseks.

* Häirekeskuse tulud olid planeeritud enne 2013. aastat Päästeameti eelarves

Tabel 7

Kulud ja investeeringud allikate lõikes (v.a Vabariigi Valitsuse reserv)

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad, rahandusosakond

	2013	2012	Muutus	Muutus %
Siseministri valdkond				
Välisloetustest	11 732	31 129	-19 397	-62,3%
Kaasfinantseerimine	3 194	7 047	-3 853	-54,7%
Riigituludest	265 837	252 660	13 177	5,2%
Laekumised riigiasutustelt	77	4 022	-3 945	-98,1%
Muud toetused	129	0	129	
Majandustegevusest	1 757	2 060	-302	-14,7%
Kokku SIM siseministri valdkond	282 727	296 917	-14 191	-4,8%
Regionaalministri valdkond				
Välisloetustest	72 418	103 842	-31 424	-30,3%
Kaasfinantseerimine	3 678	3 746	-68	-1,8%
Riigituludest	25 126	24 923	203	0,8%
Laekumised riigiasutustelt	48 527	44 006	4 520	10,3%
Majandustegevusest	249	630	-381	-60,5%
Kokku SIM regionaalministri valdkond	149 998	177 148	-27 150	-15,3%
Kokku	432 725	474 065	-41 340	-8,7%

Siseministri valdkonna kuludest ja investeeringutest rahastatakse 94% (265 837 tuhat eurot) riigituludest.

Valitsemisala kogueelarve vähenes võrreldes 2012. aastaga 14 191 tuhat eurot ehk 4,8%, mis moodustub välisloetuste ja kaasfinantseeringu mahu vähenemisest ning riigitulude kasvust.

Regionaalministri valdkonna kuludest ja investeeringutest rahastatakse 17% (25 126 tuhat eurot) riigituludest, suurima osa moodustavad välisloetustest (48% ehk 72 418 tuhat eurot) ning teistelt riigiasutustelt saadud laekumiste (32% ehk 48 527 tuhat eurot) arvelt tehtud kulud.

Valitsemisala kogueelarve vähenes võrreldes 2012. aastaga 27 150 tuhat eurot ehk 15,3%, mis moodustub peamiselt välisloetuste mahu vähenemisest ning teistelt asutustelt saadud siirete kasvust.

Tabel 8

Kulud ja investeeringud asutuste lõikes (kõikidest allikates v.a Vabariigi Valitsuse reserv)

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad, rahandusosakond

	2013	2012	Muutus	Muutus %
SIM-i sm	26 047	27 919	-1 872	-6,7%
KAPO	18 188	22 592	-4 404	-19,5%
PPA	155 901	165 643	-9 742	-5,9%
PÄA	50 313	47 476	2 837	6,0%
HK	4 512	4 445	66	1,5%
SKA	9 763	8 814	949	10,8%
SMIT	18 004	20 029	-2 025	-10,1%
Kokku siseministri valdkond	282 727	296 917	-14 191	-4,8%
SIM rm	93 034	122 031	-28 997	-23,8%
MV	56 965	55 117	1 847	3,4%
Kokku regionaalministri valdkond	149 998	177 148	-27 150	-15,3%
Kokku	432 725	474 065	-41 340	-8,7%

Siseministri valdkonna suurima eelarvega asutus on PPA (155 901 tuhat eurot ehk 55% valitsemisala kuludest), väikseima eelarvega on Häirekeskus (4 512 tuhat eurot ehk alla 2%).

Kuna regionaalministri valdkonna kulud sõltuvad peamiselt tuludest, jaotuvad need maavalitsuste ja regionaalministri eelarves tuludega ühtemoodi – maavalitsused 38% (tuludes 40%) ning regionaalminister 62% (tuludes 60%).

Tabel 9

Kulud ja investeeringud majandusliku sisu järgi (v.a Vabariigi Valitsuse reserv)

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad, rahandusosakond

Siseministri valdkond				
Tööjõukulud	151 896	142 716	9 180	6,4%
Majandamiskulud	72 733	66 756	5 977	9,0%
Investeeringud	7 580	33 405	-25 825	-77,3%
Toetused	26 799	27 428	-628	-2,3%
Muud kulud	23 719	26 612	-2 894	-10,9%
Kokku siseministri valdkond	282 727	296 917	-14 191	-4,8%

Regionaalministri valdkond				
Tööjõukulud	8 834	8 526	308	3,6%
Majandamiskulud	4 648	4 192	456	10,9%
Investeeringud	19	0	19	
Toetused	133 767	161 899	-28 132	-17,4%
Muud kulud	2 731	2 531	199	7,9%
Kokku regionaalministri valdkond	149 998	177 148	-27 150	-15,3%
Kokku	432 725	474 065	-41 340	-8,7%

Siseministri valdkonna kulude ja investeeringute eelarvest suurima osa moodustavad tööjõukulud (sh õppelaenu) – 151 896 tuhat eurot ehk 54% ning majandamiskulud 72 733 tuhat eurot ehk 26%.

Investeeringute mahu vähenemine võrreldes 2012. aastaga on seotud välistoetustest teostatavate investeeringute mahu vähenemisega. Investeeringute mahu vähenemist tasakaalustab mõnevõrra tööjõu- ja majandamiskulude kasv riigituludest.

Regionaalministri valdkonna kuludest suurima osa moodustavad toetused – 89,2% ehk 133 767 tuhat eurot. Tööjõukulud moodustasid regionaalministri valitsemisala 2013. aasta kuludest 8 834 tuhat eurot ehk 6%. Sealjuures moodustasid maavalitsuste tööjõukulud sellest 8 254 tuhat eurot ehk 93,4%. Siseministeriumi regionaalministri eelarve ei sisalda tööjõukulusid riigituludest. Regionaalministrit teenindavate Siseministeriumi osakondade tööjõukulud kajastuvad siseministri eelarves.

Tabel 10

Kulud ja investeeringud asutuste ja majandusliku sisu lõikes 2013. aastal

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad, rahandusosakond.

	Tööjõukulud	Õppe- laenu*	Majandamis- kulud	Inves- teeringud	Toetused	Muud kulud	Kokku	Osakaal valitsemisala kuludest
SIM-i sm	6 327	790	3 510	775	14 644	0	26 047	9,2%
KAPO	0	0	0	0	0	18 188	18 188	6,4%
PPA	94 992	0	43 084	1 104	11 190	5 531	155 901	55,1%
PÄA	33 146	0	13 061	3 712	394	0	50 313	17,8%
HK	3 937	0	575	0	0	0	4 512	1,6%
SKA	5 974	0	3 168	52	569	0	9 763	3,5%
SMIT	6 731	0	9 335	1 936	1	0	18 004	6,4%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	<i>151 106</i>	<i>790</i>	<i>72 733</i>	<i>7 580</i>	<i>26 799</i>	<i>23 719</i>	282 727	100,0%
<i>Osakaal siseministri valdkond</i>	<i>53,4%</i>	<i>0,3%</i>	<i>25,7%</i>	<i>2,7%</i>	<i>9,5%</i>	<i>8,4%</i>	100,0%	
SIM-i rm	580	0	2 034	19	87 671	2 731	93 034	62,0%
MV	8 254	0	2 614	0	46 096	0	56 965	38,0%
<i>Kokku regionaalministri valdkonna</i>	<i>8 834</i>	<i>0</i>	<i>4 648</i>	<i>19</i>	<i>133 767</i>	<i>2 731</i>	149 998	100,0%
<i>Osakaal regionaalministri valdkonna kuludest</i>	<i>5,9%</i>	<i>0,0%</i>	<i>3,1%</i>	<i>0,0%</i>	<i>89,2%</i>	<i>1,8%</i>	100,0%	
Kokku	159 940	790	77 381	7 599	160 566	26 449	432 725	

Toetuste eelarve vähenemine võrreldes 2012. aastaga tuleneb peamiselt välistoetuste mahu vähenemisest, vähesel määral kompenseeris seda teistelt asutustelt saadud siirete kasv.

Siseministri valdkonna kulude ja investeeringute eelarvest suurima osa moodustavad tööjõukulud – 151 106 tuhat eurot ehk 53,4% (ilma õppelaenu deta), millest omakorda PPA osa on 94 992 tuhat eurot ehk 62,9%.

Regionaalministri valdkonna kuludest suurima osa moodustavad toetused – 89,2% ehk 133 767 tuhat eurot.

Siseministri valdkonna finantseerimistehingud on:

1) PPA ettemaks kohtutäituritele 251 tuhat eurot politsei määratud trahvide sissenõudmiseks. Tulenevalt kohtutäituri seaduse § 24 lõikest 1 on kohtutäituril õigus nõuda sissenõudjalt enne täitemenetluse alustamist ettemaksu tasumist seadusega sätestatud ulatuses. Sissenõudja poolt ettemaksu mittetasumisest võib kohtutäitur nimetatud seaduse § 24 lõike 3 kohaselt jätta täitemenetlust alustamata;

2) PPA kapitalirent 118 tuhat eurot, mis sisaldab Viru vangla arestimajade väljaostu makseid. Leping on sõlmitud Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsiga 30 aastaks kogumaksumusega ligi 19,2 mln eurot. Võrreldes 2012. aastaga on finantseerimistehingutes toimunud vähenemine tulenevalt kajastamispehõhimõtete muutusest – kapitalirendi intressid ja objekti ülalpidamiskulud on viidud finantseerimistehingutest välja ning kajastatakse vastavalt majanduslikule sisule.

Regionaalministri valdkonna finantseerimistehingutes kajastatakse maa erastamisest järelmaksuga laekuvaid tuluseid. Nimetatud laekumistest kanti kuni 2013. aasta lõpuni 50% omandireformi reservfondi ning 50% stabiliseerimisreservi.

Eelarve ja selle täitmist mõjutanud asjaolud on kirjeldatud lisa 24.

Tabel 11

Finantseerimistehingud

tuhandetes eurodes. Allikas: Vastavate aastate riigieelarve seadused ja nende seletuskirjad, rahandusosakond.

	2013	2012	Muutus	Muutus %
Siseministri valdkond				
Finantseerimistehingud	-369	-915	546	-59,7%
Regionaalministri valdkond				
Finantseerimistehingud	8 015	8 015	0	0,0%
Kokku	7 647	7 100	546	7,7%

* Siseministri ja regionaalministri valdkonna teenistujate õppelaenu tagasimaksmisega seotud kulud kajastuvad Siseministeriumi eelarves

1.2.4 Personal

1.2.4.1 Teenistuskohdade koosseis ja keskmine teenistujate arv

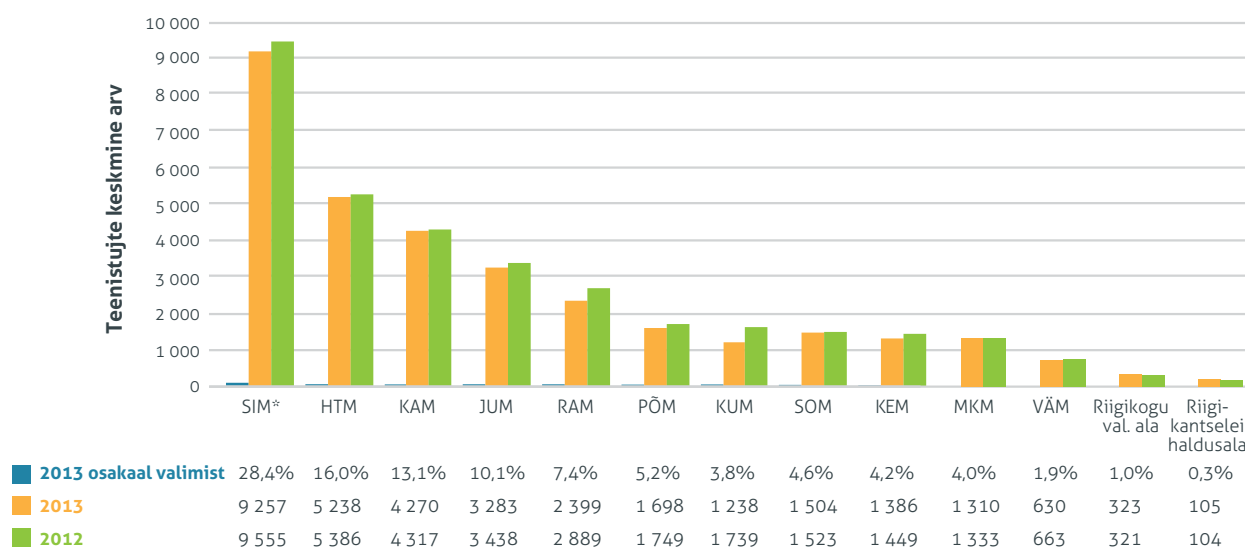
Siseministeeriumi valdkonnas töötab kõige rohkem täistööajaga töötajaid, moodustades 28,4% kõikide ministeeriumite valdkondade töötajate koguarvust. Järgnevad Haridus- ja Teadusministeerium (16%), Kaitseministeerium (13%) ja Justiitsministeerium (10%).

Erinevalt teistest ministeeriumitest teenindas Siseministeerium kui asutus 2013. aastal kahe ministri (siseminister ja regionaalminister) valdkondasid.

Joonis 3.

Riigi ameti- ja hallatavates asutustes töötavate teenistujate keskmine arv

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

Aruandeaastal toimunud muudatused SIM-i valdkonna asutuste koosseisus on kirjeldatud alapeatükis 1.1.1.

Tabel 12

Teenistuskohdade koosseis

Allikas: Siseministri vastav määrus või käskkiri

Asutus	Teenistuskohdade arv 31.12.2013			Teenistuskohdade arv 31.12.2012			Muutus	
	Kokku	sh eri-teenistujad	sh muud teenistujad	Kokku	sh eri-teenistujad	sh muud teenistujad	Vahe	%
PPA	6 213	4 591	1 622	6 295	4 640	1 655	-82	-1,3%
PÄA	2 380	2 211	169	2382	2 243	139	-2	-0,1%
HK	278	238	40	202	182	20	76	37,6%
SMIT	263		261	261		261	2	0,8%
SKA	290	69	221	290	69	221	0	0,0%
MV	586,4			563,25			23,15	4,1%
Lastekodud	79			162,7			-83,7	-51,4%
SIM	265			215			50	23,3%
Kokku	10 354,4	7 109	2 313	10 370,95	7 134	2 296	-16,55	-0,2%
Osakaal	100,0%	69,0%	31,0%	100,0%	69,0%	31,0%		

01.02.2013 jõustunud struktuurimuudatusega loodi Päästeameti planeerimise ja keemia talitus ning likvideeriti demineerimiskeskuse koosseisust eritehnika talitus, erikeemia talitus ning demineerimiskeskuse juhataja asetäitja ametikoht. Muudatus ei mõjutanud PÄA teenistuskohdade üldarvu. Alates 01.11.2013 lisandus Päästeameti koosseisu uue struktuuriüksusena Eesti Tuletõrjemuuseum viie teenistuskohaga, seni tegutses see iseseisva asutusena.

1. märtsil 2013 viidi Politsei- ja Piirivalveameti juhtimiskeskuse ametnikud üle Häirekeskuse päästekorraldajateks.

01.11.2013 jõustunud SMIT-i uue põhimäärusega likvideeriti viis divisjoni (sh divisjonijuhtide ametikohad) ja moodustati kaks direktori asetäitja ametikohta, kellele hakkasid otse alluma osakonnad osakonnajuhatajate kaudu. Liideti projektijuhtimise ja eriprojektide osakond ning moodustati strateegia ja planeerimise osakond.

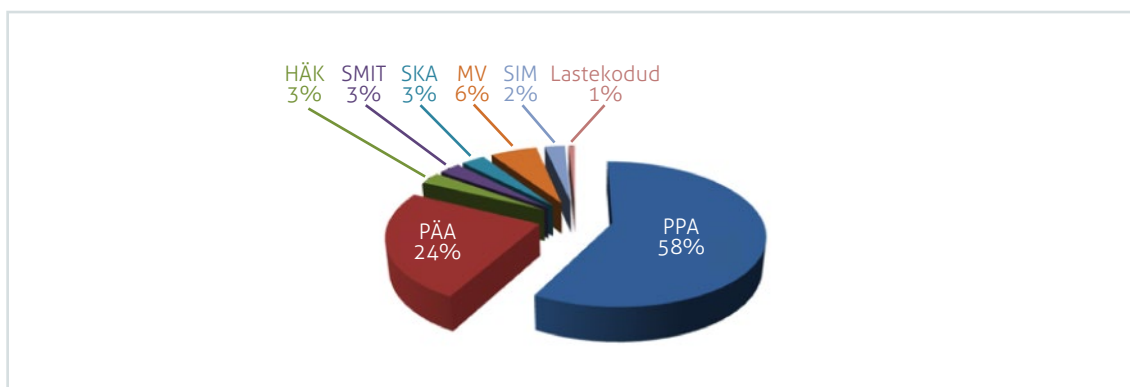
01.04.2013 jõustunud avaliku teenistuse seadusega muutusid avaliku võimu teostamist toetavat tööd tegevate ametnike ametikohad töötajate töökohtadeks ning senised tähtajalised koosseisuvälised teenistuskohad muutusid koosseisulisteks teenistuskohadeks (PPA, HK, SIM, MV). Kokku oli Siseministeriumi valdkonnas selliseid teenistuskohi 152. Lastekodude koosseisu vähenemine on tingitud Elva Väikelastekodu ja Tartu Väikelastekodu Käopesa üleandmisest kohalikele omavalitsustele.

Seisuga 31.12.2013 realselt töötas SIM-i valdkonnas 9209 teenistujat, neist 58% ehk 5333 PPA-s ning 24% ehk 2239 PÄA-s. Maavalitsustes ning lastekodudes töötas neist 7% ehk 621 teenistujat. HK, SMIT-i, SKA ning SIM-i teenistujate osakaal haldusala teenistujatest oli suhteliselt sarnane – 3%, teenistujate arvud neis asutustes on vahemikus 239–276.

Joonis 4

Reaalselt SIM-i valitsemisalas töötavate teenistujate jaotus

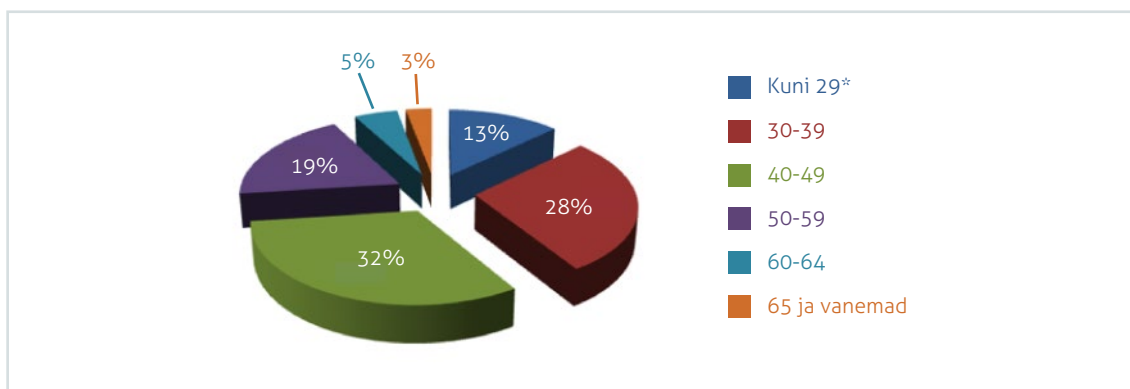

1.2.4.2 Vanus

Keskmine teenistuja vanus SIM-i haldusalas on 42 aastat, sh nooremaid kui 30-aastaseid oli 13% ning 65-aastaseid ja vanemaid oli 3%.

Joonis 5

Teenistujate vanuseline jaotus

Kuigi politseiametnike keskmine vanus on üsna väike (38 aastat), on nende staaž politseiteenistuses keskmiselt 16 aastat, sh 73%-l politseiametnikest on politseiteenistuse staaž kümme aastat või rohkem.

2014. aastal võib politseiteenistusest piirvanuse* tõttu lahkuda 87 politseiametnikku, juhul kui asutuse peadirektor ei pikenda nende politseiametnike teenistusaega.

* Politsei ja piirivalve seaduse kohaselt tohib politseiametnik töötada spetsialistina kuni 55-aastaseks saamiseni ning juhina kuni 60-aastaseks saamiseni. Politseiametnik vabastatakse politseiteenistusest piirvanuse täitumisele järgneva kuu esimesel tööpäeval.

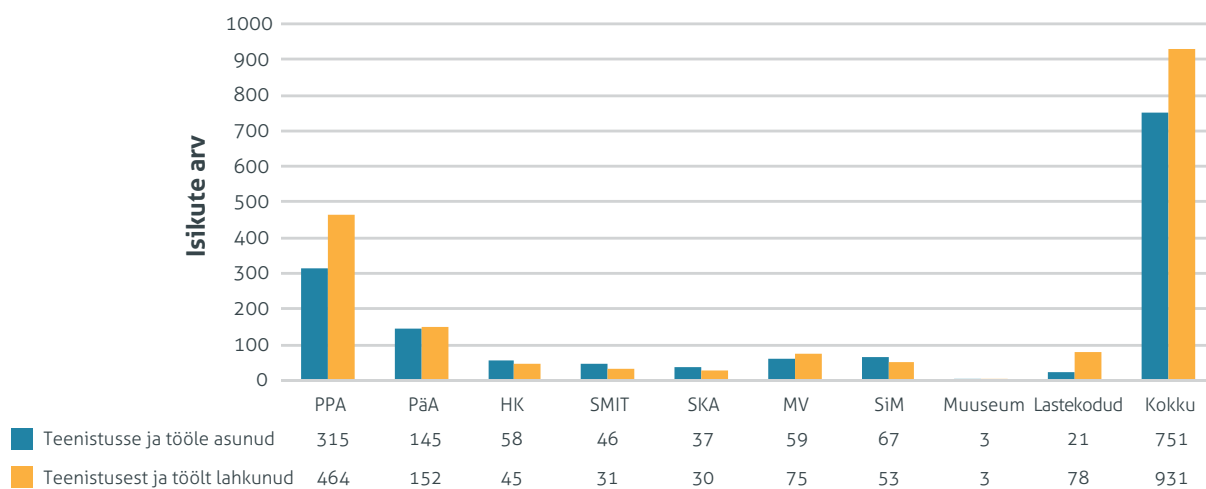

1.2.4.3 Teenistusse astumine ja teenistusest lahkumine ⁵

Siseministeeriumi valdkonnas asus 2013. aastal teenistusse 180 isikut vähem kui oli lahkujaid. PPA, PÄA, MV, lastekodud – teenistusest lahkunute arv ületas teenistusse asunute arvu. HK, SMIT, SKA, SIM – teenistusest lahkunute arv oli väiksem kui teenistusse asunute arv.

Joonis 6

Teenistusse või tööle asunud ning lahkunud isikute arv asutuste lõikes 2013. aastal

Teenistusest lahkus:

- 62 % ehk 582 inimest omal soovil;
- 25% ehk 231 inimest tööandja algatusel (koondamine, tööle sobimatus, eriteenistujate piirvanus, ebarahuldav katseaeg vms);
- 13% ehk 118 inimest muul põhjusel (poolte kokkuleppel, pakkumisest keeldumine, tähtaja möödumine).

Töötaja algatusel lahkunute osakaal oli kõige suurem HK-s – 84% (45 lahkunust 38).

25%-l teenistusest lahkunutel oli staaži 5–10 aastat (236 isikut). 19%-l teenistusest lahkunutel oli staaži 2–5 aastat (174 isikut). Samas peetakse asutuse jaoks kõige väärtuslikumaks just seda teenistujate gruppi. SIM-ist ja SMIT-ist lahkunute puhul paistab silma, et kõige rohkem lahkus kuni üheaastase staažiga teenistujaid: SIM-is – 25%, SMIT-is – 32%.

⁵ Allikas: SAP BO aruanded HR009 „Teenistusse võetud“ ja HR10 „Lahkumised“

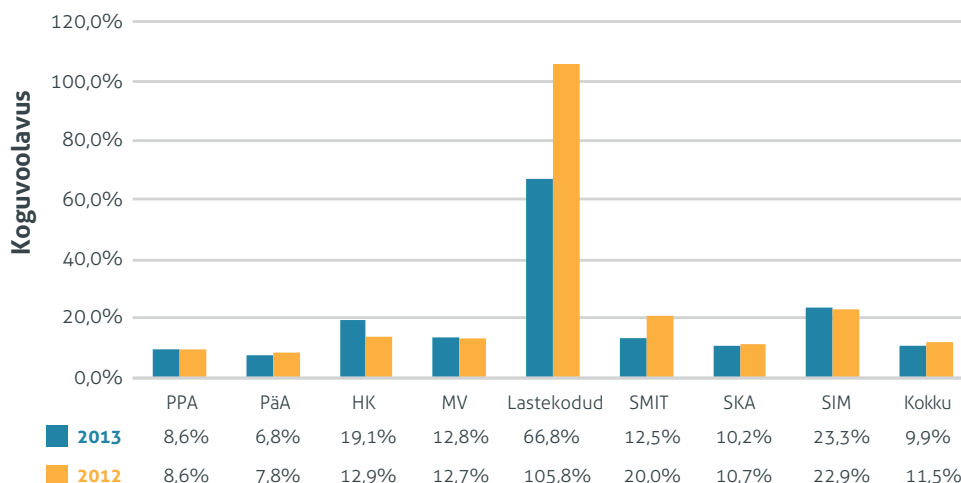

1.2.4.4 Voolavus

Võrreldes 2012. aastaga langes SIM-i haldusalas personali voolavus⁶, sh nii koguvoolavus kui ka vabatahtlik voolavus. Koguvoolavus langes 11,5%-lt 9,9%-le, näitaja tõusis vaid HK-s 12,9%-lt 19,1%-le.

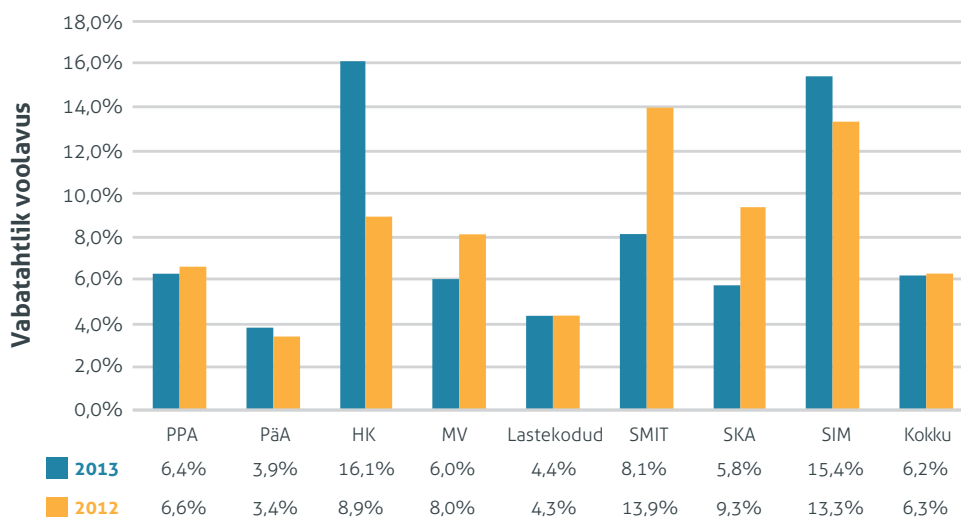
Joonis 7

Koguvoolavus aastatel 2013 ja 2012

Joonis 8

Vabatahtlik voolavus aastatel 2013 ja 2012

Võrreldes 2012. aastaga langes eriteenistujate⁷ koguvoolavus 7,6%-lt 7,4%-le. Samas kasvas vabatahtlik voolavus 5,2%-lt 5,3%-le. Politseiametnike koguvoolavus ning vabatahtlik voolavus oli 2013. aastal suurim Põhja prefektuuris ja madalaim Ida prefektuuris. Päästeteenistujate koguvoolavus ning vabatahtlik voolavus oli 2013. aastal suurim Häirekeskuses ja Päästeameti kesksuses.

⁶ Voolavus = lahkunud isikute arv / keskmine töötajate arv. Allikas: SAP BO aruanne HR013 „Voolavus“

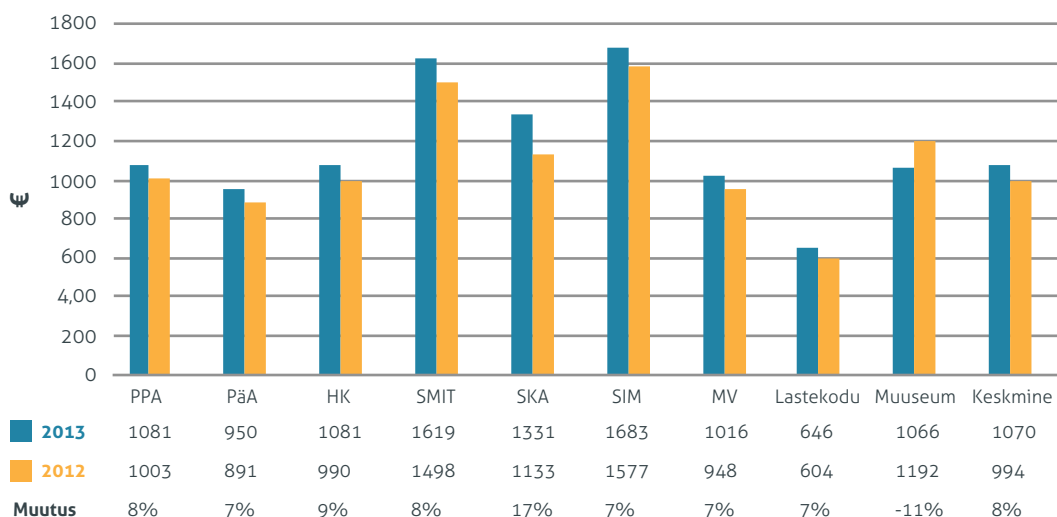
⁷ Politseiametnikud, päästametnikud ning päästjad

1.2.4.5 Täistööajale taandatud keskmine kogupalk⁸ kuus

Joonis 9

Kogupalga muutus, kõik teenistujad

1.2.4.6 Sisekaitseakadeemia õppurid

Et tagada sisejulgeolekuvaldkonna jätkusuutlikkus, tuleb suurendada Sisekaitseakadeemiasse astuvate noorte arvu. Praegu ei kata Sisekaitseakadeemia lõpetajate arv sisejulgeolekuvaldkonna asutuste uute töötajate vajadust.

SIM-i haldusala asutused esitasid 2013. aastal SKA-le tellimuse:

- avaliku konkursi korras 140 õppekoha täitmiseks, sellest 50 olid rakenduskõrghariduse õppekohad ning 90 kutseõppe õppekohad;
- ametkondliku konkursi korras 45 kutseõppe õppekoha täitmiseks, neist 25 kohta olid päästja eriala õppekohad ning 20 päästekorraldaja eriala õppekohad. Täideti kõik ametkondliku konkursi korras tellitud õppekohad.

Avaliku konkursi korras täidetavatele õppekohtadele asus 100 õppurit ehk tellimus täideti 71% ulatuses. Kõige kriitilisem oli piirivalve kutseõppe eriala avalik konkurss, eriala asus õppima 20 õppurit ehk täideti 40% tellimusest (50 õppekohta).

Peamised põhjused, miks vajaminevaid õppekohtasid ei suudetud täita:

- vastuvõtukatsetele mitteilmumine (eesti keele test – 44% , kehalised katsed – 35,7%, kutsesobivuse vestlus – 31,1 %),
- eesti keele testi mittesooritamine (33,3% osalejatest);
- kehaliste katsete mittesooritamine (20,1% osalejatest);
- vestlusvooru mitteläbimine (12% osalejatest).

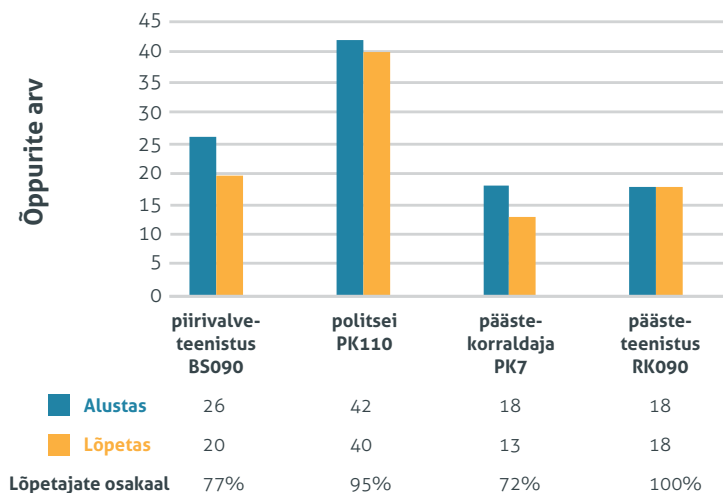
⁸ Kogupalk = kõik teenistujale arvestatud palgakomponendid, sh seadusega ette nähtud lisatasud, asendustasud, puhkusetasud jms. Kogupalk ei sisalda hüvitisi (teenistusest vabastamine, tööõnnetus, haigus).

Joonis 10

Kõrgharidusõpe

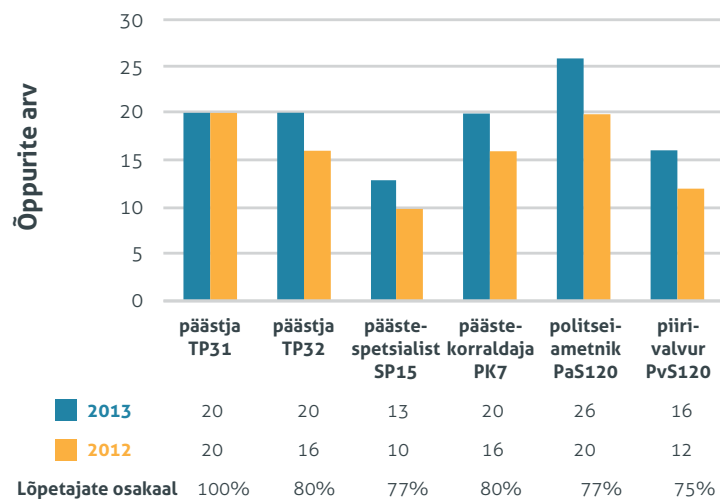
Allikas: Sisekaitseakadeemia

Joonis 11

Kutseharidusõpe

Allikas: Sisekaitseakadeemia

Politsei ja pääste eriala lõpetas 2013. aastal kõrgharidusõppes 104-st õpet alustanud isikust 91 ehk 88%.

Kutseharidusõppe lõpetas 115-st õpet alustanud isikust 94 ehk 82%

1.2.5 Kinnisvara

Et Siseministeeriumi asutused saaksid keskenduda oma põhitegevusele ja vabaneksid kinnisvara haldusega tegelemisest, antakse avalike teenuse osutamiseks jätkuvalt vajalikud üldotstarbelised

kinnistud üle kinnisvara haldamisele ja kaasajastamisele spetsialiseerunud juriidilistele isikutele (üldjuhul Riigi Kinnisvara AS-ile). Eriotstarbelise kinnisvara omanikuks jääb Siseministeerium.

Üle antud kinnisvara kaasajastamisel on ministeerium tellija, kes annab sisendi kinnisvarapoliitika ja vajaduste kohta.

Siseministeeriumi tellimusel valmisid 2013. aastal ministeeriumi valitsemisalas:

- Narva haldushoone (PPA ja PÄA), valmis 2013. aasta jaanuaris, koguinvesteering oli 7 368 tuhat eurot ning hoone netopind 5144 m²;
- SA Haapsalu Hoolekandekeskus, valmis 2013. aasta aprillis, ehitati ja sisustati kindlustuselt põlenud Haapsalu Lastekodu maja eest laekunud vahenditest, millele Eesti valitsus lisas Vabariigi Valitsuse reservfondist 935 tuhat eurot;
- Kuressaares piirivalve kordon ning kopteriangaar, valmis 2013. aasta juunis, rahastati välispiirifondist. Lepingu kogumaksumus on ligi 3 391 tuhat eurot;

Siseministeeriumi tellimusel on töös:

- Keila politseijaoskonna ehitus, mis valmib 2014. a augustis, pindalaga 964 m² suur ning kogumaksumusega 1 647 tuhat eurot;
- Tartu haldushoone (HK ja PÄA) ehitus, mis valmib 2014. a lõpuks. Hoone pindala on 4326 m² ning planeeritud kogumaksumus on 6 708 tuhat eurot;
- Tallinna haldushoone (HK ja PÄA) ehitus, mis valmib 2014. a lõpuks. Hoone pindala on 3512 m² ning planeeritud kogumaksumus on 5 265 tuhat eurot;
- Võru haldushoone (PPA ja PÄA) ehitus, mis valmib 2015. a mais. Hoone tuleb pindalaga 4573 m² ning planeeritud kogumaksumus on 6 564 tuhat eurot;
- Narva piiripunkti rekonstrueerimine. Ehitustööd valmivad 2015. a jaanuaris ning lepinguline kogumaksumus on 6 814 tuhat eurot;
- Kiviõli haldushoone (PPA ja PÄA) detailplaneeringu koostamine valmib 2014. a lõpuks. Prognoosi järgi on objekti kogumaksumus 3 157 tuhat eurot;
- Sillamäe haldushoone (PPA ja PÄA) detailplaneeringu koostamine valmib 2014. a sügisel. Prognoosi järgi on objekti kogumaksumus 4 344 tuhat eurot;
- Kohtla-Järve haldushoone (PPA ja PÄA) asukoha analüüs ja detailplaneeringu koostamine valmib 2014. a lõpuks, prognoosi järgi on objekti kogumaksumus 5188 tuhat eurot;
- uus Tallinna vangla juurde rajatav PPA arestimaja ja kinnipidamiskeskus, mille projekt valmib 2014. a novembris;
- Vormsi haldushoone (PÄA ja PPA) projekteerimine ja ehitus, valmib 2015. a jaanuaris, 358 m² suuruse hoone planeeritud kogumaksumus on 727 tuhat eurot;
- Häädemeeste haldushoone (PPA ja PÄA) ehitus, 1051 m² suurune hoone valmib 2015. a veebruaris, koguinvesteering on 1 637 tuhat eurot.

Ettevalmistamisel on Euroopa Liidu ameti Euroopa Liidu õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (edaspidi IT-agentuur) hoone rajamine, mille arendamiseks eraldatakse perioodil 2015–2017 Vabariigi Valitsuse reservist 8 419 tuhat eurot.

Tabel 13

SIM-i omandis olevate kinnistute arv

Allikas: SIM-i varahaldusosakond ja Viljandi Maavalitsuse raamatupidamise- ja personali-arvestuse osakond

	2013	2012	Muutus	
			Arv	%
SIM-i sm	218	279	-61	-21,9%
SIM-i rm	46	58	-12	-20,7%
Kokku	264	337	-73	-21,7%

Omandis olevate kinnistute arv on aastaga vähenenud 73 kinnistu võrra ehk 21,7%

Tabel 14

Riigi Kinnisvara AS-ile üle antud kinnistute jagunemine otstarbe järgi

Allikas: SIM-i varahaldusosakond ja Viljandi Maavalitsuse raamatupidamise- ja personali-arvestuse osakond

	2013	2012	Muutus	
			Arv	%
Vajalik	46	77	-31	-40,3%
Mittevajalik	15	36	-21	-58,3%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	<i>61</i>	<i>113</i>	<i>-52</i>	<i>-46,0%</i>
Osakaal üleantud kinnistute koguarvust	84%	91%		
Vajalik	2	2	0	
Mittevajalik	10	9	1	11,1%
<i>Kokku regionaalministri valdkonna</i>	<i>12</i>	<i>11</i>	<i>1</i>	<i>9,1%</i>
Osakaal üleantud kinnistute koguarvust	16%	9%		
Kokku	73	124	-51	-41,1%

2013. aasta lõpus oli Siseministeriumi valitsemisala kasutuses kokku 328 947 m² üldotstarbelist pinda, mis võrreldes 2012. aasta lõpu seisuga (344 349 m²) on vähenenud 4,5%, sh siseministri valdkonna kasutuses olev pind vähenes 4,1% ja regionaalministri valdkonna kasutuses olev pind vähenes 7,8% .

Kinnisvara kasutamise optimeerimise tõttu vähenes üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arv kõige enam PPA-s (13 051 m² ehk 7,1%).

Tabel 15

Üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arv seisuga 31.12.2013

Allikas: SIM-i varahaldusosakond ja Viljandi Maavalitsuse raamatupidamise- ja personaliarevestuse osakond

Asutus	2013	Osakaal koguarevust	2012	Osakaal koguarevust	Muutus	
					Arv	%
SIM -i sm	3 730	1,1%	3 730	1,1%	0	0,0%
PPA	170 744	51,9%	183 795	53,4%	-13 051	-7,1%
PÄA	69 882	21,2%	69 917	20,3%	-35	-0,1%
HK	2 131	0,6%	2 162	0,6%	-31	-1,4%
SMIT	4 096	1,2%	4 019	1,2%	77	1,9%
SKA	50614	15,4%	50614	14,7%	0	0,0%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	301 197	91,6%	314 237	91,3%	-13 040	-4,1%
SIM -i rm	1 450	0,4%	1 450	0,4%	0	0,0%
MV*	26 300	8,0%	28 662	8,3%	-2 362	-8,2%
<i>Kokku regionaalministri valdkond</i>	27 750	8,4%	30 112	8,7%	-2 362	-7,8%
Kokku	328 947	100,0%	344 349	100,0%	-15 402	-4,5%

1.2.6 Transportvara

2013. aastal vähenes sõidukite arv valitsemisalas 3,9%, sh maismaasõidukite arv vähenes 3,5% (72 sõiduki võrra). Enim on vähenenud kaubikute ja väikebusside arv (38 sõidukit), sõiduautode arv (20 sõidukit) ning veoautode arv (16 sõidukit).

Maismaasõidukite arv vähenes olemasoleva sõidukipargi optimeerimise tõttu, sh on teenistuslikult kasutuskõlbmatuks muutunud sõidukid olenevalt tehnilisest seisukorrast ja kasutusvaldkonnast kas mahakantud, võõrandatud või üle antud Sisekaitseakadeemiale päästealase õppetegevus läbiviimiseks ja vabaühendustele pääste-, haridus-, teadus-, kultuuri- jms teenuse osutamise ülesande täitmiseks.

* Maavalitsuste üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arv ei sisalda maavalitsuste hallatavate lastekodude kinnisvara ruutmeetrite arvu.

Tabel 16

Sõidukite arv

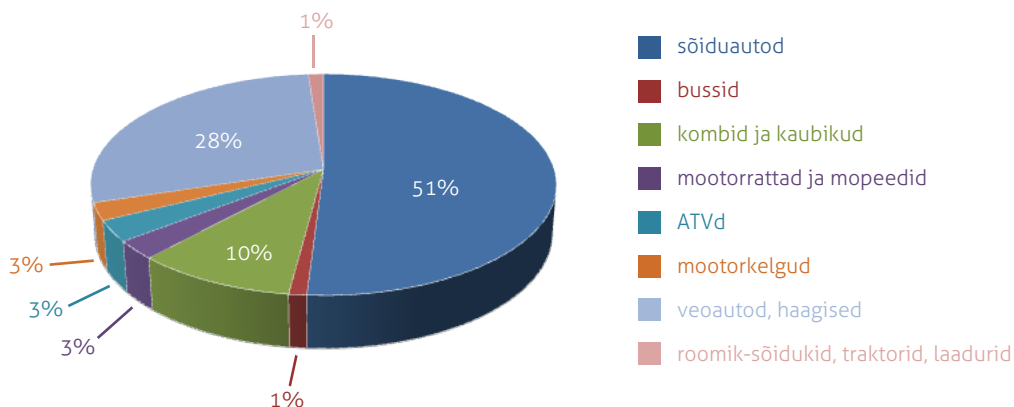
Allikas: SIM-i Varahaldusosakond

Asutus	2013					2012					kokku muutus	
	Maismaasõidukid	sh kasutusrendil maismaa sõidukid	veesõidukid	õhusõidukid	Kokku	Maismaasõidukid	sh kasutusrendil maismaa sõidukid	veesõidukid	õhusõidukid	Kokku	Arv	%
SIM sm	6	3			6	6	3			6	0	0,0%
PPA	1112	542	99	7	1 218	1 148	447	99	7	1 254	-36	-2,9%
PÄA	677	245	46		723	707	253	60		767	-44	-5,7%
HK	4	3			4	3	3			3	1	33,3%
SMIT	24	16			24	23	17			23	1	4,3%
SKA	93	15			93	97	12			97	-4	-4,1%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	<i>1 916</i>	<i>824</i>	<i>145</i>	<i>7</i>	<i>2 068</i>	<i>1 984</i>	<i>735</i>	<i>159</i>	<i>7</i>	<i>2 150</i>	<i>-82</i>	<i>-3,8%</i>
SIM rm	1	1			1	1	1			1	0	0,0%
MV ja hallatavad asutused	51	34			51	55	36			55	-4	-7,3%
<i>Kokku regionaalministri valdkond</i>	<i>52</i>	<i>35</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>52</i>	<i>56</i>	<i>37</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>56</i>	<i>-4</i>	<i>-7,1%</i>
Kokku	1 968	859	145	7	2 120	2 040	772	159	7	2 206	-86	-3,9%
Osakaal	92,8%	40,5%	6,8%	0,3%	100,0%	92,5%	35,0%	7,2%	0,3%	100,0%		

Joonis 12

Maismaasõidukite liigiline struktuur 2013

Allikas: SIM-i Varahaldusosakond

Tabel 17

Maismaasõidukite vanuselise struktuuri muutus

Allikas: SIM-i Varahaldusosakond

Siseministri valdkond	2013	2012	Muutus	Osakaal 2013	Osakaal 2012	Osakaalu muutus
alla 5 a	973	427	546	50,8%	21,5%	29,3%
5–10 a	492	927	-435	25,7%	46,7%	-21,0%
üle 10 a	451	630	-179	23,5%	31,8%	-8,2%
Kokku SIM-i siseministri valdkond	1 916	1 984	-68	100,0%	100,0%	0,0%
Regionaalministri valdkond	2013	2012	Muutus	Osakaal 2013	Osakaal 2012	Osakaalu muutus
alla 5 a	39	40	-1	75,0%	71,4%	3,6%
5–10 a	3	2	1	5,8%	3,6%	2,2%
üle 10 a	10	14	-4	19,2%	25,0%	-5,8%
Kokku SIM-i regionaalministri valdkond	52	56	-4	100,0%	100,0%	0,0%
Kokku	2013	2012	Muutus	Osakaal 2013	Osakaal 2012	Osakaalu muutus
alla 5 a	1 012	467	545	51,4%	22,9%	28,5%
5–10 a	495	929	-434	25,2%	45,5%	-20,4%
üle 10 a	461	644	-183	23,4%	31,6%	-8,1%
Kokku	1 968	2 040	-72	100,0%	100,0%	0,0%

Siseministri valdkonnas on alla 5-aastaste sõidukite osakaal kogu sõidukipargist kasvanud 29,3% ning 5–10-aastaste ja üle 10-aastaste sõidukite osakaal on vähenenud vastavalt 21,0% ja 8,2%. Alla 5-aastaste sõidukit osakaalu kasv ja 5–10-aastaste sõidukite osakaalu vähenemine on ennekõike seotud rendisõidukite väljavahetamisega, st liikumisega ühest vanusegrupist teise. Üle 10 aasta vanuste sõidukite arvu vähenemine on ennekõike seotud optimeerimisega, sh on teenistuslikult kasutuskõlbmatuks muutunud sõidukid olenevalt tehnilisest seisukorrast ja kasutusvaldkonnast kas mahakantud, võõrandatud või üle antud Sisekaitseakadeemiaale päästealase õppetegevus läbiviimiseks ja vabaühendustele pääste-, haridus-, teadus-, kultuuri- jms teenuse osutamise ülesande täitmiseks.

Regionaalministri valdkonnas on alla 5-aastaste ja 5–10-aastaste sõidukite osakaal kogu sõidukipargist kasvanud vastavalt 3,6% ja 2,2% ning üle 10-aastaste sõidukite osakaal on vähenenud 5,8%. Alla 5-aastaste sõidukit osakaalu kasv on seotud ennekõike maavalitsuste kasutuses olnud üle 10 aasta vanuste sõidukite väljavahetamisega. 5–10-aastaste sõidukite osakaalu kasv on seotud 5-aastase rendiperioodiga sõidukite jõudmisega järgmisesse vanusegruppi.

Tabel 18

Maismaasõidukite vanuseline struktuur 2013. aastal

Asutus	Alla 5 a	5–10 a	Üle 10 a	Kokku
SIM-i sm	4	2	0	6
PPA	606	340	166	1 112
PÄA	319	125	233	677
HK	4	0	0	4
SMIT	17	4	3	24
SKA	23	21	49	93
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	<i>973</i>	<i>492</i>	<i>451</i>	<i>1 916</i>
SIM-i rm	1			1
MV ja hallatavad asutused	38	3	10	51
<i>Kokku regionaalministri valdkond</i>	<i>39</i>	<i>3</i>	<i>10</i>	<i>52</i>
Kokku	1 012	495	461	1 968
Osakaal	51,4%	25,2%	23,4%	100,0%

Tabel 19

Maismaasõidukite läbisõit (tuhat km) ja kütuse kogus (tuhat l)

Asutus	2013			2012			Muutus			Muutus %		
	Läbisõit (tuhat km)	Kütuse kogus (tuhat l)	Keskmine kütusekulu (l/100 km)	Läbisõit (tuhat km)	Kütuse kogus (tuhat l)	Keskmine kütusekulu (l/100 km)	Läbisõit (tuhat km)	Kütuse kogus (tuhat l)	Keskmine kütusekulu (l/100 km)	Läbisõit (tuhat km)	Kütuse kogus (tuhat l)	Keskmine kütusekulu (l/100 km)
SIM-i sm	94	12	12,3	115	12	10,3	-21	0	2,1	-18,6%	-1,9%	20,4%
PPA	22 291	2 000	9,0	20 533	1 940	9,4	1 758	61	-0,5	8,6%	3,1%	-5,0%
PÄA	5 138	801	15,6	3 829	606	15,8	1 309	196	-0,2	34,2%	32,3%	-1,4%
HK	107	8	7,7	74	9	11,5	33	0	-3,8	44,9%	-3,1%	-33,1%
SMIT	453	41	8,9	475	40	8,5	-22	0	0,5	-4,6%	0,8%	5,7%
SKA	792	83	10,4	796	72	9,0	-4	11	1,4	-0,4%	15,2%	15,7%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	<i>28 875</i>	<i>2 944</i>	<i>10,8</i>	<i>25 821</i>	<i>2 677</i>	<i>10,9</i>	<i>3 054</i>	<i>267</i>	<i>0,0</i>	<i>11,8%</i>	<i>10,0%</i>	<i>-0,4%</i>
SIM-i rm	28	4	12,9	27	3	11,8	1	0	1,1	1,9%	11,1%	9,1%
MV	1 186	97	8,1	1 139	99	8,7	47	-2	-0,5	4,1%	-2,4%	-6,2%
<i>Kokku regionaalministri valdkond</i>	<i>1 214</i>	<i>100</i>	<i>8,3</i>	<i>1 166</i>	<i>102</i>	<i>8,8</i>	<i>47</i>	<i>-2</i>	<i>0</i>	<i>4,1%</i>	<i>-1,9%</i>	<i>-5,4%</i>
Kokku	30 089	3 044	10,7	26 987	2 779	10,8	3 101	265	-0,1	11,5%	9,5%	-0,5%

Tarbitud kütusekoguse kasv on seotud olemasolevate sõidukite kasutusintensiivsuse parandamise ja kütusehinna tõusu kompenseerimiseks eraldatud lisavahendite kasutamise. Samas on keskmine kütusekulu vähenenud 0,4%, see võimaldas võrreldes 2012. aastaga sama kütuse koguse juures läbida lisaks 400 tuhat kilomeetrit. Keskmise kütusekulu vähenemine on seotud ökonoomsemate sõidukite kasutusele võtmisega ning amortiseerunud ja mittevajalike vanade sõidukite kasutusest kõrvaldamisega.

Tabel 20

Maismaasõidukite ülalpidamiskulud* (tuhat eurot) võrreldes teiste ministriumitega

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

	2013		2012		Muutus	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	%
Riigikogu	779	2,9%	772	2,8%	7	0,9%
Riigikantselei	24	0,1%	24	0,1%	0	0,0%
Haridus- ja Teadusministeerium	1 820	6,8%	1 878	6,7%	-58	-3,1%
Justiitsministeerium	832	3,1%	798	2,9%	34	4,3%
Kaitseministeerium	5 577	20,9%	5 938	21,3%	-361	-6,1%
Keskonnaministeerium	1 735	6,5%	1 703	6,1%	32	1,9%
Kultuuriministeerium	490	1,8%	647	2,3%	-157	-24,3%
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	1 547	5,8%	1 629	5,9%	-82	-5,0%
Põllumajandusministeerium	1 815	6,8%	1 919	6,9%	-104	-5,4%
Rahandusministeerium	813	3,0%	1 026	3,7%	-213	-20,8%
Siseministeerium	10 257	38,3%	10 246	36,8%	11	0,1%
Sotsiaalministeerium	462	1,7%	587	2,1%	-125	-21,3%
Välisministeerium	597	2,2%	658	2,4%	-61	-9,3%
Kokku	26 748	100,0%	27 825	100,0%	-1 077	-3,9%

Riigi vaates on Siseministeeriumi valitsemisala maismaasõidukipark suurim aktiivses kasutuses olev sõidukipark. Siseministeeriumi valitsemisala maismaasõidukite ülalpidamiskulude osakaal moodustab 38,3% teiste põhiseaduslike institutsioonide maismaasõidukite kogukuludest. Järgnevad Kaitseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Siseministeeriumi maismaasõidukipargi osakaal on võrreldes 2012. aastaga kasvanud 1,5%.

* Ei sisalda käibemaksu

Tabel 21

Siseministeeriumi valitsemisala sõidukite detailsemad ülalpidamiskulud* (tuhat eurot)

Allikas: Siseministri puhul Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem ja regionaalministri puhul maavalitsuste esitatud andmed

	2013		2012		Muutus	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	%
Rendikulud	4 314	34,2%	4 130	34,0%	184	4,5%
Kütus	4 353	34,5%	4 172	34,4%	181	4,3%
Muud sõidukite majandamiskulud	3 575	28,3%	3 455	28,5%	120	3,5%
<i>Kokku siseministri valdkond</i>	12 242	97,0%	11 757	96,9%	485	4,1%
Rendikulud	227	1,8%	204	1,7%	23	11,3%
Kütus	98	0,8%	109	0,9%	-11	-10,1%
Muud sõidukite majandamiskulud	51	0,4%	67	0,6%	-16	-23,9%
<i>Kokku regionaalministri valdkond</i>	376	3,0%	380	3,1%	-4	-1,1%
Kokku	12 618	100,0%	12 137	100,0%	481	4,0%
sh maismaasõidukid	10 257	81,3%	10 246	84,4%	11	0,1%
sh õhusõidukid	974	7,7%	927	7,6%	47	5,1%
sh veesõidukid	1 387	11,0%	964	7,9%	423	43,9%
Kokku	12 618	100,0%	12 137	100,0%	481	4,0%

Siseministeeriumi valitsemisala sõidukite ülalpidamiskulud kasvasid võrreldes 2012. aastaga 4% ja kasv on seotud sõidukite kütusehinna tõusu kompenseerimiseks eraldatud lisavahendite kasutamisega, amortiseerunud omandisõidukite asendamisega uute rendisõidukitega ning uue multifunktsionaalse reostustõrjelaeva Kindral Kurvits täismahus kasutuselevõtuga. Kogukuludest on suurima osakaaluga rendikulud, moodustades kokku 36% sõidukite ülalpidamisega seotud kogukuludest.

Tabel 22

Laevade merepäevade arv (p)

	2013	2012	Muutus	
			Summa	%
Laevade merepäevade arv (p)	759	463	296	63,9%

Siseministeeriumi valitsemisalas oli Politsei- ja Piirivalveameti kasutuses 2013. aastal 7 laeva, neist aktiivses kasutuses 5 laeva. Kahe laeva osas on tulenevalt teenistusliku vajaduse muutumisest ja kasuliku eluea lõppemisest algatatud võõrandamise protsess. Laevade merepäevade⁹ kasv on seotud uue multifunktsionaalse reostustõrjelaeva Kindral Kurvits täismahus kasutusele võtmisega. Laevade

* Ei sisalda käibemaksu

⁹ Merepäeva arvestus algab neljandast tunnist

põhilised meretegevused on merepiiri valvamine, majandusvööndi õigusrežiimi tagamine, merepääste teostamine, merereostustõrje avastamine ja likvideerimine, loodusressursside ja kalavarude ebaseadusliku kasutamise tõkestamine, kalandustegevuse ja meresõiduohutuse inspekteerimine ning merealadelt kogutud teabe edastamine kaldapealsetele üksustele. Suurema osa laevade meretegevusest moodustab merepiiri valvamine ning merereostuse avastamine ja likvideerimine.

Tabel 23

Õhusõidukite lennutundide arv (h)

	2013	2012	Muutus	
			Summa	%
Helikopterid	1 049	1 076	-27	-2,5%
Lennukid	785	731	54	7,4%
Õhusõidukid kokku	1 834	1 807	27	1,5%

Siseministeeriumi valitsemisalas oli Politsei- ja Piirivalveameti Lennusalga kasutuses 2013. a kokku 7 õhusõidukit, sh 4 helikopterit ja 3 lennukit. Õhusõidukite põhilised lennutegevused on piirivalvelennud (sh patrull- ja operatsioonide lennud merel, otsingu- ja päästelennud, keskkonna-alased ja reostuseire lennud, treeningud ja õppused jms), õhutorbe SAR, politsei lennud (sh SAR ja politsei operatsioonid maal, treeningud, õppused ja tutvustused (demod)), meditsiinilennud ja lennud teiste riiklike ametkondade huvides. 2012. ja 2013. aasta statistika baasil moodustasid õhusõidukite lennutegevusest keskmiselt 70% piirivalvealased lennud, 10% politseiliste operatsioonidega seotud lennud, 19% meditsiinilennud ja lennud teiste riiklike ametkondade huvides ning ülejäänud olid projektipõhised (FRONTEX, CREMEX, NATO kohtumine) lennud.

1.2.7 Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiline vara

2013. aastal võeti eesmärgiks lõpetada tähtaegselt, kokkulepitud tulemi ja eelarvega 60% 2013. aastal alustatud arendusprojektidest. Tulemit ei saavutatud. 2013. a alustati ja lõpetati 12 projekti, neist 7 ehk 58,3% lõpetati tähtaegselt, kokkulepitud tulemi ja eelarvega.

Kokku lõpetati 2013. aastal olulises mahus 34 projekti, millest 22 on alustatud varem kui 2013. aastal. 4 projekti lõpptulemid kinnitati 2014. a jaanuari esimeses pooles. Varem alustatud projektidest lõpetati tähtaegselt 4 (18,2%).

2013. a alustati 29 projekti ning nendest 17 on planeeritud lõppema 2014. aastal. 2013. aasta lõpus oli töös 24 projekti, millest 12 oli arendusvajaduse selgitamise ja projekteerimise etapis ning 12 realiseerimise ja juurutamise etapis.

Valdkondade kaupa planeerimine on aidanud olulisel määral vähendada 2012. aastal väljatoodud põhjuste (paralleelsed tööd ühes teenuses ja valdkondlik ressursipuudus) mõju projektide tähtaegadele.

Projektide paremaks planeerimiseks oleme uute projektide puhul rakendanud arendusvajaduse selgitamise ja projekteerimise etappe, mis aitavad meeskonnal detailsemalt kirjeldada töid ning anda õigeid prognoose nende kestuste kohta.

2013. aasta olulisemad SMIT-i juhitud IKT projektide tulemid

- „SIS II siseriiklike IKT teenuste lepingujärgse I etapi arenduste realiseerimine ja vastuvõtmine“ ja „SIS II siseriiklike IKT teenuste lepingujärgse II etapi arenduste realiseerimine, vastuvõtmine ja SIS I > SIS II üleminek“

2013. aasta aprillis võeti edukalt kasutusele Schengeni teise põlvkonna infosüsteem SIS II, millega seoses tehti muudatusi Siseministeeriumi valitsemisalas 14 infosüsteemis. Projekti vedas Euroopa Komisjon ning see oli siiani selle valdkonna suurim infotehnoloogia arendusprojekt. SIS II on piirikontrolli kaotamisega kaasnenud asendusmeede, mille abil saavad liikmesriigid otsida tagaotsitavaid isikuid ja varastatud esemeid. Projektiga alustati Euroopa Liidus juba 2003. aastal, kuid realselt viidi see ellu aastatel 2011–2013.

- „Täisautomatiseeritud piirikontrolli hangete läbiviimise projekt“, „Täisautomatiseeritud piirikontrolli süsteemi tarnimine ja realiseerimine“ ja „Täisautomatiseeritud piirikontrolli süsteemi juurutamine“

Täisautomatiseeritud piirikontrollis läbib inimene piiri ületades kioski ja värava, kus masinad kontrollivad dokumente, näopilti ja sõrmejälgi ning kontakt piirivalvuriga puudub. Projekti tulemina võttis Politsei- ja Piirivalveamet Tallinna Lennujaamas kasutusele täisautomatiseeritud piirikontrolli infosüsteemi.

- „HK_OPERATIIVKÕNESIDE juurutamine“

Projekti käigus võeti kasutusele kaasaegne tehniline lahendus neljas Häirekeskuse regionaalses üksuses, kus on võimalik osutada 112 hädaabiteenust.

- „Tallinna Linnavalitsuse foorikaamerad“

Tallinna Linnavalitsuse foori- ja ühissõidukirea kaameratest tuleneva teabe põhjal on võimalik läbi viia kirjalikku hoiatusmenetlust. Projekti käigus täiendati liiklusrikkumiste (keelava fooritulega ristmikule sõitmine või ühissõidukiraja kasutamine) menetlemise tööprotsessi, loodi võimalus kontrollida taksode

tegevuslubade kehtivust majandustegevuse registri info alusel. Projekt ei ole veel rakendunud, sest vastu on võtmata vastav Liiklusseaduse muudatus.

Siseturvalisuse valdkonna hanked

2013. aastal viidi läbi 79 hanget, millest 50 riigihanget ja 1 erand ning 28 minikonkurssi. Läbiviidud riigihangetest oli avatud menetlusi 25, lihthankeid 19, lihtsustatud korras tellitavaid teenuseid 1 ja väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetlusi 5. Vaidlustusi esitati 2 SMIT-i hanke kohta kokku 4 vaidlustust, millest 3 lahendati SMIT-i ning 1 vaidlustaja kasuks.

2013. aasta II kvartalis alustati üleminekut hangete e-menetlusele ning alates II kvartalist on kõik SMIT-i hanked teostatud täielikult elektrooniliselt.

Asjade ostmiseks/teenuste tellimiseks (arvutid, monitorid, sülearvutid, tarkvara arendustööd, riistvara tootetoed) kasutati olulisel määral eelnevatel aastatel sõlmitud raamlepinguid. Samuti jätkati raamlepingute sõlmimist, et tagada teenuste osutamise kiirus, paindlikkus ja kättesaadavus. Alates 2013. aasta kolmandast kvartalist teostatakse ka raamlepingute alusel hankelepingute sõlmimiseks tellimuste esitamised elektrooniliselt (minikonkurssidena).

Olulisemad hanked 2013. aastal olid:

- projekti „Looduskatastroofide ärahoidmine ja ohjamine – Häirekeskuse side- ja infotehnoloogiasüsteemide arendamine“ hange;
- küberkriminalistika valdkonna tarkvarade tootetugede pikendamine ja täiendavate litsentside ostmine;
- projekti „SIS II migratsioon“ hange;
- piirikontrolli infosüsteemi (PKIS) ja automatiseeritud piirikontrolli süsteemi (APK) sõnumivahetuse liidese arendustööd / PKIS-i sõnumivahetuskomponendi arendustööde realiseerimine.

Tabel 24

Välisrahastusega hanked

Rahastamisallikas	Hanke viitenumber	Hanke nimetus
VPF	139205	Piirikontrolli infosüsteemi (PKIS) ja automatiseeritud piirikontrolli süsteemi (APK) sõnumivahetuse liidese arendustööd
VPF	146241	Juhtimise infosüsteemi ALIS-i hooldus- ja arendustööde tellimine (kordushange)
RE (SMIT) / Eesti-Šveitsi koostööprogramm	143644	Environmental Systems Research Institute (ESRI) ArcGIS litsentside tootetoed ostmise
STRF	143566	E-politsei seadmete kaasajastamine

Regionaalvaldkonna 2013. aasta olulisim hange oli e-postiteenuse litsentsi ja võrgusalvestuse seadmete soetamine maavalitsustele.

Siseministeeriumi valitsemisala igapäevases kasutuses olev arvutitöökohtadega seotud IKT vara hulk suurenes 2013. aastal 98 arvuti võrra (1,3%). 67,8% tavatöökohtadest on varustatud lauarvutitega ja 32,2% sülearvutitega. Sülearvutite osakaal on aastaga kasvanud 0,4%.

Regionaalvaldkonna 2013. aasta olulisim hange oli e-postiteenuse litsentsi ja võrgusalvestuse seadmete soetamine maavalitsustele.

Siseministeeriumi valitsemisala igapäevases kasutuses olev arvutitöökohtadega seotud IKT vara hulk suurenes 2013. aastal 98 arvuti võrra (1,3%). 67,8% tavatöökohtadest on varustatud lauarvutitega ja 32,2% sülearvutitega. Sülearvutite osakaal on aastaga kasvanud 0,4%.

2013. aastal paranes oluliselt sisejulgeoleku valitsemisalas iga päev kasutuses oleva IKT töökohtade vanuseline struktuur. Aasta jooksul vahetati välja rohkem kui 2000 töökohta ning 2014. aastaks on jõutud nende töövahendite osas normaalsesse haldustsükklisse. 2013. aasta lõpuks oli 67,1% valitsemisalas kasutusel olevatest seadmetest nooremad kui 3 aastat (2012. aastal 43,3%) ning 17,9% (2012. aastal 22,3%) riistvarast vajab aasta jooksul väljavahetamist.

Vananenud riistvara väljavahetamise käigus on suurenenud realses kasutuses oleva riistvara hulk.

Tabel 25

Igapäevases kasutuses oleva arvutitöökohtadega seotud IKT vara arv

Allikas: Siseministeeriumi infohaldusosakond

Asutus	2013			Osakaal	2012			Osakaal	Muutus	
	Sülearvutid	Arvutid	Kokku		Sülearvutid	Arvutid	Kokku		Summa	%
SIM	197	63	260	3,3%	164	107	271	3,5%	-11	-4,1%
PPA	1 237	3 707	4 944	63,0%	1 165	3 535	4 700	60,6%	244	5,2%
PÄA	314	464	778	9,9%	325	513	838	10,8%	-60	-7,2%
HK	46	121	167	2,1%	46	32	78	1,0%	89	114,1%
SMIT	222	148	370	4,7%	271	229	500	6,4%	-130	-26,0%
SKA	155	381	536	6,8%	146	390	536	6,9%	0	0,0%
Maavalitsused	359	436	795	10,1%	349	480	829	10,7%	-34	-4,1%
Kokku	2 530	5 320	7 850	100,0%	2 466	5 286	7 752	100,0%	98	1,3%
Osakaal	32,2%	67,8%	100,0%		31,8%	68,2%	100,0%			

Tabel 26

IKT vara vanuseline jaotus

Allikas: Siseministeeriumi infohaldusosakond

Asutus	2013			Osakaal	2012			Osakaal	Muutus	
	Sülearvutid	Arvutid	Kokku		Sülearvutid	Arvutid	Kokku		Summa	%
Alla 3 a (sh renditud)	1 229	4 037	5 266	67,1%	1 280	2 762	4 042	43,3%	1 224	30,3%
3–5 a	857	322	1 179	15,0%	703	2 511	3 214	34,4%	-2 035	-63,3%
5–7 a	419	783	1 202	15,3%	302	986	1 288	13,8%	-86	-6,7%
üle 7 a	25	178	203	2,6%	710	87	797	8,5%	-594	-74,5%
Kokku	2 530	5 320	7 850	100,0%	2 995	6 346	9 341	100,0%	-1 491	-16,0%

2013. aasta lõpus oli Siseministeeriumi valdkonnas kokku 280 IKT ametikohta (sh SMITis 261), mis teenindavad 9214 klienti. SMIT-i kliendid moodustavad 58% kõikide valimis olevate asutuste klientidest. SMIT-i hallata on ka suurim arvutipark – kokku 7055 siseministri valdkonna arvutitöökohta, millele lisanduvad veel mobiilsed töökohad autodes ning teised spetsiaaltöökohad. SIM-i valitsemisalas on kokku 7850 arvutitöökohta.

Tabel 27

Ministeeriumide IKT asutuste võrdlus

Allikas: RIK, SIM, SMIT, RMIT

	Rahandusministeeriumi infotehnoloogiakeskus (RMIT)	Siseministeeriumi infotehnoloogiaja arenduskeskus (SMIT)	Maavalitsused	Registrite ja Infosüsteemide Keskus (RIK)
Töötajate arv	100	261	19	197
Klientide arv	2 600	9 214	589	3 500
Töökohatehnika arv	3 100	7 055	795	3 714
Kliente töötaja kohta	26	35	31	18

Võrreldes teiste valitsemisalade IT asutustega on SMIT kordades efektiivsem. Samas pakub SMIT erinevalt teistest 24/7 elutähtsaid teenuseid, teenindab siseturvalisuse üksuseid üle Eesti sh hajaasustuspiirkondades. Viimaste aastatega on siseturvalisuse valdkonna põhiprotsesse arendatud edasi ning selle tulemusena on muutunud politsei- ja päästetööde kriitiliseks osaks IKT teenuste kättesaadavus ja kvaliteet.

1.2.8 Muu vara

Siseministeerium on põhivarade mahu¹⁰ poolest Eestis suuruselt teine valitsemisala. Kõige suurema osakaaluga on Kaitseministeeriumi valitsemisala (44,5%), järgnevad Siseministeeriumi valitsemisala (22,7%) ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala (10%).

Võrreldes 2012. aastaga on enim suurenenud Kaitseministeeriumi valitsemisala põhivara osakaal (4%), samal ajal on vähenenud Siseministeeriumi valitsemisala põhivarade mahu osakaal 0,3%, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala põhivarade mahu osakaal 0,3% ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala põhivara mahu osakaal 5%.

Tabel 28

Põhivarade liigiline struktuur ministeeriumite lõikes seisuga 31.12.2013 (tuhat eurot)

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

	VäM	RaM	PõM	KaM	SiM	JuM	KKM	SoM	HTM	KuM	MKM	Kokku
Kaitseotstarbeline põhivara	0	0	0	376 839	28 833	0	0	0	0	0	0	405 672
Masinad ja seadmed	9 570	17 654	16 467	67 278	210 063	16 686	23 118	6 164	52 323	6 109	57 526	482 957
Muu põhivara	1 832	2 234	204	7 388	5 308	2 431	1 454	363	9 769	37 051	2 289	70 323
Lõpetamata tööd ja ettemaksud	10 599	67	34	36 671	5 392	2 430	1 348	408	9 157	23 260	49 494	138 859
Kokku soetus maksumus	22 001	19 954	16 705	488 176	249 596	21 547	25 920	6 935	71 249	66 420	109 309	1 097 811
Osakaal	2,0%	1,8%	1,5%	44,5%	22,7%	2,0%	2,4%	0,6%	6,5%	6,1%	10,0%	100,0%
Kokku jääkmaksumus	13 427	6 417	2 156	201 583	99 079	7 210	5 606	1 658	31 765	56 659	73 664	499 224
Osakaal	2,7%	1,3%	0,4%	40,4%	19,8%	1,4%	1,1%	0,3%	6,4%	11,3%	14,8%	100,0%

Tabel 29

Varade kulumine* ministeeriumites aastatel 2008–2013

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

	VäM	RaM	PõM	KaM	SiM	JuM	KKM	SoM	HTM	KuM	MKM
2008	29%	70%	78%	38%	50%	58%	56%	81%	61%	23%	28%
2009	38%	71%	82%	40%	55%	61%	72%	78%	52%	25%	24%
2010	37%	71%	83%	50%	57%	59%	75%	75%	40%	18%	21%
2011	37%	61%	82%	55%	60%	59%	74%	58%	37%	18%	19%
2012	43%	66%	85%	57%	59%	64%	78%	59%	48%	17%	21%
2013	39%	68%	87%	59%	60%	67%	78%	76%	83%	15%	33%

¹⁰ Põhivara maht – vara soetusmaksumus seisuga 31.12.2012. Objektivsema võrdluse saamiseks on andmed ilma maa ja ehitisteta, sest need sõltuvad valitsemisalas oma ja üüritud vara proportsioonist.

* kogunenud amortisatsiooni suhe vara soetusmaksumusse

1.2.9 Hanked

Siseministeriumi koordineerib ministeriumi ja tema valitsemisala riigihangetealast tegevust, kujundab valitsemisala hankepoliitikat, töötab välja valitsemisalaülese ja ministeriumi riigihangete korra ning hangete kavad, viib läbi ministeriumi riigihankeid ja osaleb valitsemisala rahvusvaheliste riigihangete läbiviimisel, teostab valitsemisala riigihangete üle eel- ja järelkontrolli ning annab riigihangete alal nõu.

Olulisemad näitajad

Siseministeriumi valitsemisalas viidi 2013. a läbi kokku 325 riigihanget maksumusega 27 221 tuhat eurot (sellest 283 hanget sisejulgeoleku valdkonnas ning regionaalministri valdkonnas 8 ministeriumi hanget ja 34 maavalitsuste hanget).

Rahandusministeriumi 2012. a statistika kohaselt on SIM-i valitsemisala asutused suurimad riigiasutustest hankijad Eestis (hangete arvult nt PPA – 4. kohal, SMIT – 7. kohal, PÄA – 12. kohal, rahalises mahus PPA – 6. kohal, SMIT – 7. kohal, SIM – 8.kohal ja PÄA – 16. kohal üle Eesti).

2014. aastal on kavas üle minna valitsemisala pikaajalisele ühishangete kavale, milles lepatakse järgnevatks neljaks aastaks kokku orienteeruvalt 50 ühishanget.

Tabel 30

Siseministeriumi valitsemisalas läbi viidud riigihankemenetlused (maksumusega alates 10 000 eurost)

Allikas: SIM-i varahaldusosakond

Menetluse liik	2013		2012		Muutus (tk/€)		Muutus %	
	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa
Avatud hankemenetlus	96	21 312	91	10 478	5	10 834	5,5%	103,4%
Lihthange	156	2 335	191	3 387	-35	-1 052	-18,3%	-31,1%
Lihtsustatud korras teenuste tellimine	20	449	11	2 867	9	-2 418	81,8%	-84,3%
Võistlev dialoog	0	0	3	2 784	-3	-2 784	-100,0%	-100,0%
Minikonkurss raamlepingu alusel	28	2 463			28	2 463	100,0%	100,0%
Ideekonkurss	1				1	0	100,0%	0,0%
Vabatahtlik teade			1	50	-1	-50	-100,0%	-100,0%
Väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlus või erand	1	126			1	126	100,0%	100,0%
Väljakuulutamisetä läbirääkimistega hankemenetlus	23	536	22	677	1	-141	4,5%	-20,8%
Kokku	325	27 221	319	20 243	6	6 978	1,9%	34,5%

Tabel 31

Siseministeriumi valitsemisalas läbi viidud riigihangete jaotus asutuste lõikes

Allikas: SIM-i varahaldusosakond

Menetluse liik	2013		2012		Muutus (tk/€)		Muutus %	
	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa (tuh eur)	Arv	Summa
SIM	23	1 037	24	909	-1	128	-4%	14,1%
PPA	119	4 723	110	10 165	9	-5 442	8%	-53,5%
PÄA	51	2 259	52	3 159	-1	-900	-2%	-28,5%
SMIT	78	3 331	68	2 019	10	1 312	15%	65,0%
SKA	20	360	16	279	4	81	25%	29,0%
HK	0	0	2	12	-2	-12	-100%	-100,0%
Kokku siseministri valdkond	291	11 710	272	16 543	19	-4 833	7%	-29,2%
Harju Maavalitsus	2	55	2	63	0	-8	0%	-12,7%
Hiiu Maavalitsus	0	0	1	113	-1	-113	-100%	-100,0%
Ida-Viru Maavalitsus	4	126	0	0	4	126	100%	100,0%
Jõgeva Maavalitsus	3	62	1	35	2	27	200%	77,1%
Järva Maavalitsus	1	32	0	0	1	32	100%	100,0%
Lääne Maavalitsus	1	14	6	109	-5	-95	-83%	-87,2%
Lääne-Viru Maavalitsus	5	13 051 ¹¹	1	14	4	13 037	400%	93121,4%
Põlva Maavalitsus	1	25	7	202	-6	-177	-86%	-87,6%
Pärnu Maavalitsus	3	43	8	199	-5	-156	-63%	-78,4%
Rapla Maavalitsus	0	0	0	0	0	0	0%	0,0%
Saare Maavalitsus	2	49	6	2 703	-4	-2 654	-67%	-98,2%
Tartu Maavalitsus	3	29	2	20	1	9	50%	45,0%
Valga Maavalitsus	5	1 744	3	50	2	1 694	67%	3388,0%
Viljandi Maavalitsus	1	1	9	156	-8	-155	-89%	-99,4%
Võru Maavalitsus	3	280	1	36	2	244	200%	677,8%
Kokku regionaalministri valdkond	34	15 511	47	3 700	-13	11 811	-28%	319,2%
Kokku	325	27 221	319	20 243	6	6 978	2%	34,5%

1.2.10 Lõppenud kohtuasjad

2013. aastal oli Siseministeriumi valitsemisalas lõppenud kohtumenetlusi 438, neist tsiviilasju 162, haldusasju 272 ja kriminaalasju 4. Võrreldes 2012. aastaga on kohtuasjade arv suurenenud 23,4 % (83 kohtuasja võrra).

¹¹ Hangete mahust 13 028 tuhat eurot moodustab riigihange (viitenumber 137819) „Avalik bussiliinivedu Lääne-Viru maakonnas“. Hanke eesmärgiks oli vedaja leidmine perioodiks 01.01.2014-31.12.2021

Tabel 32

Lõppunud kohtumenetlused asutuste lõikes

Asutus	Tsiiviilasjad		Haldusasjad		Kriminaalasjad		Kokku		Kokku muutus	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	arv	%
SIM	0	0	9	10	0	0	9	10	-1	-10,0%
PÄA	3	2	5	7	2	1	10	10	0	0,0%
KAPO	1	0	6	0	1	0	8	0	8	
SMIT	1	0	0	0	0	0	1	0	1	
SKA	0	0	2	1	0	0	2	1	1	100,0%
HK	5	0	1	2	0	0	6	2	4	200,0%
PPA	2	7	211	190	1	1	214	198	16	8,1%
Maavalitsused	150	104	38	30	0	0	188	134	54	40,3%
Kokku	162	113	272	240	4	2	438	355	83	23,4%

Valitsemisala kohtuasjadest on kõige suurema osakaaluga PPA kohtuasjad (48,9%) ja maavalitsuste kohtuasjad (42,9%). Maavalitsuste kohtuasjade koguarv on võrreldes 2012. aastaga suurenenud 40,3% (54 kohtuasja). Kohtuasjade arv on kasvanud peamiselt Harju Maavalitsuse tsiiviilasjade arvu kasvuga seoses reaalkoormatise tasumisel tekkinud võlanõuetega, kus maavalitsus oli hagejaks. PPA kohtuasjade koguarv on võrreldes 2012. aastaga suurenenud 8,1% (16 kohtuasja). PPA 2013. aastal kohtuasjade kaotuse peamiseks põhjuseks on olnud vilets olukord arestimajades. Kuni arestimajades puuduvad jalutamisvõimalused, jätkatakse neis kinnipeetutele rahaliste hüvitiste väljamõistmist. Kuivõrd mitmed arestimajad on viimastel aastatel kaasajastatud, siis see peaks tooma endaga kaasa ka vaidluste ja negatiivsete lahendite arvu vähenemise.

Riigi kahjuks lõppunud kohtuotsuste peamised põhjendused olid:

- Õigusliku regulatsiooni ebaõige rakendamine;
- Haldusaktides puudulik faktiliste ja õiguslike asjaolude kajastamine;
- Muutused kohtupraktikas;
- Muud elulised asjaolud (arestimajade ning kodakondsus- ja migratsiooni valdkonda kuuluvad vaidlused).

Tabel 33

Tehtud kohtuotsuste arv

	2013	2012	Muutus	
			Summa	%
SIM kasuks	255	244	11	4,5%
sh PPA	152	176	-24	-13,6%
sh maavalitsused	76	54	22	40,7%
SIM kahjuks	35	38	-3	-7,9%
sh PPA	25	21	4	19,0%
sh maavalitsused	5	10	-5	-50,0%
Kokku	290	282	8	2,8%

Tabel 34

Kohtuotsustega välja mõistetud summad (tuhandetes eurodes)

	2013	2012	Muutus	
			Summa	%
SIM kasuks	317	162	155	95,7%
sh PPA	27	6	21	350,0%
sh maavalitsused	221	156	65	41,7%
SIM kahjuks	22	148	-126	-85,1%
sh PPA	11	102	-91	-89,2%
sh maavalitsused	1	0	1	
Kokku	339	310	29	9,4%

Tegevusaruanne

2. Ülevaade tegevuskavade täitmise aruandest

Siseministeeriumi tegevuskava täitmise aruanne keskendub eelkõige viimase kolme aasta arengutrendidele oluliste inidkaatorite lõikes. Aruandes on nimetatud ka selliseid inidkaatoreid, mida tegevuskavas ei kajastata, et võimaldada lugejale anda rohkem taustteadmisi, mis võimaldab luua seoseid muudatuste põhjustest.

Siseministeeriumi tegevuskava on mahult viimaste aastatega igal aastal kasvanud, näiteks 2013. aasta tegevuskava on ligi 50% mahukam kui 2012. aasta tegevuskava. Aruande lihtsuse huvides on kajastatud üksnes probleemsed tegevused, mille täitmist ei viidud ellu vastavalt planeeritule. Samuti on nimetatud olulisi uuenduslikke algatusi, mis on aidanud püstatud eesmärke ellu viia. Rutiinsed tegevused, mida käesolevas aruandes eraldi ei nimetata, on planeeritud mahus ja eesmärgiga ellu viidud.

2.1 Tegevusvaldkond: sisejulgeolek

2.1.1 Strateegiline eesmärk: inimeste ja vara suurem turvalisus

2013. aastat võib pidada Eesti taasiseseisvumise aja üheks kõige turvalisemaks aastaks seda nii registreeritud kuritegevuse kui ka õnnetussurmade arvult. Valitsuse eesmärk on 2015. aastaks ebaloomulikul teel hukkunute (tööõnnetus, tulekahju, liiklusõnnetus, uppumine, rünne, narkosurm, enesetapp) arvu vähendada 480-ni. 2013. aastal hukkus ebaloomulikul teel 579 inimest. Kõige enam hukkus inimesi ebaloomulikul teel enesetappude (214) ja narkootikumide üledooside (120) tõttu. Valitsuse uimastiennetuse komisjonis võeti vastu Eesti uimastitarvitamise vähendamise poliitika valge raamat, mis keskendub peamisele kolmele eesmärgile: vähendada narkootikumide kättesaadavust, ennetada narkootikumide tarvitamise alustamist ja aidata kaasa uimastisõltlaste tervenemisele.

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Inimeste ohutunnetus, sh oht sattuda (% vastanutest)			
varguse ohvriks	41,7%	< 41,7%,	39%
vägivallakuriteo ohvriks	18,1%	< 18,1%,	24%
liiklusõnnetusse	61,1%	< 61,1%,	61%
tänavakuriteo ohvriks	33%	< 33 %,	32%
Riskikäitumine: inimeste teadlikkus riskikäitumisest ja selle maandumise võimalusest	N/A	Baastase fikseeritakse	Andmed tulevad sügisel
Ebaloomulikul teel hukkunute ¹² arv, sh	638¹³	< 500	579
liikluses hukkunud	101	85	81
kuritegude tõttu hukkunud ¹⁴	65	< 121	43
veekogudes hukkunud	62	< 50	56
tulekahjudes hukkunud	73	< 65	47
narkosurmad	132	< 125	120
Kuriteo ohvriks langenud elanike osakaal ¹⁵	9%	< 12%	N/A
Esmareageerija kohalejõudmise aeg päästesündmustele	8:45	< 8.45	9:20
Teadlikkus tulekahjude ja veeõnnetuste tekkepõhjustest ning ennetavatest ja tagajärgi leevendavatest meetmetest (indeks)	58	<61	54

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Esmareageerija päästesündmusele kohalejõudmise keskmine aeg suurenes 2013. aastal 8.45-lt 9.40-le. Negatiivse muutuse põhjus oli kaugemates piirkondades toimuvate sündmuste arvu suurenemine ja nende suurem mõju keskmisele väärtusele sündmuste üldarvu vähenedes. Keskmine elupäästevõimekuse kohalejõudmise aeg (veeõnnetused, liiklusõnnetused ja hoonetulekahjud) on püsinud stabiilsena (2013. a – 9.20, 2012. a – 9.17).

¹² Ebaloomulikul teel hukkunute arv sisaldab ka enesetappe ja töösurmasid, mida kajastatakse Sotsiaalministeeriumi statistikas. 2011. aastal olid vastavad näitajad 186 ja 19 ning 2013. aastal oli vastavad näitajad 214 ja 18.

¹³ 2011. a valitsemisala arengukavas oli näitajaks 500, sihttasemes ei kajastatud narkosurmasid.

¹⁴ Käsitletakse karistusseadustiku §-de 113–114 järgi. JUM-i andmetel hukkus 62, millest 19 juhul käsitletakse ka mõrvakatseid.

¹⁵ JUM-i indikaator, 2013. aastal JUM uuringut ei teinud, kuna näitajad on olnud viimastel aastatel suhteliselt stabiilsed. Kui võtta aluseks registreeritud kuritegude arv, siis 2011. aastal registreeriti 42 567 kuritegu ja 2013. aastal 39 631 kuritegu. Kogulangusena on see 7%.

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärke

2.1.1.1 Politsei sekkumist vajavatele sündmustele reageerimine

Eesti Uuringukeskus OÜ ja AS-i Norstat läbi viidud uuringu „**Elanike hinnangud politseinike ja piirivalvurite tööle 2013**“ kohaselt oli 75% Eesti elanikest politsei tööga üldiselt rahul, rahulolematuid oli u 11%. Võrreldes 2012. aastaga ei ole rahulolijate ja rahulolematute osakaalus olulisi muutuseid toimunud, võrreldes kolme varasema aasta keskmisega on rahulolijate osakaal oluliselt kasvanud.

Siseturvalisuse valdkonnas on lähiaastatel suurim väljakutse olemasoleva personali hoidmine ja uue värbamine. Eriteenistujate töö eripära on, et politseiametnik võib töötada spetsialistina kuni 55-aastaseks saamiseni. Praeguseks on PPA koosseisus 50-aastaseid ja vanemaid inimesi kokku 1215 ehk 22,7% kogu personalist.

Korrakaitsete patrulltoimkondade keskmine arv 2013. aastal oli 92,5, see on 2,4% vähem kui oli 2011. aastal ja jääb alla planeeritule (keskmiselt 100 patrulli). 2013. aastal lahkus korrakaitsepolitseist kokku 136 teenistajat ehk ligikaudu 12 patrulltoimkonna jagu ametnikke, see moodustab praegusest koosseisust 7%.

2013. aastal jätkati sihtotstarbelisi planeerimistegevusi **abipolitseinike** värbamiseks ja nende töö korraldamiseks. Politsei- ja Piirivalveamet korrastas abipolitseinike nimistut, selle tulemusena oli 2013. aasta detsembri seisuga kokku 805 abipolitseinikku, kellest on aktiivses politseitegevuses 678 abipolitseinikku ning reservis 118 abipolitseinikku (planeeritud vastavalt 1260/605/400). Iseseisva pädevusega oli 91 abipolitseinikku (planeeritud 172). Abipolitseinike politseitegevusse kaasamisel on saavutatud tase, kus iga abipolitseinik osaleb politseitegevuses keskmiselt 106 tundi aastas. Kokku panustasid abipolitseinikud 2013. aastal 71 870 tundi, millest suurem osa tegevusi olid vahetult seotud avaliku korra kaitsmisega ja 2297 tundi kulus ennetustegevustele. Abipolitseinike osaletud tundide maht oli võrdne 45 politseiametniku aastase töömahuga, see on võrreldav ühe jaoskonna suurusega. Kavandatud 74 469 tundi ei saavutatud, sest ei suudetud tagada ettenähtud mahus aktiivsete abipolitseinike hulka.

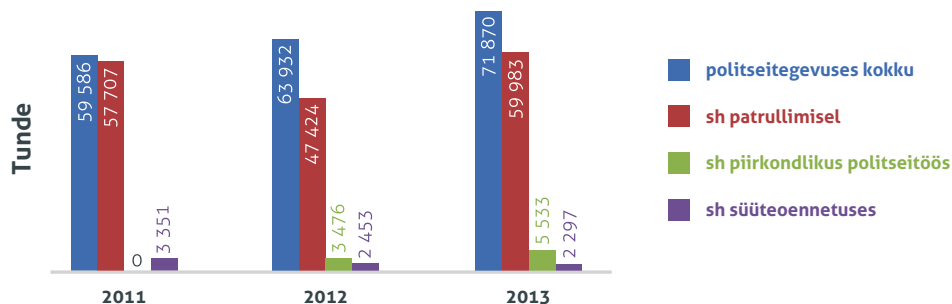
Tulenevalt abipolitseinike nimekirja korrastamisest ei suudetud täita ka planeeritud mahus abipolitseinike koolitust. Kokku koolitati esimese astme koolitusel 137 ja teise astme koolitusel 125 abipolitseinikku (planeeritud vastavalt 255/150). Lisaks nõuab koolitusel osalemine abipolitseinikelt tõsist taht, kuna üldjuhul tehakse seda põhitöö kõrvalt ja on raske kõigile sobivaid koolitusaegu leida. Üks võimalik lahendus võiks olla koolituste korraldamine moodulitena.

Joonis 13

Abipolitseinike osalemine politseitegevuses (tunde)

Allikas: PPA

Kõige rohkem on ennetustööga panustatud PPA poolt liiklusennetusse, kus kõik planeeritud tegevused said täidetud. Surmaga lõppenud liiklusõnnetuste arv oli 74, milles hukkus kokku 81 inimest. 2012. aastal olid vastavad näitajad 82 ja 87 ning 2011. aastal 93 ja 101. Liiklussurmade peamised põhjused on:

1. **valesti valitud sõidukiirus;**
2. **joobes juhtimine**, mille tõttu hukkus möödunud aastal kaks korda rohkem inimesi kui 2012. aastal – hukkus 25 inimest, samas 2012. aastal hukkus 15 ja 2011. aastal 21 inimest. Pooled hukkunuga liiklusõnnetuse põhjustanutest on varem karistatud mootorsõiduki joobes juhtimise eest. Samuti oli prognoositust suurem joobes juhtide osalus inimkannatanutega liiklusõnnetustes (2013. a – 208, prognoositi 148). Politsei teostas 2013. aastal 620 309 joobekontrolli, mis on võrreldes 2012. aastaga 24% rohkem. Põhjuseid, miks jätkuvalt hukuvad liikluses inimesed joobes juhtide süül, on mitmeid: liiklejate hoiakud, üldine liikluskultuur riigis, ühiskonnas valitsevad hoiakud alkoholitarbimisse, alkoholi kättesaadavus jm;
3. **turvavarustuse mittekasutamine**, mille tagajärjel hukkus 40 inimest (prognoositi 37). Politsei jagas ennetava meetmena kergliiklejatele 170 737 helkurit, 5000 helkurvesti, 2000 komplekti jalgratta kodarahelkureid ja helkurkleepse. Propageeriti jalakäijahelkuri kasutamise kohustust jalakäijate hulgas. Kõigi mistahes põhjusel peatatud juhtide ning ka kõigi sõitjate puhul kontrolliti turvavööde kasutamist.

Vähenenud on nii inimkannatanutega liiklusõnnetuste arv kui ka vigastatute arv. Võrreldes 2011. aastaga vähenes vigastatute arv 10,4% (vastavad näitajad 2011. a – 1492 ja 1904 ja 2013. a – 1372 ja 1682). Nende inimeste arv, kes on liiklusõnnetuses saanud raske tervisekahjustuse, on viimasel kolmel aastal olnud stabiilne, 2013. aastal oli raske tervisekahjustusega vigastatute arv 71 (prognoositi 61, vastavad näitajad 2012. a – 76 ja 2011. a – 70). Raske tervisekahjustusega lõppevad liiklusõnnetused

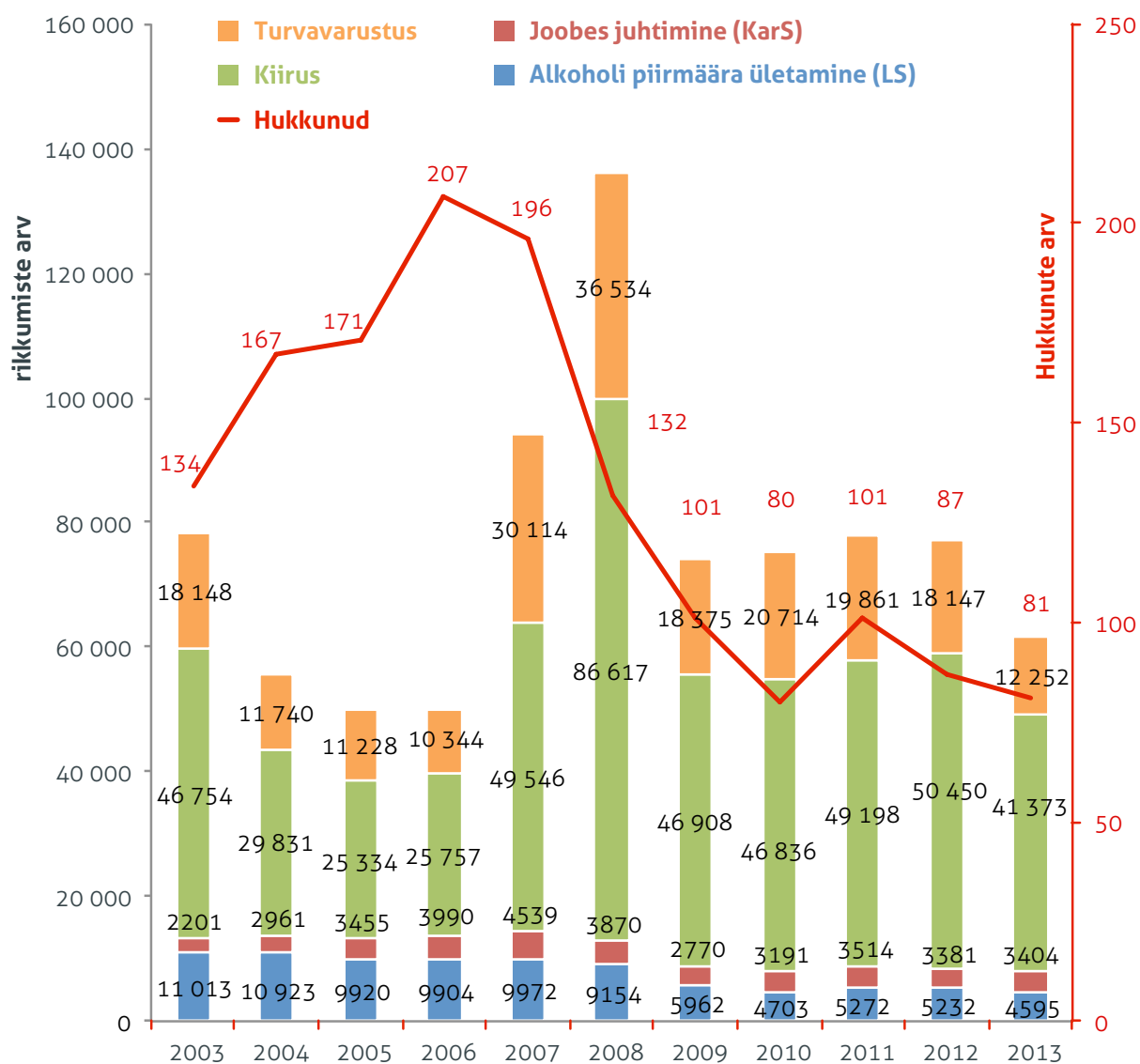

toimuvad üldjuhul nii kiiruspiirangu nõuete rikkumise või muu tõsisema liiklusrikkumise (nt joobes juhtimine) kui ka kergliiklejate ettevaatamatuse tõttu. Politsei karmistas 2013. aastal õigusrikkujatele määratud keskmisi karistusi selliste rikkumiste eest, mille tagajärjel toimunud liiklusõnnetuste puhul võib suurema tõenäosusega eeldada raske tagajärje saabumist. Näiteks alkoholi piirmäära ületamise, juhtimisõiguseta mootorsõiduki juhtimise, lubatud sõidukiiruse ületamise või turvavarustuse mittekasutamise eest määratud rahatrahvid olid 20–60% (olenevalt rikkumise raskusastmest) suuremad kui 2012. aastal.

Joonis 14

Joonis 2: Olulisemate rikkumiste avastamised vs hukkunute arv 2003-2013

Allikas: PPA

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

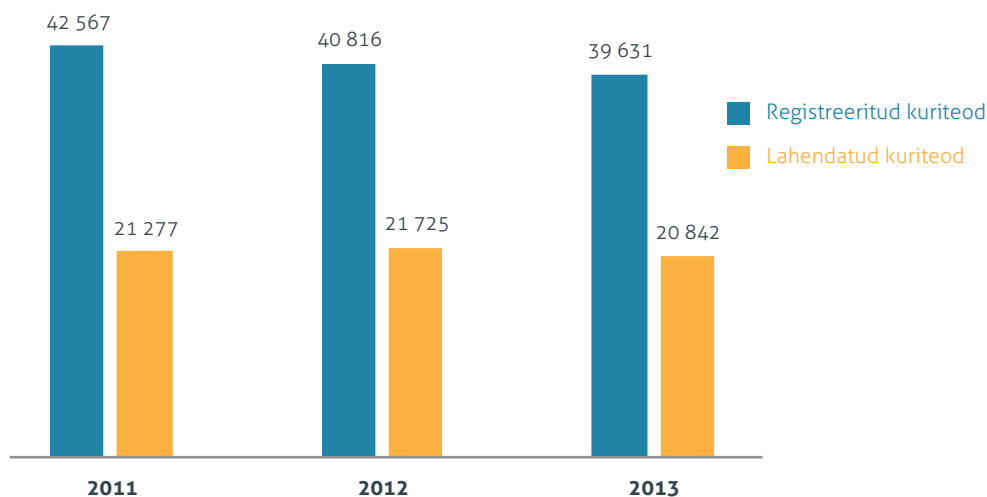
- **Ühe kopteri saadavus** oli tagatud ööpäev ringi 99,7%-l juhtudest (planeeritud 100%). Kopter ei olnud väljalennuvalmiduses kogu aasta jooksul 26,5 tundi. Puudunud tunnid tekkisid põhjusel, et kaks kopterit olid samal ajal korralises hoolduses ning kolmas kopter ei olnud väljalennuvalmiduses väiksemate hoolduste (4) või tehniliste rikete tõttu (2). AW139 pideva valmisoleku tagamiseks oli üks lahendus sõlmida *pay-by-hour* hoolduslepped, mida 2013. aastal ei tehtud, sest kuluanalüüs näitas, et hooldusleppe sõlmimine ei pruugi olla rahaliselt efektiivsem kui senine praktika. Kopteri suurte hooldustega jätkatakse ühekordsete investeeringute ja riigihangetega.
- **Politsei ressursimahukateks sündmusteks valmisoleku tagamine** oli täidetud osaliselt. Masside ohjeldamise võimekusega ametnike arv oli planeeritud 250 ametniku asemel 211. Võimekuse sihttaseme mittaasaavutamine oli seotud uute individuaalvarustuse komplektide soetamise ja amortiseerunud varustuse väljavahetamise raskustega.

2.1.1.2 Kinnipidamine, saatmine, karistuse täideviimine ja asenduskaristuse korraldamine

2013. aastal oli kuritegude üldarv 39 631, millest lahendati 20 842 ehk 52,6% registreeritud kuritegudest. 2013. a oli tagatud 410 arestimaja koha ning 130 kainestusmaja koha olemasolu PPA arestimajades ja muudes üksustes. 2013. a peeti arestimajades isikuid kinni 72 427 päeva, võimekus kinni pidada oli suurem. Põgenemisi oli 1, see toimus Lääne prefektuuris, põgenenud isik peeti hiljem kinni. Põgenemise põhjuseks oli ametnike hooletus, nende suhtes viidi läbi distsiplinaarjuurdlus.

Joonis 15

Registreeritud ja lahendatud kuriteod

2012. aastaga võrreldes on **kohtulahendite** arv, millega karistuseks määrati **üldkasulik töö (edaspidi ÜKT)** kasvanud 2,6 korda. Kokku saabus täitmisele 1235 kohtulahendit (planeeritud 400). ÜKT korraldamise kokkulepped sõlmiti nii kohalike omavalitsustega kui piirkonnas tegutsevate MTÜ-dega. Kehtivaid kokkuleppeid oli 2013. a lõpuks 188 tööandjaga, nendest 137 kohalike omavalitsustega. Suurematest omavalitsustest (üle 3000 elanikuga 80 omavalitsust) on kokkulepped sõlmitud 65-ga, see on 81,3%. Parimaid koostööpartnereid tunnustas politsei aasta lõpus.

2013. aastal oli politseil kasutada kokku 15 arestimaja. Viis nendest vastasid täielikult kinnipidamise nõuetele ning neli vastas nõuetele rahuldavalt. Seega **vastas nõuetele** kokku 60% arestimajadest (2011. a – 50%, 2013. a planeeritud – 53%).

Keskmiselt kandmata areste oli 139 (planeeritud < 103).

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Keskmine kandmata arestide arv oli 2013. aastal 139 (planeeritud < 103). PPA tagas vajaliku arvu arestikohti, kuid kohus määras paljudel juhtudel arestid osalisele kandmisele pika ajavahemiku jooksul, see kasvatab kandmata arestide arvu.

2013. a saadeti sundtäitmisele 25 437 nõuet summas 3 080 tuhat eurot, sellest moodustasid menetluskulud 88 tuhat eurot. Sundtäitmisele saatmata jäid nõuded, kus karistatud isik on välismaalane või ei suudetud tema elukohta tuvastada.

2.1.1.3 Politseiline ennetustegevus

Siseministeerium koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga on oma tegevuste planeerimisel valinud süütegude ennetamisel ja koostööl põhineva suuna. Selle rakendamiseks on koostatud pikaajaline projekt politseitöö mudeli kaasajastamiseks, mudel on seotud kogukonnaga sidustatud võrgustikutööga ning aitab varajase märkamise ja sekkumise abil ennetada probleemide eskaleerumist. Siseministeerium investeeris 2013. aastal üle 100 000 euro mitmesse ennetusprojekti, mis aitavad täita olulisi lünki terviklikus ennetussüsteemis.

2013. aastal oli **ennetustegevusega** (projektid ja loengud) mõjutatavate sihtgruppide suurus planeeritust kaks korda suurem – 11% elanikkonnast (139 870 elanikku). **Sõltuvusainete** tarvitamise ennetuseks on PPA kasutanud eelarvelisi vahendeid 78,9% rohkem (2012. aastal 10 012 eurot ja 2013. aastal 47 500 eurot). Politsei algatusel on käivitatud 15 projekti esimest korda sõltuvusainete tarvitamiselt tabatud alaealiste mõjutamiseks (planeeritud 7). Sõltuvusainete ennetustööga on jõutud 10%-ni vanusegrupis 5–19 a, sh illegaalsete narkootikumide alase ennetustööga 6%-ni samas vanusegrupis. Ellu on kutsutud ka tugiisiku projekt arestimaja kinnipeetavatele, kes on sinna sattunud narkosüüteo eest või süüteo eest, mis on toime pandud narkojoobes. Tugiisiku projekti kaudu on saanud 2013. aastal tugiisiku teenust 51 inimest ja seda peamiselt Tallinnas.

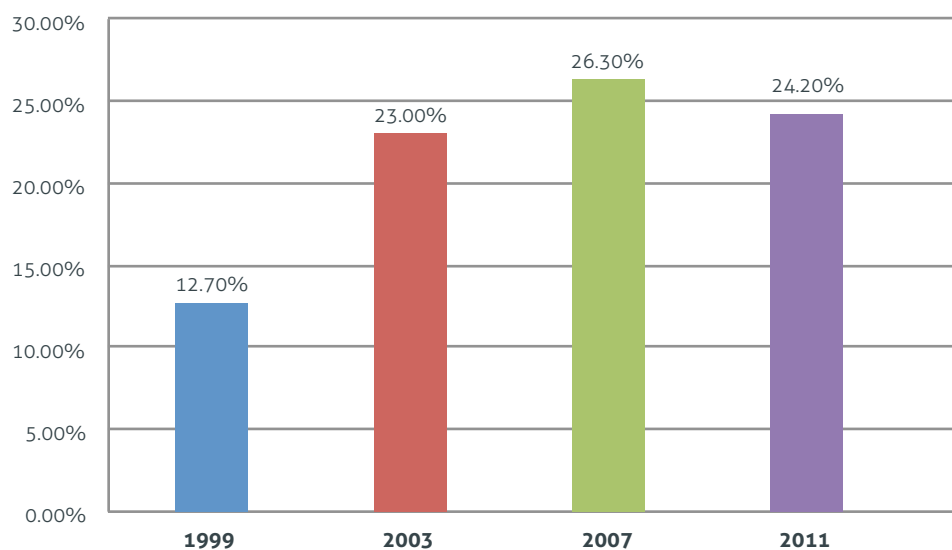

Uuringu „15–16-aastaste osakaal, kes ei ole tarbinud uimasteid (hašiš või marihuaana) viimase 12 kuu/30 päeva jooksul“ tulemusi ei ole, kuna uuringut viiakse läbi käesoleval aastal. Arvestades ennetusmahtude suurenemist, on eeldatavalt uuringu tulemused positiivemad kui 2011. aastal.

Joonis 16

15-16. aastaste osakaal, kes on tarbinud uimasteid (hašiš või marihuaana) vähemasti kord elus

Allikas: Tervise Arengu Instituut

Lähisuhte vägivalda juhtumitest teavitati koostööpartneritele iga kord (100%-l juhtudest). Lähisuhtevägivalda juhtumite arv on nii infoteadete kui registreeritud juhtumite järgi kasvanud – 2013. aastal oli võrreldes 2012. aastaga juhtumeid u 17% ja võrreldes 2011. aastaga u 37% võrra rohkem. 2013. aastal teavitati politseid ööpäevas keskmiselt 30 lähisuhtevägivalda juhtumist – kokku üle 8000 korra. Alates 2012. aastast on politsei ja prokuratuur lähisuhtevägivalda juhtumites lähtunud täisleppimatusse põhimõttest, mis tähendab, et asjakohase teabe olemasolul alustatakse alati kriminaalmenetlust. Viimase kolme aasta jooksul on ligi 80% lähisuhtevägivalda olukorras toime pandud kuritegudest registreeritud kehalise väärkohtlemisena.

Olulised tegevused, mis jäid täitmata

- Järelevalvet kõigi riskigrupi arvatud füüsilisest isikust relvaomanike üle ei teostatud. Riskigrupi definitsioon koostati 2011. aastal, aga tehnilist võimekust sellistest isikutest loetelu koostamiseks politsei infosüsteemis veel ei ole. Testimine algab 2014. aasta algul ja järelevalve käivitub süstemaatiliselt käesoleva aasta teise kvartali alguses.

Tabel 35

Lähisuhtevägivald numbrites

	2011	2012	2013
Infoteated	5 145	6 675	8 124
Registreeritud kuriteod	1 939	2 231	2 752
Tapmisi ja mõrvu lähisuhtevägivalla tingimustes	17	20	19

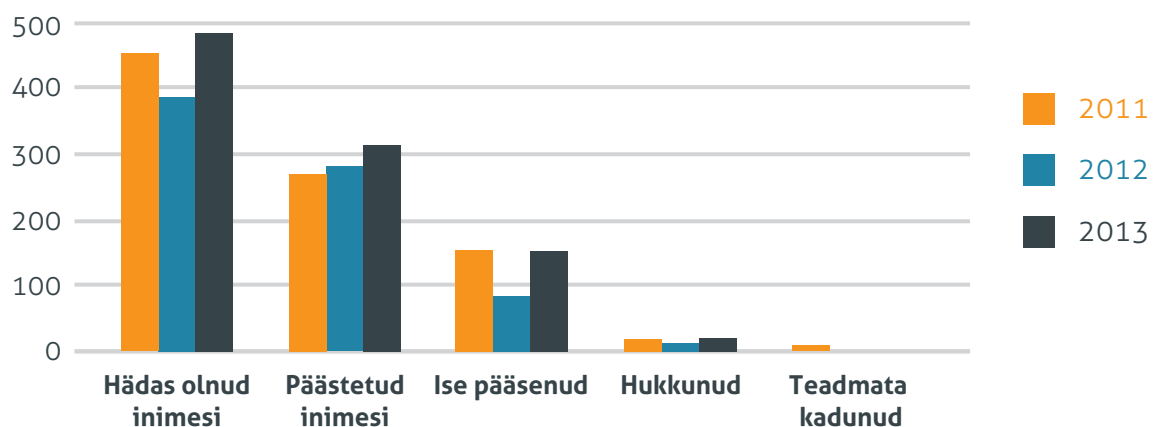
2.1.1.4 Inimelude päästmine merealal ja piiriveekogudel

Päästevõimekus merel ja piiriveekogudel on tagatud PPA SAR teenusega. 2013. aastal registreeriti 250 päästejuhtumit (2011. a – 289). Hädas oli kokku 498 inimest (2011. a – 469), päästeti 320 (2011. a – 298) ja ise pääses 164 inimest (2011. a – 167). Levinuim õnnetuse põhjus oli jätkuvalt tehnilised rikked ja kütuse lõppemine, mille tulemusena jäid hädasolijad triivima ning sattusid ohtlikku olukorda. Kõikidest sündmustest ligikaudu 50% juhtus lõbusõidualustega (kaatrid, jahid, purjekad). Hädasolijad olid üldjuhul harrastuskalurid ja -meresõitjad. Suurim koormus hättasattunute abistamisel langeb peamiselt Põhja ja Lääne prefektuurile. Teate saamisest abivajajani jõudmise aeg merealal oli planeeritud kuni kaks tundi ja piiriveekogul ujuvvahendiga kuni üks tund.

Joonis 17

Merehädas olnud inimesed

Allikas: PPA

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- **Merealal ja piiriveekogudes** uppus 13 inimest (eesmärk oli mitte üle 10, 2011. a – 11). Statistiliselt on mereabi vajajate ja päästeoperatsioonide arv Eesti päästepiirkonnas võrreldes 2012. a kasvanud 16,2 %.
- 2013. aastal sõlmiti **vabatahtlike merepääste ühingutega 17 tsiviilõiguslikku lepingut** (planeeritud 25) ja 10 hea tahte protokoll. Hea tahte protokoll sõlmitakse nende ühingutega, kellel praegu puudub reageerimisvõimekus. Protokolliga kinnitatakse kokkulepe PPA ja vabatahtlike merepäästjate vahel ning seatakse eesmärgid merepäästeühingu arendamiseks, et jõuda reageerimisvõimekuse tasemeni. Vabatahtlikud merepäästjad osalesid 2013. a merepääste sündmustel 31 korral, nendest 6 korral iseseisvalt. Vabatahtlikud merepäästjad osalesid merepääste sündumusel kokku 40%-l juhtudest.

2.1.1.5 Isiku füüsilise ja digitaalse identiteedi haldus

2013. aastal väljastati kokku 530 105 isikut tõendavat dokumenti (2012. a – 484 129). Uus reisidokumentide tootmise leping sõlmiti 20.05.2013 ja selle alusel hakatakse alates 1. märtsist käesoleval aastal välja andma meremehe teenistusraamatut ja välismaalase passi ning alates 1. juunist kõiki reisidokumente. **PPA teeninduste üldine soovitusindeks** on 57%. Heaks soovitusindeksiks peetakse nullist suuremat tulemust, suurepäraseks alates 50%-st (planeeritud tase). Kõik planeeritud tegevused täideti.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- 2013. aastal oli tagatud võimekus 305 000 reisidokumendi taotluse vastuvõtmiseks ja reisidokumendi väljastamiseks kliendi ooteajaga teeninduses keskmiselt 15–30 minutit. PPA kodakondsus- ja migratsioonibüroo teenindustes esitati 203 205 reisidokumendi taotlust ja keskmine ooteaeg oli 9 minutit, millele lisandub vajaduse korral fotoboksis foto tegemise aeg. Lühike ooteaeg on küll kodanike jaoks hea tulemus, kuid tegelikkuses on vaja optimeerida ametnike ressursside kasutamist. Ooteaja kasutamine on planeeritud täita erinevate ennetussõnumite edastamiseks (infotahvlid ja -ekraanid, brošüürid).

Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest

2013. aastal avati Tallinnas Põhja prefektuuri majas isikut tõendavate dokumentide väljastuskoht, lisaks avati uus teenindus Tallinnas Lasnamäel asuvas Ida politseiijaoskonnas ning suleti Tallinna kesklinnas Foorumi Keskuses asuv teenindus. Lisaks olemasolevatele fotoboksidele võeti lisafotoboksid kasutusele Tartus, Jõhvis, Narvas ning Tallinnas. Üheksas teeninduses võeti kasutusele kokku 71 SEB kaardimakseterminali. Vastavalt vajadusele on osades teenindustes pikendatud lahtiolekuaegu ning üle Eesti on läbi viidud isikut tõendavate dokumentide *ad hoc* taotlus- ja väljastusaktioone.

2.1.1.6 Päästealane ennetustegevus

Pääste ennetustöö eesmärk on tõsta inimeste teadlikkust võimalikest ohtudest ning vähendada selle kaudu õnnetuste arvu ja tagajärgede ulatust. Ennetustegevuse eesmärk on suurendada ohutusalaselt koolitatute ja nõustatud inimeste arvu. Ennetustöösse oli aasta jooksul lepinguliselt kaasatud 316 vabatahtlikku (2012. a – 195). Kokku koolitati ohutusalaselt 56 909 inimest ehk 4,4% elanikkonnast (planeeritud 4%).

2011. aastal hukkus **tuleõnnetuste** tagajärjel 73 inimest ja 2013. aastal 47 inimest. Oluliselt on viimastel aastatel langenud hoonete tulekahjude arv. Kui 2011. aastal oli **hoonetulekahjusid** kokku 3098 (neist eluhoonetes 1156), siis 2013. aasaks oli vastav arv 2519 (neist eluhoonetes 892). Tulekahjude arvu ja seega ka tulekahjudes hukkunute arvu vähenemisele on kaasa aidanud nii tuleohutusala ennetustöö, elanikkonna teadlikkuse kasv kui ka tuleohutusjärelvalve tõhustamine.

Tabel 36

Tuleõnnetuste arv numbrites

	2011	2012	2013
Tulekahjude arv (sh eluhoonetes)	6 321 (1156)	4973 (1155)	5745 (892)
Tulekahjude arv (sh eluhoonetes) kolme aasta keskmisena	7 060 (1 341) 2009–2011 keskmine	5 911 (1155) 2010–2012 keskmine	5680 (1067) 2011–2013 keskmine
Tulekahjudes hukkunud ja vigastatute arv	73/87	54/80	47/99
Tulekahjudes hukkunud ja vigastatute arv kolme aasta keskmisena	68/96 2009–2011 keskmine	65/90 2010–2012 keskmine	58/89 2011–2013 keskmine

Tuleohutuse valdkonna probleemide ja võimalike lahenduste täpsemaks kaardistamiseks tellis Siseministerium 2013. aastal SaarPollilt kvalitatiivuuringu, kust selgus, et paljudel elanikel on tuleõnnetustega kogemusi. Murettekitav on tuleohutusala riskikäitumine – näiteks parandatakse ise küttekoldeid või elektriseadmeid, suitsetatakse siseruumides ning eakad inimesed unustavad tihtipeale valmiva toidu töötavale pliidile. Samuti oli hooletu suitsetamine üks peamine tulesurmade põhjuseks. Suitsuandur muutus eluruumides kohustuslikuks 2009. aastal. 2013. aastal tuletati tuleohutuskampaaniaga seda elanikele taas meelde (rõhutati suitsuanduri hooldust). Päästeameti tellitud TNS Emori uuringutulemuste kohaselt on venekeelse elanikkonna suitsuanduriga varustus väiksem kui eestikeelsete elanike seas – 2013. aastal oli 90%-l eestikeelsetest ja 83-l venekeelsetest elanikest kodus suitsuandur ning seetõttu kutsuti venekeelset elanikkonda eraldi üles lähedaste koju suitsuandurit paigaldama.

2013. aastal **uppus** 56 inimest (2011. a – 62; 2012. a – 54). 2013. aastal uppus kõige enam meessoost isikuid vanuses 51–60 aastat (10 ehk 24% meestest), kes uppus siseveekogusse (tiiki, jõkke, järve). Naisi uppus kõige enam vanuses 71–80 eluaastat (5 ehk 38% naistest). 2013. aasta uppumissurmade eripära oli see, et 75% uppunutest oli üleriietes, mis näitab, et enamiku uppumisjuhtumite puhul polnud inimestel kavatsust ujuma minna. Niisiis viisid uppumiseni muud tegurid ning sageli olid need õnnetused (näiteks kukkumised).

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Perioodi 2013. aastal hukkus veekogudes kolme aasta keskmisena 57 inimest (eesmärk oli vähendada hukkunute arvu alla 53). Päästjad käisid 179 veeõnnetuse sündmuskohal, seda oli 31% enam kui 2012. aastal. Veeõnnetustest päästeti 33 inimest.

Uppumistega seotud asjaolusid analüüsid valiti 2013. aastal ennetuse sihtgrupiks noored mehed vanuses 20–30, sest just nende seas oli kõige suurem oht suvisel ajal alkoholijoobes ujuma minna ja uppuda. 2013. aastal saavutati ka oodatud tulemus ning suveperioodil 20–30-aastaseid mehi vees ei hukkunud. Samuti valmis ka film, mis näitlikustab erinevaid suvisel ajal veega seonduvaid ohte, mida inimesed tihtipeale alahindavad. Film jõuab erinevate levikanalite kaudu vaatajateni 2014. aastal suplushooaja eel ning seda kasutatakse õppematerjalina veeohutuskoolitustel.

- Tähtaegselt jäi valmimata ohtlike esemete ja ainetega ümberkäimise, loodusõnnetuste korral käitumise ja olmeohutuse ennetustöö kontseptsioon. Samuti lükkus edasi ennetustöö teenuste osutamise täienduskoolituse süsteemi arendus koostöös Sisekaitseakadeemiaga.
- Ei teostunud järelevalve infosüsteemi JÄIS ennetustöö mooduli arendus, takistades riskipõhise ennetustöö teostamiseks vajalike andmete töötlust.

2.1.1.7 Tuleohutusjärelevalve

Riikliku tuleohutusjärelevalve eesmärk on tagada tuleohutusvalvete tehniliste normide olemasolu ning tuleohutusnõuetest ja tuleohutusvalvete normidest kinnipidamine, samuti objektiivse teabe olemasolu tulekahju asjaolude ja tekkepõhjuste kohta.

2013. aastal täideti tuleohutusjärelvalves kõik eesmärgid. Päästeamet tagas haldussunni rakendamise 2013. aastal täitmisele kuuluvate **tuleohutusvalvete ettekirjutuste täitmise** aasta lõpuks 86% ulatuses (planeeritud > 75%, 2011. a – 83%). Viidi läbi 298 väärteomenetlust (2012. a – 383), 218 haldusmenetlust (2012. a – 206), osaleti asjatundjana politsei menetlustes 230 korral (2012. a – 242) ning teostati muid haldustoiminguid 1097 korral (2012. a – 1328).

Menetlusbüroode toimingute ja menetluste arv on vähenenud korrelatsioonis tulekahjude arvu vähenemisega, vabanev ressurss on suunatud muude toimingute teostamiseks (peamiselt kasutuseta hoonete kontrollid, reidid, suitsuandurite kontrollid). Määratud trahvide kogusumma on väiksema menetluste arvu juures suurem (2013. a – 8535 eurot, 2012. a – 8457 eurot), st määratud trahvisummad on suurenenud. Sunniraha hoiatusi tehti 18 415 euro ulatuses (2012. a – 31 550 euro ulatuses).

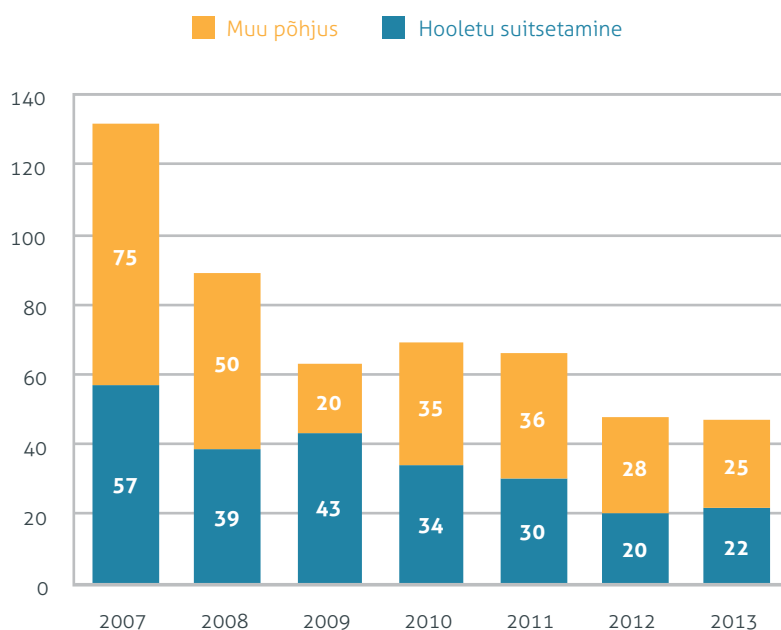
Automaatsete tulekahju- ja signalisatsioonisüsteemide (ATeS) valemäljakutsete arv vähenes võrreldes 2012. aastaga u 11% (2013. a – 4300; 2012. a – 4867), samas Häirekeskusega ühendatud objektide arv suurenes ligi 10%. Aasta jooksul teostati 594 ATeS-i paigaldiste kontrolli. Kui 2011. aastal toimus keskmiselt 4 valemäljakutset ühe objekti kohta ja 2012. aastal 3,96 valemäljakutset objekti kohta, siis 2013. aastal vähenes vastav näitaja 3,5-ni. 2013.aastal avastati ATeS-i abil 52 tulekahju.

Jätkusid tegevused Eesti-Šveitsi koostööprogrammi projekti "Tuleohutuse suurendamine Eesti ööpäevaringses kasutuses olevates ravi- ja hoolekandeesutustes" raames. Projekti kestust pikendati kuni 31.08.2014. Valmis haiglate ja hooldekodude tuleohutusosalast olukorda kirjeldav riskihindamise koondanalüüs. Haiglatele ja hooldekodudele on jaotatud 9500 päästelohistit ja läbi on viidud lohistite kasutamise koolitused. Valminud on 600 õppematerjalide kausta, mis sisaldavad tuleohutuslaseid koolitusmaterjale haiglate ja hooldekodude töötajatele. Valdonna edasiarendamiseks on valminud haiglate ja hooldekodude tuleohutuse valdkonna arengustrateegia aastani 2020.

Joonis 18

Tulesurmad hooletu suitsetamise süül

Allikas: Päästeamet

Alates 2012. aasta 17. novembrist tohivad Euroopa Liidus olla müügil ainult isekustuvad sigaretid. Koostöös Tarbijakaitseametiga saadeti 2013. aasta Läti laborisse testimisse kaks tulekahju-sündmuskohtadel enamesinevat sigaretti. Sigaretid läbisid testimise ja vastasid tooteohutusnõuetele. Jätkutegevusena viiakse 2014. aastal läbi vähemalt üks testimine, tuginedes menetlejatelt saadud andmestikule. Keskmiselt ligi pooled tules hukkunutest hukuvad hooletu suitsetamise tagajärjel. 2013. aastal **hukkus hooletu suitsetamise** järel 22 inimest.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Päästeamet kaardistas tuleohutusosalaste toodete ja teenuste kontrollimise koostöövõimalused Tehnilise Järelevalve Ameti, Tarbijakaitseameti, sertifitseerimisasutuste ja erialaliitudega (nt Turvaettevõtete Liit), kuid võimaluste rakendamist käsitleva tegevuskava valmimine on viibinud. Edasi on lükkunud ka eluruumide tuleohutusosalase kontrolli teostamise ja vastava sihtgrupi valiku meetodiliste aluste koostamine. Meetoodika valmimise pikenemise tingis vajadus ühtlustada avalik-ühiskondlike ja tööstushoonete tuleohutusülevaatuste meetoodikat koostatava meetoodikaga ning lähteülesanne laienes õigusliku analüüsiga.
- Plaanipäraselt ei ole teostunud JÄIS-i arendused, sh enesekontrolli elektroonilise keskkonna rakendamine, et tagada päästeinfosüsteemi ja andmekogude funktsionaalsus riskipõhise riikliku tuleohutusjärelevalve teostamiseks.

2.1.1.8. Päästetööd maismaal

Päästetöö teenuseid osutati 72 **riikliku päästekomando abil**, neist 66 omas aasta lõpuks **elupäästevõimekust. Keskmine elupäästevõimekuse kohalejõudmise aeg** (hoonetulekahjud) oli 2013. aastal 9 minutit ja 20 sekundit.

Operatiivset reageerimist vajavaid päästesündmusi oli kokku 20 195 (2011. a – 21 896, 2012. a – 19 116), neist 5745 juhul (2011. a – 6321, 2012. a – 4973) oli tegemist väljasõiduga tulekahjule, väga suure osa moodustasid ka väljasõidud ATeS-i valemäljakutsetele (4294).

Tabel 37

Päästesündmuste arv ja osakaal 2013. a

Allikas: Päästeamet

Sündmuse nimetus	2013	%
Tulekahju	5745	28,45
ATeS-i valeteaded	4294	21,26
Ekslik väljakutse	2097	10,38
Muud	1819	9,01
Loodusjõududest põhjustatud sündmused	1543	7,64
Pommiteade	1312	6,50
Liiklusõnnetus	1103	5,46
Loom/lind	864	4,28
Naftasaadustega saastumine	454	2,25
Elektrivõrkude avarii	368	1,82
Gaasiavarii	268	1,33
Õnnetus veekogul või rannikumerel	179	0,89
Kommunaalavarii	71	0,35
Kemikaalidega saastumine	28	0,14
Pommiähvardus	26	0,13
Plahvatus	13	0,06
Radioaktiivne saastumine	5	0,02
Raudteeavarii	5	0,02
Lennuõnnetus	1	0,00
Töö- või olmetrauma	0	0,00
Tootmisavarii	0	0,00
KOKKU	20195	100

Vabatahtlikku päästeühingusse kuuluvate inimeste arv 2013. aastal oli 1861 (planeeritud 1330), neist **tunnistusega vabatahtlikke päästjaid oli** 1281, sh **iseseisvalt päästetool osalemise õigust omasid 1051 vabatahtlikku päästjat**. Vabatahtlikud osalesid aasta jooksul 1258 päästesündmuse lahendamisel (6,2%-l kõigist päästesündmustest), millest 959 sündmusele reageeriti koos kutseliste päästjatega ja 299 sündmust (24%) lahendasid ainult vabatahtlikud. Vabatahtlikud päästjad jõudsid sündmuskohale esimesena 554 korral (ehk 44%-l juhtudest, kui nad päästesündmustel käisid). Vabatahtlike päästjate töö paremaks korraldamiseks hinnati vabatahtlike päästekomandode hoonete ja autotehnika seisukorda. Lõplik analüüs ja hinnang autode ja hoonete kohta valmib 2014. aasta esimeses kvartalis.

Indikaatorid / olulised tegevused, mis jäid täitmata

- Valmisolek kõrgustes päästetöö teenuse osutamiseks oli tagatud 8 päästekomando (Pärnu, Kuressaare, Kesklinna, Lilleküla, Tartu, Narva, Viljandi, Võru) baasil (2012. a – 5). Vananenud redelautod raskendasid teenuse osutamist.

- Realiseerimata jäi plaan koostada elupäästevõimekusega päästekomandode valmisoleku analüüs (eesmärk elupäästevõimekusega teenuse katvus, uuendatud rahvastikuandmetega arvestamine). Samuti ei viidud läbi abikaugetele piirkondadele (Värskla, Tõstamaa, Ruhnu, Kihnu, Nõva ja Vormsi) teenuse pakkumise analüüsi (eesmärk uurida valveaja, erakorralise valveaja ja osalise tööaja rakendamise võimalusi).
- Edasi lükkus projekti GIS-112 infosüsteemide M-GIS ja PÄVIS juurutamine.

Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest

2013. aastal jätkati Päästeameti toodete ja teenuste standardiseerimisega. Päästetööde standardiseerimine loob eeldused päästetööde valdkonna tõhusamaks planeerimiseks ning läbipaistvamaks eelarve kasutamiseks. Teenuste planeerimise üks osa on vajaliku päästetehnika ja -varustuse arvestus, mis võimaldab täpsemalt planeerida hankeid. Päästevaldkonnas on aastate jooksul üks peamine probleem olnud kaitseriietuse ja varustuse hankimise ebaregulaarsus, uuendada on vaja eritehnikat, eelkõige paak- ja redelautod.

2.1.1.9. Kriisireguleerimisalase tegevuse korraldamine

Eesmärk on tagada valmisolek hädaolukordade lahendamiseks, ühiskonna suurem turvalisus ning riigi võime osaleda rahvusvahelises kriisireguleerimises. 2011. aastal koostas Siseministerium hädaolukorra seaduse analüüsi, mille eesmärk oli analüüsida, kuidas hädaolukorra seadust ja selle rakendusakte on praktikas kahe aasta jooksul rakendatud ning milline on nende rakendumise mõju ühiskonnale. Analüüsi tulemusena esitab Siseministerium Vabariigi Valitsusele 2014. aastal hädaolukorra seaduse muutmise eelnõu.

Hädaolukordade lahendamise plaanid ja riskianalüüsid olid ajakohastatud ning oli tagatud kriisireguleerimise nõustamise, koolituse ja õppuste korraldamine. 2013. aastal viidi läbi viis staabi komponendi kaasamisega seotud õppust (kolm neist kompleksõppusena). Õppus „Loviisa 2013“ toimus koostöös Soome kolleegidega, stsenaariumi kohaselt mängiti läbi ülepiirilise levikuga tuumaõnnetus Soomes Loviisa tuumaelektrijaamas.

Valmis ruumilise planeerimise juhendi esimene versioon, mis koosneb kahest osast: käsiraamat, mis on mõeldud kasutamiseks väljaspool Päästeametit (nt KOV-id ja maavalitsused), ning protsessi juhend, mis on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks. Uuendati Päästeameti juhitud hädaolukordade riskianalüüsi ja päästetöö elutähtsa teenuse riskianalüüsi ning täiendati ettevõtete riskianalüüsi, ohutusaruande koostamise ja ohuala arvutamise juhendeid. Samuti uuendati päästetöö elutähtsa teenuse toimepidevuse plaani. Koostati kiirgushädaolukorra lahendamise plaani ajakohasuse analüüs. Osaleti rahvusvahelistel missioonidel Etioopias, Jordaania ja Filipiinidel.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Teostamata jäi ohuala standardtsoonide väljatöötamine ühte tüüpi suurõnnetuse ohuga ettevõtetele, et rakendada kemikaaliseadusekohast planeeringute ja ehitusprojektide metoodikat. Võimalusel püütakse probleemid lahendada kemikaaliseaduse muutmisega.
- Piisava analüütilise aluse puudumise tõttu jäi läbi viimata hädaolukorra riskiteadlikkuse küsitlus. Lähteülesande puudumise tõttu jäi teostamata võimelünkade analüüs ühe Päästeameti juhitava hädaolukorra kohta. Edasi lükkus rahvusvahelise päästemeeskonna arenguplaani valmimine.
- Teostamata jäid veebipõhise ressursikataloogi arendamisega seotud tegevused.

2.1.1.10. Hädaabiteadete menetlemine

2013. aastal läbi viidud eurobaromeetri 112-teemalisest kiiruuringust selgus, et 29% Eesti elanikest on viimase 12 kuu jooksul teinud hädaabikõne. Nii kõrge protsendiga on Eesti Euroopa riikide seas esikohal. Eestis tehakse ühe elaniku kohta 0,94 hädaabikõnet aastas (Soomes tehakse 0,78 hädaabikõnet elaniku kohta). 2013. aastal teenindas Häirekeskus hädaabinumbri 112 u 1 miljon kõnet, sellele lisandub pärast ühele hädaabinumbri üleminekut u 0,6 miljonit politseikõnet. Väljakutseteks realiseerusid 2013. aastal ainult u 25% tehtud kõnedest. Kõikidest Häirekeskusesse tulevatel kõnedel moodustavad umbes 30% tühjad, ekslikult valitud, katkenud või pahatahtlikud kõned. Muudel juhtudel on inimesed saanud abi telefoni teel vestluse käigus.

Hädaabikõnedele vastamise kiirus jäi 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga samale tasemele, see tähendab, et hädaabinumbri 112 tehtud kõnedele vastati keskmiselt kuue sekundi jooksul. Hädaabinumbri 112 töökindluse suurendamiseks investeeriti uude operatiivtöös kasutatavasse telefonisidelahendusesse. Selle tulemusena vähenesid info- ja kommunikatsioonitehnoloogilised tõrked hädaabikõnedele vastamisel üle kahe korra. Telefoniside intsidente registreeriti 39 korral.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Päästemeeskonnale ja kiirabibrigaadile väljasõidukorralduse andmise maksimaalne aeg hädaabikõne saabumisest arvates tavaoludes kiiret sekkumist vajavate sündmuste korral oli 2 minutit ja 15 sekundit. See aeg oli sama nagu 2012. aastal. Indikaatori mittetäitmise põhjuseks on 2014. aastasse lükkunud GIS-112 infosüsteemi tarkvara valmimine.
- Käesoleva aasta kõige olulisem eesmärk on ühele hädaabinumbri 112 üleminek, mille kavandatav lõpptähtaeg on 1. november. 2013. aastal viidi läbi ümberkorraldused Lääne ja Põhja regioonides, selle tulemusena allutati hädaabinumbritele 112 ja 110 vastamine ja hädaabiteadete menetlemine ühtsele juhtimisele. Põhja regiooni ühine töökeskkond Tallinnas valmib käesoleva aasta lõpuks, seni töötatakse kahes erinevas asukohas. Lääne keskuses tehti

ajutine ümberehitus 2012. aastal ning käesoleval aastal projekteeritakse uusi ruume. Samuti töötatakse välja politseiliste hädaabiteadete menetlemise korda.

- Eestis on palju erinevaid abi- ja infotelefone, mida elanikud ei teadvusta, ning seetõttu pöördutakse sageli mittekriitiliste kõnedega Häirekeskuse poole. Väljakutseteks realiseerusid 2013. aastal ainult u 25% hädaabinumbri 112 tehtud kõnedest. Päästeala infotelefonist 1524 teadis üksnes 17% elanikkonnast (planeeritud 20%). Samas on teadlikkus võrreldes 2011. aastaga tõusnud (2011. a – 12%).

2.1.2. Strateegiline eesmärk: riigi suurem julgeolek

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Kriminaaltulu konfiskeerimise maht (milj eurot)	2,7 milj eurot	4,589 milj eurot	3,219 milj eurot
Prokuratuuri saadetud raskete ja raskete peitkuritegude arv	2827 peitkuritegu	3 200 peitkuritegu	2775 peitkuritegu

Siseministeerium on suurendanud kolm korda kriminaaltulu tuvastamise võimekust ning raske korruptsiooni uurimiseks on laiendatud Kaitsepolitsei pädevust. 2013. aastal võeti vastu karistus- ja kriminaalmenetluse seadustiku seaduse muutmise eelnõu, mis muudab keerulisemaks ebaseaduslikult saadud vara lähedastele kantimise ning kriminaalse vara legaliseerimise. Laiendatud konfiskeerimine võimaldab ära võtta kogu kurjategija vara. Seda põhimõtet saab kohaldada ka juriidilisele isikule.

2013. aasta eesmärgiks seati värvata kriminaaltulu tuvastamisega tegelemiseks vajalike eriteadmiste ja kogemustega lisaks 4 spetsialisti. Värbamisplaan täideti ning värbamiseks kasutati selleks sihtotstarbeliselt eraldatud vahendeid. Märkimisväärselt panustati koolituste läbiviimisse ja koostöökohtumiste korraldamisse. Kokku saadeti 2013. a **prokuratuuri 178 kriminaalasja**, milles oli toimunud **arestimisi summas 3 218 802 €**. Nimetatud summale lisandub Maksu- ja Tolliameti menetluses olevates kolmes kriminaalasjas Keskkriminaalpolitsei (KKP) kriminaaltulubüroo tuvastatud kriminaaltulu 4 289 184 € väärtuses. Seega tuvastati kokku ligi 7,5 miljonit eurot kriminaaltulu.

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Vaatamata kuritegevuse üldisele langusele on raskete ja raskete peitkuritegude prokuratuuri saatmise arv võrreldes viimase kolme aastaga kasvanud. Püstitatud eesmärk, avastada 3200 rasket ja rasket peitkuritegu jäi saavutamata, kuna nimetatud kuritegude puhul on tegemist mahukate ja ressursi nõudvate menetlustega. Latentsete ja raskete kuritegude väljaselgitamise arv on kasvanud. Samuti on kasvanud raskete ja raske peitkuritegevuse menetlemise võimekus. Võrreldes 2012. a on saadetud prokuratuuri 199 kuritegu rohkem. Vaatamata kuritegevuse

üldisele langusele on raskete ja raskete peitkuritegude prokuratuuri saatmise arv viimase kolme aastaga võrreldes kasvanud.

Meetmed, mis aitasid saavutada strateegilisi eesmärke

2.1.2.1. Kriminaalmenetlus ja kuritegevusvastane võitlus

Narkokaubitsemine, varavasatased kuriteod, rasked majanduskuriteod, rahapesu ja organiseeritud kuritegelike gruppide tegevus on keerukad õigusrikkumised, mille ärahoidmine ja tulemuslik avastamine aitavad vältida ja ennetada mitmeid sellega kaasnevaid õigusrikkumisi. Mida suurem on kurjategijate vahelejäämise risk, seda rohkem hoitakse ära sarnaseid raskeid kuritegusid tulevikus. Mida rohkem suudame konfiskeerida kuritegelikku tulu, seda väiksemaks jääb kurjategija innukus samalaadseid kuritegusid toime panna ning mida tugevamana näitab ennast riik, seda rohkem suudame ennetada ja ära hoida kuritegevust tervikuna. Riigi võimekus organiseeritud kuritegude avastamisel on seetõttu väga oluline.

2013. aastal saadeti **rasketes varjatud kuritegudes prokuratuuri** 98 kriminaalasja (2011. a – 66, 2012. a – 111). Samuti oli seatud eesmärk saata prokuratuuri 15 **raske rahapesu kriminaalasja**. Saadeti 16, neis kahtlustatavaid 69. Enamik raske rahapesu juhtumest on seotud arvutikelmustega ja pankadest raha välja petmistega.

Tabel 38

Transparency International korrupsioonitajumise indeks 2013

Allikas: Transparency.ee

Koht	Riik	Indeks
1	Taani	91
1	Uus -Meremaa	91
3	Soome	89
3	Rootsi	89
5	Norra	86
5	Singapur	86
7	Šveits	85
8	Holland	83
9	Austraalia	81
9	Kanada	81
28	Eesti	68
43	Leedu	57
49	Läti	53

Toimunud **korruptsioonijuhtumid** (kohalikes omavalitsustes, kohtusüsteemis) kahjustavad riigi mainet poliitilise ja majandusliku ebastabiilsuse tekitamise kaudu, samuti ohustab korruptsioon riigisaladuse kaitset, hoogustab varimajandust ning rahapesu¹⁶. Transparency Internationali korruptsioonitajumise indeks Eesti kohta on viimase nelja aasta jooksul püsinud suhteliselt stabiilsena. 2013. aastal oli see 68 punkti. 177 riigi järjestuses paiknes Eesti 2013. aastal 28 kohal.

Riikide arvestuses oleme edetabelis nelja koha võrra tõusnud. Euroopa Liidu liikmesriikide arvestuses on Eesti võrreldes eelmise aastaga tõusnud 14. kohalt 12. kohale Austria ja Küprose vahele.

Indeksi koostamisel on alates 2012. aastast kasutusel uuenenud meetodika, mistõttu ei ole tänavuse ja eelmise aasta tulemused 2011. aasta ja varasemate aastate tulemustega võrreldavad.

Korruptsioonikuritegusid registreeriti 2013. aastal kokku 298, mida on 190 võrra rohkem kui 2012. aastal. Neist saadeti prokuratuuri 244. Menetluses olevates asjades on keskmine menetluse aeg selle alustamisest arvates 181 päeva (31.12.2012 oli 280 päeva). See tähendab, et menetlused kestavad keskmiselt 9 kuud või enam. Võrreldes 2012. a on menetluse aeg vähenenud u 100 päeva võrra, see näitab menetlusvõimekuse kasvu.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Prokuratuuri saadetud kuritegude osakaal kõigist samal aastal registreeritud kuritegudest oli 39% (planeeritud 50%). Kõigist registreeritud kuritegudest moodustavad masskuriteod u 90%. Masskuritegude menetlemine ei ole prioriteetne ja politsei on koostöös prokuratuuriga seadnud eesmärgiks suunata enam ressursi tegelemaks raskete ja raskete peitkuritegudega.
- Kui üldine kuritegude arv on viimastel aastatel kahanenud, siis nii vägivallakuritegude registreerimise kui prokuratuuri saatmise arv on kasvanud. Näiteks on tõusnud lähisuhtevägivallast teatamiste arv 58% võrra võrreldes 2011. aastaga. Kuritegude üldine langus on olnud samal ajal 7%. Kokku moodustasid isikuvastased kuriteod 18% kogu kuritegude mahust (2011. a – 14%, 2012. a – 16%) **Prokuratuuri saadetud kuritegude osakaal, mille koosseisuliseks tunnuseks on vägivald, samal aastal registreeritud nimetatud kuritegudes** oli 72% (planeeritud 80%), mis on 1% vähem kui 2011. aastal. Peamine põhjus, miks eesmärki ei saavutatud, on pidevalt vähenev politseinike arv. 2013. a 12 kuuga vähenes kriminaalpolitseinike arv 25 võrra.
- 2013. aastal registreeriti 49 **majanduskuritegu, millest prokuratuuri saadeti** 37 (planeeritud vastavad näitajad 88 ja 30). Majanduskuritegudena käsitatakse järgmisi kuritegusid: ebaseaduslik ettevõtetus, alkoholi ebaseaduslik tootmine, maksejõuetuse põhjustamine ning varade varjamine pankroti- ja täitemenetluses. Majanduskuritegude üksuste menetluskoormus

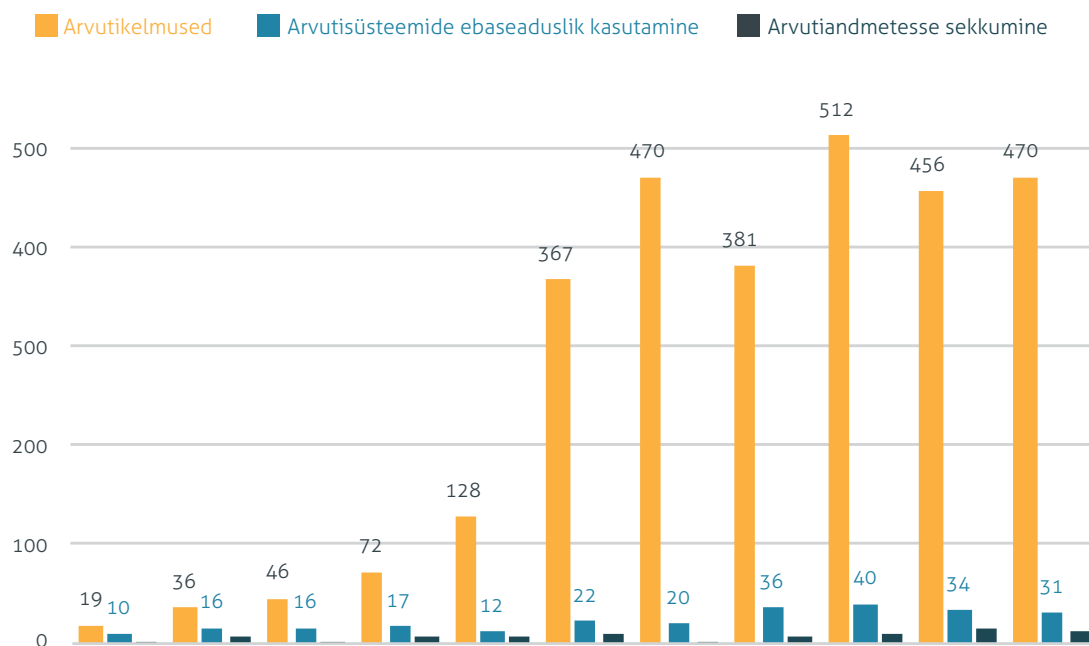
on enam mõjutatud esitatud avalduste hulgast kui teabe- ja analüüsipõhisest menetlusest ehk tegelemisest latentse kuritegevusega. Saavutustase registreerimise osas on vähenenud seoses pankroti- ja täitemenetluslaste süütegude kohta esitatud avalduste vähenemisega. Kuna tegemist on mahukate ja aeganõudvate menetlustega, siis toimus prokuratuuri saadetud kuritegude osas saavutustaseme täitmine varasemal perioodil esitatud avalduste menetluse lõpuleviimisega.

- 2013. aastal registreeriti 56 ja prokuratuuri saadeti 24 **arvutisüsteemide vastu toimepandud kuritegu**. 2013. aasta septembris loodi prefektuuridesse küberkuritegude ja digitaaltõendite teenistused. Struktuurimuudatusega kaasnesid personalimuudatused, mis mõjutas 2013. a töötulemusi. Uutele küberkuritegude üksuste ametnikele tehti baaskoolitused tööks vajaliku spetsiifilise tarkvara kasutamiseks. Jätkuvalt on kasvanud ka erinevate arvutikelmuste arv. Novembris 2013 toimusid mitme Eesti era- ja avaliku sektori veebilehe ning teenuse vastu küberründed. Esmalt langes häkkerite tule alla Kaitseministeeriumi ning seejärel Elroni ja Kumu veebileht. Lisaks sellele saadeti NATO küberkaitse koostöökeskuse (CCD COE) nime alt võltsitud e-kirju. Eesti ning Läti valitsusasutuste veebilehtedele tehti DDoS rünnakuid, mille käigus üritati neid teha ligipääsmatuks. Euroopa Liidu algatusel loodi küberkuritegevusvastase võitluse keskus, mille üks haru alustas Eestis juba osaliselt tööd. Täies ulatuses peaks keskus funktsioneerima hakkama 2014. aastal.

Joonis 19

Eesti küberkuritegevuse näitajad

Allikas: PPA

- 2013. aastal registreeriti 710 ja saadeti prokuratuuri 620 **narkokuritegu** (planeeritud vastavalt 800 ja 722). Võrreldes 2012. a selgitati välja 17,4% võrra rohkem suures koguses narkootilise aine käitlemise juhtumeid ning prokuratuuri saatmiste arv kasvas 10%. Narkootikumidega seotud kuritegusid registreeriti 2013. a kokku 892 (neist 52,8% Põhja prefektuuri teeninduspiirkonnas), võrreldes 2012. a on seda 147 võrra rohkem. 2013. a alguses moodustati Põhja prefektuuri narkokuritegude talituses tänavakuritegevusega operatiivselt tegelev grupp. Prefektuurides alustati piirivalveametnike, liikluspolitsei ja patrullpolitsei ametnike koolitustega tõhustamiseks narkokurjategijate ja narkojoobe tuvastamist.

Narkokuritegevus on organiseeritud kuritegevuse üks ja väga mõjus osa. Suurima tulu teenivad rahvusvahelised kuritegelikud organisatsioonid narkokaubandusest, mis moodustab 20% kuritegelikust tulust. 2013. aastal oli 19 kriminaalasja, kus arestiti vara 5000 – 69 999 euro ulatuses, juhtumeid, kus vara arestiti üle 70 000 euro, oli 3. Siseministeeriumi üks olulisi prioriteete 2013. aastal oli fentanüüli tänavakaubitsejate tabamine ning aasta jooksul viidi läbi mitmeid ulatuslikke politseioperatsioone, kus tabati nii tänavadiilereid kui ka inimesi, keda kahtlustati suures koguses fentanüüli käitlemises. Eestis on ajavahemikul 1999–2013 surnud narkootikumide tarvitamise tõttu 1238 inimest, nendest 2011. aastal 123, 2012. aastal 170 ja 2013. aastal 120 inimest.

- Tulenevalt välispartnerite otsusest võetakse lennureisijate broneeringuinfosüsteem kasutusele alles 2015. aastal. See infosüsteem aitab ennetada terroriakte ja rasket kuritegevust.

2.1.2.2. Riiklike institutsioonide kaitsmine

Kaitstavate isikute elu ja tervis oli kaitstud, märkimisväärseid intsidente ei toimunud. Kaitsemeeskonnad on täitnud oma tööülesandeid professionaalselt ja vastavalt ootustele. Visiitide korraldamisel oli märkimisväärne roll loodud isikukaitse tugiüksusel. 2013. aastal kaasati üksuse ametnikke 11-l erineval üritusel.

Oluliseks muudatuseks oli kaitseplaanide koostamine nii Vabariigi Presidendile, peaministrile kui ka väliskülastele. Kaitseplaanid lähtuvad ohuhinnangust, kirjeldavad detailselt kaitse tagamiseks kaasatud ressursi, töökorraldust ja reageerimisvõimekust.

2013. aastal kaasati kaitsetegevusse 121 isikut enam võrreldes 2012. aastaga. Tõus on tingitud 2013. a toimunud suurtest visiitidest ning nende pikemast ajalisest kestusest. Visiitide kestus oli kokku 159 päeva.

2.1.2.3. Integreeritud piirihaldus

Välispiiri ületamine on korraldatud rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktides. Isikute piiriületuste arv on tõusnud 11,4% võrreldes 2012. aastaga. 2013. aastal ületas maismaapiiri 5 823

162 isikut (2012. a – 5 210 725 isikut), mis on 71% kõikidest välispiiri ületajatest. Samuti on tõusnud merepiiri piiriületuste arv 23%. Enim piiriületusi toimus läbi Narva maanteepiiripunkti, kus kontrolliti 3 588 883 piiriületajat, see on 44,1% kõikidest välispiiri ületajatest. Kõige suurem kasv isikute piiriületuse osas (68,7%) on Narva jalakäijate sillal (331 100 isiku võrra). Piiriületajate arvu suur kasv Narva jalakäijate sillal on tingitud peamiselt Eesti elamisloaga piiriületajatele reisidokumenti piiriületuse templijäljendi löömise lõpetamisest.

Narva-1 piiripunktis Schengeni nõuetele vastav piiriületuse kiirus oli 410 inimest tunnis (planeeritud 440 inimest tunnis). Piiripunkti läbilaskevõime suurendamiseks kasutati ületunnitööd ja ametnikke teistest struktuuriüksustest ning piiriületuse lihtsustamist. Sellega suudeti nädalalõppudel ja pühadeperioodil piiriliikluse intensiivistumise korral tagada läbilaskevõime u 600 inimest tunnis. Tallinna lennujaamas piiriületuse kiirus Schengeni nõuetele oli 240 inimest tunnis (planeeritud 330). Põhjuseks oli reisijate arvu vähesus. 2012. aastal kahanes reisijate arv 3,9%. Tallinna **reisiasadamas Schengeni nõuetele vastav piiriületuse kiirus** oli keskmiselt 775 inimest tunnis (planeeritud 600, 2011. a – 540).

Piiri vahetus läheduses avastati riigis **ebaseadlikult viibijaid** 278, mis on 11 juhtumi võrra vähem kui 2011. aastal. Võrreldes 2012. aastaga on juhtumite arv aga tõusnud 2,2% ehk 6 juhtumi võrra.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- **Ebaseaduslike piiriületuste arv** on võrreldes 2012. aastaga kahanenud 3,2%. Kokku oli ebaseaduslikke piiriületusi 208 (planeeritud < 186; 2012. a – 215, 2011. a – 186). Ebaseaduslikul piiriületusel peeti 2013. aasta jooksul kinni 383 isikut (2012. a – 326). Samamoodi varasemate aastatega on suurem osa juhtumitest (137) toimunud piiriveekogudel, kus peamiselt ületati ebaseaduslikult piir kalastamise käigus, navigeerimisvea või tähelepanematusse tõttu. Salakauba üle piiri toimetamiste arv on kasvanud 9,5%. Kokku toimetati salakaupa üle piiri 220 korral (2012. a – 201). Ebaseaduslikult ületati salakaubaveo eesmärgil piiri 34 korral (2012. a – 41). Eksimuste tõttu toimuvate piiriületuste vähendamiseks teostatakse igal aastal Eesti-Vene ajutisel kontrolljoonel hooldustöid, piiriveekogudele paigaldatakse navigatsiooniperioodiks poid ning jääkatte tekkimisel tähistatakse ajutine kontrolljoon hoiatusplakatitega.
- 2013. a **lahendati 171 ebaseadusliku piiriületuse juhtumit**, lahendamata juhtumite arv oli 37 (82,2% kõigist juhtumitest, eesmärk 90% juhtumitest). Sihttaseme mittesaavutamise põhjuseks oli inimressursi vähesus, valvetechnika piiratud hulk ning väljaehitamata piir, kus on raskendatud jälgede avastamine. Patrull- ja vaatlustegevust teostati riskianalüüsist ning ohuhinnangust lähtuvalt, millega tagati riigipiiril ebaseaduslike piiriületuste juhtumite lahendamine enamohthlikes piirilõikudes. Olemasolev personali piirarv struktuuriüksustes võimaldas 2013. aastal välja panna 10 patrulli ööpäev ringi kogu idapiiri ulatuses, mis ei ole piisav riigipiiri valveks, et tagada õigeaegne reageerimine piirijuhtumitele ja minimaalne patrullimise maht piirilõigu kohta.

- Riigipiiri ebaseadusliku ületamise ennetamise, avastamise ja tõkestamise planeeritava teenustaseme tagamiseks oli 2013. a planeeritud idapiiril uuendada u 1/3 valveseadmetest ning suurendada idapiiri tehnilise valvega katvust 6% võrra. Välispiirifondist rahastatavat Peipsi projekti pikendati kuni 22.08.2014 seoses mahajäämusega esialgselt planeeritud graafikust. Mahajäämus tulenes viivitustest radaritornide uute osade tarnel ning radari tarnija probleemidest radari antenni valmistamisel. Tehnilise valvega katvuse paranemine selgub pärast testimist, kuid arvestuslikult loodetakse paranemist vähemalt 4% võrra. Samas kaasajastati maismaakordonite piirilõikudes kasutatavate teisaldatavate andurite süsteemi. Projekti raames soetati 56 uut Defendec komplekti, kuhu kuulub 1 andmesidemoodul ja 2 detektorit ning need paigutati ohuhinnangut arvesse võttes riigipiiri enamohtlikesse kohtadesse. Kokku on alates 2010. aastast välispiiri valveks soetatud 80 komplekti.

Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest

2013. aastal rakendati **Euroopa piiride valvamise süsteemi EUROSUR**, mille abil on võimalik vahetada liikmesriikide vahel operatiivselt teavet ja saada välispiiri olukorrast ülevaade võimalikult lähedale reaajas.

2013. aastal valmistati ette **Narva-1 ja Narva-2** ehitushangeteks vajalikke projekte. Ehitustöödega alustatakse Narva-1 piiripunktis hiljemalt 2014. aasta juunis ning Narva-2 piiripunktis juulis.

2013. aasta septembris rakendati **Tallinna lennujaamas täisautomatiseeritud piirikontrollisüsteemi (ABC)**, mis kiirendab ning hõlbustab väljastpoolt Schengeni ala saabuvate Euroopa Liidu kodanike piiriületamist. Nelja kuu jooksul kasutas Tallinna lennujaamas ABC väravat kokku 2441 reisijat.

2.1.2.4. Pommiohuga seotud tööd

Eesmärgiks on tagada lõhkematerjalist tuleneva plahvatusohu ärahoidmine. 2013. aastal toimus ümberkorraldus demineerimisvaldkonna teenuste jaotuses, millega eristati tegevused valmisoleku tagamisel lahingumoonu ohu ning pommi- ja plahvatusohu väljaselgitamiseks ja kiireks kõrvaldamiseks. Eraldi teenustena käsitletakse uues jaotuses veel CBRN-ohu kõrvaldamist, veealust demineerimistööd ning pommikoortega lõhkematerjali otsimist. 2013. aastal viidi sisuliselt lõpuni demineerijate kompetentsipõhiste kvalifikatsiooni tasemete rakendamine vastavalt Kutsekojas kehtestatud kutsestandarditele (vastavuses rahvusvahelise standardi IMAS (International Mine Action Standard) nõuetega). Ennetustöö raames jagati pommiohutusalaseid teadmisi üritustel ja koolides u 21 000 inimesele.

Lõhkekehade või lõhkeseadeldiste plahvatuste arv oli suurem kui 2012. aastal, kuid väiksem varasematel aastatel. 2012. aasta tase oli seni läbi aegade madalaim. Kolme aasta keskmine

plahvatuste arv langes 10-lt 9-le.

Lõhkekehade või lõhkeseadeldiste **plahvatustes ei ole hukkunuid** olnud neljal aastal – 2006, 2008, 2011 ja 2013. Alates 2005. aastast ei ole hukkunute arv ületanud kahte, 2012. aastal oli üks plahvatuses hukkunu.

Tabel 39

Plahvatusohu kõrvaldamise teenus

Allikas: PÄA

	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Väljakutsete arv	1479	1283	1301	1436	1434	1651	1373	1361
Kahjutuks tehtud lõhkekehi ja lõhkeseadeldisi	3569	3042	2808	3107	3703	3409	6413	1759

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Plahvatustes **vigastatute arv** on üldiselt vähenenud, 2012. aastal oli vigastatute arv läbi aegade madalaim. 2013. aastal oli vigastatuid 9 (eesmärk < 7), kuid kolme aasta keskmisena langes tase 7-lt 6-le.

2.1.2.5. Siseturvalisuse poliitika kujundamine

Siseministeeriumis alustati 2013. aasta sügisest esmakordselt Siseministeeriumi tegevuskava koostamisega. Siseministeeriumi tegevuskavas on nimetatud kõige olulised tegevused ministeeriumi juhtkonna seisukohast, et saavutada suuremat mõju juhtimisvalikute tegemisel ja otsuste elluviimisel. Siseministeeriumi tegevuskava kinnitati käesoleva aasta märtsis.

Siseministeeriumi eesmärgiks on vähendada valitsemisalas **üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arvu**. See aitab kokku hoida majanduskulusid ning investeerida olemasolevatesse hoonetesse. 2013. aasta lõpuks oli üldotstarbelise kinnisvara ruutmeetrite arv siseministri valdkonnas 302 647 m², mis on 10,8% võrra vähem võrreldes 2011. aastaga. **RKASile anti üle** 2013. aastaks 350 kinnistut (planeeritud 388) väärtusega 26 436 tuhat eurot. Püstitatud eesmärki ei täidetud seoses piiriribade muutmisega. 2013. aastal valmis kolm suuremat objekti: Kuressaare angaar/kordon, Tallinnas Põhja prefektuuri majas isikut tõendavate dokumentide väljastuskoht ning Päästeameti, PPA ja SMIT-i ühine haldushoone Narvas.

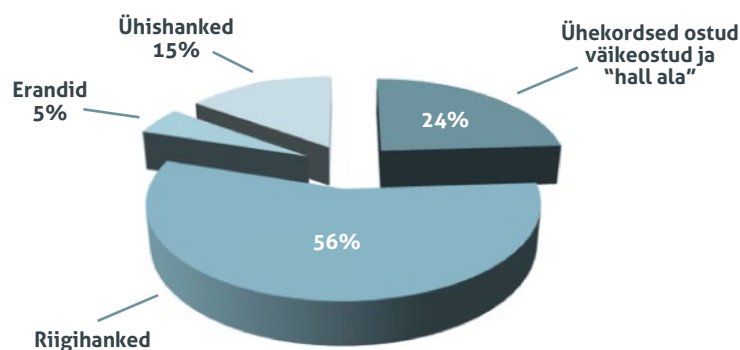

Siseministri valdkonnas vähendati 2013. aasta lõpuks **maismaasõidukite** arvu 1968-ni (planeeritud 2018, 2011. a – 2124). Keskmine masina vanus on 7,7 aastat, kusjuures 23% masinatest on üle kümne aasta vana. Näiteks on Päästeameti kolm redelautot 30 aastat vanad. 2013. aastal hangiti 231 uut sõidukit (208 renditud ja 23 soetatud). 2014. aasta kõige olulisema hanke tulemusel soetatakse 6 redelautot, mis maksavad kokku 3,3 miljonit eurot (autod saabuvad 2015). Transpordivahendite paremaks haldamiseks võeti kasutusele ühtne infosüsteem Sõiduk.

Konsolideeritud ühishankeid oli kokku 37, millest 16 teostati 2013. aastal. Erakorraliste ostude osakaal planeeritud hangete mahust jäi pisut alla planeeritud sihttaseme, st 20% asemel 21%. Hankeplaani koostatakse iga aasta esimeses kvartalis, kuid tihti sõltuvad kavandamata hanked eelarveotsustest.

Joonis 20

Ostudega seotud eelarvekulude keskmine hangete kattuvus

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Vabariigi Valitsusele esitatakse „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ käesoleva aasta teises kvartalis (planeeritud 2013. aasta lõpus). Partneritega läbirääkimine võttis oodatust kauem aega. Arengukava eesmärk on siseturvalisuse valdkonnas ressursside parem planeerimine ja tegevuste parema mõjususe saavutamine.
- Keskastme- ja tippjuhtide arengutoe kontseptsioon koos kompetentsimudeliga valmib käesoleval aastal. Mudeli väljatöötamiseks puudus valitsemisalas kompetents ja selleks loodi vastav ametikoht.
- Rahandusministeeriumi otsusel lükkus Siseministeeriumi üleminek uue SAP tarkvara kasutamisele edasi 1. jaanurile 2015. Siseministeeriumi valitsemisalas on ülemineku ettevalmistused toimunud kavandatud tähtaegadel.

2.1.2.6. IKT ja arendusvõimekuse tagamine siseturvalisuse valdkonnas

Siseturvalisuse valdkond on läbi teinud olulised info- ja kommunikatsioonitehnoloogilised muutused ning kasutusele on võetud üha uusi kaasaegseid lahendusi. Töö on muutunud kiiremaks, mugavamaks, tulemuslikumaks ning avaldanud positiivset mõju ka meie klientidele. Esinenud on aga hulk tõsiseid probleeme süsteemide töökindlusega ning arenduste õigeaegse valmimisega eelarve piires. Samas on vähenenud intsidentide arv 2013. aastal 19 646-ni (2011. a – 27 373). Olukorra muutmiseks alustati SMITi juhtimise, struktuuri ja teenuste ümberkorraldamisega. Vahetus tippjuhtkond ja juhtide arv vähenes 28-lt 24-ni. Töötajate kogu- ja vabatahtlik volavus 2013. aastal oli vastavalt 12% ja 8%. 2012. aastal oli volavus vastavalt 20% ja 14%.

Teenuste töökindluse parendamiseks on loodud tehniline seirevõimekus ja rakendatud 20 ärikriitilisele teenusele. Loodud tehniline platvorm võimaldab tehniliste komponentide monitooringut tsentraliseerida ja sellega lühendada rikete kõrvaldamiseks kuluvat aega.

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- 2013. aastal võeti eesmärgiks lõpetada tähtaegselt, kokkulepitud tulemi ja eelarvega **60% arendusprojektidest**, mis algasid 2013. aastal. Tulemit ei saavutatud. 2013. aastal alustati ja lõpetati 12 projekti, neist 7 ehk 58,3% lõpetati tähtaegselt, kokkulepitud tulemi ja eelarvega. Valdkondate kaupa planeerimine on aidanud olulisel määral vähendada 2012. aastal väljatoodud põhjuste (paralleelsed tööd ühes teenuses ja valdkondlik ressursipuudus) mõju projektide tähtaegadele. Projektide paremaks planeerimiseks oleme realiseerimise etapis uute projektide puhul rakendanud arendusvajaduse selgitamise ja projekteerimise etappe, mis aitavad meeskonnal detailsemalt kirjeldada töid ning anda õigemaid prognoose nende kestuste kohta. Ühes teenuses samaaegsete muudatuste tegemise vältimiseks oleme alustanud plaanide koostamist. See protsess on veel algusjärgus ning 2014. a on planeeritud juurutada seda kõikides valdkondades.
- Kuna serveriruumide teema on kõige olulisem, inventeeriti 2013. aastal **ISKE** meetmeid serveriruumide osas. Kogu ISKE moodulite inventeerimiseks raha ei olnud. Inventuur tõi välja, millised meetmed on rakendatud ja milliseid on veel vaja rakendada ning rakendamist vajavate meetmete kulud. Inventuuri tulemite põhjal saab planeerida serveriruumide investeringud. AS Cybernetica esitles inventuuri tulemusi SMIT-i juhtkonnale ja Siseministeeriumi esindajatele jaanuaris 2014. Inventuuri tulemused on sisendiks ka serveriruumidega seotud kriitilise probleemi lahendamisele.

2.1.2.7. Julgeolekuasutuste ülesannete täitmine

Julgeolekuasutuste kohustuseks on süstemaatiliselt analüüsida Eesti julgeolekuhuvide vastu suunatud tegevust ning tuvastada õigusrikkumisi, mis võivad riigi julgeolekut ohustada. Eesti julgeolekukeskkonna parandamine eeldab orienteeritust ennetustegevusele ning kõigi oluliste osapoolte kaasamist sisejulgeoleku tagamise planeerimisse. Olulise algatusena võeti vastu Riigikaitse arengukava 2013–2022 mittesõjaline osa. Riigikaitse arengukava mittesõjalise sisejulgeoleku peatükk määrab prioriteetsed suunad ja võimenõuded ning pikaajalised arendusprogrammid olemasolevate tegevuste ümberstruktureerimiseks.

Võimalik oht Eesti õigusriigi toimimisele on rahvusvaheliselt tegutseva organiseeritud kuritegevuse potentsiaalse mõjuvõimu kasv ühiskonnas, sellega kaasnev korruptsioon ning imbumine poliitikasse, riigiametitesse ja majandusse.

Energiajulgeoleku seisukohalt on oluline tagada ülekandevõrkude ning muu infrastruktuuri kasutamine ning valdamine riigi julgeolekuhuvidest lähtuvalt. Maagaasiseaduse muutmise seaduses on sätestatud nõue eelkontrolli teostamiseks ülekandevõrku omada soovivatele isikutele – sarnaste mehhanismide loomine ja kasutamine on vajalik ka edaspidi, et kaitsta riigi majandushuve ja infrastruktuuri ning vältida riigi taristu sattumist Eesti suhtes vaenulikult meelestatud ostjate omandusse.

Kuigi **terrorismoht on Eestis jätkuvalt keskmisest madalam**, võivad Eesti kodanikud sattuda terrorirünnaku ohvriks teistes riikides. Arvestama peab, et suursündmuste toimumine Eestis (sh Euroopa Liidu eesistumine) võib muuta Eestit terroristidele atraktiivsemaks sihtmärgiks ja nõuab ametkondadelt oluliselt suuremat panust ohtude ennetamiseks ning rünnakute tõkestamiseks.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

Julgeolekuasutuste seaduse muutmise eelnõu väljatöötamise kavatsuse esitab käesoleval aastal Justiitsministeerium. Siseministeerium on õigeaegselt oma sisendi andnud. Partneritega läbirääkimine on võtnud kavandatust rohkem aega.

2.1.3. Strateegiline eesmärk: keskkonnakaitsega seotud õnnetustele reageerimise suurem võimekus

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2012
Merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkus 24 t jooksul km ² kohta	0,6	1,2 (PPA võimekus)	1,2

PPA ressursside võimekusele tuleb arvestada juurde ka reostustõrje võimekusega kaks Veeteede Ameti laeva. Kokku on Eesti reostuskorje võimekuseks 2,4 km² 12 tunni jooksul.

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärgi

2.1.3.8. Merereostuse avastamine ja likvideerimine

2013. aastal teatati Eesti merealal 24 reostusjuhtumist (2011. a – 21), millest kinnitust leidis 16 (2011. a – 11). Kõik reostusjuhtumid olid eeldatavalt laevadelt kergestihaihtuvate naftatoodete ja -jääkide vettelaskmised, mis keskkonna ning ilmastiku mõjul hajusid.

Reostuse avastamiseks kontrollisid JRCC Tallinn teenistujad mereala satelliitpiltide abil ööpäev ringi. Lennusalga lennukiga teostati planeeritud keskkonna seirelennud ja lisaks tagati multifunktsionaalse laeva riskipõhine kasutus. Selleks planeeriti PVL-101 kasutamine riskianalüüsis määratud piirkondades 63% ulatuses kuu tööajafondist. Sadamas viibivatel laevadel oli valmisolek reostussündmusele väljasõiduks 30 minutit. Laevadele oli installeeritud vajalikud reostustõrjevahendid.

Valmisolek reostustõrjeoperatsiooni alustamiseks oli tagatud 18 tunni jooksul. 2013. aastal oli tagatud alates reostuse avastamisest vähemalt kahe tunni jooksul reostuse ulatuse ja omaduste identifitseerimine ning operatsiooni käivitamisest otsuse tegemine. Merereostuse avastamise eesmärgil teostati keskmiselt kolm seirelendu nädalas. Selleks tagas lennusalga vähemalt ühe õhusõiduki valmiduse kiireloomulisteks väljakutseteks ning plaanipärasteks piirivalvamise ja mereseire patrull-lendudeks

Merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkus ja valmisolek teostada reostuse korjet tagati teenistuses olevate reostustõrjelaevadega PVL-101 Kindral Kurvits ning PVL-202 Kati. Kahe laeva reageerimise suutlikkus oli kokku 1,2 km² 24 t jooksul ja korjevõimekus 12 t jooksul kokku 1,2 km² ulatuses. Lisaks on piirivalvelaevale Valvas loodud reostuse lokaliseerimise võimekus.

Analüüsi uute õhusõidukite soetamise vajadust ja võimalusi. Analüüsi tulemusel selgus, et kahest põhibaasist (Tallinn, Kuressaare) opereerimiseks on praeguse logistilise toetuse juures vajalik nelja päästekooperi olemasolu (praegu kasutusel kolm) ning mereseire järjepidevaks teostamiseks, piirikontrolliks ning FRONTEx-i operatsioonidel osalemiseks on vaja kahte seiresadametega lennukit (praegu üks). 2014. aastal kuulutatakse välja hange kahe reostustõrjevõimekusega patrull-laeva ning mereseire võimekusega lennuki soetamiseks.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

2013. a tehti merereostuse avastamise tagamiseks 23,4% seirelendudest pimedal ajal (planeeritud

30%). Võrreldes 2011. a (18,7%) ja 2012. a (17,4%) on lendude arv pimedal ajal märgatavalt suurenenud. Seirelendude planeeritav osakaal pimedal ajal oli väiksem, kuna seirelendude graafikute koostamisel võeti arvesse koostööpartnerite planeeritud graafikuid ning edastatud teavet (naaberriikide seirelendude graafikud, EMSA satelliidipiltide arv).

2.1.3.9. Keskkonnaga seotud päästetööde teostamine maismaal, mererannikul ja siseveekogudel

2013. aastal oli Päästeametil 454 väljakutset päästesündmusele, mis oli seotud naftasaadustega saastumisega. Kogu väljakutsete arvust moodustasid taolised väljakutsed 2,2%.

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

Rannikureostuse likvideerimise võimekus oli valgel ajal 1,5 km² 48 t jooksul (eesmärk > 2 km²). Eesmärgi täitmiseks on suurendatud vabatahtlike päästekomandode ja reservpäästerühmade rahastamist ning koolitatud on 1281 vabatahtlikku päästjat, sh on vabatahtlikud kaasatud transpordi-logistikateenuse osutamisse sündmuskohal.

2.1.4. Strateegiline eesmärk: tasakaalustatud kodakondsus- ja migratsiooni- poliitika

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Eesti kodanike osakaal Eesti rahvastikust suureneb	84,6%	87,3%	87,01%
Määratlemata kodakondsusega isikute osakaal Eesti rahvastikust väheneb	7,4%	6,8%	9,96%
Loomelise paindlikumad võimalused lisaväärtust andvate välisriikide kodanike (st oskustööjõu, teadlaste, kultuuritegijate jm) ligipääsuks	Uuendamata regulatsioon	Muudatuste pakett on esitatud Vabariigi Valitsusele	Muudatuste pakett on esitatud

2013. aasta 1. septembril jõustusid välismaalaste seaduste muudatused, mis soodustavad tippspetsialistide töölevõtmist Eestisse. Sellest ajast saati on elamisluba väljastatud juba kaheksale välismaalasest tippspetsialistile. Sügisel jätkati tööd seadusemuudatuste teise etapiga, mis on kavas Riigikogule esitada tänavu teises kvartalis.

Rakendanud on mitmeid meetmeid, et tõsta **määratlemata kodakondsusega** isikute huvi Eesti kodakondsuse taotlemise vastu. 2013. aastal oli määratlemata kodakondsusega isikute osakaal Eesti

rahvastikust 9,96%. Eelkõige on tehtud teavitustööd, et tõsta inimeste teadlikkust Eesti kodakondsuse saamise tingimustest ja vajalikkusest. Häid tulemusi on andnud personaalne lähenemine. Kuigi kodakondsuse seaduse sätetest tulenevalt on alla 15-aastasele alaealisele Eesti kodakondsust võimalik taotleda lihtsustatud korras, ei tea kõik lapsevanemad oma õigusi ja võimalusi.

2013. a esitati 1453 kodakondsuse sooviavaldust. Viimastel aastatel on kodakondsuse sooviavalduste arv veidi vähenenud, kuna taotlejad ei suuda kodakondsuse taotlemiseks täita vastavaid nõudeid (eesti keele oskus, teise riigi kodakondsusest vabastamine jm) ning määratlemata kodakondsusega isikutel on võimalus Euroopa Liidus, Schengeni alal ja Venemaal ka välismaalase passiga reisida. Kokku on **Eesti kodanike osakaal Eesti rahvastikust 87,0%**.

2.1.4.8. Isikute õigusliku staatuse määratlemine kodakondsuse ja migratsiooni asjades

Kõigi Eestis sündinud vastsündinute suhtes viiakse läbi Eesti kodakondsusesse kuulumise määratlemine. Eesti kodakondsuse saamise sooviavalduste menetlustes kontrollitakse põhjalikult isiku vastavust Eesti kodakondsuse andmise tingimustele ning esmakordselt Eesti kodaniku isikut tõendavat dokumenti taotlevate isikute puhul nende Eesti kodakondsusesse kuulumist. **Kõigi 2013. a jooksul rahvastikuregistrisse kantud laste Eesti kodakondsusesse kuulumine** tuvastati 100% ulatuses. Kõigi 13–14-aastaste määratlemata kodakondsusega laste andmed kontrolliti üle eesmärgiga teha kindlaks, kas lapsed vastavad Eesti kodakondsuse saamise tingimustele ning juhul kui lapsele oleks võimalik taotleda Eesti kodakondsust, saadetakse lapsevanemale sellekohane teavituskiri. 2013. aastal saadeti lastevanematele kokku 852 teavituskirja. Kokku oli eelmise aasta lõpus Eestis kehtiva elamisõiguse või elamisloa alusel elavate määratlemata kodakondsusega isikuid 91 281, kellest 1086 olid alla 15-aastased.

2013. a menetleti 3690 tähtajalise elamisloa, 4330 tähtajalise elamisloa pikendamise, 960 pikaajalise elaniku elamisloa, 48 tähtajalise elamisõiguse, 490 alalise elamisõiguse ja 29 tööloa taotlust. Taotleti ning väljastati piiril 1480 viisat.

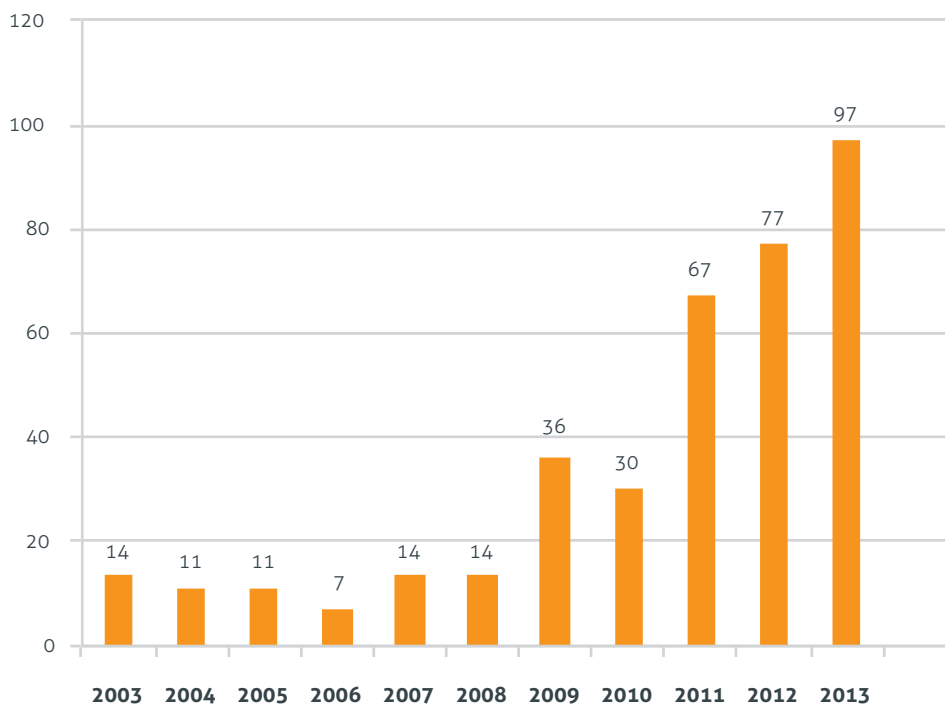
2013. aastal kehtestas Vabariigi Valitsus sisserände piiravaks 1000, mis on 0,075% Eesti alalisest elanikkonnast. Kuna sisserände surve Eestile püsib, kehtestas siseminister sisserände piiravate ajalise jaotuse aasta piires (500 esimesel poolaastal ja 500 teisel poolaastal), et tagada elamislubade väärkasutuse juhtude ilmnemisel võimalus nende kiireks tõkestamiseks ja edasiseks ennetamiseks. Võrreldes 2012. aastaga varjupaigataotlejate arv 2013. aastal kasvas. Kui 2012. aastal esitati kokku 77 esmast taotlust, siis 2013. aastal esitati Eestile 97 esmast varjupaigataotlust. Kuigi varjupaigataotluste arv on viimastel aastatel oluliselt kasvanud, on Eesti siiski varjupaigataotluste ning nende rahuldamise arvult Euroopa Liidus püsinud stabiilselt viimasel kohal. Põhjuseks on asjaolu, et Eestist üritatakse enamasti pääseda edasi teistesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse, eelkõige Põhjamaadesse.

Joonis 21

Varjupaiga taotlejate arv

Allikas: PPA

Valitsuse tegevusprogrammi üheks eesmärgiks aastateks 2011–2015 on teaduse ja hariduse rahvusvahelistumine, majanduse arendamine, soodsa keskkonna loomine kõrgelt kvalifitseeritud sissereändajatele ning teadus- ja arenduskeskuste tugevdamine. Nende eesmärkide täitmiseks on elamislubade väljaandmine pidevalt kasvanud. 2013. aastal jõustunud välismaalaste seaduste muudatused soodustavad seda trendi.

Tabel 40

Tähtjalise elamisloa positiivsed otsused aluste lõikes

Allikas: PÄA

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Töötamine	733	911	1063	941	1430	835	863
Õppimine	286	353	392	459	464	516	679

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

- Ettevõttesiseselt lähetatud töötajate direktiiv ja hooajatöölise direktiiv 2013. aastal ei jõustunud.

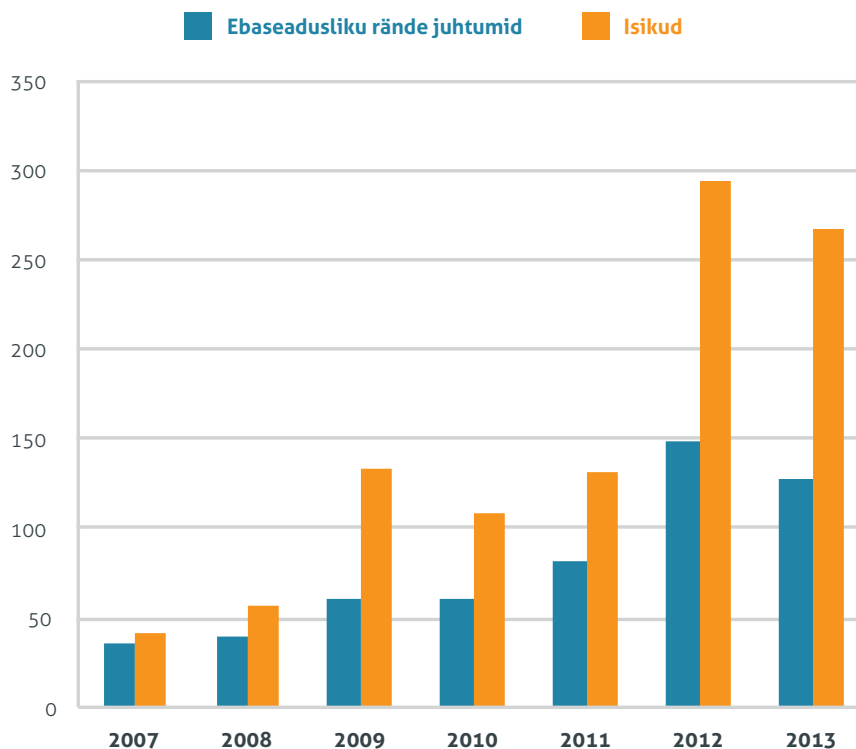
2.1.4.9. Migratsioonijärelevalve

Kuna viimastel aastakümnetel on sisseränne Euroopa Liitu pidevalt suurenenud, on järk-järgult kasvanud ka ebaseaduslikud piiriületused Eestisse. Möödunud aastal see siiski vähenes – kui 2012. aastal peeti kinni **293** ebaseaduslikult sisserännanud välismaalast, siis mullu oli nende arv **267**. Möödunud aastal olid enamik ebaseaduslikest sisserändajatest Venemaa Föderatsiooni kodanikud (65) ja Vietnami kodanikud (58). Vietnamlaste illegaalne sisseränne Eestisse algas 2011. aastal ning enamasti ületasid nad piiri piiripunktide vahelisel alal eesmärgiga kasutada Eestit transiidiriigina, et edasi liikuda Poola.

Joonis 22

Ebaseadusliku rände juhtumid ja isikud

Allikas: PPA

2013. aastal viidi läbi 1110 kontrolltoimingut (kontrollkäigud, sihtsuunitlusega politseilised tegevused, küsitlused, reidid) välismaalaste Eestis viibimise või töötamise aluste täitmise kontrollimiseks. Riskianalüüsi põhjal keskenduti 2013. aastal rohkem kolmandatest riikidest sisserännanud välismaalaste avastamisele, kes on ühiskonnale suuremaks ohuks ja vähem kohalikele ebaseaduslikult viibivatele isikutele ehk isikutele, kes ei ole pikendanud oma elamisluba. **Kokku avastati riigis ebaseaduslikult viibivaid isikuid 987** (2011. a – 1050, 2012. a – 966).

Riskiindikaatoriga märgistas kodakondsus- ja migratsiooniosakond 1084 elamisluba, esmane kontroll kõigi kohta 100% ulatuses ka teostati ning mõned juhtumid suunati täiendavasse kontrolli migratsioonijärelevalvele. **Seadustamis- ja lahkumisettekirjutused täideti 95%** ulatuses (planeeritud 80%; 2011. a – 91%).

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Väljasaatmiskeskuses viibivate isikute väljasaatmise lõpule viimiseks kuluv keskmine aeg oli 19 päeva alates reisidokumendi kättesaamisest (planeeritud 14 päeva). Planeeritud taseme mittesaavutamise põhjuseks on väljasaadetavate sihtriikide asukoht. Mida kaugemal asub sihtriik, seda kauem võtab väljasaatmiste korraldamine aega. Kui on vaja saata välja mitu isikut, toimub väljasaatmine sageli mitmes etapis. Samuti ei võimalda mõni vastuvõttev riik isiku vastuvõtmist 14 päeva jooksul peale reisidokumendi saamist. Suur osa 2013. aastal väljasaadetutest saadeti tagasi Vietnami, kus minimaalne menetlusaeg on 18 päeva.

Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse (edaspidi VRKS) ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega ühendati 01.10.2013 Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas olev varjupaigataotlejate esmane vastuvõtukeskus ja PPA väljasaatmiskeskus, et tagada avalikku korda või riigi julgeolekut ohustavate varjupaigataotlejate kinnipidamine VRKSis sätestatud juhtudel. Tegemist on ressursisäästliku ja inimsõbraliku lahendusega, mis võimaldab vajaduse korral inimest kinni pidada ühes ja samas kohas, sõltumata tema õigusliku seisundi muutmisest.

2.1.5. Strateegiline eesmärk: kaasaegne sisejulgeolekulane õpi-, teadus- ja arenduskeskus

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Rakenduskõrghariduse ja sisejulgeoleku magistriõppe õppekavade akrediteering	Institutsionaalne akrediteerimine	Institutsionaalne akrediteerimine	Institutsionaalne akrediteering

Sisekaitseakadeemia läbis esimese Eesti kõrgkoolina rahvusvahelise institutsionaalse akrediteerimise. Planeeriti ja täideti akrediteerimise järeldingimused ning saavutati institutsionaalse akrediteerimise positiivne otsus täies mahus maksimaalseks võimalikuks seitsmeaastaseks perioodiks.

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärke

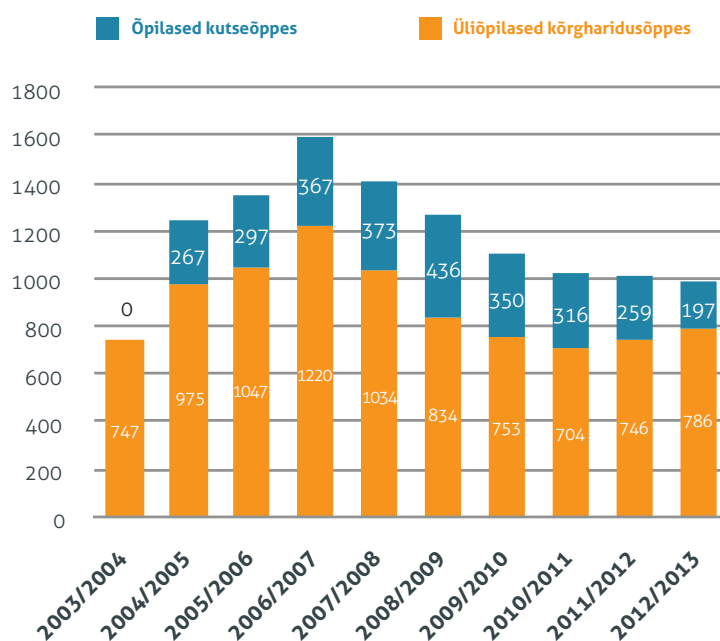
2.1.5.1. Õppetöö

2013. aasta lõpu seisuga õppis Sisekaitseakadeemia neljas õppekeskuses kokku 1043 õppurit, neist 92 sisejulgeoleku magistranti (SJ), 682 üliõpilast ja 269 kutseõppurit. Kokku lõpetas akadeemia 2013. aastal 326 uut (SJ) ametnikku, neist SJ magistriõppe 20, politsei- ja piirivalveametnikke 92, päästeametnikke 73, vanglaametnikke 77 ja maksuhaldureid 40. Lisaks lõpetasid veebruaris kaks SJ magistranti ja 20 päästeametnikku ning oktoobris kaks päästespetsialisti. Kadettide üldarv on viimastel aastatel vähenenud, kuid oli suurem kui 2012./2013. õppeaastal (983 kadetti).

Joonis 23

Kadettide keskmine arv õppeaastate lõikes

Allikas: Sisekaitseakadeemia

Riiklik koolitustellimus täideti 94,8% ulatuses (planeeritud 92%, 2011. a – 90%). Keskmine konkurss oli rakenduskõrgharidus- ja magistriõppes 6,3 ning kutseõppes 2,92 kandidaati ühele õppekohale. 2013. aastal jäid kutseõppes osaliselt täitmata piirivalvuri õppekava õppekohad.

SKA täiendusõppes osalenute ametnike arv oli 6017. Moodustati ja käivitati SKA täiendusõppe keskus (TõK). SKA sees loodi ühtne täienduskoolituste register ning täiendusõppe läbiviimise korra abil on ühtlustatud pakutava teenuse kvaliteeti. 2013. aasta teises pooles algasid läbirääkimised PPA-ga täienduskoolitusala koostöö tihendamiseks. SKA osaleb 2013. aasta teisel poolal alanud Siseministeeriumi valitsemisala täiendusõppe kaardistamises ning edasiste arengusuundade kindlaksmääramisel.

2.1.5.2. Teadus- ja arendustegevus

Teadus-, arendus- ja loometegevuse (edaspidi TAL) planeerimise korrastamiseks võeti vastu vastav valdkondlik strateegia ja arendati edasi TAL-i grandisüsteemi. Sisekaitseakadeemia Toimetised said rahvusvaheliselt eelretsenseeritava teadusajakirja staatuse (ETISE klassifikaator 1.2).

Indikaatorid, mille sihttase jäi täitmata

Sisejulgeolekualaste teadustööde arv oli 889 (planeeritud 880). 2013. aastal oli teadustöid 95. Sihttaset ei saavutatud, sest nende kadettide arv, kes lõpetavad õppekava nominaalaja jooksul, on väike. 2014. aasta eesmärk on nominaalajal lõpetanute arvu suurendada.

2.2. Tegevusvaldkond: rahvastik ja regionaalala

2.2.1. Strateegiline eesmärk: aktiivne kodanikuühiskond

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Elanikkonna mitteinstitutionaalse ühiskondliku-poliitilise osaluse määr (%)	5%	6%	N/A
Avaliku võimu ja kodanikuühenduste koostöökogemused (vabaiühendustega koostööd tegevate ametnike osakaal)	27%	30%	N/A

Elanikkonna mitteinstituutsionaalse ühiskondliku-poliitilise osaluse määra tasemeid muudeti 2012. aasta mõõtmise käigus¹⁷ ja uue metoodika kohaselt olid vastavad näitajad 2010. aastal 15,7% ja 2012. aastal 15,5%. Neid mõõdikuid seiratakse üle aasta ja järgmised andmed 2014. aasta kohta avaldatakse 2015. aasta lõpus (eesmärk 16,5%).

Avaliku võimu ja kodanikuühenduste koostöökogemuse uuring teostatakse 2014. aastal. Avalike teenuste osutamise lepinguline delegerimine kodanikuühendustele on kohalikes omavalitsustes üha enam levinud praktika ning suureneb 2014. aastaks 10% võrra u 70%-ni. Samas ei ole senine praktika teenuste osutamise lepingute sõlmimisel, nende täitmisel ja nende üle järelevalve teostamisel alati süsteemne. Delegerimine võimaldab küll suurendada kohalike omavalitsuste suutlikkust, kuid eeldab selleks soodsa keskkonna loomist ning samuti kodanikuühenduste jätkusuutlikkuse parandamist.

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärke

2.2.1.1. Kodanikuühiskonna arendamine, kodanikuaktiivsuse ja -ühenduste toetamine ning riigi ja usuliste ühenduste vaheline koostöö

„Kodanikuühiskonna arengukavas 2011–2014“ (edaspidi KODAR) planeeritud tegevused on täidetud. 2013. aastal lõppes „Kodanikeühenduste riikliku rahastamise korrastamise programm“¹⁸, mille tulemusena muutub kodanikuühenduste rahastamine ühetaolisemaks ja läbipaistvamaks ning mis eeldatavasti avaldub täpsemalt tulevastel uuringutes. Programmi raames valmis ka juhendmaterjal, mida osa rahastajaid juba ka kasutab. Lisaks liikus edasi Vabariigi Valitsuse kinnitatava tulumaksusoodustusega mittetulundusühenduste nimekirja pääsemise tingimuste lihtsustamise analüüs, millele Vabariigi Valitsus andis oma heakskiidu 2014. aasta alguses. Vastav seaduseelnõu valmib Rahandusministeeriumi eestvedamisel 2014. aasta kevadel.

1. jaanuari 2014. aasta andmete põhjal oli Eestis 29 530 registreeritud mittetulundusühingut (edaspidi MTÜ) ja 801 sihtasutust (edaspidi SA). Umbes pooled (~ 15 000) registrisse kantud MTÜ-dest moodustavad korteriühistud ning mitmete muude ehitiste või maatükkide ühiseks majandamiseks loodud ühistud. Kümnekonna aasta jooksul stabiilselt umbes 1500 organisatsiooni võrra aastas tõusnud ja 2012. a alguseks ligi 33 500-ni ulatunud registreeritud mittetulundusühingute ja sihtasutuste koguarv on märkimisväärselt kahanenud. Kahanemise põhjus on peamiselt nende juriidiliste isikute registrist kustutamine, kes ei ole esitanud majandusaasta aruannet. **Palgaliste töötajatega MTÜ-de osakaaluks kõigist registreeritud MTÜ-dest** kavandati 35%. Tegelikult tasemeks kujunes 2013. aastal 30,3% (Eesti Statistikaameti andmetel). Tulemust võis mõjutada MTÜ-dele seatud kohustus esitada majandusaasta aruanne, seetõttu korrastati MTÜ-sid ning prognoos ei pidanud paika.

¹⁷ Metoodika, millega taset seni arvatati, ei kajastanud objektiivselt indikaatori arengut. Indikaatori sisu ei muudetud

¹⁸ Kodanikeühenduste riikliku rahastamise korrastamise programm. (<https://www.siseministerium.ee/rahkon>)

“Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2013” andmetel osales viimase 12 kuu jooksul **vabatahtlikkus tegevuses** 31% Eesti elanikkonnast. Keskmine vabatahtlik on naine (58% kõikidest vabatahtlikest); ta on primas tööeas (25–49-aastaseid on kõikidest vabatahtlikest 46%). Tal on kesk- või kutseharidus (50% vabatahtlikest) ja ta töötab kas spetsialisti, ametniku või juhina. Ta saab majanduslikult hakkama, kuna pere netosissetulek on vähemalt 800 eurot kuus. Ta on eesti rahvusest (77%) ning pärit kas Tallinnast (25%) või Lõuna–Eestist (25%).²⁰ Riikide uuringute põhjal võib väita, et osalusmäär on ELi riikidest kõige kõrgem Suurbritannias (44%) – see paistab silma kogu ELi võrdluses. Soome ja Saksamaa (36%) kuuluvad samuti kõrge osalusmääraga rühma. Eesti ja Läti (25%) on pigem EL-i keskmise (29%) osalusmääraga riikide seas. 15% kõigist vabatahtlikest tegutses avaliku sektori asutuse juures.

2013. aastal kasvas konfessioonidevahelise koostöö ja ühistegevuse arendamiseks oikumeeniliste projektide teostamise kvaliteet: riigieelarveliste toetustega toetati 21 erineva usuühenduse tegevusi. Tegevusaruannete ja toetuste saajate hinnangute ühisanalüüs näitas ühiskonnale suunatud kasutegurite kvalitatiivset kasvu. Uue täiendava olulise tegevusena viidi katseprojektina koostöös Eesti Kirikute Nõukoguga läbi juhtimisalane täienduskoolitus koguduste juhatuste esimeestele. Osalejate väga positiivse tagasiside alusel jätkatakse selliste koolituste läbiviimist 2014. a piirkonniti. Kavandatud **muinsuskaitsekoolitused** (kaks koolitust) ja **looduslike pühapaikade teemalised teabepäevad** (kaks teabepäeva) viidi planeeritud mahus läbi.

2.2.2. Strateegiline eesmärk: tasakaalustatud ruumiline ja regionaalne areng

Indikaator	Algtase 2011	Sihhtase 2013	Saavutatud tase 2013
„Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015“ tegevuseesmärkide saavutamise tase (%)	N/A	Aastaks 2015 on eesmärgid täidetud 100% ulatuses	Eesmärgid on täidetud umbes 75% ulatuses

„Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015“ tegevuseesmärkide saavutamise taset otseselt iga aasta ei mõõdeta ja strateegias jaotatud tegevused ei ole ära jaotatud ühtlaselt kümne aasta peale, sest osa projekte on mitmeaastase tähtajaga. Eemärgiks on saavutada 2015. aastaks kõik strateegias püstitatud tegevuseesmärkide täitmine. „Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015“ tegevus-

¹⁹ *Praxise uuring „Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2013“* http://www.praxis.ee/fileadmin/tarmo/Projektid/Valitsemine_ja_kodanike%C3%BChiskond/SIMdem/Infograafik_EST.pdf

eesmärkide saavutamisel on võetud kasutusel neli indikaatorit, mille täitmist pidevalt jälgitakse:

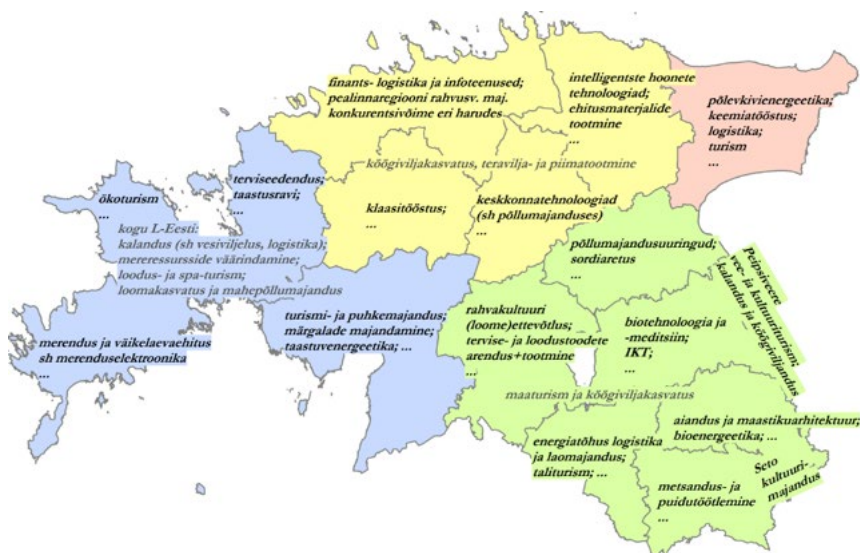
- Harju maakonnas elava rahvastiku osakaal püsib alla 41% Eesti kogu elanikkonnast ja 2013. a andmete põhjal on tasemeks 42,2%;
- Harjumaa SKT osakaalu kasv on pidurdunud ja püsib alla 70% kogu Eesti SKT-st. 2013. aasta andmed ei ole veel saabunud, kuid 2012. aasta tase oli 60,4%;
- ühegi maakonna aasta keskmine tööhõive määr ei ole madalam kui 45%. 2013. aasta andmed ei ole veel saabunud, kuid 2012. aasta tase oli 44,1%;
- ühegi maakonna keskmine elatustase (leibkonnaliikme keskmise sissetulekuna) ei ole madalam kui 61% kõrgeimast maakondlikust näitajast. 2013. aasta andmed ei ole veel saabunud, kuid 2012. aasta tase oli 63,9%.

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärgi

2.2.2.1. Regionaalarengu toetamine ning ruumilise toimimise tagamine

Joonis 24

Regioonide võimalik spetsialiseerumine eelisarendatavatele kasvuvaldkondadele

EL-i perioodi 2014–2020 struktuurivahendite ettevalmistused kulgesid plaanipäraselt – valmisid partnerlusleppe ja rakenduskava regionaalarengu osised, vastavad meetmelehed, struktuuritoetuste seaduse eelnõu regionaalarengut puudutavad osised ning saavutati olulisimad kokkulepped teiste liikmesriikidega Euroopa territoriaalse koostöö programmide ettevalmistustes. Perioodi 2007–2013

struktuurivahendite regionaalarengu meetmete vahenditest on 95% kaetud haldusotsustega ning peaaegu kõik 2013. a riigieelarvesse prognoositud vahenditest maksti välja. **2013. aasta läbiviidud auditites olulisid süsteemipuudusi ei tuvastatud.**

„Üleriigilises planeeringus Eesti 2030+“ nimetatud Siseministeeriumi tegevused on tegevuskava kohaselt ellu viidud. Tegevuskavas on Siseministeeriumile antud ülesanne töötada välja ruumilise planeerimise suunised erinevate planeerimistasandite jaoks. Üleriigilise planeeringu elluviimiseks algatati Vabariigi Valitsuse 18. juuli 2013. a korraldusega nr 337 kõigis maakondades uute **maakonnaplaneeringute koostamine**, millega loodetakse lõpuni jõuda 2015. aastaks. Ministeerium koostas maakonnaplaneeringute koostamise lähteseisukohad, mida maavanemad täpsustavad tulenevalt oma maakonna eripärast.

Seisuga 01.01.2014 puuduvad üldplaneeringud seitsmel kohalikul omavalitsusel (2012. a – 15). Planeerimissuuniste koostamiseks moodustati 2013. aasta septembris asjatundjatest ja ametnikest koosnevad töörühmad, kelle töö tulemusel selgitatakse välja küsimused, mis vajavad ühtset lahendamist kogu riigis.

Olulisemad muudatused ruumilise planeerimise alases tegevuses

- Algatati uute kogu maakonna territooriumit hõlmavate maakonnaplaneeringute koostamine.
- Algas sisuline töö mereala planeeringute koostamisel Hiiumaa ja Pärnu maakonnas ning 2013. aasta lõpus avalikustati esimesed eskiisilahendused.
- Algas sisuline töö Rail Balticu planeeringute koostamiseks Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas, jõuti ka esimeste trassivariantide avaliku väljapanekuni.
- Algas merealade planeerimise metoodika koostamine.
- Alustati planeerimissuuniste koostamist.
- Alustati ettevalmistust VASAB-i koostöö raames 25. –26.09.2014 toimuva ministrite kokkusaamise ettevalmistamisega.
- Euroopa Komisjon esitas ettepaneku mereala ruumilise planeerimise ja rannikuala integreeritud majandamise direktiivi kohta.

Indikaatorid / olulised tegevused, mille sihttase jäi täitmata

Brüsselisse Eesti Vabariigi alalise esindusse Euroopa Liidu juures regionaalarengu atašeed ei lähetatud, sest selleks ei eraldatud riigieelarve seadusega rahalisi vahendeid.

2.2.3. Strateegiline eesmärk: toimiv regionaalne ja kohalik haldus

Indikaator	Algtase 2011	Sihttase 2013	Saavutatud tase 2013
Kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi väärtus	N/A (2012. a – 51,6)	kasvab	andmed 2014. a sügisel
Kohaliku omavalitsuse institutsiooni usaldusväärsus elanike seas	N/A (2012. a – 63%)	kasvab	64%

Kohaliku omavalitsuse institutsiooni usaldusväärsus elanike seas on küll kasvanud, kuid püsib siiski erinevate kuude ja kvartalite lõikes vahemikus 61–64%. 2013. aastal on keskmine mõõdetud usaldusväärsus mõnevõrra kõrgem kui oodatud ehk 64% (2012. a – 63%).

Meetmed, mis aitavad saavutada strateegilisi eesmärke

2.2.3.1. Jätkusuutliku kohaliku omavalitsuse poliitika kujundamine ja toetamine

Regionaalarengu toetusmeetmed toetuvad otseselt Eesti regionaalarengu strateegias²⁰ püstitatud regionaalarengu eesmärkidele. Viimase kolme aasta jooksul on kohaliku elukvaliteedi tõstmiseks ja teenuste parema kättesaadavuse tagamiseks kõikjal Eestis rakendatud Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERDF) rahastatavaid regionaalse arengu meetmeid "Kohalike avalike teenuste arendamine", „Linnaliste piirkondade arendamine“, "Internetiühenduste kättesaadavuse parandamine uue põlvkonna elektroonilise side võrgu rajamisega piirkondades" ja „Gümnaasiumivõrgustiku korrastamine“, samuti riigieelarvest rahastatavad kohaliku omaalgatuse, regionaalsete investeringutoetuste, kergliiklusteede rajamise, hajaasustuse elektri- ja vee programmi ning teenuskeskuste programmi. Euroopa Liidu toetused on mitmekordselt suurenenud, mis omakorda on suurendanud riigi regionaalarenguliste toetuste kogumahtu (2004–2006 aastakeskmiselt täiendavalt 17,9 miljonit eurot ning perioodil 2007–2013 aastakeskmiselt 60,1 miljonit eurot).

Kohaliku omavalitsuse üksuste tulubaas aastast jäi planeeritult stabiilseks, näidates aeglast kasvu. Kavandatud 1 418 miljoni euro asemel oli KOV-i tulubaas 2013. aastal 1 489 miljonit eurot ning ületas kriisieelse eelarve taseme.

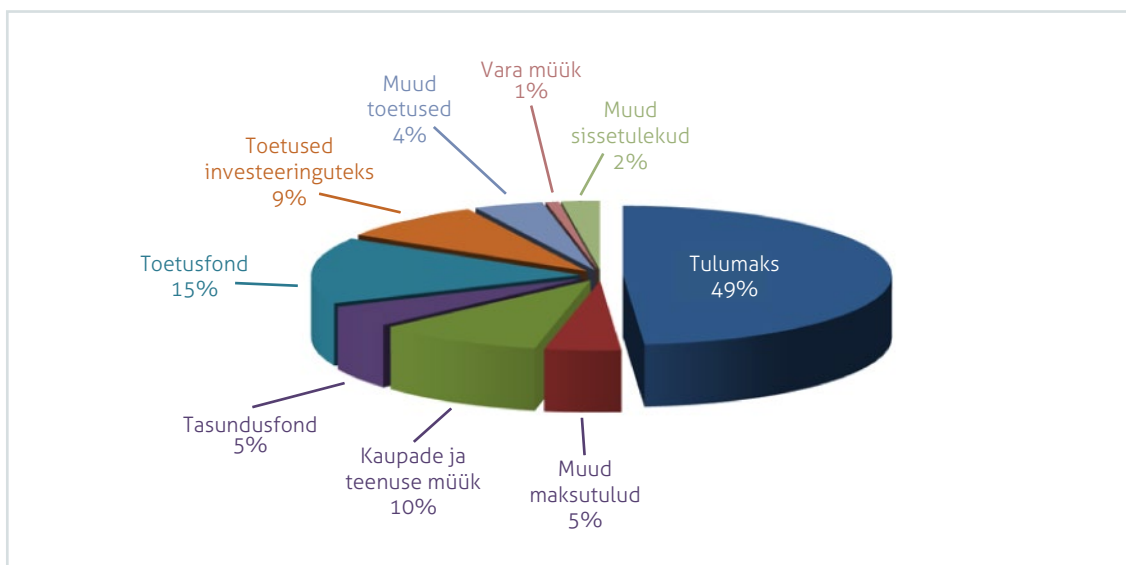
²⁰ „Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015“ (http://www.siseministerium.ee/public/EESTI_REGIONAALARENGU_STRATEEGIA_2005__2015.doc)

Joonis 25

KOV-i sissetulekute struktuur 2013. aastal

Allikas: Rahandusministeerium

KOV-i võimalused kasvavad SKP-ga korrelatsioonis. Keskvalitsus on jooksvas defitsiidis ning see on mõjutanud ka KOV-i osakaalu tulude näitajast. **Kohaliku omavalitsuse eelarve tulude osakaal valitsussektori** tuludest oli veidi suurem kui aasta tagasi ning tõusis 16,1%-ni (16% aastal 2012). Planeeritud 2011. aasta taset (18,4%) ei saavutatud, sest kaudsete maksude osakaal tõusis riigieelarve tuledest proportsionaalselt enam kui otseste maksude osakaal. 2013. aastal moodustas tulumaks KOV-i sissetulekutest 49%.

- **Üleminek digitaalsele dokumendihaldusele kohaliku omavalitsuse üksustes** on jäänud ootuspäraseks ning ulatub 97%-ni vastavalt kavandatule. Infoühiskonna edendamise eesmärgi täitmisele aitas kaasa KOV-i IT-lahenduste teenusepakkuja vahetus, KOV-i dokumendihalduritele koolituse läbiviimine ning lahenduse KOVTP2 uue versiooni valmimine 2013. aasta detsembris. Kõigi maavalitsuste teenindamiseks hangiti ning juurutati keskne domeenihaldus- ning grupitöö (Exchange) server asukohaga Jõgeval. Maavalitsused võtsid kasutusele ühtse grupitöö tarkvara ning alustasid tööjaamade liitmist kesksesse serverisse. Keskse teenusserveri kasutuselevõtmisega vähendatakse serverite koguarvu maavalitsustes ning luuakse platvorm tsentraalseks infotehnoloogia haldamiseks. 2013. aasta lõpuks oli keskse domeeniga liitunud 12 maavalitsust. Jätkus ettevalmistustöö, et täiendada arenduse tulemusena saaks 2014. aastal avada maa järelmaksude haldamise infosüsteemi (MaalS) kliendivaate.

Inidkaatorid, mille sihttase jäi täitmata

- Kohaliku omavalitsuse volikogu ja valitsuse infosüsteemi VOLIS kasutuselevõtt on jäänud allapoole planeeritud taset, ulatudes 7%-ni. Sihttase 8% on planeeritud saavutada 2014. aasta esimeses kvartalis.

- Kohaliku omavalitsuse teenusportaali (KOVTP) kasutavate kohaliku omavalitsuse üksuste osakaal ulatus 2013. aastal 46%-ni. Planeeritud 50% jäi saavutamata, kuna toimus tarkvaraplatvormi uuendamine ning sellel ajal uusi omavalitsusi lahendusega ei liidetud.
- Kavandatust aeglasem on olnud ruumilise planeeringu infosüsteemi (RPIS) kasutavate kohaliku omavalitsuse üksuste osakaal (3% omavalitsustest). Aeglane infosüsteemi kasutuselevõtmine on tingitud riigi infosüsteemide haldussüsteemi keerukast registreerimisprotsessist ning sellega seonduvast X-tee päringute mitteavamisest.

KOVMEN-i kasutatavate kohaliku omavalitsuse üksuse osakaalu sihttase jäi saavutamata seoses infosüsteemi haldaja vahetamise ning tarkvara täiendava arendusvajadusega. Eesmärk täidetakse 2014. aasta lõpuks pärast lahenduse täiendavat arendamist.

2.2.3.2. Tõhusa regionaalhalduspoliitika kujundamine ja valdkondlike ülesannete elluviimine maavalitsuste kaudu

Riigikontrolli auditites maavalitsuste tegevuste kohta esitatud ettepanekute arv ühe autiti kohta jäi planeeritud piiridesse. Maavalitsused täitsid erinevate seadusaktidega neile pandud valdkondlikke ülesandeid sotsiaal- ja tervishoiu-, hariduse-, noorsoo-, kultuuri-, spordi-, keskkonna-, maa- ja omandireformi-, ühistranspordi-, perekonnaseisu- ja rahvastiku toimingute ning regionaalarengu- ja ruumilise planeerimise valdkonnas. Alljärgnevalt on esitatud mõned näited maavalitsuste tehtud toimingutest.

Maavalitsused tegelesid jätkuvalt aktiivselt omandi- ja maareformi toimingutega, et viia lõpule maareform. 31.12.2013 seisuga oli Eesti pindalast maaregistris registreeritud 91% maast, kõige enam Jõgeva, Järva ja Valga maakonnas (97%). Kõige väiksem oli reformitud maa osakaal Ida-Viru maakonnas (91%) ning Saare maakonnas (92%).

Maavalitsused teostasid liikmeõiguseid 124 maaparandusühistus. Riigi huvide esindamisega maaparandusühistustes tasutud liikmemaks, osamaks, hoiukulud ja PRIA toetuse omaosalus oli 2013. aastal kokku 113 834 eurot. Arvuliselt oli maaparandusühistustes kõige enam esindatud Pärnu Maavalitsus (18 ühistus) ja Rapla Maavalitsus (14 ühistus).

Ühistranspordi korraldamiseks viisid maavalitsused läbi riigihankeid, sõlmisid teenuse osutamiseks lepinguid, teostasid järelevalvet ühistranspordi teenuse pakkumise üle ning optimeerisid liine. Maavalitsused korraldasid aasta jooksul Eestis kokku 857 bussiliini ning piletikontrollide raames kontrollisid maavalitsused kokku 15 069 bussi.

Regionaalarengu valdkonnas koostasid maavalitsused kokku 18 arengudokumenti ning viisid ellu

väliskoostöö- ja muud arendusprojekte. Maavalitsused rakendasid riigisiseseid toetusprogramme, mille raames menetleti kokku ligi 3000 projekti. Maakondade ruumilise arengu kavandamiseks algatati uued maakonnaplaneeringud ning korraldati kohalike omavalitsuste töötajate erialaste teadmiste täiendamiseks kokku 37 koolitust ja seminari. Maavalitsused teostasid üldplaneeringute üle järelevalvet 23 korral ning detailplaneeringute üle 223 korral.

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas jätkasid maavalitsused vastavalt Sotsiaalministeeriumi kavandatule Euroopa Sotsiaalfondi programmis „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013–2014“ ja „Rahvastiku tervise arengukavas 2009–2020“ nimetatud maakondlike ülesannete täitmist ning osades maakondades jätkati tööd riikliku vigastuste ennetuse programmi raames. Maavalitsused viisid läbi 913 erinevat tervist edendavat tegevust (üritused, koolitused, kampaaniad).

Laste riikliku hoolekande osas koostasid ja täiendasid maavalitsused aasta jooksul 137 asenduskodu teenuse osutamise halduslepingut ning vormistasid 109 lapsendamist. Lapsehoiuteenuste tegevuslubasid väljastati kokku 96. Maavalitsuste haldamisel oli 2013. aasta lõpu seisuga kolm asenduskodu (lastekodu). Tartu maavanema korraldusega 28. juuni 2013. a nr 1-1/390 lõpetati maavalitsuse hallatava asutusena asenduskodu Tartu Väikelastekodu Käopesa tegevus alates 30.09.2013 ja varad anti üle Tartu linnale.

Maavalitsused koordineerisid maakondades puuetega inimestele tehniliste abivahendite eraldamist. Isikliku abivahendi kaart väljastati ligi 11 000 inimesele. Sotsiaalteenuste ja muu abi kvaliteedi ning riigi poolt sotsiaalhoolekandeks eraldatud sihtotstarbeliste rahaliste vahendite üle viidi läbi 200 järelevalvetoimingut.

Temaatilist riiklikku järelevalvet koolieelsete lasteasutuste ning üld- ja kutsehariduskoolide õppe- ja kasvatustegevuse üle vastavalt haridus- ja teadusministri kinnitatud prioriteetidele teostasid maavalitsused 128 korral. Maakonna alaealiste komisjonides menetleti kokku 1236 juhtumit ning alaealiste komisjonis määratud mõjutusvahendist tulenevate kohustuste täitmise üle teostati järelevalvet 629 korral.

Maavalitsused koordineerisid üleriigiliste aineolümpiaadide piirkonnavorude läbiviimist, tunnustamisüritusi õpilastele ja õpetajatele, riigieksamite ja põhikooli lõpueksamite läbiviimist maakonnas ning osalesid üldhariduskooli lõpetamist tõendavate dokumentide plankide ning hõbe- ja kuldmedalite tellimise, väljastamise, tagastamise ja aruandluse protsessis.

Perekonnaseisu- ja rahvastiku toimingute alaste ülesannete täitmisel koostati maavalitsustes aasta jooksul kokku 10 221 sünni- ja surmakannet ning 3965 abielu- ja lahutuskannet. Uus isikunimi anti maavalitsuste poolt 617 korral. Maavalitsused teostasid arhiivsete andmete, välisriigist saadud andmete ja kohtulahenditega seotud andmete sisestamist ning parandamist rahvastikuregistris ja väljastasid perekonnaseisuandmete väljavõtteid, abieluvõimetõendeid ning korduvaid tõendeid.

Siseministeeriumi koordineerimisel valmistati 2013. aastal ette Valga Maavalitsuse juurde siseauditi

osakonna moodustamine, kus töötavad seni viie erineva maavalitsuse koosseisu kuulunud siseauditi nõunikud. Alates 2014. aasta algusest pakub siseauditi osakond samamoodi Viljandi Maavalitsuse raamatupidamise ja personaliarvestuse osakonnaga siseauditi teenust kõigile maavanematele.

Kõigi maavalitsuste teenindamiseks hangiti ning juurutati keskne domeenihaldus- ning grupitöö (Exchange) server asukohaga Jõgeval. Maavalitsused võtsid kasutusele ühtse grupitöö tarkvara ning alustasid tööjaamade liitmist kesksesse serverisse. Keskse teenusserveri kasutuselevõtmisega vähendatakse serverite koguarvu maavalitsustes ning luuakse platvorm tsentraalseks infotehnoloogia haldamiseks. 2013. aasta lõpuks oli keskse domeeniga liitunud 12 maavalitsust. Jätkus ettevalmistustöö, et täiendava arenduse tulemusena saaks 2014. aastal avada maa järelmaksude haldamise infosüsteemi (MaalS) kliendivaate.

2.2.3.3. Kvaliteetsete isikuandmete ja kohanime tagamine

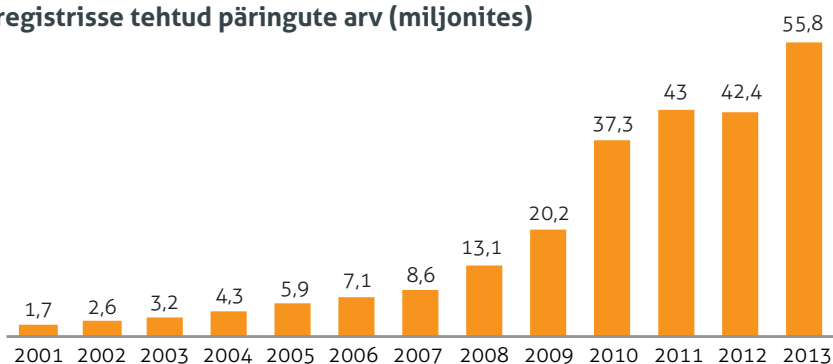
Kohanimenõukogu kinnitatud „Kohanimekorralduse valdkonna arengukava aastateks 2013–2017“ on lähtealuseks kohanimekorraldust ja kohanimeregistri tegevust puudutavate otsuste langetamisel ning asjakohaste õigusaktide edaspidisel koostamisel. 2013. aasta lõpu seisuga on **kohanimeregistris ligi 44 852 kohanime**.

Kohanimeseaduse muudatused, mis jõustusid 1. juulil 2013, nägid ette täiendavaid arendustöid ja andmehõivet, mille eesmärk on suurendada kohanimeregistri mahtu vähemalt 200 000 kohanime võrra. Kohanimeregistri täiendamine ja parendamine tagab Eesti kohanime kättesaadavuse ning korrektse kasutamise. Teisteks valdkonna olulisemateks ülesanneteks on jätkuv kohanimemäärajate koolitamine ning senisest veelgi tõhusam koostöö valdkonna koostööpartneritega. Samuti jätkatakse kohanimekorraldust reguleerivate õigusaktide analüüsimise ja täiendamise vastava õigusraamistiku arendamise eesmärgil.

Aasta-aastalt on rahvastikuregistrisse tehtavate päringute arv kasvanud (vt joonis). 2013. aastal toimus taas hüppeliselt kiire kasv, tehti u 56 miljonit päringut. Selline päringute kasv näitab rahvastikuregistri olulisust ja väärtust riigis.

Joonis 26

Rahvastikuregistrisse tehtud päringute arv (miljonites)

Rahvastikuregistri menetlustarkvara abil tehti 2013. aastal kohalikes omavalitsustes ja maavalitsustes kokku u 38 000 perekonnaseisukannet ja registreeriti 86 000 elukohavahetust. Kokku kanti rahvastikuregistrisse üle kahe miljoni erineva sündmuse. Rahvastikuregistrisse sisestati arhiivseid perekonnaseisuakte 1,7 miljonit, nagu planeeriti. Kiiresti kasvab e-teenusena esitatavate avalduste arv. Nii esitati 2013. aastal näiteks kolmandik elukohateadetest riigiportaali eesti.ee kasutades, mis tähendab inimestele suuremat mugavust ja kiirust teenuste tarbimisel.

Tegevusaruanne

3. Asutuse juhi hinnang sisekontrollisüsteemi kohta ja ülevaade riigiraamatupidamiskohustuslase tegevusest siseauditeerimise korraldamisel

3.1. Hinnang sisekontrollisüsteemi kohta

Siseministeriumi juhina on mul kohustus tagada sisekontrollisüsteemi loomine ja rakendamine ning tulemuslik toimimine ministeriumis, et toetada asutuse eesmärkide saavutamist, tagada õigusaktidest kinnipidamine ja tavaõiguse põhimõtete rakendamine, ressursside kaitstud raiskamise ja muu kahju eest, tegevuse otstarbekus, säästlikkus, tõhusus ja mõjususe ning tõene, õigeaegne ja usaldusväärne aruandlus.

Sisekontrollisüsteem on loodud riskide maandamiseks mõistlikule tasemele. Sisekontrollisüsteem põhineb riskide tuvastamise ja hindamise protsessil, hinnates riskide ilmumise tõenäosust ja realiseerumise mõju.

Asutuse riskijuhtimise protsessi ja sisekontrollisüsteemi rakendamise eestvedamine on korraldatud Siseministeriumi tippjuhtkonna poolt kindlaksmääratud protsesside, struktuuri ja eetika põhimõtete kombinatsioonina, milles minu kui ministri peamine roll on teavitamine, suuniste andmine ministeriumi juhtkonnale ja viimase tegevuse seire.

Siseministeriumi töötajaid on koolitatud ja juhendatud riskijuhtimise ning sisekontrolli valdkonnas ja seda tehakse järjepidevalt.

Riskide hindamine toimub Siseministeriumi valitsemisalas detsentraliseeritult soovitusliku meetodika alusel, mille kohaselt hinnatakse kõigis asutustes organisatsiooni riske, sh määratakse koostöös maandatavad riskid. Riskide hindamise tulemuste põhjal koostatakse valitsemisala siseauditi tegevuse tööplaan.

Siseauditiüksuse juhi hinnang hõlmas auditi universumit, kontrollikeskkonda, riskide hindamist, kontrollimeetmeid, teabe liikumist ja kommunikatsiooni ning seiretegevusi. Hinnangu aluseks olid 2013. a ning varasematel perioodidel läbi viidud kindlustandvate ja konsulteerivate tööde tulemused. Sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse hindamisel lähtuti Siseaudiitorite Instituudi (IIA) rahvusvahelistest kutsetegevuse raampõhimõtetest, COSO raamistikus sätestatud põhimõtetest ning kasutades sisekontrollisüsteemi küpsusmudelis (*Control Maturity Model*) nimetatud hindamiskriteeriumide selgitusi. Arvestades valitsemisala suurust ja valdkondade eripärasid valitsemisala sees, viidi hinnangu andmiseks läbi eraldiseisev hindamisprotseduur, mille käigus valitsemisala siseaudiitorid, lähtudes eespool nimetatud meetodikast, andsid 2013. a ning varasematel perioodidel läbi viidud kindlustandvate ja konsulteerivate tööde tulemustele tuginedes hinnangud auditi universumi kohta järgmiste valdkondade lõikes:

- Siseministeriumi valitsemisala asutuste tugiteenused;
- regionaalvaldkond;
- julgeolekuvaldkond;
- päästevaldkond;
- korrakaitsepolitsei valdkond;
- kriminaalpolitsei valdkond;
- piirivalve valdkond;
- kodakondsus ja migratsiooni valdkond.

Asutuse juhina on mul kohustus anda hinnang ministeriumi kui riigiraamatupidamiskohuslase sisekontrollisüsteemile. Hinnang sisekontrollisüsteemile põhineb siseauditi juhi arvamusel ja juhtkonna töö, välisaudiitorite jt välishindajate (sh Riigikontrolli ja Euroopa Komisjoni) arvamustel ja riskide hindamise tulemustel.

Ministrina hindan ülalpool nimetatud kriteeriumite ning siseauditi juhi antud hinnangu alusel Siseministeriumi ning tema valitsemis- ja haldusala sisekontrollisüsteemi parandamist vajavaks.

3.2. Ülevaade riigiraamatupidamiskohustuslase tegevusest siseauditeerimise korraldamisel

Ministrina kinnitan, et Siseministeriumi ning valitsemis- ja haldusala asutuste siseaudiitori(te)le on tagatud tööks vajalikud tingimused, ligipääs tööks vajalikule teabele ja funktsionaalne sõltumatus asutuse ülejäänud tööst. Siseauditi tegevus on reguleeritud Siseministeriumi valitsemisala asutuste siseauditi sise-eeskirjaga.

2011. aastal viidi läbi Siseministeriumi siseauditiüksuse tegevuseväline kvaliteedi hindamine, mille

tulemusena omistati üldine vastavus siseauditeerimise definitsiooni, eetikakoodeksi ja rahvusvaheliste siseauditeerimise standarditega.

Valitsemisala asutuste siseauditiüksustest on Politsei- ja Piirivalveameti siseauditi büroo tegevuse kohta viidud läbi välishindamine, mille tulemusena omistati detsembris 2012 üldine vastavus siseauditeerimise definitsiooni, eetikakoodeksi ja rahvusvaheliste siseauditeerimise standarditega.

Maavalitsuste siseauditite tegevus tsentraliseeriti alates 01.01.2014 Valga Maavalitsusse.

Lähtudes Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna koostatud „Sisekontrollisüsteemi hindamise“ juhendmaterjalides esitatud hindamiskriteeriumitest, hindan Siseministeeriumi siseauditi osakonna tööd väga heaks.

Valitsemisala asutuste siseauditiüksuste tööd hindan eespool nimetatud kriteeriumite alusel asutuste lõikes alljärgnevalt:

- Politsei- ja Piirivalveameti siseauditi büroo – väga hea;
- maavalitsuste siseauditi üksused – hea.

Siseministeeriumis on siseauditi tegevus 2013. aastal aidanud kaasa asutuse eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja korrakohast lähenemist hindamaks ja täiustamaks riskide juhtimise, kontrollimise ja valitsemisprotsesside mõjusust.

Tegevusaruanne

4. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevatest üksustest

Äriühingud

AS Andmevara on 100% riigile kuuluv äriühing, mis moodustati 19.09.1997 ning Vabariigi Valitsuse 11. mai 2006. a korraldusega nr 286 määrati aktsionäriõiguste teostajaks Siseministerium. AS Andmevara põhitegevusalaks on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi infotehnoloogiavaldkonna teenused.

Ülevaade AS Andmevara olulisematest majandusnäitajatest on esitatud lisan 8B.

Sihtasutused

Seisuga 31.12.2013 oli Siseministeriumi valitsemisalas 13 riigi valitseva mõju all olevat sihtasutust.

Nr	Sihtasutuse nimi	Riigipoolne asutajaõiguste teostaja	Asutajate arv
1	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	Siseministerium	1
2	SA Hiiumaa Haigla	Hiiu Maavalitsus	1
3	SA Tuuru	Hiiu Maavalitsus	1
4	SA Jõgeva Haigla	Jõgeva Maavalitsus	1
5	SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	Jõgeva Maavalitsus	1
6	SA Koeru Hooldekeskus	Järva Maavalitsus	1
7	SA A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	Järva Maavalitsus	2
8	SA Läänemaa Arenduskeskus	Lääne Maa valitsus	1
9	SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	Rapla Maavalitsus	1
10	SA Saaremaa Arenduskeskus	Saare Maavalitsus	1
11	SA Holstre-Polli Tervisekeskus	Viljandi Maavalitsus	3
12	SA Viljandimaa Arenduskeskus	Viljandi Maavalitsus	3
13	SA Võrumaa Arenguagentuur	Võru Maavalitsus	1

Valitseva mõju all olevate sihtasutuste 2013. aasta aruanded on auditeeritud.

Valitseva mõju all olevate sihtasutuste olulisemad majandusnäitajad on esitatud lisas 8C.

Lisaks osalevad maavalitsused järgmistes sihtasutustes:

Nr	Sihtasutuse nimi	Riigipoolne asutajaõiguste teostaja	Asutajate arv
1	SA Lääne-Viru Arenduskeskus	Lääne-Viru Maavalitsus	2
2	SA Pokumaa	Põlva Maavalitsus	7
3	SA Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus	Pärnu Maavalitsus	6
4	SA Tartu Teaduspark	Tartu Maavalitsus	5
5	SA Tartu Ärinõuandla	Tartu Maavalitsus	2
6	SA Lõuna-Eesti Turism	Valga Maavalitsus	1

Mittetulundusühingud

Seisuga 31.12.2013 on Siseministerium koos valitsemisala asutustega 131 mittetulundusühingu liikmeks ning liikmetasudeks tasuti 34 400 eurot. 95% liikmesusest on seotud maaparandusühistutega, kus riik osaleb kohustusliku liikmena.

Nr	Mittetulundusühingu nimi	Riigipoolne liikmeõiguste teostaja	Liikmete arv 2013	Riigi valitsev mõju (JAH/EI)
1	MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskus	Harju Maavalitsus	24	EI
2	MTÜ Helsinki-Tallinn Euregio	Harju Maavalitsus	3	EI
3	MTÜ Laane Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	16	EI
4	MTÜ Sipa Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	9	EI
5	MTÜ Saeveski Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	13	EI
6	MTÜ Madila-Vilumäe Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	16	EI
7	MTÜ Marga Kraavi Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	17	EI
8	MTÜ Altküla Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	14	EI
9	MTÜ Raudemetsa Maaparandusühistu*	Harju Maavalitsus	12	EI
10	MTÜ Kibuna Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	28	EI
11	MTÜ Määra Maaparandusühistu	Harju Maavalitsus	14	EI
12	MTÜ Eesti Siseaudiitorite Ühing	Harju Maavalitsus		EI
13	MTÜ Uusküla Maaparandusühistu	Hiiu Maavalitsus	36	EI
14	MTÜ Eesti Saarte Kogu	Hiiu Maavalitsus	14	EI
15	MTÜ Suuremuru Maaparandusühistu	Ida-Viru Maavalitsus	4	EI
16	MTÜ Valaste Maaparandusühistu	Ida-Viru Maavalitsus	19	EI
17	MTÜ Alajõe Maaparandusühistu	Ida-Viru Maavalitsus	21	EI
18	MTÜ Mustasoo Maaparandusühistu	Ida-Viru Maavalitsus	6	EI

19	MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus	Jõgeva Maavalitsus	13	EI
20	MTÜ Leedi Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	39	EI
21	MTÜ Räsnaoja Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	46	EI
22	MTÜ Pedjaääre Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	4	EI
23	MTÜ Ruskavere Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	21	EI
24	MTÜ Siimu Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	25	EI
25	MTÜ Viruvere-Räsna Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	49	EI
26	MTÜ Mägisevälja Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	42	EI
27	MTÜ Karpa Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	15	EI
28	MTÜ Jõe Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	22	EI
29	MTÜ Kaerasaare Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	29	EI
30	MTÜ Tähkvere maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	23	EI
31	MTÜ Karu Maaparandusühistu	Jõgeva Maavalitsus	28	EI
32	MTÜ Järvamaa Ühistranspordi Keskus	Järva Maavalitsus	13	EI
33	MTÜ Mäo Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	151	EI
34	MTÜ Väätsa Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	266	EI
35	MTÜ Kabala Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	88	EI
36	MTÜ Oisu Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	251	EI
37	MTÜ Aravete Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	131	EI
38	MTÜ Kirna Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	191	EI
39	MTÜ Sõrandu Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	69	EI
40	MTÜ Jalametsa Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	114	EI
41	MTÜ Tammeküla Maaparandusühistu	Järva Maavalitsus	69	EI
42	MTÜ Kastja Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	9	EI
43	MTÜ Palu Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	11	EI
44	MTÜ Tuudijõe Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	7	EI
45	MTÜ Hipodroomi Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	14	EI
46	MTÜ Kaseküla Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	31	EI
47	MTÜ Rootsiküla Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	15	EI
48	MTÜ Riisa Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	7	EI
49	MTÜ Parivere Maaparandusühistu	Lääne Maavalitsus	15	EI
50	MTÜ Viru-Jaagupi Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	20	EI
51	MTÜ Varangu Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	10	EI
52	MTÜ Rain ja Ave Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	25	EI
53	MTÜ Raudlepa Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	22	EI
54	MTÜ Pajusti Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	6	EI
55	MTÜ Niine Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	11	EI
56	MTÜ Visuoru Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	5	EI
57	MTÜ Lante Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	15	EI
58	MTÜ Rabaveere Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	24	EI
59	MTÜ Toomemaa Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	8	EI
60	MTÜ Puka-Võhu Maaparandusühistu	Lääne-Viru Maavalitsus	12	EI

61	MTÜ Vissi Maaparandusühistu	Põlva Maavalitsus	8	EI
62	MTÜ Kähri-Laane Maaparandusühistu	Põlva Maavalitsus	71	EI
63	MTÜ Rápina Poldri Maaparandusühistu	Põlva Maavalitsus	73	EI
64	MTÜ Veskisoo Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	41	EI
65	MTÜ Kessi Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	31	EI
66	MTÜ Vändra Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	69	EI
67	MTÜ Selja Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	78	EI
68	MTÜ Leetva Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	20	EI
69	MTÜ Jänistvere Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	16	EI
70	MTÜ Suuremetsa Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	34	EI
71	MTÜ Tuuba Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	16	EI
72	MTÜ Uuemaa Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	13	EI
73	MTÜ Hansu Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	16	EI
74	MTÜ Pihke Maaparandusühistu*	Pärnu Maavalitsus	7	EI
75	MTÜ Kabli Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	90	EI
76	MTÜ Kadjaste Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	32	EI
77	MTÜ Mádara Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	41	EI
78	MTÜ Urissaare Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	29	EI
79	MTÜ Võidula Maaparandusühistu	Pärnu Maavalitsus	42	EI
80	MTÜ Käru Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	69	EI
81	MTÜ Ohekatku Mõisakogu	Rapla Maavalitsus	16	EI
82	MTÜ Lelle Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	65	EI
83	MTÜ Laukna Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	62	EI
84	MTÜ Karitsa Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	128	EI
85	MTÜ Lokuta Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	144	EI
86	MTÜ Vardi-Russalu Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	14	EI
87	MTÜ Reiu-Kumma Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	36	EI
88	MTÜ Potijaama Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	16	EI
89	MTÜ Velise Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	24	EI
90	MTÜ Juuru Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	20	EI
91	MTÜ Urevere Maaparandusühistu	Rapla Maavalitsus	11	EI
92	MTÜ Eesti Siseaudiitorite Ühing	Politsei- ja Piirivalveamet		EI
93	MTÜ Eesti Puhkpillimuusika Liit	Politsei- ja Piirivalveamet		EI
94	MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee	Siseministeerium		
95	MTÜ Eesti Siseaudiitorite Ühing	Siseministeerium		EI
96	MTÜ Eesti Maksumaksjate Liit	Siseministeerium		
97	Eesti Personalitöö Arendamise Ühing	Siseministeerium		
98	MTÜ Aardla Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	57	EI
99	MTÜ Rõhu Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	73	EI
100	MTÜ Kitseoja Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	111	EI
101	MTÜ Ubesoo Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	32	EI

102	MTÜ Rootsiküla Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	49	EI
103	MTÜ Varnja Poldri Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	18	EI
104	MTÜ Utukolga Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	52	EI
105	MTÜ Terikese Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	32	EI
106	MTÜ Rahinge Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	168	EI
107	MTÜ Jänese Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	160	EI
108	MTÜ Rannaküla Maaparandusühistu	Tartu Maavalitsus	23	EI
109	MTÜ Kuuse Maaparandusühistu	Valga Maavalitsus	11	EI
110	MTÜ Lota Maaparandusühing	Valga Maavalitsus	14	EI
111	MTÜ Keeni Maaparandusühistu	Valga Maavalitsus	48	EI
112	MTÜ Öru Maaparandusühistu	Valga Maavalitsus	45	EI
113	MTÜ Korva Maaparandusühistu	Valga Maavalitsus	5	EI
114	MTÜ Rimmu Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	61	EI
115	MTÜ Kaarli Küla Maaparandusarendusühing	Viljandi Maavalitsus	168	EI
116	MTÜ Vardi Maaparandusühing	Viljandi Maavalitsus	20	EI
117	MTÜ Arjadi Maaparandusühing	Viljandi Maavalitsus	15	EI
118	MTÜ Kolga-Jaani Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	89	EI
119	MTÜ Kõo Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	244	EI
120	MTÜ Laatre Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	34	EI
121	MTÜ Leisi Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	17	EI
122	MTÜ Vissuvere Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	27	EI
123	MTÜ Maaparandusühistu Tarvaste Polder	Viljandi Maavalitsus	74	EI
124	MTÜ Unakvere Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	51	EI
125	MTÜ Annioja Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	29	EI
126	MTÜ Vardja Maaparandusühistu	Viljandi Maavalitsus	210	EI
127	MTÜ Puustusõ Maaparandusühistu	Võru Maavalitsus	4	EI
128	MTÜ Vagula Maaparandusühistu	Võru Maavalitsus	132	EI
129	MTÜ Mustaoja Maaparandusühistu	Võru Maavalitsus	32	EI
130	MTÜ Tammsaare Maaparandusühistu	Võru Maavalitsus	16	EI
131	Eesti Laste ja Noorte Hoolekandeesutuste ühendus	Tartu Väikelastekodu Käopesa, Narva Lastekodu, Tilsi Lastekodu, Kuressaare Väikelastekodu		EI
132	Eesti Projektijuhtimise Assotsiatsioon	Siseministeeriumi infotehnoloogia-ja arenduskeskus		EI
133	itSMF Estonia	Siseministeeriumi infotehnoloogia-ja arenduskeskus		EI

Muud isikud

2013. aastal tasuti muudele organisatsioonidele liikmemaksusid kokku 114 tuhat eurot, mis on 36% rohkem kui 2012. aastal (84 tuhat eurot).

Siseministerium koos valitsemisala asutustega on järgmiste organisatsioonide liikmeks.

Nr	Isiku nimi	Isiku olemus	Riigipoolne liikmeõiguste teostaja
1	B7 – Läänemere Saarte Koostöövõrk	Läänemere seitsme suurema saare organisatsioon, mille eesmärgiks on ära kasutada praegust Läänemere piirkonna tugevat arengupotentsiaali ja ühiste jõupingutustega luua positiivne areng saartel.	Hiiu Maavalitsus Saare Maavalitsus
2	ECRN – European Chemical Regions Network	Keemiaregioonide koostöövõrgustik (kuna Ida-Virumaal paiknevad sellised suured keemiaettevõtted nagu VKG jne), osaleb vaatleja rollis, ei maksa liikmemaksu, saab teavet organisatsiooni tegevuse kohta.	Ida-Viru Maavalitsus
3	ESIN – Euroopa Väikesaarte Ühendus	Euroopa väikesaarte koostöö	Hiiu Maavalitsus
4	CPMR – Euroopa Mereliste Äärealade Organisatsioon	Euroopa Mereliste Äärealade Organisatsioon on loodud Euroopa regiooni saarte huvide kaitsmiseks Euroopa Liidu institutsioonides, ühisprojektide ja uuringute ning bilateraalse koostöö algatamiseks.	Saare Maavalitsus Hiiu Maavalitsus Pärnu Maavalitsus
5	USPE – Euroopa Politsei Spordiliit	Liit ühendab 40 erineva maa politseiorganisatsioonide sportlasi.	Politsei- ja Piirivalveamet
6	Fiu.Net	EL-i rahapesu andmebüroode sidevõrk	Politsei- ja Piirivalveamet
7	INTERPOL – Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon	Organisatsiooni eesmärgiks on kaasa aidata rahvusvahelisele politsei koostööle ning seda ka siis, kui kahe liikmesriigi vahel puuduvad diplomaatilised suhted.	Politsei- ja Piirivalveamet
8	Conseil de l'Union Europe	Shengeni infosüsteemi osa, mis võimaldab infovahetust ja on Eestile kohustuslik tulenevalt liitumisest Euroopa Liiduga.	Politsei- ja Piirivalveamet
9	IACP – Rahvusvaheline Politseijuhtide Assotsiatsioon	IACP eesmärkideks on arendada ja levitada heakskiidetud administratiivset- ja tehnilist kogemust ja tegevuspraktikat ning edendada nende kasutuselevõttu politseiasutuste igapäevatoos. Lisaks edendada politseiasutuste koostööd ning teabe ja kogemuste vahetust politseijuhtide seas üle kogu maailma.	Politsei- ja Piirivalveamet
10	Egmont Group	Ühendab 106 riigi rahandusalast kuritegevust analüüsivat kesket üksust. Tavaliselt ühendusse kuuluvate üksuste ülesanne on ka rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase riigisiseste õigusaktide väljatöötamine ja täiendamine. Politseid esindab Keskkriminaalpolitsei Rahapesu Andmebüroo	Politsei- ja Piirivalveamet

11	Euroregioon Pskov-Livonia	Euroregioon Pskov-Livonia on Eesti Vabariigi, Läti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piiräärsete alade koostööorganisatsioon.	Põlva Maavalitsus Valga Maavalitsus Võru Maavalitsus
12	CTIF – International Association of Fire and Rescue Service (Rahvusvaheline tulekahjude ennetamise ja kustutamise tehniline komitee)	Edendab tuletorjajate ning teiste tule- ja päästeekspertide vahelist koostööd maailmas.	Päästeamet
13	CEPOL – European Police College	Euroopa Liidu politsei koolitusinstitutsioone liitev võrgustikorganisatsioon, mille peamiseks tegevuseks on EL-i liikmesriikide politsei juhtivametnikele koolituskursuste, - seminaride ja -konverentside läbiviimine vastavalt kinnitatud aastaprogrammile.	Sisekaitseakadeemia
14	Frontex	Euroopa Liidu välispiiridel tehtava operatiivkoostöö Euroopa agentuur	Sisekaitseakadeemia
15	BUP – Baltic University Programme	Balti Ülikoolide Programm – akadeemia teadus- ja arendustegevuse toetamine Läänemere maade ülikoolide ja kõrgkoolide koostöövõrgustiku kaudu. Akadeemia liitus 2009. aasta sügisel partnerdeklaratsiooniga, mille eesmärgiks on koostööperspektiivide väljaarendamine, eelkõige teadus- ja arenduskoostöö. Juhtiv partner: Uppsala Ülikool (Rootsi Kuningriik)	Sisekaitseakadeemia
16	AEPC – Association of European Police Colleges	Euroopa Politseikolledžite Assotsiatsioon – EL-i liikmesriikide, EL-i kandidaatriikide ja Euroopa naabruspoliitika (ENP) sihtriikide kõrgemaid politseiõppeasutusi ühendav hariduskoostöö võrgustik. Akadeemia liikmesus ja aktiivsus organisatsioonis aitab kaasa Eesti politseihariduse rahvusvahelise mõõtme süvenemisele, toetab Eesti positsioone CEPOL-i suunal ja toetab mh EV arengukoostöö eesmäärke.	Sisekaitseakadeemia
17	EFSCA – European Fire Service Colleges Association	EFSCA eesmärgiks on teavitada ja mõjutada Euroopa Liitu ja liikmesriikide valitsusi asjades, mis puudutavad haridust ja kutsealast väljaõpet, et veelgi efektiivsemalt käsitleda Euroopa päästeteenistuste isikkoosseisu ning organisatsioonide vajadusi.	Sisekaitseakadeemia
18	NISPAcee – Kesk- ja Ida-Euroopa Avaliku Halduse Instituutide ja Koolide Võrgustik	Organisatsioon soodustab regiooni inimeste ja institutsioonide omavahelist koostööd ning teadmiste ja oskuste jagamist.	Sisekaitseakadeemia
19	EURASHE – Euroopa Rakenduskõrgkoolide Ühendus	EURASHE on kõiki Euroopa kõrghariduslikke institutsioone ühendav assotsiatsioon. Eesti esindajana on seal Rakenduskõrgkoolide Rektorite Nõukogu ja selle kaudu kõik rakenduskõrgkoolid.	Sisekaitseakadeemia

20	DCAF – Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces	Genfi Relvajõudude Demokraatliku Kontrolli Keskus – akadeemia ei ole keskuse alaline lepinguline partner, kuid on võõrustanud Balkanimaade piirivalve vanem- ja juhtivametnike koolitust. DCAF on avaldanud soovi koostööd jätkata ja laiendada. On eelkõige piirivalvesuunaline kompetentsi siire Balkanimaadesse.	Sisekaitseakadeemia
21	Hariduse Infotehnoloogia SA	Eesti e-kutsekool on rakenduskõrgkoolide ja kutseõppeasutuste konsortsium, mille eesmärk on elukestva õppe ja regionaalarengu põhimõtetest lähtudes liikmesõppeasutuste e-õppe-alase koostöö algatamine ja soodustamine ning e-õppe arendamine.	Sisekaitseakadeemia
22	EPIC	Euroopa politsei uurimisasutuste koostöö võrgustiku eesmärgiks on samamoodi CEPOL-ga ühendada politseiteadus ja -praktika, tehes seda erinevate uuringute kaudu.	Sisekaitseakadeemia
23	IOM – Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon	IOM on olulisim migratsioonivaldkonnas tegutsev valitsustevaheline organisatsioon, mille tegevus on juba enam kui pool sajandit suunatud rändeteemaliste õigusaktide ja tehnilise koostöö edendamisele.	Siseministeerium
24	VASAB 2011 – Läänemere maade visioon ja strateegiad aastaks 2011	Läänemereäärsete maade koostööorganisatsioon, mis tegeleb ruumilise planeerimise ja -arendamisega.	Siseministeerium
25	ESPO – European Spatial Development Observation Network	Programmi raames koostatakse EL-i territooriumi ruumilise arengu analüüse, mille juures muu hulgas analüüsitakse ka sektoripoliitikate mõju EL-i territooriumi ruumilisele arengule.	Siseministeerium
26	Valga Maakonna – Jämtlandi Lääni Majandusühistu	Majandusühistu eesmärgiks on koostöö kohalike omavalitsuste vahel ning koostöö valdkondadeks on haridus, kultuur, sport, tööstus, teenindus ja põllumajandus.	Valga Maavalitsus

Tegevusaruanne

5. Tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmete tasud

Tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmete saadud tasud aruandeaastal on kajastatud lisas 18.

Tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmeteks on:

- ministeeriumis ministrid, kantsler ja asekanstlerid,
- ametites peadirektor ja peadirektorite asetäitjad,
- Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuses peadirektor;
- Sisekaitseakadeemias rektor,
- maavalitsustes maavanem ja maasekretär,
- maavalitsuste hallatavates asutustes direktor.

Töötasu üldsumma oli 122 042 tuhat eurot (2012.aastal 114 730 tuhat eurot), millest tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmete tasu 1 620 tuhat eurot (2012. aastal 1 585 tuhat eurot). Töötasu üldsummas ei sisaldu eripensionide ja pensionisuurenduste kulu.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012	Muutus	%
Varad		609 831	543 276	66 555	12%
<i>Käibevara</i>		66 463	57 860	8 603	15%
Raha ja pangakontod	3	18 510	16 435	2 075	13%
Maksu- ja trahvinõuded	5A	6 591	6 503	88	1%
Muud nõuded ja ettemaksed	6A	36 733	27 480	9 253	34%
Varud	7	4 629	7 442	-2 813	-38%
<i>Põhivara</i>		246 778	269 279	-22 501	-8%
Osalus sihtasutustes	8A	7 024	6 854	170	2%
Osalus tütarettevõtjates	8B	1 428	1 057	371	35%
Muud nõuded ja ettemaksed	6A	40 950	43 474	-2 524	-6%
Kinnisvarainvesteeringud	9	20 557	23 226	-2 669	-11%
Materiaalne põhivara	10	167 583	185 914	-18 331	-10%
Immateriaalne põhivara	11	9 234	8 752	482	6%
Bioloogilised varad	12	2	2	0	0%
Varad kokku		313 241	327 139	-13 898	-4%
Varade ja kohustuste vahe		296 590	216 137		
Kohustused		609 831	543 276	66 555	12%
<i>Lühiajalised kohustused</i>		70 500	54 302	16 198	30%
Saadud trahvide ja lõivude ettemaksed	5A	0	0	0	
Võlad tarnijatele		3 154	3 872	-718	-19%
Võlad töötajatele		16 735	15 866	869	5%
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	6A	27 839	21 636	6 203	29%
Eraldised	13	12 658	11 419	1 239	11%
Laenukohustused	14	10 114	1 509	8 605	570%
<i>Pikaajalised kohustused</i>		539 331	488 974	50 357	10%
Võlad tarnijatele		0	0	0	
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	6A	1 679	1 784	-105	-6%
Eraldised	13	532 880	482 315	50 565	10%
Laenukohustused	14	4 772	4 875	-103	-2%
Kohustused kokku		609 831	543 276	66 555	12%

Tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2013	2012	Muutus	%
Tegevustulud		65 313	83 545	-18 232	-22%
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed		2 773	0	2 773	
Kaupade ja teenuste müük	16	14 836	13 722	1 114	8%
Saadud toetused	15	22 557	50 543	-27 986	-55%
Muud tegevustulud	17	25 147	19 280	5 867	30%
Tegevuskulud		-417 138	-347 534	-69 604	20%
Tööjõukulud	18	-201 201	-139 602	-61 599	44%
Majandamiskulud	19	-82 900	-71 455	-11 445	16%
Antud toetused	15	-65 262	-61 929	-3 333	5%
Muud tegevuskulud	20	-40 200	-42 332	2 132	-5%
Põhivara amortisatsioon	21	-27 575	-32 216	4 641	-14%
Tegevustulem		-351 825	-263 989	-87 836	33%
Finantstulud ja -kulud		-25 684	-20 609	-5 075	25%
Tulem osalustelt	8	541	1 231	-690	-56%
Intressikulu	13,14	-29 188	-24 981	-4 207	17%
Tulu hoiustelt	3		0		
Muud finantstulud ja -kulud	6C	2 963	3 141	-178	-6%
Aruandeperioodi tulem		-377 509	-284 598	-92 911	33%
Siirded	23	377 509	284 598	92 911	33%

Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	Lisa	2013	2012	Muutus	%
Tegevustulem		-351 825	-263 989	-87 836	33%
Korrigeerimised					
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	21	27 575	32 216	-4 641	-14%
Käibemaksukulu põhivara soetusel		3 862	9 413	-5 551	-59%
Kasum/kahjum põhivara müügist	9,10,12	-10 818	-5 522	-5 296	96%
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15A	-12 636	-38 693	26 057	-67%
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	15B	16 332	11 746	4 586	39%
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude muutus	6B	-953	-1 112	159	-14%
Korrigeeritud tegevustulem		-328 463	-255 941	-72 522	28%
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku		-7 256	2 867	-10 123	-353%
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus kokku		31 710	-33 993	65 703	-193%
Kokku rahavood põhitegevusest		-304 009	-287 067	-16 942	6%

Rahavood investeerimistegevusest	Lisa	2013	2012	Muutus	%
Tasutud põhivara soetamisel	10,11,12,14,15A	-20 443	-21 823	1 380	-6%
Laekunud põhivara müügist	9,10,6A,6B	16 860	10 560	6 300	60%
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		9 133	19 597	-10 464	-53%
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		-14 078	-10 092	-3 986	39%
Laekunud intressid ja muu finantstulu	3,6A,6C	2 963	3 142	-179	-6%
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-5 565	1 384	-6 949	-502%

Rahavood finantseerimistegevusest	Lisa	2013	2012	Muutus	%
Saadud laenud	14	0	0	0	
Laenude tagasimaksud	14	0	-33	33	-100%
Arvelduskrediidi muutus	14	8 600	-43	8 643	-20100%
Tasutud kapitalirendi põhiosa maksed	14	-98	-93	-5	5%
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15A	0	0	0	
Makstud intressid	14	-249	-260	11	-4%
Rahalised siirded	23	303 396	290 360	13 036	4%
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		311 649	289 931	21 718	7%

	Lisa	2013	2012	Muutus	%
Puhas rahavoog		2 075	4 248	-2 173	-51%
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3	16 435	11 943	4 492	38%
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3	18 510	16 435	2 075	13%
Raha ja selle ekvivalentide muutus		2 075	4 492	-2 417	-54%

Netovara muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	Akumuleeritud tulem
Saldo 31.12.2011		-212 304
Põhivara ümberhindlus	9, 10, 11	3 402
Siire tulemi elimineerimisest	23	-7 235
Kokku muutused		-3 833
Saldo 31.12.2012		-216 137
Põhivara ümberhindlus	9, 10, 11	1 247
Siire tulemi elimineerimisest	23	-81 700
Kokku muutused		-80 453
Saldo 31.12.2013		-296 590

Riigieelarve täitmise aruanne

Tuhandetes eurodes

Grupp	Liik	Konto	Objekt	Tegevusala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmine miinus eelarve	Kantud üle 2014. a eelarvesse
Jagu 10. SISEMINISTEERIUMI valitsemisala										
					TULUDKOKKU	34 943	40 347	41 388	1 041	
	3				Tegevustulud	34 877	40 270	41 311	1 041	
	32				Kaupade ja teenuste müük	11 481	12 523	13 668	1 145	
	320				Riigilõivud	9 705	9 705	10 816	1 111	
	322				Tulu majandustegevusest	1 757	2 799	2 799	0	
	323				Muu kaupade ja teenuste müük	19	19	53	34	
	35				Saadud toetused	11 861	16 212	16 212	0	
	35				Saadud (vahendatud) välistoetused	2 302	1 649	1 649	0	
	358				Saadud kodumaised toetused	129	794	794	0	
	359				Saadud välistoetused	9 430	13 769	13 769	0	
	38				Muud tulud	11 535	11 535	11 431	-104	
	381				Tulud varude ja põhivara müügist	18	18	80	62	
	383				Trahvid ja muud varalised karistused	10 773	10 773	10 842	69	
	388				Muud eespool nimetatata tulud	744	744	509	-235	
	70				Saadud siirded riigiasutustelt	66	77	77	0	
					<i>Konsolideerimisgrupi tulud</i>	<i>2 368</i>	<i>1 726</i>	<i>1 726</i>	<i>0</i>	
					KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU	-282 715	-321 848	-296 485	25 362	-24 333
	03				Avalik kord ja julgeolek	-258 759	-298 103	-272 740	25 362	-24 333
	08				Vabaaeg, kultuur ja religioon	-5 413	-5 413	-5 413	0	0
	09				Haridus	-7 592	-7 609	-7 609	0	0
	10				Sotsiaalne kaitse	-10 951	-10 723	-10 723	0	0
					KULUD KOKKU	-274 611	-301 662	-279 934	21 727	-21 466
					Tegevuskulud	-263 255	-290 633	-268 905	21 727	-21 466
	4				Antud toetused ja muud ülekanded	-15 785	-27 022	-16 789	10 232	-10 155
	5				Tööjõu- ja majandamiskulud	-225 067	-236 745	-225 604	11 141	-10 957
	60				Muud tegevuskulud	-22 403	-26 866	-26 512	354	-354
	650				Finantskulud	-405	-306	-306	0	0
	71				Antud siirded riigiasutustele	-10 951	-10 723	-10 723	0	0
					<i>Konsolideerimisgrupi kulud</i>	<i>-10 951</i>	<i>-10 723</i>	<i>-10 723</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Grupp	Liik	Konto	Objekt	Tegevusala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmine miinus eelarve	Kantud üle 2014. a eelarvesse
KOOND					INVESTEERINGUD KOKKU	-8 104	-20 186	-16 551	3 635	-2 867
					FINANTSEERIMISTEHINGUD KOKKU	-369	-369	115	482	0
					Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-3 193	-7 078	-4 786	2 292	-1 337
					TULUD	21 259	21 259	22 300	1 041	0
		3			Tegevustulud	21 259	21 259	22 300	1 041	
		32			Kaupade ja teenuste müük	9 724	9 724	10 869	1 145	
	10	320			Riigilõivud	9 705	9 705	10 816	1 111	
	10	323			Muu kaupade ja teenuste müük	19	19	53	34	
		38			Muud tulud	11 535	11 535	11 431	-104	
	10	381			Tulud varude ja põhivara müügist	18	18	80	62	
10	383			Trahvid ja muud varalised karistused	10 773	10 773	10 842	69		
10	388			Muud eespool nimetatata tulud	744	744	509	-235		
				KULUD	-263 010	-273 646	-267 712	5 933	-5 672	
				Tegevuskulud	-251 738	-262 617	-256 683	5 933	-5 672	
	4			Antud toetused ja muud ülekanded	-9 053	-11 926	-10 770	1 155	-1 078	
20	4	TP010001	03	Antud toetused ja muud ülekanded	0	-64	-64	0	0	
20	4		03	Antud toetused ja muud ülekanded	-1 422	-1 229	-1 117	111	-37	
20	4	SE100001	08	Erakonnad	-5 413	-5 413	-5 413	0	0	
20	4	IN100000	03	Investeeringutoetused	-4	-4	-4	0	0	
30	4	VR100452	03	Hüvitis teenistusülesannete täitmisel saadud vigastustega seotud kulutuste katteks	0	-12	-12	0	0	
31	4		03	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-2 214	-5 204	-4 160	1 044	-1 041	
	5			Tööjõu- ja majandamiskulud	-220 282	-223 920	-219 496	4 424	-4 240	
10	5	SE000001	03	Õppelaenu tagasimaksmisega seotud kulud	-790	-718	-718	0	0	
20	5		03	70000562. Siseministeerium	-9 179	-9 566	-9 322	244	-244	
20	5		03	70008747. Politsei- ja Piirivalveamet	-136 984	-138 957	-135 765	3 192	-3 192	
20	5		03	70000585. Päästeamet	-45 031	-46 017	-45 689	328	-328	
20	5		03	70007446. Häirekeskus	-4 137	-4 143	-4 142	1	-1	
20	5		09	70004465. Sisekaitseakadeemia	-7 592	-7 609	-7 609	0	0	
20	5		03	70008440. Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	-15 938	-16 218	-15 893	325	-325	
31	5		03	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-631	-692	-358	334	-150	
	60			Muud tegevuskulud	-22 403	-26 771	-26 417	354	-354	
20	60		03	Muud tegevuskulud	-22 403	-26 596	-26 242	354	-354	
31	60		03	Muud tegevuskulud	0	-175	-175	0	0	
	650			Finantskulud	-321	-306	-306	0	0	
20	650		03	Finantskulud	-306	-306	-306	0	0	
31	650		03	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-15	0	0	0	0	
	71			Antud siirded riigiasutustele	-10 951	-10 723	-10 723	0	0	
10	71	TP016003	10	Politseinike ja piirivalveametnike pension Sotsiaalkindlustusametile	-10 951	-10 723	-10 723	0	0	
				INVESTEERINGUD	-6 022	-8 680	-5 045	3 635	-2 867	
30		IN100000	03	Investeeringud	-5 689	-7 673	-4 952	2 721	-2 721	
31		IN100000	03	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-333	-1 007	-93	914	-146	
				TULUD	13 684	19 088	19 088	0		
	3			Tegevustulud	13 618	19 011	19 011	0		
	32			Kaupade ja teenuste müük	1 757	2 799	2 799	0		
40	322			Tulu majandustegevusest	1 757	2 799	2 799	0		
	35			Saadud toetused	11 861	16 212	16 212	0		
40	358			Saadud kodumaised toetused	129	794	794	0		
40	359	VT000099		Saadud muud välisloetused	9 430	13 769	13 769	0		
40	35	TP014001		Saadud (vahendatud) välisloetused (2007–2013 struktuuri- ja arengutoetused)	1 459	248	248	0		
40	35	TP014001		Saadud (vahendatud) välisloetused (Šveitsi-Eesti koostööprogramm)	843	1 401	1 401	0		
	70			Saadud siirded riigiasutustelt	66	77	77	0		
20	70	TP008001		Stipendium ja konkursitoetus Justiitsministeeriumilt	66	77	77	0		
TULUD JA TULUDEST SÕLTUVAD KULUD										

Grupp	Liik	Konto	Objekt	Tegevusala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmine miinus eelarve	Kantud üle 2014. a eelarvesse
					KULUD	-11 601	-28 016	-12 222	15 794	-15 794
					Tegevuskulud	-11 517	-28 016	-12 222	15 794	-15 794
	4				Antud toetused ja muud ülekanded	-6 732	-15 096	-6 019	9 077	-9 077
	40	4		03	Antud toetused ja muud ülekanded	-6 732	-14 848	-5 771	9 077	-9 077
	40	450		03	90005946 SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (välistoetused)	0	-248	-248	0	0
	5				Tööjõu- ja majandamiskulud	-4 785	-12 825	-6 108	6 717	-6 717
	40	5		03	70000562. Siseministerium	-473	-2 620	-266	2 354	-2 354
	40	5		03	70008747. Politsei- ja Piirivalveamet	-1 187	-4 437	-1 585	2 852	-2 852
	40	5		03	70000585. Päästeamet	-1 171	-1 080	-980	100	-100
	40	5		03	70007446. Häirekeskus	-356	-654	-536	118	-118
	40	5		03	70004465. Sisekaitseakadeemia	-1 469	-3 045	-2 331	714	-714
	40	5		03	70008440. Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	-129	-989	-410	579	-579
	60				Muud tegevuskulud	0	-95	-95	0	0
	40	60		03	Muud tegevuskulud	0	-95	-95	0	0
	650				Finantskulud	-84	0	0	0	0
	40	650		03	Finantskulud	-84	0	0	0	0
					INVESTEERINGUD	-2 082	-11 506	-11 506	0	0
	40		IN100000	03	Investeeringud	-2 082	-11 506	-11 506	0	0
					FINANTSEERIMISTEHINGUD	-369	-369	115	482	
	20	101			Finantsvarade suurenemine	-251	-251	-7	244	
	20	102			Finantsvarade vähenemine	0	0	2	0	
	20	206			Kohustuste vähenemine	-118	-118	-118	0	
	10	205			Kohustuste suurenemine	0	0	818	818	
	10	206			Kohustuste vähenemine	0	0	-580	-580	
					SISEMINISTERIUMI regionaalministri valitsemisala					
					TULUD KOKKU	123 087	122 452	131 933	9 480	
		3			Tegevustulud	75 030	73 916	83 022	9 105	
		32			Kaupade ja teenuste müük	1 024	1 147	1 597	449	
		320			Riigilõivud	263	263	320	57	
		322			Tulu majandustegevusest	249	372	372	0	
		323			Muu kaupade ja teenuste müük	512	512	905	392	
		35			Saadud toetused	72 418	71 181	71 181	0	
		35			Saadud (vahendatud) välistoetused	72 418	55 981	55 981	0	
		358			Saadud kodumaised toetused	0	9 062	9 062	0	
		359			Saadud välistoetused	0	6 138	6 138	0	
		38			Muud tulud	1 588	1 588	10 244	8 656	
		381			Tulud varude ja põhivara müügist	1 000	1 000	9 786	8 786	
		382			Muud tulud varadelt	570	570	368	-202	
		383			Trahvid ja muud varalised kohustused	18	18	10	-8	
		388			Muud eespool nimetatud tulud	0	0	80	80	
		655			Finantstulud	0	0	375	375	
		70			Saadud siirded riigiasutustelt	48 057	48 536	48 536	0	
					Konsolideerimisgrupi tulud	120 475	104 517	104 517	0	
					KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU	-149 528	-151 771	-149 338	2 433	-2 217
		01			Üldised valitsussektori teenused	-148 857	-151 771	-149 338	2 433	-2 217
		08			Vabaalg, kultuur ja religioon	-671	0	0	0	0
					KULUD KOKKU	-149 528	-150 720	-148 341	2 379	-2 217
					Tegevuskulud	-149 528	-150 720	-148 341	2 379	-2 217
		4			Antud toetused ja muud ülekanded	-133 393	-129 353	-128 203	1 150	-1 150
		5			Tööjõu- ja majandamiskulud	-13 404	-18 644	-17 415	1 229	-1 067
		60			Muud tegevuskulud	-2 731	-2 723	-2 723	0	0
					Välistoetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-3 678	-4 202	-3 258	944	-782
					INVESTEERINGUD KOKKU	0	-1 051	-997	54	0
					FINANTSEERIMISTEHINGUD KOKKU	8 015	8 015	9 598	1 583	

Grupp	Liik	Konto	Objekt	Tegevusala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmine miinus eelarve	Kantud üle 2014. a eelarvesse
					TULUD	47 689	48 176	57 657	9 480	
	3				Tegevustulud	2 363	2 363	11 469	9 105	
	32				Kaupade ja teenuste müük	775	775	1 225	449	
10	320				Riigilõivud	263	263	320	57	
10	323				Muu kaupade ja teenuste müük	512	512	905	392	
	38				Muud tulud	1 588	1 588	10 244	8 656	
10	381				Tulud varude ja põhivara müügist	1 000	1 000	9 786	8 786	
10	382				Muud tulud varadelt	570	570	368	-202	
10	383				Trahvid ja muud varalised kohustused	18	18	10	-8	
10	388				Muud eespool nimetatud tulud	0	0	80	80	
	655				Finantstulud	0	0	375	375	
10	655				Finantstulud	0	0	375	375	
	70				Saadud siirded riigiasutustelt	45 326	45 813	45 813	0	
20	70	TP012001			Maantee-, vee- ja õhustranspordi korraldamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumilt	25 710	25 379	25 379	0	
20	70	TP016001			Hoolekandeks ning abivahendite soetamiseks ja korraldamiseks Sotsiaalministeriumilt	19 616	20 434	20 434	0	
					KULUD	-74 130	-75 515	-73 716	1 799	-1 637
					Tegevuskulud	-74 130	-75 515	-73 716	1 799	-1 637
	4				Antud toetused ja muud ülekanded	-62 010	-62 546	-61 536	1 010	-1 010
20	4			01	Muud antud toetused	-11 261	-12 450	-12 092	358	-358
20	4			08	Muud antud toetused	-671	0	0	0	
30	4	OR10000C		01	Omandi- ja maareformist tulenevate ülesannete täitmiseks	0	-2	-2	0	0
31	4			01	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-3 123	-3 462	-2 810	652	-652
20	450	IN100000		01	Investeeringutoetused	-1 077	-1 077	-1 077	0	0
20	450			01	Antud sihtotstarbelised toetused	-45 878	-45 555	-45 555	0	0
	5				Tööjõu- ja majandamiskulud	-12 120	-12 969	-12 180	789	-627
10	5	SE000001		01	Õppelaenu tagasimaksmisega seotud kulud	0	-29	-29	0	0
20	5			01	70000562. Siseministerium	-1 716	-1 730	-1 698	32	-32
20	5			01	Maavalitsused	-9 849	-10 183	-9 897	286	-286
30	4	OR10000C		01	Omandi- ja maareformist tulenevate ülesannete täitmiseks	0	-287	-108	179	-179
31	5			01	Välisloetuste riiklik kaas- ja omafinantseering	-555	-740	-448	292	-130
					INVESTEERINGUD	0	-954	-900	54	0
30		VR100521		01	Haapsalu Lastekodu põlengus hävinenud hoone taastamiseks	0	-935	-881	54	0
30		IN100000		01	Investeeringud	0	-19	-19	0	0
					TULUD	72 667	71 553	71 553	0	
	3				Tegevustulud	72 667	71 553	71 553	0	
	32				Kaupade ja teenuste müük	249	372	372	0	
40	322				Tulu majandustegevusest	249	372	372	0	
	35				Saadud toetused	72 418	71 181	71 181	0	
40	35	TP014001			Saadud (vahendatud) välisloetused (2007–2013 struktuuritoetused)	72 418	55 981	55 981	0	
40	358				Saadud kodumaised toetused	0	9 062	9 062	0	
40	359				Saadud välisloetused	0	6 138	6 138	0	
					KULUD	-72 667	-72 482	-71 902	580	-580
					Tegevuskulud	-72 667	-72 482	-71 902	580	-580
	4				Antud toetused ja muud ülekanded	-71 383	-66 807	-66 667	140	-140
40	450			01	90006006 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (välisloetuste vahendamine)	-71 383	-55 981	-55 981	0	0
40	4			01	Antud toetused ja muud ülekanded	0	-10 826	-10 686	140	-140
	5				Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 284	-5 675	-5 235	440	-440
40	5			01	70000562. Siseministerium	-500	-472	-472	0	0
40	5			01	Maavalitsused	-784	-5 203	-4 763	440	-440
					INVESTEERINGUD	0	-97	-97	0	0
40	15	IN100000		01	Investeeringud	0	-97	-97	0	

Grupp	Liik	Konto	Objekt	Tegevusala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmine miinus eelarve	Kantud üle 2014. a eelarvesse
EDASIAKTAVAD MAKSUD					TULUD	2 731	2 723	2 723	0	0
					70 Saadud siirded riigiasutustelt	2 731	2 723	2 723	0	0
	56	70	TP014003		Hasartmängumaks Maksu- ja Tolliametilt	2 731	2 723	2 723	0	
					KULUD	-2 731	-2 723	-2 723	0	0
					Tegevuskulud	-2 731	-2 723	-2 723	0	0
					60 Muud tegevuskulud	-2 731	-2 723	-2 723	0	0
56	601	SE000016	01		Hasartmängumaks regionaalprojektide elluviimiseks (EASile)	-2 731	-2 723	-2 723	0	0
FIN. TEHINGUD					FINANTSEERIMISTEHINGUD	8 015	8 015	9 598	1 583	
	20	102			Finantsvarade vähenemine	8 015	8 015	9 555	1 540	
	10	205			Kohustuste suurenemine	0	0	423	423	
	10	206			Kohustuste vähenemine	0	0	-380	-380	
VÕRDLUS RAHA JÄÄGI MUUTUSEGA					Sh mitterahalised tulud			56 230		
					Sh mitterahalised kulud ja investeeringud			-56 455		
					Netosiirded riigikassaga			256 039		
					Raha jääk aasta algul			15 024		
					Raha jääk aasta lõpul			8 499		

Raamatupidamise aastaaruanne

Raamatupidamise aastaaruande lisad (1–24)

Lisa 1. Arvestusmeetodid ja hindamiselused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava ja riigieelarve seadusega. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded.

Aastaaruandesse hõlmatud asutuste nimekiri ja nende tähtsamad finantsnäitajad on esitatud lisa 2. Aastaaruandesse hõlmatud asutuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on konsolideerimisel elimineeritud, v.a eelarve täitmise aruandes. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud, lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks, lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ning arvelduskontode jääke, samuti e-riigikassa koosisisus olevate omatulude, toetuste ja tagatiste kontode jääke (v.a arvelduskrediit).

Riigiasutuste arveldusi tehakse üldjuhul riigikassa kaudu. Riigiasutustel on lubatud avada pangakontosid ainult rahandusministri loal. Siseministeeriumi valitsemisalas on avatud iseseisvad pangakontod järgmistel põhjustel:

- riigisaladuse seaduse § 6 lõike 15 alusel Kaitsepolitsei ameti eelarvest väljamaksete teostamiseks ja tulude laekumiseks ning Politsei- ja Piirivalveameti riigisaladustega seotud erikonto,
- riigisaladuse seaduse § 6 lõike 15 alusel Kaitsepolitsei ameti eelarvest väljamaksete teostamiseks ja tulude laekumiseks ning Politsei- ja Piirivalveameti riigisaladustega seotud erikonto,
- trahvide, riigilõivude (Politsei- ja Piirivalveametil on riigilõivude vahetusraha konto pangas) ja menetluskulude laekumiste kogumiseks.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Trahvinõuded hinnatakse alla 100% ulatuses, kui selle tasumise tähtajast on möödunud üle 180 päeva ja trahv on edastatud kohtutäiturile.

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, varem kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu sisemise intressimäära meetodil.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse olenevalt varude grupist kas FIFO või kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest.

Osalused sihtasutustes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse 100%-lise osaluse määraga neid osalusi sihtasutustes, mille üle riigiraamatupidamiskohustuslasel on valitsev mõju. Valitsev mõju tekib üldjuhul õigusest määrata enam kui 50% sihtasutuse juhtimisorgani liikmetest. Osalused on bilansis kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

Osalused tütarettevõtjates

Tütarettevõtjat loetakse kontrolli all olevaks, kui aruandekohustuslane omab üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat või omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamikku nõukogu liikmetest. Osalusi tütarettevõtjate aktsiates ja osades kajastatakse kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad, hooned ja rajatised ning muu nende juurde kuuluv põhivara), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varad alates 1917 eurost). Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla põhivara arvelevõtmise piirmäära, kajastatakse kuni kasutuselevõtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud vara kasutuselevõtmiseks, v.a põhivara soetamisega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse nende tekkimisel aruandeperioodi kuluna.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara definitsioonile, liidetakse põhivara maksumusele.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi olenevalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- hooned ja rajatised – 2–10%;
- masinad ja seadmed – 10–20%;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed – 10–25%;
- muu inventar, tööriistad ja sisseseade – 5–20%.

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varad alates 1917 eurost). Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja amortisatsioonimäärad aastas – 5–50%.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad kajastatakse õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud müügiga kaasnevad kulutused. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused. Juhul, kui ka soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed, kajastatakse bioloogilist vara bilansiväliselt.

Kasutusvaldusesse antud maal kasvav mets kajastatakse bilansiväliselt (hektarites).

Ümberhindlused

Põhivara soetusmaksumust üldjuhul ümber ei hinnata, v.a ÜE § 45 lõikes 1 nimetatud erandite puhul. Ümberhindluste läbiviimiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millele turuväärtus puudub, kasutatakse jääkasendusmaksumuse meetodit. Lihtsustatult on lubatud hinnata maad, kasutades maa maksustamishinda.

Valitsemisala kinnisvara üleandmisel on vara ümberhindamisel kasutatud järgmisi põhimõtteid: 1) avalike teenuste osutamiseks vajaliku ning sama kasutusotstarbega aktiivse turuga kinnisvara soetusmaksumus on ümber hinnatud turuväärtusele, 2) avalike teenuste osutamiseks mittevajaliku kinnisvara soetusmaksumus on ümber hinnatud turuväärtusesse.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitatakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või

rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse samamoodi omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks. Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ning kantakse kohustuse eluea jooksul intressikuludesse.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast, mis nõuab varast loobumist ja mille suurust saab usaldusväärset hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust, kogemustest ja vajaduse korral ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajalised eraldised on diskonteeritud 6%-lise diskontomääraga.

Pensionieraldistena kajastatakse töötajatele seaduse alusel tagatud hüvitisi eripensionide ja pensionisuurenduste maksmiseks. Pensionieraldiste suurus bilansipäeva seisuga arvestatakse välja eraldi endistele pensionile jäänud ja praegustele töötajatele. Eripensionid ja pensionisuurendused kajastatakse kuluna proportsionaalse osa krediteerimise meetodil, mille kohaselt tekitab iga tööalase teenistuse periood lisaühiku pensioni saamiseks vastavalt pensioni saamiseks nõutavale staažile. Pensionieraldiste arvestamiseks kasutatakse Statistikaameti andmeid keskmise järelejäänud eluea kohta ning Rahandusministeeriumi hinnanguid keskmise pensioni muutumise kohta tulevastel perioodidel. Töötajate puhul hinnatakse lisaks, kui suur osa töötajatest lahkub töölt enne eripensionide või pensionisuurenduse väljateenimist.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades potentsiaalsete kohustustena.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult

kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruanDES kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Tulude arvestus

Kogutud riigilõivude ja trahvide tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Väikeste lõivumäärade (kuni 100 eurot) korral või juhul kui ajavahemik lõivu laekumisest kuni toiminguteostamiseni on lühike (kuni üks kuu) on lubatud lõivutulu kajastada kassapõhiselt. Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisega kaasnevad mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatakse soetamise hetkel kuluna, mitte varade ega varude soetusmaksumusena. Kommunaalteenuste vahendusest saadav tulu kajastatakse kuluvähendusena.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse teatud sihtotstarbel ja muudel tingimustel antud toetusi. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuse saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendaja ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Siirded ja netovara

Riigi rahalisi vahendeid haldab Rahandusministeeriumi koosseisus olev riigikassa osakond, kes annab riigiasutustele raha ülekannete tegemiseks ja saab riigiasutustelt neile laekunud raha. Vastavaid rahalisi liikumisi kajastatakse siiretena. Samuti kajastatakse siiretena teiste riigiraamatupidamiskohustuslastega tehtud muid varade, kohustuste, tulude ja kulude vastastikuseid üleandmisi.

Tulemi täielikuks üleandmiseks kajastatakse täiendav mitterahaline siire riigikassaga, millega viiakse tulemiaruanne nullini. Ühtlasi kajastatakse see varade ja kohustuste vahena. Niisugused tulud ja kulud, mida tulemiaruanDES ei kajastata (näiteks põhivarade ümberhindlused) kajastatakse otse varade ja kohustuste vahena.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva (30.04.2014) vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused,

mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Riigieelarve täitmise aruanne

Riigieelarve täitmise aruanne koostatakse e-riigikassa programmi andmete alusel kassapõhisel printsiibil, milles on arvesse võetud ka laekumisi e-riigikassa välistele pangakontole, sh maa erastamise müügitulu, mis kantakse Rahandusministeeriumi omandireformi ja stabiliseerimisreservi kontodele. Aruanne lähtub riigieelarve koostamisel arvestatud põhimõtetest, mis võivad erineda raamatupidamise arvestuspõhimõtetest. Lisaks kassapõhisele printsiibile on suuremad erinevused järgmised:

- a) riigiraamatupidamiskohustulase siseseid elimineerimisi ei tehta;
- b) kaupade ja teenuste soetamisel lisanduv käibemaks kajastatakse koos kaupade ja teenuste maksumusega, st nii majanduskuludena kui ka põhivara soetusena, mitte eraldi muude kuludena;
- c) materiaalse ja immateriaalse põhivara ning bioloogiliste varade soetus kajastatakse kuluna ja nimetatud varade müügist saadav tulu kajastatakse tuluna, põhivara amortisatsiooni, ümberhindlusi ja muid mitterahalisi liikumisi ei kajastata;
- d) eelarves ja eelarve täitmisena kajastatakse täiendavalt tuluna ja kuluna Euroopa Liidu struktuurifondidest saadavad toetused, mis liiguvad Rahandusministeeriumi ja sihtasutustest rakendusüksuste kaudu ja mida tekkepõhistes raamatupidamisaruannetes ei kajastata;
- e) teistele riigiasutustele kantud raha ja neilt saadud raha kajastatakse eraldistena ja saadud toetustena (tekkepõhises aruandluses siiretena).

Lisa 2. Konsolideeritud asutused

	Tulemiaruaude näitajad aasta kohta			Bilansi näitajad aasta lõpu seisuga			Riigi-asutuste arv aasta lõpu seisuga	Iseseisva majandus-üksusena tegutsevate asutuste arv
	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud ja -kulud	Varad	Kohustused	Netovara		
2013								
Siseministeerium, Häirekeskus, Kaitsepolitsei ja Eesti Siseturvalisuse Muuseum	17 437	-80 100	289	59 827	29 099	30 728	3	2
Politsei- ja Piirivalveamet	37 248	-202 077	-28 148	116 447	555 278	-438 831	1	1
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	2 866	-21 515	0	15 170	1 397	13 773	1	1
Sisekaitseakadeemia	2 118	-12 039	-7	21 275	1 083	20 192	1	1
Päästeamet	1 164	-50 003	-597	15 711	13 627	2 084	1	1
Maavalitsused ja nende hallatavad asutused	15 508	-62 432	2 779	87 240	11 776	75 464	18	1
Kokku asutused	76 341	-428 166	-25 684	315 670	612 260	-296 590	25	7
Elimineerimised	-11 028	11 028		-2 429	-2 429			
Kokku	65 313	-417 138	-25 684	313 241	609 831	-296 590	25	7
2012								
Siseministeerium, Häirekeskus, Kaitsepolitsei ja Eesti Siseturvalisuse Muuseum	12 904	-62 449	143	52 323	16 383	35 940	4	2
Politsei- ja Piirivalveamet	49 785	-143 736	-23 851	129 902	503 025	-373 123	1	1
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	1 592	-20 629	0	15 974	1 935	14 039	1	1
Sisekaitseakadeemia	2 781	-10 997	-6	22 694	1 140	21 554	1	1
Päästeameti haldusala	7 100	-48 962	-715	19 520	15 425	4 095	1	1
Maavalitsused ja nende hallatavad asutused	13 844	-65 222	3 820	91 882	10 524	81 358	20	1
Kokku asutused	88 006	-351 995	-20 609	332 295	548 432	-216 137	28	7
Elimineerimised	-4 461	4 461		-5 156	-5 156			
Kokku	83 545	-347 534	-20 609	327 139	543 276	-216 137	28	7

Majandusnäitajad on esitatud ministeeriumi valitsemisala raamatupidamisüksuste kohta tervikuna järgmiselt:

- detsentraliseeritud raamatupidamisarvestusega raamatupidamisüksused on Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja arenduskeskus, Sisekaitseakadeemia, Kaitsepolitseiamet,
- tsentraliseeritud raamatupidamisarvestusega üksuses Siseministeeriumis peetakse ministeeriumi ja Häirekeskuse raamatupidamisarvestust,
- tsentraliseeritud raamatupidamisarvestusega üksuses Viljandi Maavalitsuses peetakse 15 maavalitsuse ja 3 nende hallatavate asutuse raamatupidamisarvestust (Narva Lastekodu, Tilsa Lastekodu, Kuressaare Väikelastekodu).

Lisa 3. Raha ja pangakontod

Tuhandetes eurodes

	31.12.2013	31.12.2012	Muutus	%
Sularaha kassas	29	10	19	190%
Raha teel	12	22	-10	-45%
Arvelduskontod pankades ja e-riigikassas	18 469	16 403	2 066	13%
Raha ja pangakontod kokku	18 510	16 435	2 075	13%

Kontode jääk kantakse perioodiliselt ja vastavuses riigieelarve tulude riigieelarvesse kandmise korrale üle riigikassasse.

Raha jäägina on kajastatud riigikassa koosseisus olevate omatulude, toetuste ja tagatiste kontode jäägid. Intressitulu rahalt ja selle ekvivalentidelt ei teenitud

Lisa 4. Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

Tuhandetes eurodes

4.A. Nõuded ja kohustused

	Nõuded		Kohustused	
	Lühiajalised	Pikaajalised	Lühiajalised	Pikaajalised
Seisuga 31.12.2013				
Riigiraamatupidamiskohustuslased	1 983	0	7 751	0
Kohalikud omavalitsused	1 755	0	602	0
Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud	8	11	487	0
Sihtasutused, mittetulundusühingud, tütarettevõtjad	14 455	364	2 723	38
Avaliku sektori üksused kokku	18 201	375	11 563	38
Sidusüksused	0	0	7	0
Kokku avaliku sektori ja sidusüksused	18 201	375	11 570	38
Seisuga 31.12.2012				
Riigiraamatupidamiskohustuslased	1 897	0	7 840	0
Kohalikud omavalitsused	614	0	148	0
Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud	20	62	787	0
Sihtasutused, mittetulundusühingud, tütarettevõtjad	14 580	276	1 655	38
Avaliku sektori üksused kokku	17 111	338	10 430	38
Sidusüksused	0	0	8	0
Kokku avaliku sektori ja sidusüksused	17 111	338	10 438	38

Võrreldes 2012. aastaga on 2013. aastal avaliku sektori ja sidusüksustega seotud lühiajaliste nõuete maht kasvanud 6% võrra (1 089 tuhat eurot) ja pikaajaliste nõuete maht kasvanud 11% võrra (37 tuhat eurot).

Võrreldes 2012. aastaga on 2013. aastal avaliku sektori ja sidusüksustega seotud lühiajaliste kohustuste maht kasvanud 11% võrra (1 132 tuhat eurot).

Olulisemad nõuded ja kohustused **riigiraamatupidamiskohustuslastega** seisuga 31.12.2013:

- nõuded Maksu- ja Tolliametile kokku summas 1 570 tuhat eurot (sh maksude ettemaksed summas 345 tuhat eurot, hasartmängumaksu nõue summas 370 tuhat eurot). Maksude ettemaksetest on 229 tuhat eurot Harju Maavalitsuse käibemaksu ettemaks, mis on seotud 2003. aastal tehtud investeeringuga;
- kohustused Maksu- ja Tolliameti ees summas 7 118 tuhat eurot (sh maksude kohustused summas 6 448 tuhat eurot).

Olulisemad nõuded ja kohustused **kohalike omavalitsustega** sisaldavad maavalitsuste antud toetusi kohaliku omavalitsuse programmist riiklikuks lapsehoiuteenuseks, avatud noortekeskustele ja alaealiste komisjonide tegevuseks, vee- ja õhustranspordi korraldamiseks ja tervishoiuteenuste osutamiseks.

Olulisemad nõuded ja kohustused **muude avalik-õiguslike juriidiliste isikutega** seisuga 31.12.2013:

- toetusteks saadud ettemaksete kohustused Tartu Ülikoolile summas 112 tuhat eurot ja Tallinna Tehnikaülikoolile summas 366 tuhat eurot.

Olulisemad nõuded ja kohustused **sihtasutuste, mittetulundusühingute ja tütarettevõtjatega** seisuga 31.12.2013:

- ettemakstud toetuste nõuded Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele summas 12 084 tuhat eurot ja toetusteks saadud ettemaksete kohustused summas 1 165 tuhat eurot.

4.B. Tulud ja kulud

	2013			2012		
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja- kulud	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud
Riigiraamatupidamis- kohustuslased	8 498	-19 202	0	15 373	-22 881	0
Kohalikud omavalitsused	763	-15 054	0	746	-13 144	0
Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud	142	-917	6	146	-1 294	6
Sihtasutused, mittetulundusühingud, tütarettevõtjad	2 728	-36 480	318	24 638	-29 885	1 001
Avaliku sektori üksused kokku	12 131	-71 653	324	40 903	-67 204	1 007
Sidusüksused	9	-55	0	8	-54	0
Kokku avaliku sektori ja sidusüksused	12 140	-71 708	324	40 911	-67 258	1 007

Võrreldes 2012. aastaga on 2013. aastal avaliku sektori ja sidusüksustega seotud tegevustulude maht vähenenud 70% võrra (28 771 tuhat eurot), tegevuskulude maht suurenenud 7% võrra (4 450 tuhat eurot) ning finantstulude ja -kulude maht vähenenud 68% võrra (683 tuhat eurot).

Lisa 5. Maksud, trahvid ja lõivud

Tuhandetes eurodes

5.A. Trahvi-, maksu-, lõivunõuded ja -kohustused

	2013		2012		Muutus	
	Lühiajalised nõuded	Lühiajalised kohustused	Lühiajalised nõuded	Lühiajalised kohustused	Lühiajalised nõuded	Lühiajalised kohustused
Trahvid	6 221	0	6 184	0	37	0
sh brutosummas	32 817	0	33 021	0	-204	0
ebatõenäoliselt laekuv	-26 596	0	-26 837	0	241	0
Maksud	370	6 450	319	6 249	51	201
sh käibemaks	0	246	0	425	0	-179
sotsiaalmaks	0	3 708	0	3 433	0	275
üksikisiku tulumaks	0	1 959	0	1 762	0	197
kogumispensioni maks	0	169	0	155	0	14
töötuskindlustusmaks	0	317	0	417	0	-100
erisoodustuse tulumaks	0	50	0	56	0	-6
loodusressursside kasutamine	0	1	0	1	0	0
hasartmängumaks	370	0	319	0	51	0
maksude ettemaksukontode jäägid	0	0	0	0	0	0
Lõivud	0	0	0	0	0	0
Kokku	6 591	6 450	6 503	6 249	88	201

Makstud ettemaksud ja saadud ettemaksud

	2013		2012		Muutus	
	Makstud ettemaksud	Saadud ettemaksud	Makstud ettemaksud	Saadud ettemaksud	Makstud ettemaksud	Saadud ettemaksud
Maksud	358	0	391	0	-33	0
sh käibemaks	12	0	0	0	12	0
maksude ettemaksukontode jäägid	346	0	391	0	-45	0
Lõivud	0	27	0	0	0	27
Kokku	358	27	391	0	-33	27

5.B Trahvi- ja lõivutulu

	2013		2012		Muutus	
	Tulud	Kulud eba-tõenäoliselt laekuvaks hindamisest	Tulud	Kulud eba-tõenäoliselt laekuvaks hindamisest	Tulud	%
Väärteomenetluse seadustiku alusel määratud trahvid	13 129		12 150		979	8%
Muud trahvid	31		47		-16	-34%
Kokku trahvid (vt lisa 17)	13 160	-2 338	12 197	-2 408	963	8%
Isikut tõendavate dokumentide ja kodakondsuse seaduse alusel riigilõivud	10 657		9 492		1 165	12%
Perekonnaseisuasutuse toimingute riigilõiv	289		326		-37	-11%
Relvaseaduse alusel teostatavate toimingute riigilõiv	151		114		37	32%
Riiklike tegevuslitsentside ja tegevuslubade väljastamise riigilõiv	32		42		-10	-24%
Välismaalaste seaduse alusel riigilõiv	94		99		-5	-5%
Karistusregistri toimingute riigilõiv	0		0		0	
Muud riigilõivud	26		16		10	63%
Bussiveo liiniloo väljastamise riigilõiv	1		1		0	0%
Kokku riigilõivud (vt lisa 16)	11 250	0	10 090	0	1 160	11%

Trahvid

Võrreldes 2012. aastaga suurenes 2013. aastal trahvitulu 963 tuhat eurot ehk 8% võrra (vt lisa 5.B). Laekumata trahvinõuded vähenesid võrreldes 2012. aastaga 1% võrra (nõuete vähenemine brutosummas 204 tuhat eurot, vt lisa 5.A).

Trahvinõuded on bilansis kajastatud konservatiivselt, kõik nõuded, mis ei ole laekunud üle 180 päeva jooksul trahvi jõustumisest arvates, on hinnatud alla 100%.

Riigilõivud

Riigilõivudest suurim tulu saadi isikut tõendavate dokumentide ja kodakondsuse seaduse alusel makstavate riigilõivude eest. Võrreldes 2012. aastaga suurenesid kõige enam tulud isikut tõendavate dokumentide ja kodakondsuse seaduse alusel makstavate riigilõivude osas summas 1 165 tuhat eurot. Põhjuseks oli isikut tõendavate dokumentide kehtivuse tähtaja lõppemine ja uute dokumentide väljastamise mahu kasv. Võrreldes 2012. aastaga suurenes ka relvaseaduse alusel teostatavate toimingute riigilõivutulu 37 tuhat euro võrra.

Maksud

Maksu- ja Tolliameti maksutulude arvestussüsteemi järgi kajastatakse tasutud maksud kuni maksukohustuse seadusjärgse tähtpäevani ettemaksukontol konkreetseid maksuliike eristamata. Seisuga 31.12.2013 oli ettemaksukonto jääk 346 tuhat eurot (vt lisa 5.A), ettemaksukonto jääk on võrreldes 2012. aastaga vähenenud 12% võrra (45 tuhat eurot).

Lisa 6. Muud nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

6.A. Muud nõuded ja kohustused

	2013		2012	
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Järelmaksunõuded (vt lisa 6.B)	4 481	40 846	4 978	43 193
sh brutosummas	6 386	90 020	8 520	96 508
sh diskonteeritud järelmaksunõuete nominaalväärtuse vähendus	0	-45 094	0	-48 299
sh ebatõenäoliselt laekuvad	-1 905	-4 080	-3 542	-5 016
Nõuded ostjate vastu	186	0	262	0
sh brutosummas	202	0	271	0
sh ebatõenäoliselt laekuvad	-16	0	-9	0
Viitlaekumised	0	0	0	0
sh laekumata intressid		0	0	0
Laenunõuded (vt lisa 6.B)	0	0	0	0
sh brutosummas	0	0	140	1 394
sh ebatõenäoliselt laekuvad	0	0	-140	-1 394
Saamata sihtfinantseerimine (vt lisa 15.A)	9 102	0	3 101	0
Kohtutäituritele makstud ettemaksed	18	0	14	0
Sihtfinantseerimise tagasinõuded (vt lisa 15.A)	21	0	16	0
Kinnipidamised töötasudest	1	0	1	0
Muud saamata toetused	14	0	6	0
Muud nõuded	336	8	267	9
sh brutosummas	493	9	384	12
sh diskonteeritud nõuete nominaalväärtuse vähendus	0	0	0	0
sh ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded	-157	-1	-117	-3
Maksud ettemaksed (vt lisa 5.A)	358	0	391	0
Ettemakstud toetused (vt lisa 15.B)	19 764	0	16 605	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	2 452	96	1 839	272
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	36 733	40 950	27 480	43 474
Kohustused ja saadud ettemaksed				
Maksudkohustused (vt lisa 5.A)	6 450	0	6 249	0
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa 15.A)	15 367	0	9 600	0
Konfiskeeritud varad	1 414	0	1 178	0
Tagatistasud, kautsjonid	188	0	145	0
Toetuste andmise kohustused (vt lisa 15.B)	2 286	0	2 339	0
Viitvõlad	5	0	11	0
Muud kohustused	1 769	0	1 895	0
Saadud ettemaksed müüdü põhivara eest	211	0	32	0
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	149	1 679	187	1 784
Muud kohustused ja saadud ettemaksed kokku	27 839	1 679	21 636	1 784

6.A. Muud nõuded ja kohustused

	Muutus		%	
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Järelmaksunõuded (vt lisa 6.B)	-497	-2 347	-10%	-5%
sh brutosummas	-2 134	-6 488	-25%	-7%
sh diskonteeritud järelmaksunõuete nominaalväärtuse vähendus	0	3 205		-7%
sh ebatähtselt laekuvad	1 637	936	-46%	-19%
Nõuded ostjate vastu	-76	0	-29%	
sh brutosummas	-69	0	-25%	
sh ebatähtselt laekuvad	-7	0	78%	
Viitlaekumised	0	0		
sh laekumata intressid	0	0		
Laenuõuded (vt lisa 6.B)	0	0		
sh brutosummas	-140	-1 394	-100%	-100%
sh ebatähtselt laekuvad	140	1 394	-100%	-100%
Saamata sihtfinantseerimine (vt lisa 15.A)	6 001	0	194%	
Kohtutäituritele makstud ettemaksed	4	0	29%	
Sihtfinantseerimise tagasinõuded (vt lisa 15.A)	5	0	31%	
Kinnipidamised töötasudest	0	0	0%	
Muud saamata toetused	8	0	133%	
Muud nõuded	69	-1	26%	-11%
sh brutosummas	109	-3	28%	-25%
sh diskonteeritud nõuete nominaalväärtuse vähendus	0	0		
sh ebatähtselt laekuvad muud nõuded	-40	2	34%	-67%
Maksude ettemaksed (vt lisa 5.A)	-33	0	-8%	
Ettemakstud toetused (vt lisa 15.B)	3 159	0	19%	
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	613	-176	33%	-65%
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	9 253	-2 524	34%	-6%
Kohustused ja saadud ettemaksed				
Masukohustused (vt lisa 5.A)	201	0	3%	
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa 15.A)	5 767	0	60%	
Konfiskeeritud varad	236	0	20%	
Tagatistasud, kautsjonid	43	0	30%	
Toetuste andmise kohustused (vt lisa 15.B)	-53	0	-2%	
Viitvõlad	-6	0	-55%	
Muud kohustused	-126	0	-7%	
Saadud ettemaksed müüdü põhivara eest	179	0	559%	
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	-38	-105	-20%	-6%
Muud kohustused ja saadud ettemaksed kokku	6 203	-105	29%	-6%

6.B. Järelmaksunõuded järelejäänud tähtaja järgi

	Ebatähtselt laekuvaks hinnatud	Kuni 1 aasta	2.–5. aastal	Peale 5. aastat	Kokku
Järelmaksunõuded seisuga 31.12.2013	-5 985	4 481	13 589	27 257	45 327
Järelmaksunõuded seisuga 31.12.2012	-8 558	4 978	14 698	28 495	48 171
Muutus	2 573	-497	-1 109	-1 238	-2 844
%	-30%	-10%	-8%	-4%	-6%

6.C. Järelmaksu- ja laenuõuete liikumine

	2013	2012	Muutus	%
Jääk perioodi alguses	48 171	51 500	-3 329	-6%
Antud laene	1 142	813	329	40%
Perioodil laekunud nõuded	-6 828	-7 636	808	-11%
Arvestatud intressitulu järelmaksude pikaajaliselt osalt	2 592	2 742	-150	-5%
Vähendamine diskonteerimisest	-636	-301	-335	111%
Ebatõenäoliselt laekuvaks arvatud nõuete muutus	953	1 112	-159	-14%
Nõuete vähendamine seoses laste sünniga antud soodustustega	-67	-59	-8	14%
Kokku aruandeperioodi liikumised	-2 844	-3 329	485	-15%
Jääk perioodi lõpus	45 327	48 171	-2 844	-6%

6.D. Tulud seoses laenu- ja muude nõuetega

	2013	2012	Muutus	%
Intressitulu järelmaksunõuetelt	371	399	-28	-7%
Intressitulu diskonteeritud pikaajalistelt nõuetelt	2 592	2 742	-150	-5%
Kokku	2 963	3 141	-178	-6%

Järelmaksunõuded

Järelmaksunõuded kajastavad maareformi seaduse alusel erastatud maa eest tasumata summat. Uusi järelmaksu võetakse arvele, kajastades ühtlasi tulu maa müügist (vt lisa 10). Järelmaksulepingud sõlmitakse kuni 50-aastase tähtajaga. Järelmaksunõuete pikaajaline osa ei kanna intressi, mistõttu võetakse see arvele diskonteerituna intressimääraga 6% aastas. Jooksva aasta maksetelt kuulub tasumisele intress 10% aastas, maareformi seaduse § 223 lõikes 4 sätestatud juhul 5% aastas. Järelmaksunõudeid vähendatakse seoses laste sünniga ning need on kajastatud teiselt poolt kuludes sotsiaaltoetuse andmisena. 2013. aastal vähendati maa väljaostu võlga seoses laste sünniga 67 tuhat eurot (2012. aastal 59 tuhat eurot). Järelmaksunõuete tagatiseks on erastatud vara, millel omandiõigus läheb ostjale üle peale nõuete lõplikku kustutamist.

2013. aastal sõlmiti 81 järelmaksuga maade erastamise lepingut kogumaksumusega 1 141 tuhat eurot (2012. aastal 105 lepingut maksumusega 813 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2013 oli järelmaksunõuetega seotud lepingute koguarv 14 519 (seisuga 31.12.2012 lepingute koguarv 15 561). Võrreldes 2012. aastaga on järelmaksunõuete koguarv vähenenud 7% võrra.

Seoses äriühingute või füüsiliste isikute pankroti menetluse lõpetamisega ning äriregistrist kustutamisega kanti 2013. aastal lootusetuks ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud järelmaksunõudeid 1 620 tuhat eurot (2012. aastal 8 700 eurot).

Muud nõuded

Muud nõuded sisaldavad regressinõudeid väljasaatmiskeskuse kulude hüvitamiseks väljasaadetavate poolt, kahjunõudeid endiste või praeguste töötajate vastu (liiklusavariijärgsed kahjunõuded, koolituskulude hüvitamise nõuded, riisumised) ja kohtutäiturite sunniraha nõudeid.

Muud kohustused

Muud kohustused sisaldavad riigisaladuse kaitse tagamise nõuetest tulenevalt riigisaladusega seotud asutuse kohustusi, mida kajastatakse koondatuna ühel kirjel.

Lisa 7. Varud

Tuhandetes eurodes

	2013	2012	Muutus	%
Üleandmata tsentraliseeritud korras soetatud varud	0	1 900	-1 900	-100%
Tooraine ja materjalid	4 627	5 540	-913	-16%
Ostetud kaubad müügiks	2	2	0	0%
Kokku varud	4 629	7 442	-2 813	-38%

Kasum varude müügist	2013	2012	Muutus	%
Varude müük müügihinnas		4	-4	-100%
Müügi kasum	0	4	-4	-100%

Varud

Varudena kajastatakse vormiriietust, laskemoona, relvastust (sh muu erivarustus ja kaitsevahendid), kütust (sh õlid, määrdeained), range arvestusega blankette, infotehnoloogia- ja kommunikatsiooni tarvikuid (nt akud), operatiivraadiosidevõrgu varuosasid jm.

Tooraine ja varudena kajastuvad ametite keskladudes (PPA, PÄA) paiknevad varud, kust neid laiali jaotatakse. Eri- ja vormirõivastuse varud seisuga 31.12.2013 olid:

- PPA – summas 1 508 tuhat eurot (2012. aastal 1 227 tuhat eurot), varude kasv 23%;
- PÄA – summas 462 tuhat eurot (2012. aastal 858 tuhat eurot), varude vähenemine 46%.

Range arvestusega blankettide varud vähenesid 61% võrra ehk 833 tuhande euroni (2012. aastal 2 150 tuhat eurot). Laevade kütuse varud suurenesid 31% võrra ehk 153 tuhande euroni (2012. aastal 117 tuhat eurot).

Lisa 8. Osalused sihtasutustes ja tütaretevõtjas

Tuhandetes eurodes

Lisa 8A. Osalused sihtasutustes

	2013			2012		
	Osalused perioodi alguses	Tulem kapitali- osaluse meetodil	Osalused perioodi lõpus	Osalused perioodi alguses	Tulem kapitali- osaluse meetodil	Osalused perioodi lõpus
Hiiumaa Haigla SA	1 581	49	1 630	1 331	250	1 581
Tuuru SA	124	-22	102	140	-16	124
Jõgeva Haigla SA	1 281	207	1 488	598	683	1 281
Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus SA	19	5	24	16	3	19
Koeru Hooldekeskus SA	1 715	39	1 754	1 563	152	1 715
A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel SA	396	-13	383	388	8	396
Läänemaa Arenduskeskus SA	32	6	38	23	9	32
Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus SA	14	-12	2	17	-3	14
Saaremaa Arenduskeskus SA	24	-12	12	12	12	24
Viljandimaa Arenduskeskus SA	24	9	33	18	6	24
Holstre-Polli Tervisekeskus SA	1 513	-93	1 420	1 574	-61	1 513
Võrumaa Arenguagentuur SA	78	7	85	107	-29	78
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	53	0	53	58	-5	53
Kokku	6 854	170	7 024	5 845	1 009	6 854

	Muutus			%		
	Osalused perioodi alguses	Tulem kapitali- osaluse meetodil	Osalused perioodi lõpus	Osalused perioodi alguses	Tulem kapitali- osaluse meetodil	Osalused perioodi lõpus
Hiiumaa Haigla SA	250	-201	49	19%	-80%	3%
Tuuru SA	-16	-6	-22	-11%	38%	-18%
Jõgeva Haigla SA	683	-476	207	114%	-70%	16%
Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus SA	3	2	5	19%	67%	26%
Koeru Hooldekeskus SA	152	-113	39	10%	-74%	2%
A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel SA	8	-21	-13	2%	-263%	-3%
Läänemaa Arenduskeskus SA	9	-3	6	39%	-33%	19%
Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus SA	-3	-9	-12	-18%	300%	-86%
Saaremaa Arenduskeskus SA	12	-24	-12	100%	-200%	-50%
Viljandimaa Arenduskeskus SA	6	3	9	33%	50%	38%
Holstre-Polli Tervisekeskus SA	-61	-32	-93	-4%	52%	-6%
Võrumaa Arenguagentuur SA	-29	36	7	-27%	-124%	9%
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	-5	5	0	-9%	-100%	0%
Kokku	1 009	-839	170	17%	-83%	2%

Suurima tulemiga lõpetasid Jõgeva Haigla SA, kelle tulemiks kujunes 207 tuhat eurot (võrreldes 2012. aastaga tulem vähenes 476 tuhat eurot ehk 70% võrra) ja Hiiumaa Haigla SA tulemiga 49 tuhat eurot.

2013. aasta suurima negatiivse tulemiga lõpetas Holstre-Polli Tervisekeskus SA (– 93 tuhat eurot). Aruandeaasta lõpetas negatiivse tulemiga viis sihtasutust. Võrreldes 2012. aastaga ei ole negatiivse tulemiga lõpetanud sihtasutuste koguarv muutunud.

Osalus sihtasutustes suurenes 170 tuhande euro ehk 2% võrra.

Sihtasutuste olulisemad majandusnäitajad

Lisa 8C. Sihtasutuste olulisemad majandusnäitajad

Tuhandetes eurodes

Sihtasutuse nimetus	Tulemiaruaude näitajad 2013			Varad 2013	Omakapital 2013	Tulemiaruaude näitajad 2012			Varad 2012	Omakapital 2012
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem		
Siseministerium	2 675	-2 696	-22	2 585	155	1 994	-2 014	-21	1 738	177
Tuuru SA	260	-281	-22	169	102	257	-271	-16	195	124
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	2 415	-2 415	0	2 416	53	1 737	-1 743	-5	1 543	53
Hiiumaa maavalitsus	1 969	-1 903	49	2 419	1 630	2 036	-1 761	250	2 485	1 581
Hiiumaa Haigla SA	1 969	-1 903	49	2 419	1 630	2 036	-1 761	250	2 485	1 581
Jõgeva maavalitsus	4 078	-3 862	211	2 629	1 512	4 316	-3 626	686	1 849	1 300
Jõgeva Haigla SA	3 885	-3 674	207	2 546	1 488	4 156	-3 470	683	1 786	1 281
Jõgevamaa Arendus - ja Ettevõtluskeskus SA	193	-188	4	83	24	160	-156	3	63	19
Järva maavalitsus	1 912	-1 884	26	2 410	2 136	2 064	-1 899	160	2 457	2 111
Koeru Hooldekeskus SA	1 817	-1 776	39	2 024	1 753	1 945	-1 789	152	2 046	1 715
A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel SA	95	-108	-13	386	383	119	-110	8	411	396
Lääne maavalitsus	171	-164	7	61	38	194	-184	9	64	32
Läänemaa Arenduskeskus SA	171	-164	7	61	38	194	-184	9	64	32
Rapla maavalitsus	171	-182	-12	40	3	157	-159	-3	50	14
Raplamaa Arendus - ja Ettevõtluskeskus SA	171	-182	-12	40	3	157	-159	-3	50	14
Saare maavalitsus	192	-202	-12	67	12	188	-175	12	56	24
Saaremaa Arenduskeskus SA	192	-202	-12	67	12	188	-175	12	56	24
Viljandi maavalitsus	260	-343	-84	1 478	1 453	318	-373	-55	1 562	1 537
Viljandimaa Arenduskeskus SA	139	-129	9	54	33	109	-103	6	40	24
Holstre-Polli Tervisekeskus SA	121	-214	-93	1 424	1 420	209	-270	-61	1 522	1 513
Võru maavalitsus	224	-216	6	165	85	178	-206	-29	112	78
Võrumaa Arenguagentuur SA	224	-216	6	165	85	178	-206	-29	112	78
Kokku:	11 652	-11 452	169	11 854	7 024	11 445	-10 397	1 009	10 373	6 854

Lisa 8C. Sihtasutuste olulisemad majandusnäitajad

Tuhandetes eurodes

Sihtasutuse nimetus	Muutus			Varad 2013	Omakapital 2013	%			Varad 2012	Omakapital 2012
	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem			Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem		
Siseministeerium	681	-682	-1	847	-22	34%	34%	5%	49%	-12%
Tuuru SA	3	-10	-6	-26	-22	1%	4%	38%	-13%	-18%
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	678	-672	5	873	0	39%	39%	-100%	57%	0%
Hiiu maavalitsus	-67	-142	-201	-66	49	-3%	8%	-80%	-3%	3%
Hiiumaa Haigla SA	-67	-142	-201	-66	49	-3%	8%	-80%	-3%	3%
Jõgeva maavalitsus	-238	-236	-475	780	212	-6%	7%	-69%	42%	16%
Jõgeva Haigla SA	-271	-204	-476	760	207	-7%	6%	-70%	43%	16%
Jõgevamaa Arendus - ja Ettevõtluskeskus SA	33	-32	1	20	5	21%	21%	33%	32%	26%
Järva maavalitsus	-152	15	-134	-47	25	-7%	-1%	-84%	-2%	1%
Koeru Hooldekeskus SA	-128	13	-113	-22	38	-7%	-1%	-74%	-1%	2%
A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel SA	-24	2	-21	-25	-13	-20%	-2%	-263%	-6%	-3%
Lääne maavalitsus	-23	20	-2	-3	6	-12%	-11%	-22%	-5%	19%
Läänemaa Arenduskeskus SA	-23	20	-2	-3	6	-12%	-11%	-22%	-5%	19%
Rapla maavalitsus	14	-23	-9	-10	-11	9%	14%	300%	-20%	-79%
Raplamaa Arendus - ja Ettevõtluskeskus SA	14	-23	-9	-10	-11	9%	14%	300%	-20%	-79%
Saare maavalitsus	4	-27	-24	11	-12	2%	15%	-200%	20%	-50%
Saaremaa Arenduskeskus SA	4	-27	-24	11	-12	2%	15%	-200%	20%	-50%
Viljandi maavalitsus	-58	30	-29	-84	-84	-18%	-8%	53%	-5%	-5%
Viljandimaa Arenduskeskus SA	30	-26	3	14	9	28%	25%	50%	35%	38%
Holstre-Polli Tervisekeskus SA	-88	56	-32	-98	-93	-42%	-21%	52%	-6%	-6%
Võru maavalitsus	46	-10	35	53	7	26%	5%	-121%	47%	9%
Võrumaa Arenguagentuur SA	46	-10	35	53	7	26%	5%	-121%	47%	9%
Kokku:	207	-1 055	-840	1 481	170	2%	10%	-83%	14%	2%

8.B. Osalus tütaretevõtjas

Tuhandetes eurodes

Ettevõtja nimetus	Osaluse määr (%)	Bilansiline väärtus perioodi alguses	Kasum kapitali-osalusest	Bilansiline väärtus perioodi lõpus
Andmevara AS				
2013	100	1 057	371	1 428
2012	100	835	222	1 057
Muutus	0	222	149	371
%	0%	27%	67%	35%

8.B. Osalus tütarettevõtjas

Tuhandetes eurodes

AS Andmevara olulisemad majandusnäitajad	2013	2012	Muutus	%
Bilansinäitajad				
Varad perioodi lõpus	2 101	1 512	589	39%
Omakapital perioodi lõpus	1 428	1 057	371	35%
Tulemiauande näitajad				
Tegevustulud	2 872	2 309	563	24%
Finantstulud		3	-3	-100%
Tegevuskulud	-2 501	-2 090	-411	20%
Aruandeperioodi tulem	371	222	149	67%

AS Andmevara 2013. aasta kasum kanti eelmiste perioodide kasumi arvele ja dividendide kasumi arvel ei jaotatud.

Lisa 9. Kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes eurodes

Kinnisvarainvesteeringud	2013	2012	Muutus	%
Bilansiline väärtus perioodi alguses				
Soetusmaksumus	24 764	27 850	-3 086	-11%
Akumuleeritud kulum	-1 537	-2 346	809	-34%
Jääkväärtus	23 226	25 504	-2 278	-9%
Perioodi liikumised				
Ümberhindlus	580	1 766	-1 186	-67%
Amortisatsioon ja allahindlus	-188	-425	237	-56%
Müügid müügihinnas	-10 232	-3 701	-6 531	176%
Müügikasum	8 146	3 074	5 072	165%
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast	0	-2 101	2 101	-100%
Mitterahalise sissemaksena üle antud osaluste soeta	-705	-862	157	-18%
Siirded	-17	-28	11	-39%
Mitterahalise sihtfinantseerimisena üle antud	-253	-1	-252	25200%
Perioodi liikumised kokku	-2 669	-2 278	-391	17%
Bilansiline väärtus perioodi lõpus				
Soetusmaksumus	22 020	24 764	-2 744	-11%
Akumuleeritud kulum	-1 463	-1 538	75	-5%
Jääkväärtus	20 557	23 226	-2 669	-11%
sh kasutusrendile antud kinnisvarainvesteeringud				
<i>soetusmaksumus</i>	20 398	13 457	6 941	52%
<i>jääkmaksumus</i>	19 235	12 582	6 653	53%

Tulud-kulud kinnisvarainvesteeringutelt	2013	2012	Muutus	%
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	99	88	11	13%
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-3	-2	-1	50%
Tulu kinnisvarainvesteeringute müügist	10 294	3 722	6 572	177%
Kinnisvarainvesteeringute müügiga seotud kulud	-61	-21	-40	190%

Renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt tulevastel perioodidel	2013	2012	Muutus	%
Järgmisel majandusaastal	527	527	0	0%
2. kuni 5.aastal	2 313	2 403	-90	-4%
peale 5.aastat	14 221	15 689	-1 468	-9%
Kokku	17 061	18 619	-1 558	-8%

Ümberhindlus

Ümberhindlusena kajastub maareformi käigus riigi omandisse jäetud maa, mis aruandeperioodil kanti katastrisse ja millele seatakse kasutusvaldus, arvele võtmine toimub maa maksustamishinnas. Seisuga 31.12.2013 olid maavanemad sõlminud 5746 kasutusvalduse seadmise lepingut (31.12.2012 oli kasutusvalduse seadmise lepingute arv 6170). Kasutusvaldus seatakse kuni 15 aastaks ning isikul on õigus taotleda maa omandamist pärast kümne aasta möödumist kasutusvalduse seadmisest. Kasutusvalduse tasu maksmine algab viie aasta möödumisel kasutusvalduse lepingu jõustumisest, esimesel viiel aastal tasub isik ainult maamaksu. Kasutusvalduse aastatasu suurus on 2% kehtivast maa maksustamishinnast, kuid mitte vähem kui 64 eurot.

Müük

2013. aasta kinnisvarainvesteeringute müügitulu oli 10 294 tuhat eurot ja müügiga seotud kulud 61 tuhat eurot. Kogu kinnisvarainvesteeringute müük on maavalitsuste müüdüd maaüksused.

Rendile antud kinnisvarainvesteeringud

Rendile antud kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse kasutusvaldusesse antud maad, hoonestus-õigusega koormatud maad ja kasutusrendile antud hooneid ja ruume (sh eluruume).

Lisa 10. Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

Olulisemad kinnisvaraprojektid ja -investeeringud on kajastatud tegevusaruande alapeatükis 1.2.

2013	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseots-tarbeline inventar	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Bilansiline väärtus perioodi alguses							
Soetusmaksumus	1 802	122 858	30 094	212 869	4 892	2 155	374 670
Akumuleeritud kulum	0	-40 194	-16 157	-128 591	-3 814	0	-188 756
Jääkväärtus	1802	82 664	13 937	84 278	1 078	2 155	185 914
Perioodi liikumised							
Soetused ja parendused	0	107	2 421	3 490	414	10 278	16 710
Müüdüd vara müügihinna	-2 259	0	0	-68	0	0	-2 327
Kasum varade müügist	2 259	0	0	68	0	0	2 327
Amortisatsioon ja allahindlus		-12 159	-1 617	-10 176	-322	-17	-24 291
Saadud mitterahalised sissemaksed	11						11
Saadud mitterahalise sihtfinantseerimisena	0	0	0	0	0	0	0
Muu mahakandmine jääkväärtuses		-6	-7	-72	-1	-9	-95
Ümberhindlused	146	541	0	0	-20	0	667
Siirded	-7	0	85	4	0	-4	78
Üleantud mitterahalised sissemaksed	-374	-8 888	0	-161	0	-41	-9 464
Üle toodud ja üle viidud kinnisvarainvesteeringutes	0	0	0	0	0	0	0
Mitterahalise sihtfinantseerimisena üle antud	-32	-1 841	0	-48		-26	-1 947
Ümberklassifitseerimine põhivara klasside vahel	0	6 627	0	322	84	-7 033	0
Perioodi liikumised kokku	-256	-15 619	882	-6 641	155	3 148	-18 331
Bilansiline väärtus perioodi lõpus							
Soetusmaksumus	1 545	105 706	28 833	210 063	5 308	5 304	356 759
Akumuleeritud kulum	0	-38 658	-14 015	-132 427	-4 076	0	-189 176
Jääkväärtus	1 545	67 048	14 818	77 636	1 232	5 304	167 583
Muutus võrreldes 2012. aastaga							
Soetusmaksumuse muutus	-14%	-14%	-4%	-1%	9%	146%	-5%
Akumuleeritud kulumi muutus		-4%	-13%	3%	7%		0%
Jääkväärtus muutus	-14%	-19%	6%	-8%	14%	146%	-10%

Soetused

PPA-s teostati investeeringuid CO₂ saastekvoodi müügist laekunud vahendite arvel 1 923 tuhat eurot, valmis piirivalve lennusalga baas ja Kuressaare kordon (2 253 tuhat eurot), osteti hõljuk 755 tuhat eurot. Päästeametis soetati päästevarustust kogumaksumusega 800 tuhat eurot (sh infrapunakaamerad, hüdrauliliste päästeriistade komplektid), sisetulekahju treeningkeskkond (120 tuhat eurot). Sisekaitseakadeemias teostati hoonetega seotud investeeringuid kogumaksumusega 117 tuhat eurot. Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuses soetati server ja turvaseadmeid kogumaksumusega 253 tuhat eurot. Maavalitsustes teostati investeeringuid CO₂ saastekvoodi müügist laekunud vahendite arvel kogumaksumusega 211 tuhat eurot.

Müük

Maaüksuste müük sisaldab maareformi seaduse kohaselt maa ostueesõigusega erastamist, maa enampakkumisega erastamist, nõudeõiguse osast suurema osa tagastamise korral erastamist, vaba metsamaa ja vaba põllumajandusmaa erastamist, reaalkoormatise, korteriomandite aluse maa ja

hoonestatud kinnistute võõrandamist. Masinate ja seadmete müügi real on kajastatud PPA 65 sõiduki müük hinnaga 61 tuhat eurot ja Päästeameti nelja sõiduki müük hinnaga 6 tuhat eurot.

Tulud-kulud varadelt	2013	2012	Muutus	%
Renditulud mitteeluruumidelt	46	41	5	12%
Renditulud eluruumidelt	9	27	-18	-67%
Muu vara rent ja üür	3	17	-14	-82%
Rendile antud ruumide ja hoonete halduskulud	-38	-58	20	-34%

Renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt tulevastel perioodidel	2013	2012	Muutus	%
Järgmisel majandusaastal	65	63	2	3%
2. –5. aastal	176	170	6	4%
peale 5. aastat	713	668	45	7%
Kokku	954	901	53	6%

Lisa 11. Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

2013	Tarkvara	Õigused ja litsentsid	Muu immateriaalne põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Bilansiline väärtus perioodi alguses					
Soetusmaksumus	23 956	80	576	20	24 632
Akumuleeritud kulum	-15 660	-28	-192	0	-15 880
Jääkväärtus	8 296	52	384	20	8 752
Aruandeperioodi liikumised					
Soetused ja parendused	2 150	2	196	1 135	3 483
Siirded	186	0	0	-186	0
Amortisatsioon ja allahindlus	-2 859	-11	-131	0	-3 001
Ümberklassifitseerimine põhivara klasside vahel	819	4	0	-823	0
Perioodi liikumised kokku	296	-5	65	126	482
Bilansiline väärtus perioodi lõpus					
Soetusmaksumus	26 415	86	772	146	27 419
Akumuleeritud kulum	-17 823	-39	-323	0	-18 185
Jääkväärtus	8 592	47	449	146	9 234
Muutus võrreldes 2012.aastaga					
Soetusmaksumuse muutus	10%	8%	34%	630%	11%
Akumuleeritud kulumi muutus	14%	39%	68%		15%
Jääkväärtus muutus	4%	-10%	17%	630%	6%

Siseministerium teostas infosüsteemide arendusi summas 122 tuhat eurot. Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuses soetati infosüsteemide arendusi kogusummas 2 279 tuhat eurot.

Lisa 12. Bioloogiline vara

Tuhandetes eurodes

Bioloogiline vara	2013	2012	Muutus	%
Bilansiline väärtus perioodi alguses	2	0	2	
Perioodi liikumised				
Soetused	0	2	-2	-100%
Bilansiline väärtus perioodi lõpus	2	2	0	0%
Bilansiväline bioloogiline vara				
	2013	2012	Muutus	%
Mets (ha)	2 670,90	2 355,25	316	13%
Bilansivälise bioloogilise vara müügitulu				
	2013	2012	Muutus	%
Erastatud metsamaalt kasvava metsa müügitulu	345	405	-60	-15%

Bioloogilise vara soetusena kajastatakse Sisekaitseakadeemias 2012. aastal soetatud koolitatud patrullkoer.

Bilansiväliselt on kajastatud koguseliselt (hektarites) kasutusvaldusesse antud maa koosseisu kuuluv metsamaa. Metsamaal kasvavat metsa ei võeta arvele bioloogilise varana, kuna kasvava metsa hindamise korraldamine ja inventeerimine on seotud suurte kulutustega.

Maareformi seaduse kohaselt erastatava maa müügihind kajastatakse maa müügituluna (vt lisa 10), kuid metsamaa erastamisel maa müügihinnaile lisanduv kasvava metsa maksumus kajastatakse alates 2008. aastast bioloogilise vara müügituluna.

Lisa 13. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Tuhandetes eurodes

Pensionieraldised	Perioodi algul	Väljamaksud perioodi jooksul	Tühistatud/lisandunud perioodi jooksul	Arvestatud intressikulu	Perioodi lõpul
Eripensionide eraldised	469 756	-10 854	34 476	27 509	520 887
ATS-i ja TLS-i soodus pensionieraldis	23 196	0	-674	1 386	23 908
Politseiametniku töövõimekaotus hüvitis ¹	781	-46	-36	44	743
Eraldised kokku	493 733	-10 900	33 766	28 939	545 538
sh lühiajalised	11 419	-10 900	12 139	0	12 658
sh pikaajalised	482 314		21 627	28 939	532 880

¹ 2010. aastal moodustas Politsei- ja Piirivalveamet eraldise, mida kasutatakse politseiametnike tööülesannete täitmisega seotud töövõimekaotuse hüvitiste maksmiseks.

Pensionieraldistena on kajastatud endistele ja praegustele töötajatele määratud eripensionid ja pensionisuurendused. Vastavuses riigi raamatupidamise üldeeskirja § 48 lõikele 8 alustati seisuga 31.12.2009 pensionieraldise arvestamist ka avalikus teenistuses olevate ametnike osas.

Kulud pensionieraldistelt jm eraldistelt	2013	2012	Muutus	%
Intressikulu pikaajalistelt kohustustelt	-28 939	-24 721	-4 218	17%
sh Politsei- ja Piirivalveamet	-27 893	-23 592	-4 301	18%
Päästeamet	-597	-715	118	-17%
Siseministeerium	-79	-66	-13	20%
Sisekaitseakadeemia	-7	-6	-1	17%
Viljandi Maavalitsus	-354	-334	-20	6%
Intressimäär (%)	6,0%	6,0%	0	0%

Pensionieraldiste arvestamisel arvesse võetud töötajate arv	2013	2012	Muutus	%
ATS-i ja TLS-i soodus pensionieraldis	2 284	2 478	-194	-8%
Vanglaametnikud	4		4	
Politseiametnikud	6 090	6 149	-59	-1%
Päästeteenistujad	214	259	-45	-17%
Kaitseväge VTA pensionieraldised (endised kaitsevaelased)	9	10	-1	-10%
Vanaduspensioni ootel olevad päästeteenistujad	17	25	-8	-32%
Töövõimetuse ja toitjakaotuspensioni saajad	13	13	0	0%
Kokku	8 631	8 934	-303	-3%

Pensionieraldiste arvestamisel on välja jäetud need töötajad, kellel ei teki võimalust minimaalset pensionieraldist andvat staaži välja teenida (kümme aastat staaži ei tule täis).

Bilansivälised tingimuslikud kohustused	2013	2012	Muutus	%
Kohtuprotsesside suhtes	65	371	-306	-82%

Bilansivälised tingimuslikud kohustused kohtuprotsesside suhtes on võrreldes 2012. aastaga vähenenud 306 tuhat eurot ehk 82% võrra.

Seisuga 31.12.2013 oli kohtute menetluses 29 kohtuasja, sh eraisikutega seotud 28 ja juriidiliste isikutega 1 kohtuasja. Olulisemad tingimuslikud kohustused:

- erasiku hagi kahju hüvitamiseks – kohaldatud tõkendi määramise tõttu saamata jäänud töötasu summas 35 tuhat eurot sai lahendi bilansipäeva järgselt ja välja maksmisele kuulus 1,2 tuhat eurot,
- eraisikute hagi kahjude hüvitamiseks- ebainimlikud tingimused arestimajas kokku summas 14 tuhat eurot.
- töölepingu erakorralise ülesõtmise tühisuse tuvastamine ja saamata jäänud töötasu väljamõistmine summas 6 tuhat eurot.

Lisa 14. Laenukohustused

Tuhandetes eurodes

Laenukohustused järelejäänud tähtaja järgi	Tähtajaga kuni 1 aasta	Tähtajaga 1–5 aastat	Tähtajaga üle 5 aasta	Kokku
31.12.2013				
Kapitalirent	104	472	4 300	4 876
Arvelduskrediit	10 010			10 010
Kokku	10 114	472	4 300	14 886
31.12.2012				
Kapitalirent	98	448	4 427	4 973
Arvelduskrediit	1 411	0	0	1 411
Kokku	1 509	448	4 427	6 384
Muutus				
Kapitalirent	6	24	-127	-97
Arvelduskrediit	8 599	0	0	8 599
Kokku	8 605	24	-127	8 502
Muutus %				
Kapitalirent	6%	5%	-3%	0
Arvelduskrediit	609%			6
Kokku	570%			6

Laenukohustuste liikumine	Kapitalirent	Arvelduskrediit	Kokku
31.12.2012	4 973	1 411	6 384
Kokku liikumised	-97	8 599	8 502
Saadud arvelduskrediit		8 599	8 599
Tagasi makstud	-97		-97
31.12.2013	4 876	10 010	14 886

Kulud laenukohustustelt	2013	2012	Muutus	%
Intressikulu kapitalirendilt	-255	-260	5	-2%
Keskmine intressimäär (%)	5,2%	5,2%	0	0%

Kapitalirendile võetud vara	Soetusmaksumus		Jääkmaksumus	
	2013	2012	2013	2012
Ida politseiprefektuuri arestimaja	5 377	5 377	4 348	4 526

Riigi Kinnisvara AS-iga sõlmitud üürilepingu alusel on üürile võetud Ida politseiprefektuuri arestimaja, mis kajastatakse alates 2008. aastast bilansis varana ja kapitalirendikohustusena.

Alates 2011. aastast toimub välisabi sildfinantseerimine arvelduskrediidi andmise teel. Vabariigi Valitsuse korraldusega heaks kiidetud välisabi sildfinantseerimise summa ulatuses lisatakse vastavale

kontole arvelduskrediit, mida saab kasutada kuni välisabi laekumiseni või korralduses sätestatud lõpptähtajani.

Lisa 15. Saadud ja antud toetused

Tuhandetes eurodes

15.A. Saadud toetused

	Jääk perioodi alguses		Arvestatud tulu	Jääk perioodi lõpus	
	Nõuded	Saadud ettemaksed		Nõuded	Saadud ettemaksed
2013					
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 482	9 600	4 574	8 909	15 367
sh välisabi	2 356	8 572	3 649	8 727	13 411
ERDF (regionaalareng)	1 107	4 821	359	6 143	9 732
ESF (sotsiaal)	51	22	448	29	15
Muu välisabi	1 198	3 729	2 842	2 555	3 664
sh tulu saastekvootide müügist	0	0	77	0	0
sh kodumaised toetused	126	1 028	848	182	1 956
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	0	5 385	0	0
sh välisabi	0	0	4 239	0	0
ERDF (regionaalareng)	0	0	3 448	0	0
Muu välisabi	0	0	791	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	1 146	0	0
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	619	0	4 190	193	0
sh välisabi	619	0	1 627	193	0
ERDF (regionaalareng)	207	0	785	166	0
Muu välisabi	412	0	842	27	0
sh tulu saastekvootide müügist	0	0	2 561	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	2	0	0
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimise vahendamine	0	0	8 446	0	0
sh välisabi	0	0	8 353	0	0
ERDF (regionaalareng)	0	0	2 251	0	0
Muu välisabi	0	0	6 102	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	93	0	0
Tagasi nõutud sihtfinantseerimine	0	0	-47	0	0
Kokku sihtfinantseerimine (vt lisa 6.A)	3 101	9 600	22 548	9 102	15 367
Saamata muud toetused	6	0	0	14	0
Mittesihotstarbeline finantseerimine	0	0	9	0	0
Saadud toetused kokku	3 107	9 600	22 557	9 116	15 367

	Jääk perioodi alguses		Arvestatud tulu	Jääk perioodi lõpus	
	Nõuded	Saadud ettemaksed		Nõuded	Saadud ettemaksed
2012					
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 114	12 015	4 851	2 482	9 600
sh välisabi	4 950	9 994	3 854	2 356	8 572
ERDF (regionaalareng)	3 441	6 429	905	1 107	4 821
ESF (sotsiaal)	31	79	432	51	22
Muu välisabi	1 478	3 486	2 517	1 198	3 729
sh tulu saastekvootide müügist	43	0	274	0	0
sh kodumaised toetused	121	2 021	723	126	1 028
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	0	7 052	0	0
sh välisabi	0	0	5 581	0	0
ERDF (regionaalareng)	0	0	3 798	0	0
Muu välisabi	0	0	1 783	0	0
sh tulu saastekvootide müügist	422	0	11 046	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	29	0	0
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	1 006	0	34 620	619	0
sh välisabi	584	0	23 545	619	0
ERDF (regionaalareng)	584	0	22 286	207	0
Muu välisabi	0	0	1 259	412	0
sh tulu saastekvootide müügist	422	0	11 046	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	29	0	0
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimise vahendamine	0	0	4 077	0	0
sh välisabi	0	0	3 366	0	0
ERDF (regionaalareng)	0	0	2 453	0	0
Muu välisabi	0	0	913	0	0
sh kodumaised toetused	0	0	711	0	0
Tagasi nõutud sihtfinantseerimine	0	0	-59	0	0
Kokku sihtfinantseerimine (vt lisa 6.A)	6 120	12 015	50 541	3 101	9 600
Saamata muud toetused	18	0	0	6	0
Mittesõltotstarbeline finantseerimine	0	0	2	0	0
Saadud toetused kokku	6 138	12 015	50 543	3 107	9 600

Olulisemad 2013. aastal finantseeritud projektid (saadud toetused)

ERDF

- Euroopa Komisjonilt Eesti-Läti programm 5 532 tuhat eurot, millest tegevuskuludeks saadi 3 592 tuhat eurot (sh vahendamiseks 3 377 tuhat eurot) ja põhivara soetuseks 1 940 tuhat eurot (sh vahendamiseks 1 940 tuhat eurot)
- Keskkonnainvesteeringute Keskuselt Päästeametile keskkonnaalaste õnnetuste lokaliseerimise ja likvideerimise varustuse ning vahendite soetamiseks 248 tuhat eurot
- Riigi Infosüsteemide Ametilt Siseministeriumile tarkvara arendusteks 138 tuhat eurot
- Riigi Infosüsteemide Ametilt Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele 398 tuhat eurot põhivara soetuseks juhtimise infosüsteemi ALIS ja teiste infosüsteemide arendamiseks

ESF

- Innove SA-lt maavalitsustele karjääriteenuste arendamiseks 72 tuhat eurot

Muu välisabi

- Välispiirifondi erinevad programmid 6 357 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 6 099 tuhat eurot)
- Tagasipöördumisfondi erinevad programmid 343 tuhat eurot
- Euroopa Pagulasfondi erinevad programmid 344 tuhat eurot
- Häirekeskusele Eesti-Šveitsi koostööprogrammist „Looduskatastroofide ärahoidmine ja ohjamine, tuleohutuse suurendamine hooldekodudes ja haiglates“ 406 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 200 tuhat eurot)
- Päästeametile Eesti-Šveitsi koostööprogrammist „Looduskatastroofide ärahoidmine ja ohjamine, tuleohutuse suurendamine hooldekodudes ja haiglates“ 631 tuhat eurot
- Päästeametile humanitaarpartnerluse raames Etioopia missiooni kulude katteks 17 tuhat eurot

Kodumaine toetus

- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt saadud kohaliku omaalgatuse ja hajaasustuse veeprogramm jm toetused summas 1 160 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 94 tuhat)
- Tervise Arengu Instituudilt saadud tervislike valikute toetused summas 221 tuhat eurot

Tagasinõutud toetus

- Tagastati kohaliku omaalgatuse programmi vahendeid 7 tuhat eurot.
- Tagastati ERDF Eesti-Läti programmi vahendeid 39 tuhat eurot.

15.B. Antud toetused

	Jääk perioodi alguses		Arvestatud kulu	Jääk perioodi lõpus	
	Tasutud ettemaksed	Kohustused		Tasutud ettemaksed	Kohustused
2013					
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	16 605	1 431	-43 229	19 764	1 323
<i>sh välisabi</i>	962	1 400	-413	3 446	1 304
sh ERDF (regionaalareng)	543	1 204	-277	3 067	1 302
ESF (sotsiaal)	0	0	0	0	2
muu välisabi	419	196	-136	379	0
<i>sh kodumaised toetused</i>	15 643	31	-42 816	16 318	19
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	0	-4 955	0	0
<i>sh välisabi</i>	0	0	-3 809	0	0
sh ERDF (regionaalareng)	0	0	-3 413	0	0
ESF (sotsiaal)	0	0	0	0	0
muu välisabi	0	0	-396	0	0
<i>sh kodumaised toetused</i>	0	0	-1 146	0	0
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	908	-13 990	0	963
<i>sh välisabi</i>	0	908	-2 214	0	963
sh ERDF (regionaalareng)	0	908	-2 214	0	963
<i>sh kodumaised toetused</i>	0	0	-11 776	0	0
Sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	0	0	-2 342	0	0
<i>sh välisabi</i>	0	0	-2 249	0	0
sh ERDF (regionaalareng)	0	0	-2 249	0	0
<i>sh kodumaised toetused</i>	0	0	-93	0	0
Tagasi nõutud sihtfinantseerimine	0	0	55	0	0
Sotsiaaltoetused ¹	0	0	-563	0	0
Mittesihotstarbeline finantseerimine	0	0	-92	0	0
Liikmemaksud	0	0	-146	0	0
Antud toetused kokku	16 605	2 339	-65 262	19 764	2 286
2012					
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	14 745	4 085	-43 164	16 605	1 431
<i>sh välisabi</i>	1 514	4 058	-588	962	1 400
sh ERDF (regionaalareng)	539	4 000	-433	543	1 204
ESF (sotsiaal)	33	0	0	0	0
muu välisabi	942	58	-155	419	196
<i>sh kodumaised toetused</i>	13 231	27	-42 576	15 643	31

	Jääk perioodi alguses		Arvestatud tulu	Jääk perioodi lõpus	
	Nõuded	Saadud ettemaksed		Nõuded	Saadud ettemaksed
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	14 745	8 143	-6 024	0	0
<i>sh välisabi</i>	1 514	8 116	-4 553	0	0
sh ERDF (regionaalareng)	539	4 058	-3 699	0	0
ESF (sotsiaal)	33	4 000	0	0	0
muu välisabi	942	58	-854	0	0
<i>sh kodumaised toetused</i>	13 231	27	-1 471	0	0
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	0	-8 809	0	908
<i>sh välisabi</i>	0	0	-2 301	0	908
sh ERDF (regionaalareng)	0	0	-2 301	0	908
<i>sh kodumaised toetused</i>	0	0	-6 508	0	0
Sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	0	0	-2 937	0	0
<i>sh välisabi</i>	0	0	-2 226	0	0
sh ERDF (regionaalareng)	0	0	-2 226	0	0
<i>sh kodumaised toetused</i>	0	0	-711	0	0
Tagasi nõutud sihtfinantseerimine	0	0	34	0	0
Sotsiaaltoetused¹	0	0	-867	0	0
Mittesihotstarbeline finantseerimine	0	0	-48	0	0
Liikmemaksud	0	0	-114	0	0
Antud toetused kokku	14 745	4 085	-61 929	16 605	2 339

¹ Sotsiaaltoetused toetuse liigi järgi	2013	2012	Muutus	%
Sotsiaaltoetused	-563	-867	304	-35%
sh peretoetused	-91	-86	-5	6%
õppetoetused	-361	-312	-49	16%
sotsiaaltoetused avaliku sektori töövõtjatele	36	-224	260	-116%
kutsehaiguste ja tööõnnetustega seotud kahjuhüvitised	0	0	0	
toetused sotsiaalabi vajavatele isikutele	-27	-42	15	-36%
taskuraha sotsiaalhooldus-, lastekodude jt kasvandikele	-7	-18	11	-61%
proteesid, ortopeedilised jm abivahendid puuetega inimestele	0	0	0	
preemiad ja stipendiumid	-2	-2	0	0%
muud sotsiaalbitoetused ja hüvitised	-111	-183	72	-39%

Täiendav bilansiväline teave tulevikus saadava ja antava sihtfinantseerimise kohta	2013	2012	Muutus	%
Saadaolev sihtfinantseerimine	6 775	6 819	-44	-1%
Välisabi (sh kaasfinantseerimine) / ERDF (regionaalvaldkond)	0	248	-248	-100%
Välisabi/muu	6 548	6 182	366	6%
Välisabi/ESF (sotsiaalvaldkond)	77	180	-103	-57%
Tulu saastekvootide müügist	0	100	-100	-100%
Kodumaine toetus	150	109	41	38%
Antav sihtfinantseerimine	12 232	15 850	-3 618	-23%
Välisabi/muu	643	270	373	138%
Välisabi (sh kaasfinantseerimine) / ERDF (regionaalvaldkond)	11 496	15 542	-4 046	-26%
Kodumaine toetus	93	38	55	145%

Olulisemad 2013. aastal finantseeritud projektid (antud toetused)

ERDF

- Eesti Läti programmist antud toetused 5 335 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 1 940 tuhat eurot)

Muu välisabi

- Välispiirifondi erinevad programmid 11 151 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 9 992 tuhat eurot)
- Tagasipöördumisfondi erinevad programmid 397 tuhat eurot
- Euroopa pagulasfondi erinevad programmid 395 tuhat eurot

Kodumaine toetus

- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele on antud regionaalarengu toetamiseks 7 400 tuhat eurot (sh põhivara soetuseks 5 820 tuhat eurot)
- Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA-le kodanikuühiskonna toetamiseks 1 328 tuhat eurot
- Erakondadele riigieelarvest toetus 5 413 tuhat eurot
- Eesti Kirikute Nõukogule ja muudele usulistele ühendustele 549 tuhat eurot
- Represseeritute Abistamise Fondile 254 tuhat eurot represseeritute mälestuse ja ajaloo uurimiseks
- Laste riiklikuks hoolekandeks 3 120 tuhat eurot
- Ühistranspordi (maantee-, vee- ja õhustransport) toetamiseks 24 498 tuhat eurot

15.C. Saadud toetused tegevusalade järgi

Tegevusala	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks	Tagasi nõutud toetused	Mittesihotots- tarbelised toetused	Kokku
2013						
Avalik kord ja julgeolek	2 613	3 799	6 689	0	9	13 110
Majandus	296	0	3 431	-8	0	3 719
Haridus	581	0	458	0	0	1 039
Sotsiaalne kaitse	41	0	173	0	0	214
Üldised valitsussektori teenused	583	391	2 472	-39	0	3 407
Vaba aeg, kultuur, religioon	117	0	0	0	0	117
Tervishoid	317	0	24	0	0	341
Keskkonnakaitse	0	0	0	0	0	0
Elamu- ja kommunaalmajandus	25	0	585	0		610
Tegevusalade löikes kokku	4 573	4 190	13 832	-47	9	22 557

2012						
Avalik kord ja julgeolek	3 154	31 311	3 675	-23	0	38 117
Majandus	221	0	2 788	-6	0	3 003
Haridus	762	492	1 137	0	2	2 393
Sotsiaalne kaitse	47	29	169	-30	0	215
Üldised valitsussektori teenused	177	2 788	2 241	0	0	5 206
Vaba aeg, kultuur, religioon	70	0	11	0	0	81
Tervishoid	390	0	21	0	0	411
Keskkonnakaitse	2	0	0	0	0	2
Elamu- ja kommunaalmajandus	28	0	1 087	0	0	1 115
Tegevusalade löikes kokku	4 851	34 620	11 129	-59	2	50 543

Tegevusala	Saadud toetused kokku		Muutus	
	2013	2012	Summa	%
Avalik kord ja julgeolek	13 110	38 117	-25 007	-66%
Majandus	3 719	3 003	716	24%
Haridus	1 039	2 393	-1 354	-57%
Sotsiaalne kaitse	214	215	-1	0%
Üldised valitsussektori teenused	3 407	5 206	-1 799	-35%
Vaba aeg, kultuur, religioon	117	81	36	44%
Tervishoid	341	411	-70	-17%
Keskkonnakaitse	0	2	-2	-100%
Elamu- ja kommunaalmajandus	610	1 115	-505	-45%
Tegevusalade löikes kokku	22 557	50 543	-27 986	-55%

15.D. Antud toetused tegevusalade järgi

Tegevusala	Tegevuskuludeks	Sotsiaali- toetusteks	Vahendatud põhivara soetuseks ja tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Tagasi nõutud toetusi	Mittesihots- tarbelised toetused	Kokku
2013							
Majandus	-26 197	-2	-3 433	-8 742	16	-118	-38 476
Vaba aeg, kultuur, religioon	-7 245	-1		-313			-7 559
Sotsiaalne kaitse	-3 130	-43		-1 389			-4 562
Tervishoid	-2 487		-24	-15			-2 526
Avalik kord ja julgeolek	-465	-74	-385	-613		-54	-1 591
Üldised valitsussektori teenused	-3 247	-91	-2 437	-2 480	39	-57	-8 273
Elamu- ja kommunaalmajandus	-14		-585	-79			-678
Haridus	-440	-352	-433	-329		-9	-1 563
Keskkonnakaitse	-4			-30			-34
Tegevusalade lõikes kokku	-43 229	-563	-7 297	-13 990	55	-238	-65 262

2012							
Majandus	-27 377	0	-2 788	-3 024	33	-56	-33 212
Vaba aeg, kultuur, religioon	-7 290	0	-11	-219	0	0	-7 520
Sotsiaalne kaitse	-3 113	-197	0	-2 468	0	-1	-5 779
Tervishoid	-2 052	0	-22	0	0	0	-2 074
Avalik kord ja julgeolek	-777	-280	-1 676	-2 357	1	-46	-5 135
Üldised valitsussektori teenused	-2 144	-86	-2 240	-2	0	-50	-4 522
Elamu- ja kommunaalmajandus	0	-3	-1 087	-4	0	0	-1 094
Haridus	-410	-301	-1 137	-617	0	-9	-2 474
Keskkonnakaitse	-1	0	0	-118	0	0	-119
Tegevusalade lõikes kokku	-43 164	-867	-8 961	-8 809	34	-162	-61 929

Tegevusala	Antud toetused kokku		Muutus	
	2013	2012	Summa	%
Majandus	-38 476	-33 212	-5 264	16%
Vaba aeg, kultuur, religioon	-7 559	-7 520	-39	1%
Sotsiaalne kaitse	-4 562	-5 779	1 217	-21%
Tervishoid	-2 526	-2 074	-452	22%
Avalik kord ja julgeolek	-1 591	-5 135	3 544	-69%
Üldised valitsussektori teenused	-8 273	-4 522	-3 751	83%
Elamu- ja kommunaalmajandus	-678	-1 094	416	-38%
Haridus	-1 563	-2 474	911	-37%
Keskkonnakaitse	-34	-119	85	-71%
Tegevusalade lõikes kokku	-65 262	-61 929	-3 333	5%

Lisa 16. Kaupade ja teenuste müük

Tuhandetes eurodes

Tulud-kulud varadelt	2013	2012	Muutus	%
Riigilõivud (vt lisa 5.B)	11 250	10 090	1 160	11%
Tulud majandustegevusest	3 586	3 632	-46	-1%
sh tulud sotsiaalalialasest tegevusest	174	320	-146	-46%
tulud korraikaitsest ¹	781	763	18	2%
tulud haridustegevusest ²	1 172	743	429	58%
tulud elamu- ja kommunaalmajandusest	136	173	-37	-21%
üüri- ja renditulud (vt lisasid 9 ja 10)	156	175	-19	-11%
tulud üldvalitsemise tasulistest teenustest	45	15	30	200%
tulud põllu- ja metsamajandusest	6	53	-47	-89%
tulud hoonestus- ja kasutamisoiguse seadmisest	455	391	64	16%
tulud kultuurialasest tegevusest	1	1	0	0%
muu toodete ja teenuste müük	660	998	-338	-34%
Kokku kaupade ja teenuste müük	14 836	13 722	1 114	8%

¹ Sh tulu korraikaitsest	2013	2012	Muutus	%
politsei tulud	376	373	3	1%
päästeteenistuse tulud	379	372	7	2%
muud tulud korraikaitsealasest tegevusest	26	18	8	44%
Kokku korraikaitse tulu	781	763	18	2%

² Sh tulu haridustegevusest	2013	2012	Muutus	%
tulud koolitusteenuse osutamisest	797	419	378	90%
tulu teadus- ja arendustegevusest	49	0	49	
tasu toitlustamiskuludeks	70	66	4	6%
tulud kutseõppeasutuste toodetest ja teenustest	102	122	-20	-16%
muud tulud haridusalasest tegevusest	154	136	18	13%
Kokku haridusalase tegevuse tulu	1 172	743	429	58%

Tulu suurenemine riigilõivude osas on tingitud isikut tõendavate dokumentide kehtivuse tähtaja lõppemisest ja uute dokumentide väljastamise mahu kasvust.

Tulud majandustegevusest on vähenenud kokku 46 tuhande euro võrra (1%), sealhulgas on suurimad muutused tingitud:

- tulud sotsiaalalialasest tegevusest vähenesid 146 tuhat eurot (46%) seoses maavalitsuste hallatavate asutuste (Elva Väikelastekodu ja Tartu Väikelastekodu Käopesa) üleandmisega kohalike omavalitsustele või nende asutatud sihtasutustele,

- tulud haridustegevusest suurenesid 429 tuhat eurot (58%) ning muu toodete ja teenuste müük on vähenenud 338 tuhande euro võrra (34%) seoses SKA täienduskoolituste kajastamise muudatusega.

Lisa 17. Muud tegevustulud

Tuhandetes eurodes

Muud tegevustulud	2013	2012	Muutus	%
Kasum põhivarade ja varude müügist (vt lisasid 7, 9, 10 ja 12)	10 818	5 526	5 292	96%
Trahvid (vt lisa 5.B)	13 160	12 197	963	8%
Võlgadelt arvestatud intressitulu	362	294	68	23%
Muud tulud ¹	807	1 263	-456	-36%
Kokku	25 147	19 280	5 867	30%

¹ Sh muud tulud	2013	2012	Muutus	%
regressinõuded	183	112	71	63%
väljanõudmata deposiidid ja tagatistasud	0	14	-14	-100%
menetluskulude hüvitised	102	90	12	13%
erikonfiskeeritud raha	347	377	-30	-8%
sunniraha ja tulud asendustäitmisest	64	82	-18	-22%
kindlustushüvitused	74	566	-492	-87%
muud tulud	37	22	15	68%
Kokku muud tulud	807	1 263	-456	-36%

Regressinõuded sisaldavad väljasõidukohustuse sundtäitmise ja väljasaatmiskeskuses kinnipidamiskulude sissenõudeid, menetluskulude, endiste töötajate koolituskulude, avariikahjude ning Sisekaitseakadeemia õppurite õppekulude hüvitamise nõudeid.

Väljanõudmata deposiitide ja tagatistasudena on kajastatud kohtumääruse alusel asitõendina konfiskeeritud ja tagatiskontol oleva raha kandmist riigituludesse.

Sunniraha on päästkeskuste tuleohutus- ja järelvalveteenistuste poolt ettekirjutuse täitmata jätmisest rakendatud nõuded.

Muud tulud on suurenenud 5 867 tuhande euro võrra (30%). Suurim tulu kasv on põhivarade ja varude müügi kasumis arvelt (5 292 tuhat eurot ehk 96%), mis on seotud maavalitsuste poolt maaüksuste müügi kasvuga.

Lisa 18. Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes

Töötasud	2013	2012
Valitavate isikute töötasu	-89	-91
Avaliku teenistuse ametnike töötasu		
Juhid	-12 353	
Tippspetsialistid	-19 495	
Keskastme spetsialistid	-51 789	
Nooremspetsialistid	-7 291	
Kõrgemad ametnikud		-9 884
Vanemametnikud		-28 509
Nooremametnikud		-161
Kokku ametnikud	-90 928	-38 554
Töötajate töötasu		
Juhid	-2 009	-1 251
Tippspetsialistid	-4 412	-2 376
Keskastme spetsialistid	-7 625	-3 650
Õpetajad	-27	-30
Nooremspetsialistid	-12 708	
Töölised	-2 573	-13 252
Kokku töötajad	-29 354	-20 559
Politseiametnikud		
Kõrgemad politseiametnikud		-4 742
Vanempolitseiametnikud		-47 523
Noorempolitseiametnikud		-50
Kokku politseiametnikud	0	-52 315
Ajutised töötajad	-1 418	-1 432
Kadettide stipendium	0	-149
Muude isikute töötasu	-253	
Koosseisuvälised töötajad		-1 630
Kokku ajutised ja muud töötajad	-1 671	-3 211
Eripensionid ja pensionisuurendused¹	-36 296	16 165
Kokku töötasukulud	-158 338	-98 565

¹ Pensioni suuruse muutuse hindamiseks kasutatakse Rahandusministeeriumilt saadud prognoose, mida kajastatakse kindlustusmatemaatilise kasumi/kahjumina.

Erisoodustused	2013	2012	Muutus	%
Õppelaenude kustutamine	-410	-558	-148	-27%
Toitlustuskulud ja toiduraha hüvitised	-192	-150	42	28%
Esindus- ja vastuvõtukulud	-164	-158	6	4%
Eluasemekulude katmine	-14	-5	9	180%
Muud sõidukulud	-1	-2	-1	-50%
Muud erisoodustused	-108	-157	-49	-31%

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	2013	2012	Muutus	%
Sotsiaalmaks töötasudelt	-40 141	-37 744	2 397	6%
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-379	-436	-57	-13%
Tulumaks erisoodustustelt	-241	-278	-37	-13%
Töötuskindlustusmaksed	-1 213	-1 549	-336	-22%
Kokku maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-41 974	-40 007	1 967	5%
Kokku tööjõukulud	-201 201	-139 602	61 599	44%

¹ Eripensionid ja pensionisuurendused	2013	2012	Muutus	%
Jooksva perioodi teenistuse kulu				
Siseministeeriumi ja Häirekeskuse ametnikud	-108	-20	-88	440%
Sisekaitseakadeemia ametnikud	-10	-9	-1	11%
Maavalitsuste ametnikud	-248	-230	-18	8%
Politsei- ja piirivalveametnikud	-20 146	-17 323	-2 823	16%
Päästeametnikud	-142	-438	296	-68%
Jooksva perioodi teenistuse kulu kokku	-20 654	-18 020	-2 634	15%

Möödunud perioodide teenistuse kulu				
Siseministeeriumi ja Häirekeskuse ametnikud	0	193	-193	
Sisekaitseakadeemia ametnikud	0	25	-25	
Maavalitsuste ametnikud	0	428	-428	
Politsei- ja piirivalveametnikud	0	73 271	-73 271	
Päästeametnikud	0	711	-711	
Möödunud perioodide teenistuse kulu kokku	0	74 628	-74 628	-100%

Kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid				
Siseministeeriumi ja Häirekeskuse ametnikud	-155	-116	-39	34%
Sisekaitseakadeemia ametnikud	-12	-12	0	0%
Maavalitsuste ametnikud	-701	-319	-382	120%
Politseiametnikud	-17 241	-42 056	24 815	-59%
Päästeametnikud	2 467	2 060	407	20%
Kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid kokku	-15 642	-40 443	24 801	-61%
Kokku eripensionid ja pensionisuurendused	-36 296	16 165	-52 461	-325%

2012. aastal võeti vastu uus ATS, mille alusel lõpetatakse pensionistaaži kogumine viie aasta pärast arvates 01.04.2013. Sellega tekkis 2012. aastal möödunud perioodide teenistuse kulu arvestamise vajadus (sest varasemad eeldused, mille kohaselt kõigil töötajatel oli võimalus teenida välja maksimaalne staaž, enam ei kehti).

Möödunud perioodide teenistuse kulu (tegelikult kulu vähendus, kuna soodustusi vähendati) arvatati seisuga 31.12.2011 arvestatud eraldiste alusel ning arvestustest kustutati need andmed, kus töötajal ei teki võimalust minimaalset pensionieraldist andvat staaži välja teenida.

01.04.2013 jõustunud avaliku teenistuse seadusega muutusid avaliku võimu teostamist toetavat tööd tegevate ametnike ametikohad töötajate töökohtadeks ning senised tähtajalised koosseisuvälised teenistuskohad muutusid koosseisulisteks teenistuskohadeks.

Riigi raamatupidamise üldeeskirja muudatusega muudeti kontoplaani, mille kohaselt jaotatakse ametikohad vastavalt töö vastutusele ning esitatavatele nõuetele juhtideks, tippspetsialistideks, keskastme spetsialistideks ning noorempetsialistideks ja assistentideks. Avaliku teenistuse seaduse jõustumisel 01.04.2013 klassifitseeriti töötajad ümber lähtudes uuest kontoplaanist.

Keskmine töötajate arv	2013	2012	Muutus
Valitavad isikud	2,0	2,0	0
Ametnikud			
Juhid	543,3	0,0	543,3
Tippspetsialistid	1 210,7	0,0	1 210,7
Keskastme spetsialistid	4 209,9	0,0	4 209,9
Noorempetsialistid	723,8	0,0	723,8
Kõrgemad ametnikud	0,0	537,5	-537,5
Vanemametnikud	0,0	2 672,5	-2 672,5
Nooremametnikud	0,0	26,4	-26,4
Kokku ametnikud	6 687,8	3 236,4	3 451,3
Töötajad			
Juhid	75,9	52,9	23,0
Tippspetsialistid	234,5	114,2	120,3
Keskastme spetsialistid	612,0	318,5	293,5
Õpetajad	2,0	2,0	0,0
Noorempetsialistid	1 329,2	0,0	1 329,2
Töölised	313,9	1 537,9	-1 224,0
Kokku töötajad	2 567,5	2 025,5	542,0
Politseiametnikud			
Kõrgemad politseiametnikud	0,0	217,7	-217,7
Vanempolitseiametnikud	0,0	3 937,3	-3 937,3
Noorempolitseiametnikud	0,0	3,8	-3,8
Kokku politseiametnikud	0,0	4 158,7	-4 158,7

Keskmine töötajate arv kokku	9 257,3	9 422,6	-165,3
Koosseisuvälised töötajad	0,0	132,7	-132,7
Keskmine töötajate arv koosseisuvälistega	9 257,3	9 555,3	-298,0

Kõrgemale ja tegevjuhtkonnale arvestatud tasud

Tuhandetes eurodes

Asutus	Ametikoht	2013		2012	
		Töötasud	Muud tasud	Töötasud	Muud tasud
Siseministeerium	2 ministrit	88	6	88	6
Siseministeerium	kantsler ja asekanslerid	183	3	180	3
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus	direktor ja direktori kt	52	0	49	0
Politsei- ja Piirivalveamet	peadirektor	38	12	44	0
Politsei- ja Piirivalveamet	5 peadirektori asetäitjat	194	0	182	0
Päästeamet	peadirektor ja 3 peadirektori asetäitjat	144	0	135	0
Sisekaitseakadeemia	1 rektor	35	6	35	5
Maavalitsused	15 maavanemat ja 15 maasekretäri	830	1	773	24
Maavalitsuste hallatavad asutused	4 direktorit 2013 / 9 direktorit 2012	56	1	99	5
Kõrgema ja tegevjuhtkonnale arvestatud tasud kokku		1 620	29	1 585	43

Muude tasudena on kajastatud hüvitisi ja puhkusekompensatsiooni teenistusest lahkumisel, motivatsiooni- ja tulemustasu, rotatsiooni- ja puhkusetootust.

Lisa 19. Majandamiskulud

Tuhandetes eurodes

Majandamiskulud	2013	2012	Muutus	%
Hoonete ja ruumide majandamiskulud	-19 568	-16 143	-3 425	21%
Sõidukite majandamiskulud	12 619	-12 138	-481	4%
Administreerimiskulud	10 383	-9 362	-1 021	11%
Sotsiaalteenused	12 781	-11 057	-1 724	16%
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-9 227	-7 860	-1 367	17%
Inventari majandamiskulud	-2 421	-1 602	-819	51%

Majandamiskulud	2013	2012	Muutus	%
Eri- ja vormiriietus	-2 693	-2 409	-284	12%
Lähetuskulud	-2 618	-2 743	125	-5%
Koolituskulud	-1 763	-1 521	-242	16%
Erivarustuse ja materjalide kulud	-2 190	-1 030	-1 160	113%
Kommunikatsiooni, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-1 123	-967	-156	16%
Toiduained ja toitlustusteenused	-837	-774	-63	8%
Meditsiini- ja hügieenikulud	-694	-658	-36	5%
Masinate ja seadmete majandamiskulud	-619	-637	18	-3%
Õppevahendid ja koolituse kulud	-607	-553	-54	10%
Uurimis- ja arendustööd	-977	-631	-346	55%
Transporditeenused	-551	-416	-135	32%
Spordikulud	-152	-163	11	-7%
Rajatiste majandamiskulud	-267	-245	-22	9%
Akrediteerimiskulud	-2	0	-2	
Kolmandatele isikutele hüvitatud kulud	-20	-17	-3	18%
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-4	-9	5	-56%
Mitmesugused majandamiskulud	-784	-520	-264	51%
Kokku majandamiskulud	-82 900	-71 455	-11 445	16%

Majandamiskulud on võrreldes 2012. aastaga kasvanud 11 445 tuhat eurot ehk 16% võrra. Enam on kasvanud:

- hoonete ja ruumide majandamiskulude kasv 3 425 tuhat eurot (21%), mis seotud Riigi Kinnisvara AS-ile üle antud ruumide rendikulude kasvuga, kütte ja elektri teenuste hindade kasvuga, Narvas ühishoone valmimise järgselt kulude kasvuga ning IT-agentuuri hoone üüri maksete kasvuga;
- administreerimiskulude kasv 1 021 tuhat eurot (11%), isikut tõendavate dokumentide kehtivuse tähtaja lõppemisega uute dokumentide väljastamise mahu kasvu tõttu suurenenud blankettide vajadus, KOV-i valimiste korraldamisega seotud postiteenuste suurenemine;
- sotsiaalteenuste kulude kasv 1 724 tuhat eurot (16%) seotud laste riikliku hoolekande mahu kasvuga 1 228 tuhande euro võrra ja tehniliste abivahendite mahu kasvuga 514 tuhande euro võrra;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulude kasv 1 367 tuhat eurot (17%) on seotud Eesti-Šveitsi koostöö programmi raames soetatud tarkvara hooldustöödega, infosüsteemide majutusteenuse kulude kasvuga;
- uurimis- ja arendustööde kulude kasv 346 tuhat eurot (55%) on seotud merealade ruumilise planeerimisega, tuleohutusjärelvalve leping riskihindamise teemal.

Suurimad vähenemised on:

- lähetuskulude vähenemine 125 tuhat eurot (5%) on tingitud välisprojektide raames lähetuste mahu vähenemisest.

Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel	2013	2012	Muutus	%
Järgmisel majandusaastal	-24 325	-14 014	-10 311	74%
2.–5. aastal	-73 72	-47 874	-25 848	54%
Peale 5. aastat	-62 58	-55 698	-6 882	12%
Rendikulu kokku	-160 627	-117 586	-43 041	37%

Rendikulu tulevastel perioodidel sisaldab	2013	2012	Muutus	%
Hoonete ja ruumide rendikulu	-142 817	-99 601	-43 216	43%
Sõidukite rendikulu	-17 524	-17 605	81	0%
Seadmete ja inventari rendikulu	-286	-380	94	-25%
Rendikulu kokku	-160 627	-117 586	-43 041	37%

Hoonete ja ruumide rendikulud moodustavad 88,9% kogu tulevaste perioodide rendikulust ning on 59,7% ulatuses seotud Riigi Kinnisvara AS-iga. Suuremad seadmete ja inventari rendikulud on seotud Politsei- ja Piirivalveameti fotobokside rentimisega.

Lisa 20. Muud tegevuskulud

Tuhandetes eurodes

Muud tegevuskulud	2013	2012	Muutus	%
Maksu-, lõivu- ja trahvikulud	-16 911	-20 945	4 034	-19%
Riigisaladusega seotud kulud	-21 778	-19 926	-1 852	9%
Kulu ebatõenäoliseks hinnatud trahvinõuetest	-2 338	-2 408	70	-3%
Kulu ebatõenäoliseks hinnatud järelmaksunõuetest	953	1 112	-159	-14%
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-71	0	-71	
Kahjutasud, viivised	-46	-158	112	-71%
Valuuta kursikahjumid	-4	-3	-1	33%
Muud kulud	-5	-4	-1	25%
Kokku muud tegevuskulud	-40 200	-42 332	2 132	-5%

Muud tegevuskulud on võrreldes 2012. aastaga vähenenud 2 132 tuhat eurot ehk 5% võrra. Suurimad muutused on tingitud:

- maksu-, lõivu- ja trahvikulude vähenemisest seoses 2012. a Politsei- ja Piirivalveameti soetatud multifunktsionaalse laeva soetusel tasatud käibemaksukuluga,
- ebatõenäoliseks hinnatud trahvinõuete kulu on vähenenud 70 tuhat eurot (3%) seoses trahvide parema laekumisega,

- kulu ebatõenäoliseks hinnatud järelmaksunõuetest on vähenenud 159 tuhat eurot (14%) järelmaksuklientide maksedistsipliini paranemisega,
- kahjutasude ja viiviste kulu on vähenenud 112 tuhat eurot (71%) kohtuotsuste alusel maksmisele kuuluvate kahjutasude vähenemise tõttu.

Lisa 21. Põhivara amortisatsioon

Tuhandetes eurodes

Rendikulu tulevastel perioodidel sisaldab	2013	2012	Muutus	%
Materiaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa 10)	-24 386	-28 180	3 794	-13%
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa 11)	-3 001	-3 611	610	-17%
Kinnisvara investeringute amortisatsioon (vt lisa 9)	-188	-425	237	-56%
Põhivara amortisatsioon kokku	-27 575	-32 216	4 641	-14%

Lisa 22. Tegevuskulud tegevusalade kaupa

Tuhandetes eurodes

Tegevusala	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Muud kulud	Tegevuskulud kokku
2013				
Avalik kord ja julgeolek	-145 554	-61 444	-39 088	-246 086
Sotsiaalne kaitse	-37 474	-8 767	-63	-46 304
Üldised valitsussektori teenused	-10 404	-3 960	158	-14 206
Haridus	-6 903	-3 034	-620	-10 557
Vaba aeg, kultuur, religioon	-150	-123	-14	-287
Majandus	-612	-745	-115	-1 472
Tervishoid	-92	-4 820	-457	-5 369
Keskkonnakaitse	0			0
Elamu- ja kommunaalmajandus	-12	-7	-1	-20
Tegevusalade lõikes kokku	-201 201	-82 900	-40 200	-324 301

2012				
Avalik kord ja julgeolek	-138 600	-53 306	-41 305	-233 211
Sotsiaalne kaitse	14 126	-7 952	-128	6 046
Üldised valitsussektori teenused	-8 185	-2 369	187	-10 367
Haridus	-6 099	-2 848	-617	-9 564

Vaba aeg, kultuur, religioon	-158	-95	-11	-264
Majandus	-544	-496	-52	-1 092
Tervishoid	-123	-4 382	-405	-4 910
Keskkonnakaitse	0	0	0	0
Elamu- ja kommunaalmajandus	-19	-7	-1	-27
Tegevusalade lõikes kokku	-139 602	-71 455	-42 332	-253 389

Tegevusala	Tegevuskuludeks kokku		Muutus	
	2013	2012	Summa	%
Avalik kord ja julgeolek	-246 086	-233 211	-12 875	6%
Sotsiaalne kaitse	-46 304	6 046	-52 350	-866%
Üldised valitsussektori teenused	-14 206	-10 367	-3 839	37%
Haridus	-10 557	-9 564	-993	10%
Vaba aeg, kultuur, religioon	-287	-264	-23	9%
Majandus	-1 472	-1 092	-380	35%
Tervishoid	-5 369	-4 910	-459	9%
Keskkonnakaitse	0	0	0	
Elamu- ja kommunaalmajandus	-20	-27	7	-26%
Tegevusalade lõikes kokku	324 301	-253 389	577 690	-44%

Suurim muutus on sotsiaalse kaitse tegevusala kuludes. Selle tingis arvestuspõhimõtete muudatus pensionieraldiste arvestamisel. 2012. aastal kajastati möödunud perioodide teenistuse kulu ümberarvestus aruandeaasta kulude vähendusena.

Lisa 23. Siirded

Tuhandetes eurodes

	2013	2012	Muutus	%
Rahalised siirded				
Saadud riigieelarvest ülekannete tegemiseks	356 167	344 477	11 690	3%
Riigieelarvesse antud laekumised	-100 128	-99 598	-530	1%
Muud rahalised siirded teiste riigiraamatupidamisüksustega	47 357	45 481	1 876	4%
Rahalised siirded kokku	303 396	290 360	13 036	4%
Mitterahalised siirded				
Saadud teistelt riigiraamatupidamiskohustuslastelt	14 182	17 198	-3 016	-18%
Üle antud teistele riigiraamatupidamiskohustuslastele	-21 769	-30 195	8 426	-28%
Mitterahalised siirded kokku	-7 587	-12 997	5 410	-42%
Siirded tulemi elimineerimiseks	81 700	7 235	74 465	1029%
Siirded kokku	377 509	284 598	92 911	33%

Olulisemad siirded teiste riigiraamatupidamiskohustuslastega

Saadud siirded

- Kultuuriministeeriumilt harrastus- ja tervisespordi edendamiseks 288 tuhat eurot, ujumise algõpetuseks 184 tuhat eurot
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt maantee-, vee- ja õhustranspordi korraldamiseks 25 379 tuhat eurot, rahvastikuregistri aadressandmete kvaliteedi parandamise projekti finantseerimiseks 288 tuhat eurot
- Sotsiaalministeeriumilt hoolekandeks ning abivahendite soetamiseks ja korraldamiseks 20 472 tuhat eurot
- Eesti noorsootöö Keskuselt alaealiste komisjonidele 188 tuhat eurot, avatud noortekeskustele 256 tuhat eurot ja noorte teavitamiseks 256 tuhat eurot
- Haridus- ja Teadusministeeriumilt maakonna nõustamiskomisjonidele 78 tuhat eurot
- Välisministeeriumiga koostöös arengukoostööprojektid Afganistanis, Gruusias, Moldovas 205 tuhat eurot

Üle antud mitterahalise siirdena

- Sotsiaalkindlustusametile üle antud politseiametnike pensioniaeraldiste kohustused 10 723 tuhat eurot
- Rahandusministeeriumile Riigi Kinnisvara AS mitterahaline sissemaks 10 167 tuhat eurot
- Välisministeeriumile välisesinduste kaudu kogutud riigilõiv 640 tuhat eurot

Lisa 24. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Tuhandetes eurodes

	Tulud	Kulud	Finantseerimistehingud
Esialgne eelarve	158 030	-432 243	7 646
Üle toodud eelmisest aastast		-29 416	0
Muudatused riigieelarve seaduse muutmise seaduse aluse	481	-481	0
Eelarves kavandatud toetused	-84 279	84 279	0
Tegelikult laekunud toetused	87 393	-87 393	0
Kasutatud arvelduskrediit		-7 165	0
Eelarves kavandatud majandustegevusest laekuv tulu	-2 006	2 006	0
Tegelikult majandustegevusest laekunud tulu	3 171	-3 171	0
Eelarves kavandatud siirded	-48 604	48 604	0
Tegelikult laekunud siirded	48 613	-48 613	0
Eelarves kavandatud muud arvestuslikud kulud		11 741	0
Tegelikud muud arvestuslikud kulud		-11 471	0
Saadud Vabariigi Valitsuse reservfondist		-12	0
Antud Vabariigi valitsuse reservfondi			
Saadud omandireformi reservfondist		-286	0
Kokku lõplik eelarve	162 799	-473 621	7 646

Siseministri valdkond

Tulud

Kaupade ja teenuste müük

Riigilõivudest peamise osa moodustas Politsei- ja Piirivalveameti kogutav isikut tõendavate dokumentide seaduse ja kodakondsuse seaduse alusel teostatavate toimingute riigilõiv. Mõnevõrra kõrgem riigilõivude laekumine tulenes ID-kaartide suurima väljavahetamise perioodi langemisest aastatele 2013–2014. Planeeritud riigieelarve tulude summa ja eelarve täitmise summa ei sisalda Välisministeeriumi välisesindustest saadud riigilõivutulu summasid.

Majandustegevuse tulude planeeritust suurem laekumine on esmajoones seotud Sisekaitseakadeemia täienduskoolituse ning Politsei- ja Piirivalveameti Lennusalga tellimuslendude mahtude suurenemisega.

Saadud toetused

Planeeritust suurem laekumine on seotud vahendatud välistoetuste ja kaasfinantseeringu laekumisega, mida eelarves tuluna ei planeerita – esmajoones välispiirifondist Politsei- ja Piirivalveametile ning Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele eraldatud vahendid mahukateks investeeringuteks.

Muud tulud

Muudest tuludest peamise osa moodustasid Politsei- ja Piirivalveameti määratavad väärteomenetluse trahvid, mille laekumine suudeti tagada planeeritud mahus.

Planeeritust tagasihoidlikumaks jäid tulud konfiskeeritud ja konfiskeerimise asendamisel saadud varadest (planeeriti 600 tuhat eurot, laekus 275 tuhat eurot), kuna konkreetse aasta kriminaalmenetluste kulgu, kohtuotsuseid ja nende jõustumise aega on keeruline ette prognoosida.

Täiendavate laekumistena on kajastatud kindlustushüvitised Haapsalu Lastekodu renoveerimiseks.

Saadud siirded riigiasutustelt

Saadud siiretena on kajastatud Justiitsministeeriumi poolt Sisekaitseakadeemia Justitskolledži õppurite stipendiumideks ja toitlustamiseks eraldatud vahendid. Algset eelarvet suurendati 2013. aasta riigieelarve muutmise seadusega 11 tuhande euro võrra. Vahendid laekusid planeeritud mahus.

Kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud

Antud toetused ja muud ülekanded

Piirmääradega seotud kuludest kandub järgmisesse eelarveaastasse üle 1 078 tuhat eurot, mis

vahenditest, millest finantseeritakse jätkuvaid projekte.

Tuludest sõltuvate kulude jäägid on seotud välistoetuste jäägiga. Mitmete projektide maksed on seoses vahe- ja lõpparuannete esitamise tähtaegade muutumisega edasi lükkunud 2014. aastasse.

Tööjõu- ja majandamiskulud

Kasutamata jääk on seotud aasta lõpus saadud kaupade eest tasumisega ja 2013. aastal sõlmitud tarnelepingute alusel 2014. aastal kättesaadavate kaupade eest tasumisega ning tööjõukulude kasutamata jäänud osaga, samuti Sisekaitseakadeemia koolitusteenuste pakkumisest laekunud vahendite jäägiga ning valitsemisala asutuste erinevate välisprojektide väljamaksete viibimisest tulenenud vahendite jäägiga.

Muud tegevuskulud

Tegemist on tegevuskulude jäägiga, mida käesolevas aruandes ei täpsustata.

Finantskulud

Politsei- ja Piirivalveameti finantskuludena planeeritud Viru Vangla kapitalirendi intressid on kasutatud planeeritud mahus.

Antud siirded riigiasutustele

Sotsiaalkindlustusametile politseinike ja piirivalveametnike pensionideks planeeritud vahendeid kasutati prognoositud mahus. Võttes arvesse, et tegemist on suuremahulise arvestusliku kuluga, on kasutamise määr kõrge.

Investeeringud

Piirmääradega seotud investeeringute kasutamata jääk (2 721 tuhat eurot) tuleneb peamiselt mitmete IKT projektide tähtaegade nihkumisest, mistõttu projektide maksed toimuvad 2014. aasta jooksul. Kaasfinantseeringu jääk on seotud tuletõrje- ja päästetehnika soetamiseks planeeritud projekti nihkumisega 2014. aastasse.

Tuludest sõltuvatest kuludes on investeeringuid teostatud planeeritust suuremas mahus peamiselt Välispiirifondist laekunud vahendite arvelt. Samuti kajastusid kuludes eelmisel aastal laekunud, kuid kasutamata jäänud vahendite arvelt tehtud investeeringud.

Finantseerimistehingud

Finantseerimistehingutena olid planeeritud vahendid Viru Vangla arestimaja kapitalirendi makseteks ning kohtutäituritele trahvide sissenõudmisega seotud täitemenetluse kulude tagamise ettemakseteks. Ülejäänud kohustuste suurenemine ja vähenemine (eelarve liik 10) on seotud Politsei- ja Piirivalveameti poolt kriminaalmenetluse raames arestitud sularaha haldamisega.

Regionaalministri valdkond

Tulud

Kaupade ja teenuste müük

Tulu muude kaupade ja teenuste müügist kujunes prognoositust 392 tuhat eurot kõrgemaks, kuna konfiskeeritud varade müügist saadav tulu oli alaprognostitud (eelarve 80 tuhat eurot).

Saadud toetused

Toetuste laekumine toimus planeeritud mahus.

Muud tulud

Tulude mitmekordne suurenemine tuleneb hoonestusõiguste väljaostmise intensiivistumisest. Aktiviseerunud on ka kasutusvalduste omandamine.

Finantstulud

Kajastatud on maa järelmaksude intressid, mis olid planeeritud muude tuludena varadelt.

Saadud siirded riigiasutustelt

Saadud siiretena on kajastatud Sotsiaalministeeriumilt ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt saadud vahendid avalike teenuste osutamiseks ja ülesannete täitmiseks. Sotsiaalministeeriumi toetuste algset eelarvet suurendati 2013. aasta riigieelarve muutmise seadusega 470 tuhande euro võrra. Samuti kajastub saadud siiretena hasartmängumaks Maksu- ja Tolliametilt, mis laekus prognoositud mahus.

Kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud

Antud toetused ja muud ülekanded

Piirmääradega seotud kuludest kandub järgmisse eelarveaastasse üle 358 tuhat eurot 2014. aastal jätkuvate regionaalarengu ja kodanikuühiskonna projektide toetamiseks ja maakonnaplaneeringute koostamiseks.

Kaasfinantseeringu jääk koosneb peamiselt ENPI projektide, sh Narva ja Ivangorodi piiripunktide rekonstrueerimise projekti, kaasfinantseeringust. Projektide väljamaksed on planeeritud 2014. aastasse.

Tuludest sõltuvate kulude jäägid on peamiselt seotud eelnimetatud projektide välistoetuste osaga.

Tööjõu- ja majandamiskulud

Kasutamata jääk on seotud aasta lõpus saadud kaupade eest tasumisega ning 2013. aastal sõlmitud

tarnelepingute alusel 2014. a kättesaadavate kaupade eest tasumisega ning tööjõukulude kasutamata jäänud osaga, samuti maavalitsuste hoonete rendi ja nende hallatavatele asutustele hoolekandeteenuste eest laekunud vahendite jäägiga ning valitsemisala erinevate välisprojektide väljamaksete viibimisest tulenenud vahendite jäägiga.

Muud tegevuskulud

Muudes tegevuskuludes on kajastatud hasartmängumaksu edasiandmine EASile regionaalarengu- projektide elluviimiseks. Edasiandmised on toimunud laekumistega samas mahus.

Investeeringud

Vabariigi valitsuse reservist 20. detsembri 2012 korraldusega eraldatud vahendid Haapsalu Lastekodu renoveerimiseks kasutati 2013. aastal (881 tuhat eurot). Projekt lõpetati ning jääk kantakse tagasi riigieelarvesse.

Finantseerimistehingud

Finantseerimistehingutena olid planeeritud maa erastamisest järelmaksuga laekuvad tulud. Planeeritust suurem laekumine tuleneb ettemaksudest ning lepingute ennetähtaegsetest lõpetamistest.

Ülejäänud kohustuste suurenemine ja vähenemine (eelarve liik 10) on seotud riigivara müügiga seotud tagatisrahade haldamisega.

Allkirjad majandusaasta aruandele

Siseministeriumi 31.12.2013 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja Riigikontrolli hinnangust ministeriumi majandusaasta aruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta.

Siseministeriumi tegevjuhtkond on koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Siseminister on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja esitanud Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks.

Hanno Pevkur

siseminister

/allkirjastatud digitaalselt/

kuupäev

Leif Kalev

kantsler

/allkirjastatud digitaalselt/

kuupäev

